

సంపుటము-XXIII

సమావేశము-XII - 14వ శాసన సభ

నంబరు. 4

వెల : రూ. 25-00

07 సెప్టెంబరు, 2018

శుక్రవారం (రెండవ రోజు)

(శక సంవత్సరము-1940

శ్రావణం - 27)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ కార్యకలాపాలు
**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

విషయ సూచిక

క్రమ సంఖ్య	విషయం	పేజీ నం.
1.	సభ ప్రారంభం (ఉ.గం. 9.00లకు)	 01-01
2.	వాగ్రూప ప్రశ్నలు - సమాధానాలు	 01-57
3.	నిబంధన 74 క్రింద ప్రకటన - చర్చ (Regularisation of Services of 28 Day Employees, time scale and NMR workers in Andhra University, Visakhapatnam)	 57-63
4.	నంతావ ప్రతిపాదనలు	 63-66
5.	సభ సమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు	 66-66
6.	శూన్యగంట (జీరో అవర్)	 66-76
7.	నిబంధన 344 క్రింద ప్రకటన - చర్చ (రాష్ట్రంలో అనావృష్టిపై)	 76-131
8.	ప్రభుత్వ బిల్లులు సభలో ప్రవేశపెట్టుట (The Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 2018)	 131-131
9.	స్వల్పవ్యవధి చర్చ (నదుల అనుసంధానంపై)	 131-197
10.	సభ వాయిదా (సాయంత్రం గం. 4.07 ని.లకు)	 197-197

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ
ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	ః	డా. కోడెల శివప్రసాదరావు
ఉప సభాపతి	ః	శ్రీ మండలి బుద్ధప్రసాద్
కార్యదర్శి(ఇన్‌చార్జ్)	ః	శ్రీ ఎం. విజయరాజు
ఉప కార్యదర్శి	ః	శ్రీ పి.బాలకృష్ణమాచార్యులు
సహాయ కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ పి.వి.నుబ్బారెడ్డి శ్రీ కె.రాజకుమార్ శ్రీమతి ఆర్.వనితారాణి శ్రీమతి డా.వై.కామేశ్వరి శ్రీ కె.వెంకటేశ్వరరావు శ్రీ డి.జగన్మోహన్‌రావు శ్రీ బి.ప్రభాకర్‌రావు శ్రీమతి కె. భారతి శ్రీమతి డి. విజయకుమారి
చీఫ్ రిపోర్టర్	ః	శ్రీ శ్రీనివాస్ అల్లాడి

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
శుక్రవారం 07వ తేది, సెప్టెంబరు 2018

* * *

(నభ ఉ.9.00 గంటలకు ప్రారంభమైనది.
గౌరవ సభాపతి అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు)

MR.SPEAKER: Now, Question Hour.

Question No.4002 (11) Minister for Women Development and Child Welfare.

డ్వాక్రా రుణాల మాఫీ

ప్రశ్న నెం.4002 (11) సర్వశ్రీ / శ్రీమతి పాముల పుష్ప శ్రీవాణి, ఆర్.కె.రోజా, గౌరు ఛరితారెడ్డి, ఎంఎల్ఏలు.

గౌరవనీయులైన సెర్స్, మహిళా సాధికారత, శిశు సంక్షేమం, దివ్యాంగులు మరియు వయో వృద్ధుల సంక్షేమ శాఖామంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) 2014-15, 2015-16, 2016-17 మరియు 2017-18 ఆర్థిక సంవత్సరాలలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాఫీ చేసిన డ్వాక్రా రుణాల మొత్తం ఎంత? జిల్లా వారీగా (పూర్తి) వివరాలేమిటి?
- ఆ) రాష్ట్రంలో 2014 జూన్ నాటికి మిగిలి ఉన్న డ్వాక్రా రుణాల మొత్తం ఎంత? ఇప్పటి వరకు మాఫీ చేసిన రుణాల మొత్తం ఎంత?
- ఇ) డ్వాక్రా రుణాలను పూర్తిగా మాఫీ చేయడానికి ప్రభుత్వం వద్ద ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉందా? ఉంటే ఆ వివరాలేమిటి?

సెర్స్, మహిళా సాధికారత, శిశు సంక్షేమం, దివ్యాంగులు మరియు వయోవృద్ధుల సంక్షేమ శాఖామంత్రి
(శ్రీమతి పరిటాల సునీతమ్మ)

- అ) 2014 నుండి 2018 ఆర్థిక సంవత్సరాల మధ్య రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎటువంటి డ్వాక్రా రుణాలను మాఫీ చేయలేదు.

ఆ) 2014వ సంవత్సరం జూన్ నాటికి మొత్తం రూ.11,069 కోట్లు డ్వాక్రా రుణాలు ఉన్నాయి.

ఈ డ్వాక్రా ఋణాలకు ఎటువంటి మాఫీ చేయలేదు.

ఇ) ఇటువంటి ప్రతిపాదన ఏది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో లేదు. కానీ రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి బాగా లేనప్పటికీ ఈ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన మాట ప్రకారం ప్రతి డ్వాక్రా సంఘ సభ్యురాలికి చంద్రన్న పసుపు కుంకుమ క్రింద రూ.10 వేలను ఇవ్వడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ రాష్ట్రంలో 2014వ సంవత్సరంలో మార్చి నెల 31వ తేదీ నాటికి ఉన్న 86 లక్షల డ్వాక్రా సంఘ సభ్యులకు ఒక్కొక్కరికి రూ.10 వేల చొప్పున మొత్తం రూ.8600 కోట్లను మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఇందులో భాగంగా మూడు విడతల్లో ఒక్కొక్కరికి రూ.8 వేల చొప్పున రూ.6883 కోట్లను ఆయా సంఘ పొదుపు ఖాతాల్లో జమ చేయడం జరిగింది. మిగిలిన రూ.2 వేలను కూడా త్వరలోనే ఆయా సంఘాల పొదుపు ఖాతాల్లో జమ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి.జి.వి.ఆర్. నాయుడు (విశాఖపట్నం పశ్చిమం): అధ్యక్షా, ఈ డ్వాక్రా సంఘాలు పైన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకున్న శ్రద్ధ చాలా యాక్టివ్‌రోల్ ప్లే చేస్తున్నాయి. ఉదాహరణకు మా విశాఖపట్నం చూస్తే గత కాంగ్రెస్ గవర్నమెంట్‌లో కేవలం రూ.30 కోట్లు మాత్రమే డిపాజిట్ కాగా, ఒక్క విశాఖపట్నం నగరానికే సుమారు రూ.200కోట్లను ఈరోజు క్యాపిటల్ ఇంక్లూజన్ క్రింద డిపాజిట్ చేయడం జరిగింది. ఇందులో దాదాపు రెండు లక్షల 70 వేల మంది సభ్యులు ఉన్నారు. ఈ రెండు లక్షల 70 వేల మందిలో రెండు లక్షల 25 వేల మంది 2014 సంవత్సరానికి ముందున్న సభ్యులు. వాళ్లందరిలో కేవలం ఒక ఏడు వేల మందికి లేట్ ఆధార్ సీడింగ్ వల్ల వాళ్లకు డబ్బులు జమకాలేదు. స్టాఫ్ చేసిన అలసత్వం వల్ల వాళ్లు నష్టపోతున్నారు. కాబట్టి వారి ఖాతాల్లో వెంటనే డబ్బులు జమ చేసే విధంగా చూడాల్సిందిగా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ప్రధానంగా బ్యాంక్స్ కూడా ఈ డబ్బులను డ్రా చేసుకునే అవకాశాన్ని కల్పించడం లేదు. ఇది చాలా ప్రధానమైనది. మనం ఏదైతే క్యాపిటల్ ఇంక్లూజన్ అంటున్నామో, అది ఇంకా నేరుగా లబ్ధిదారులకు అందలేదు. ఒకసారి స్పెషల్ డ్రైవ్‌ని నిర్వహించాలి. స్టేట్ లెవల్లో ఎస్ఎల్బీసి సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొని, దానికంటే ముందు జిల్లా స్థాయిలో కూడా ఈ సమావేశాలను జరిపించి వాళ్లందరికీ డబ్బులను డ్రా చేసుకునే అవకాశం కల్పించినట్లయితే చాలా ప్రయోజనం ఉంటుంది. ఈరోజు మహిళలందరూ కోరుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు సహృదయంతో ఒక సభ్యురాలికి రూ.10 వేల చొప్పున ఇస్తామని ప్రకటించడం గానీ, వారికి రిలీజ్ చేయడం గానీ, ఇదొక పెట్టుబడి నిధి క్రింద ఉండి వాళ్లు డ్రా చేసుకునే అవకాశం ఉంటే చాలా ప్రయోజనం ఉంటుంది. ఈ యాక్టివిటీని బాగా రన్ చేయడానికి ఒక మంచి రిసోర్స్

పర్సన్స్ని కూడా అపాయింట్ చేశాము. వారికి గానీ సాధికార మిత్రకి గానీ ఏదైతే యాక్టివిటీ ఉందో, వారికి ఒక ఐడీ కార్డును కూడా ఇస్తే బాగుంటుంది. ముఖ్యంగా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో స్త్రీ శక్తి భవనాలను కడుతున్నాను. అలాగే అర్బన్ ఏరియాస్లో కూడా, ఈ టౌన్ లెవెల్ ఫెడరేషన్స్ గానీ డిస్ట్రిక్ట్ లెవల్ ఫెడరేషన్స్గాని కూర్చోవడానికి మాట్లాడుకోవడానికి ఎక్కడా అవకాశం లేదు. కాబట్టి ఇక్కడ కూడా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మాదిరిగా స్త్రీ శక్తి భవనాలను నిర్మిస్తే బాగుంటుంది. దానిని ఆలోచించాల్సిందిగా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి కిమిడి మృణాళిని(చీపురపల్లి) : అధ్యక్షా ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో, పట్టణ ప్రాంతాల్లో నివశిస్తున్న స్వయం సహాయక బృంద సభ్యురాళ్లకు పెట్టుబడి నిధి క్రింద ఒక్కొక్కరికి రూ.10 వేల చొప్పున ఇస్తామని ప్రకటించడం, దానిని ఇప్పటివరకు రూ.8 వేలను వారి ఖాతాల్లో జమ చేయడమనేది చాలా ఆనందించాల్సిన విషయం. మహిళలందరూ కూడా చాలా ఆనందంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారి పట్ల ఎంతో అభిమానంతో, ఒక సోదర భావంతో ఒక అన్న లాగా మమ్మల్ని ఆదుకున్నారని ఎంతో ఆనందాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నారు. అయితే మనం చేసే ఈ పెద్ద కార్యక్రమంలో సముద్రంలో ఒక చిన్న నీటి బొట్టులాగా గ్రామాలలో చిన్న చిన్న ఇబ్బందులుస్తున్నాయి. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 88 లక్షల మంది మెంబర్స్ ఉండగా, గ్రామ స్థాయిలో ఇంచుమించు రెండుమూడు వందల మంది సభ్యురాళ్లు ఉంటారు. ఇద్దరుముగ్గురు సభ్యురాళ్లకి ఏదైతే పెట్టుబడినిధిని ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చారో, అది వాళ్ల ఖాతాలో జమ కాకపోవడం వలన, ఏ రోజు ఏ గ్రామానికి వెళ్లినా ఇదే విషయాన్ని ఆ ఇద్దరు ముగ్గురు వచ్చి ప్రశ్నించడం జరుగుతోంది. ఒక గ్రూపులో పది మంది ఉంటే పది మందికీ రాని సందర్భాలు కూడా ఉన్నాయి. దాని కోసం డిపార్ట్మెంటు చర్యలు తీసుకుంటుంది. కానీ ఒక గ్రూపులో ఉన్న పది మందిలో ఏడనిమిది మందికి ఈ పెట్టుబడి నిధి జమై ఇద్దరు ముగ్గురికి జమకాని పరిస్థితి ఉంది. అది ఎందువల్ల అనేది మేము కనుకుంటున్నాము. ఒకవేళ 2014 తర్వాత మీరు సభ్యురాళ్లుగా జాయినైనారా అంటే లేదు మేము 2014 కన్నా ముందు ప్రారంభం నుంచి ఇందులో మేము మెంబర్స్గా ఉన్నామని చెబుతున్నారు. దానిని పరిశీలించి వారి ఇబ్బందిని/కష్టాలను తొలగించి వారికి పెట్టుబడి నిధిని జమ చేయాల్సిన బాధ్యత మన మీద ఉంది. అదే విధంగా మొదటి రెండు విడతలు వచ్చి మూడో విడత రాని సందర్భాలు కూడా కొన్ని కేసుల్లో ఉన్నాయి. ఈ రెండింటినీ పరిశీలించి ప్రభుత్వ పరంగా వారికి ఇవ్వాలైన పెట్టుబడి నిధిని ఇస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే ఇప్పటికే ఎంతో చక్కగా ముఖ్యమంత్రి గారు చేపడుతున్న వివిధ కార్యక్రమాల పట్ల మహిళలందరూ ఆనందంగా ఉన్నారు. ఈ ఒకటి రెండు శాతం

మహిళలు ఎక్కడైతే ఇబ్బంది పడుతున్నారో, వాళ్ళ ఇబ్బందిని కూడా తీర్చినట్లయితే చాలా బాగుంటుంది. రెండో విషయమేమంటే ఈ మధ్య అగ్రికల్చర్ మినిస్టర్ గారు ప్రతి జిల్లాకు వచ్చి ఋణమాఫీ డబ్బు ఏదైతే జమకాలేదో అలాంటి వాళ్ళందరికీ గ్రీవెన్సెస్ క్రింద పెట్టి నమోదు చేసుకున్నారు. ఆ రీతినా ప్రతి జిల్లాలో డ్వాక్రా సంఘ మహిళల విషయంలో కూడా, ఎవరికైనా జమ కాలేదో అది కూడా ఒక కార్యక్రమం క్రింద జిల్లాల వారిగా చేస్తే, దాని మీద ఇంకా మంచి ఎఫెక్ట్ ఉంటుంది. ప్రభుత్వం పట్ల ఇంకా మంచి పాజిటివ్ నెస్ వస్తుందని నా అభిప్రాయం. కాబట్టి ఏదైతే పెట్టుబడినిధి జమ కాలేదో వారి ఖాతాల్లో జమ అయ్యే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్.వి.ఎస్.ఎన్.వర్మ (పితాపురం): అధ్యక్షా గ్రామ దర్శిని కార్యక్రమంలో మేము గ్రామాల్లో తిరుగుతున్నాము. ఇదివరకు ఇంటింటికీ తెలుగుదేశం కార్యక్రమంలో కూడా తిరిగాము. ప్రతి గ్రామంలో ఇంచుమించు రెండు మూడు గ్రూపులకు ఇబ్బందికర పరిస్థితి ఉంది. ఏదైతే ముఖ్యమంత్రి గారు పసుపు కుంకుమ కార్యక్రమం క్రింద రూ.10 వేలను వేశారో, అవి ఎవరికీ కూడా చాలా మందికి రాలేదు. దీని పైన మనం ఆల్ రెడీ ఫెనాన్షియల్ గా ఎంత అమౌంట్ ఇచ్చాం? ఎంత క్రెడిట్ అయ్యిందనేది ఇక్కడ అధికారులు ఆలోచన చేసుకున్నా ఏ నియోజకవర్గంలో ఎంత డబ్బు క్రెడిట్ కాలేదు అన్నది కూడా తెలుస్తుంది. రెండో విషయమేమంటే, ఈ డబ్బును వాళ్ళనే తీసుకోమని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాలు. బ్యాంకర్స్ కూడా వీళ్ళ ఆ డబ్బును డ్రా చేయకుండా ప్రక్కన పెట్టిన దాఖలాలు కూడా చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయి. దీని పైన నియోజకవర్గం వారీగా రివ్యూ చేసి మనం ఎంత బడ్జెట్ ని కేటాయించాము, ఎంత బడ్జెట్ బ్యాంక్ నుంచి విత్ డ్రా అయ్యింది, బ్యాలెన్స్ ఎంత ఉంది? రీజన్స్ ఏమిటన్నది త్వరితగతిన తేల్చకపోతే, ముఖ్యమంత్రి గారు సదుద్దేశంతో పని చేస్తున్నప్పటికీ క్షేత్ర స్థాయిలో ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. క్షేత్ర స్థాయిలో ఎమ్మెల్యేలం మేము ఏమి చెప్పినా సరే ఇది మేము హెడ్ ఆఫీసుకు పంపించాం ఆ కరెక్షన్ ఉంది ఈ కరెక్షన్ ఉందని చెబుతున్నారు. దీని పైన అందరం కూడా కలెక్టివ్ గా ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొని, ఏ నియోజకవర్గంలో ఏంతెంత ఆగిపోయింది? ఏ గ్రామంలో ఏంతెంత ఆగిపోయింది? రీజన్స్ ఏమిటి? వాళ్ళకేమైనా బ్యాంక్ అకౌంటు సమస్య ఉందా? అనే విషయాల పైన రివ్యూ చేయాలి. ఎందుకంటే ఆడపడుచులందరూ అడుగుతున్నారు కాబట్టి ఈ కార్యక్రమాన్ని చేయాల్సిందిగా తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిస్టర్ గారూ..

శ్రీ బొండా ఉమామహేశ్వర రావు (మైక్ లేకుండా) : సార్ ఇది స్టేట్ సబ్జెక్ట్ సార్ అందరికీ ఈ ప్రాజెం ఉంది. మాకు కూడా అవకాశం ఇవ్వండి సార్.

శ్రీమతి పరిటాల సునీతమ్మ(రాప్తాడు): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పి.జి.వి.ఆర్.నాయుడు గారు అడిగిన దానికి సమాధానం. 2014వ సంవత్సరం తర్వాత ఆధార్ సీడింగ్ జరిగిన వారికి న్యాయం చేయడానికి పరిశీలిస్తున్నాము.

9.10 AM

బ్యాంకుల్లో జమ చేసిన మొత్తానికి కూడా ఎటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా సొమ్మును డ్రా చేసుకోవడానికి కూడా ప్రభుత్వపరంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. గుర్తింపు కార్డులు ఇచ్చే విషయాన్ని కూడా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తోంది. గౌరవ సభ్యురాలు శ్రీమతి కిమిడి మృణాలిణి గారు అడిగిన దానికి 2014వ సంవత్సరం మార్చి 31వ తేది నాటికి గ్రూప్ సభ్యులందరికీ అందించాం. కొత్తగా చేరిన సభ్యులకు మాత్రం కొత్త గ్రూపులివ్వడం లేదు. ఎవరైతే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ప్రకటించే తేది నాటికి అంటే 2014వ సంవత్సరం మార్చి మాసం 31వ తేదికి లోపు ఉన్న వాళ్ళకు మాత్రం అందరికీ కూడా ఇచ్చాం. కొత్తగా ఎవరైనా సభ్యులు మళ్ళీ జాయిన్ అయి ఉంటే మాత్రం అటువంటి వాళ్ళకు ఇవ్వడానికి కాదు. ఎవరికైనా రాకపోతే పరిశీలించి చర్యలు తీసుకుంటాం.

(ఆ సందర్భంగా చాలా మందికి సొమ్ము రాలేదంటూ సభ్యులు శ్రీ పి.జి.వి.ఆర్. నాయుడు, శ్రీమతి కిమిడి మృణాలిణి, శ్రీ ఎస్.వి.ఎస్.ఎస్. వర్మ తదితరులు ఉమ్మడిగా వాదిస్తూ చాలా వరకు పెండింగ్లో ఉన్నాయని తెలిపారు)

ఎవరికి పెండింగ్లో ఉన్నాయో చెప్పండి. అధ్యక్షా, మొత్తం రుణ మాఫి చేసే విషయంలో..

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారూ, మీ ఆఫీసర్స్ ఉన్నారు కదా! ఒకసారి వెరిఫై చేసుకోండి.

శ్రీమతి పరిటాల సునీతమ్మ: అధ్యక్షా, తప్పకుండా వెరిఫై చేస్తాం. నేను విజిట్కు వెళ్ళినప్పుడు కూడా ఒకరిద్దరికి రాలేదనే విషయం నా దృష్టికి వచ్చినప్పుడు కూడా వెంటనే బ్యాంకర్స్‌తో కూడా మాట్లాడి సమస్యను పరిష్కరిస్తున్నాం. బ్యాంకర్స్ దగ్గర కొంత సమస్య ఉందనే విషయం మా దృష్టికి వచ్చింది. ఆ సమస్యను కూడా పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఓ.కె. రవికుమార్ గారూ..

శ్రీ కూన రవికుమార్(ఆముదాలవలస): అధ్యక్షా, వాస్తవంగా గౌరవ మంత్రి గారికి రెండు, మూడు అనుబంధమైన విషయాల గురించి తెలియజేస్తాను. అప్పుడు గత పది సంవత్సరాల కాలంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు, ఆ కాలంలో అధికారం చెలాయించినటువంటి

ముఖ్యమంత్రులు రాష్ట్రంలోని మహిళలను లక్షాధికారులను చేస్తాం లేకపోతే అద్భుతాలు సృష్టిస్తామని చెప్పి కేవలం మాటలు చెప్పారు తప్ప కనీసం గడప దాటినటువంటి సందర్భం కూడా లేదు. ఆరోజున వడ్డీలేని రుణాలిస్తామని అన్నారు. పావలా వడ్డీకి రుణం అన్నారు. ఇవన్నీ చూసుకున్నారే, ఒక గ్రూప్ కనీసం పది సంవత్సరాల కాలంలో ఒక పాతిక రూపాయలు కూడా వచ్చే పరిస్థితి లేదు. కానీ, ఈరోజున గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆరోజున ఏదైతే మేనిఫెస్టోలో చెప్పామో అధికారంలోకి వచ్చాక చేసి చూపించాం. ఆనాడు చెప్పడం జరిగింది. మహిళలను ఆర్థికంగా బలోపేతం చేయాలి, మహిళలు ఈ డ్వాక్రా వ్యవస్థను రూపకల్పన చేసి ఆర్థిక స్వావలంబన సాధించాలనేటటువంటి లక్ష్యంతో ఏదైతే దాన్ని ఏర్పాటు చేశారో, దాన్ని చేరుకోవాలనే ఒక ఆలోచనతో గత పది సంవత్సరాలు అనేక రకాలైనటువంటి ఈతిబాధలు అనుభవించారు. మనందరికీ తెలుసు. అప్పట్లో ఉన్నటువంటి other private సంస్థల దగ్గర డ్వాక్రా సంస్థలు అప్పుగా సొమ్ము తీసుకున్న మూలాన వాళ్లను ఇంకా అప్పుల ఊబిలోకి నెట్టివేయబడినటువంటి సందర్భంలోనే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు డ్వాక్రా గ్రూప్ లోని ప్రతి మహిళా సభ్యురాలికి రూ.10 వేలు ఇవ్వాలి, తద్వారా ఈ రాష్ట్రంలోని మహిళల అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం పాటుపడాలనేటటువంటి మహిళా ప్రగతికి పాటుపడాలనే ఆలోచనతో ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. అయితే ఇందులో రూ.10 వేలు అనేటటువంటిది 2014, March 31st తేదిన వాళ్లకు కటాఫ్ డేట్ గా ప్రభుత్వం పెట్టింది. ఆ తేది నాటికి ఎన్ రోల్ అయినటువంటి వాళ్ల విషయంలో అక్కడ only clerical mistake జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఏదైతే వీరన్నటువంటి ఆ డేటా ఎంట్రి ఆవరేటర్స్ ఉన్నారో, వాళ్లు ప్రాపర్ గా పేరు గానీ, ఆధార్ నంబర్ ను గానీ ఫీడ్ చేసేటప్పుడు గానీ ఏదైనా టెక్నికల్ గా తప్పుదొర్లి ఉండవచ్చు. ఆ విధంగా technical errors వల్ల అక్కడక్కడ ఒక్కొక్క గ్రూప్ లో ఒకరిద్దరు సభ్యులకు రాకపోవడం, కొన్ని గ్రూప్ లకే రాకపోవడం వంటివి కూడా ఉన్నాయి. రెండవ క్యాటగిరి ఏమిటంటే, by default even though వాళ్లు 2014కు ముందు వాళ్లు అప్పటికి నాలుగైదు, పది సంవత్సరాల నుంచి డ్వాక్రా మహిళా గ్రూప్ నడుస్తున్నప్పటికీ కూడా ..

MR. SPEAKER: Be brief, please..

శ్రీ కూన రవికుమార్: వాళ్లు ఏదైనా సరే by default గా ఉండి, వాళ్లు గ్రూప్ ను నడిపించుకోకపోవడం వల్ల కూడా ఆగిపోయినటువంటి గ్రూప్స్ ఉన్నాయి. అటువంటి గ్రూప్స్ కు ప్రభుత్వం ఏమి చెప్పిందంటే, మళ్ళీ మీకు రెగ్యులరైజ్ చేస్తాం, మీకు కూడా రూ.10 వేలు ఇస్తామనేటటువంటి సర్క్యులర్స్ ఇచ్చారని చెప్పి క్రింది స్థాయి అధికారులు చెబుతున్నారు. But, అది కూడా ఇంతవరకు materialize కాలేదు. అటువంటి వాటికి కూడా ఇవ్వాలన్నటువంటి అవసరముంది. అలాగే ఇప్పుడు ప్రభుత్వం 2014వ సంవత్సరం జూన్ మాసం తరువాత ఏదైతే కొత్తగా ఏర్పాటు చేసినటువంటి గ్రూపులన్నింటికీ కూడా గ్రూప్ కు పది వేల రూపాయల ప్రకారం వాళ్లకు ఇన్సెంటివ్ బేస్ లో ఇస్తున్నారు. అది సవరేట్. దానికి మేం ఎవరం వ్యతిరేకం కాదు. గౌరవ సభ్యులు కూడా వ్యతిరేకించడం లేదు. అది ప్రాపర్ గా వెళ్లుతోంది. కానీ, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకున్నటువంటి

నిర్ణయం ఏదైతే ఉందో, ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి నిర్ణయం అది మహిళా సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని, మహిళల అభ్యున్నతి కోసం తీసుకున్న చర్య కాబట్టి గౌరవ మంత్రి గారు ప్రత్యేక దృష్టి సారించి టెక్నికల్ ప్రాబ్లమ్స్ వల్ల ఎవరైతే ఇంకా లబ్ధి పొందలేకపోయారో అటువంటి వారిని గుర్తించి వారందరికి కూడా ప్రయోజనం చేకూరే విధంగా ప్రభుత్వపరంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: వెంకటేష్ గారూ..

శ్రీ పెందుర్తి వెంకటేష్ (రాజానగరం): సభకు నమస్కారం సార్. ఈ ప్రశ్నలో గౌరవ మంత్రి గారు రుణ మాఫి చేయలేదు , so, ఎటువంటి రుణ మాఫి ఇవ్వలేదు, లేదండి అనే సమాధానం ఇచ్చారు. అయితే, ఈ ప్రశ్న ఏమిటంటే, ఇది ప్రభుత్వాన్ని ఇరకాటంలో పెట్టడానికి ప్రతిపక్ష పార్టీ శాసనసభ్యులు ఇచ్చిన ప్రశ్నగా నేను భావిస్తున్నాను. So, దీంట్లో ప్రత్యేకంగా ఏమిటంటే, మనం రుణ మాఫి చేయలేదు కానీ, డ్వాక్రా సంఘాలన్నింటికి కూడా రుణ విమోచన పథకాన్ని ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టి అమలు చేయడం జరిగింది. డైరెక్టుగా రుణ మాఫి చేయడానికి గల ఇబ్బంది ఏమిటంటే, ఉదాహరణకు రాజానగరం నియోజకవర్గంలోని సీతానగరం మండలంలోనే 1680 మహిళా గ్రూపులు ఉన్నాయి. ఆ ప్రకారం 2014, March 31 వ తేదీని criteria గా తీసుకుంటే కేవలం 580 గ్రూపులకు మాత్రమే రుణం ఉంది. అంటే, 1100 గ్రూపులకు రుణం లేదు. అప్పటికే ఉన్న రుణాలన్ని కూడా కట్టేశారు. అవన్నీ ఆలోచించి ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకుని రుణ విమోచనం చేయాలి, కట్టిన వాళ్ళకు, కట్టని వాళ్ళకు కూడా న్యాయం చేయాలనే ఉద్దేశంతో మా నియోజకవర్గంలోని మొత్తం 1680 గ్రూపులకు, గ్రూపుకి లక్ష రూపాయల చొప్పున ప్రభుత్వం ఇవ్వడం జరిగింది. దాంట్లో ఇప్పటివరకు రూ. 8 వేలు ఇవ్వడం జరిగింది. మరో రెండు వేల రూపాయలు ఇవ్వవల్సి ఉంది. అంటే, వాళ్లు ఎంత సేపు కూడా రుణ మాఫి జరగలేదనే విషయాన్ని ప్రభుత్వంతో చెప్పించడానికి చేసిన ప్రయత్నంలో భాగంగానే ఈ ప్రశ్న సభ ముందుకు వచ్చింది. కానీ, రుణ విమోచన పథకం ద్వారా కట్టిన వారికి, కట్టని వారికి ప్రతి ఒక్కరికి కూడా ఈ డబ్బులు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ విషయంలో గౌరవ మంత్రి గారు కూడా సభకు తెలియజేయవల్సి ఉంది. ఎంత మేరకు రుణ మాఫి చేశాం, ఎంత మేరకు ఇంకా రుణ మాఫి చేయవల్సి ఉందనే విషయాన్ని తెలియజేయవల్సిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: విష్ణుకుమార్ రాజు గారూ..

శ్రీ పి. విష్ణుకుమార్ రాజు(విశాఖపట్నం ఉత్తరం): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పెందుర్తి వెంకటేష్ గారు మాట్లాడుతూ ప్రతిపక్షం వాళ్లు ప్రభుత్వాన్ని ఇరకాటంలో పెట్టడానికి ఈ ప్రశ్నను వేశారని చెప్పారు. కానీ, మీ అధికార పక్షంలోనే ప్రతిపక్ష సభ్యులున్నారు. అది మర్చిపోయారు ఆయన. అదొకసారి గుర్తుంచుకోవల్సిందిగా నేను చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారూ

శ్రీమతి పరిటాల సునీత: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దానికి మొత్తం రుణ మాఫీ చేసి..

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా..

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారూ, ప్లీజ్, ఒక నిమిషం ఆగండి. Yes, Minister for Finance..

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు(ఆర్థిక మరియు శాసనసభ వ్యవహారాల శాఖా మంత్రి): అధ్యక్షా, విప్లకుమార్ రాజు గారు మేమే ప్రతిపక్షంగా యాక్ట్ చేస్తామని చెప్పారు. ఇటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడటానికి కారణం అక్కడ ప్రతిపక్షం. ఎందుచేతనంటే, ప్రజాస్వామ్యంలో శాసనసభకు రావలసినటువంటి అవసరం ఉండి కూడా రాలేదనేటటువంటిది, ఏదో ఒక వంక చెప్పి తప్పించుకునేటటువంటిది సరైనటువంటి విధానం కాదు. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రతిపక్షం కూడా అంతే స్థాయిలో పనిచేయాలి. ప్రభుత్వం ఏ స్థాయిలో పనిచేస్తోందో, ప్రతిపక్షం కూడా అదే స్థాయిలో పనిచేయాలి. ఆ విధంగా పనిచేయడానికి వాళ్లకు సత్తా లేనప్పుడు, హౌస్ కు ప్రతిపక్షం రానప్పుడు మేమే ప్రతిపక్ష పాత్రను పోషించాల్సినటువంటి అవసరముంది. ఎందుచేతనంటే, ఇవన్నీ పబ్లిక్ ఇష్యూస్ క్రిందకు వస్తాయి. పబ్లిక్ ఇష్యూస్ ను లేవనెత్తవల్సింది ప్రతిపక్షమైనప్పుడు బి.జె.పి. వాళ్లు ఎలాగు లేవనెత్తలేకపోతున్నారు, వాళ్లు మాట్లాడలేకపోతున్నారు, వాళ్లకేదో వచ్చినటువంటివే అడుగుతున్నారు. ఇక్కడ, ఈ హౌస్ లో most ineffective గా ప్రతిపక్షమనేది ఉంది. అసలు ప్రతిపక్షం లేకపోవడమనేటటువంటిది ప్రజాస్వామ్యంలో పెద్ద లోటు. అందుచేత ప్రతిపక్షమనేది హౌస్ లో లేనప్పుడు ఏమిటంటే, ప్రజా సమస్యలను పరిష్కరించాలి లేకపోతే ప్రస్తావించాలనుకున్నప్పుడు ప్రభుత్వంలో ఉన్నటువంటి మా అధికార పార్టీ ఎమ్మెల్యేలు, they don't belong to the Government, ఎందుకంటే ఇక్కడ ట్రెజరీ బెంచెస్ వేరు, అదే విధంగా మినిస్ట్రీ వేరు, అదే విధంగా ఎమ్మెల్యేలు వేరు. అందుచేత మా ఎమ్మెల్యేలందరికీ కూడా మేం అదే చెబుతున్నాం. ప్రతిపక్షం హౌస్ లో లేదనేటటువంటిది మనం అనుకోకుండా మనమే ప్రజలకు అవసరమైనటువంటి విధంగా పరిపాలించాలి అనేటటువంటి ఉద్దేశ్యంతో అసెంబ్లీలో మనమే ఆ ఇష్యూస్ అన్ని కూడా రైజ్ చేసి చెప్పాలి. తద్వారా ప్రజలకు న్యాయం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో మేం పనిచేస్తే విప్లకుమార్ రాజు గారు ప్రతిపక్షం గురించి మాట్లాడుతున్నారు. పాపం ప్రతిపక్షం లేకుండా చేసిన బాధ్యత మీదా, లేకపోతే ప్రతిపక్షం హౌస్ కు రాకుండా ఉంటే మీరొక్కరే ఈ హౌస్ లో ఏలుకోవచ్చునా అనేది అర్థం కావడం లేదు. అందుచేత ప్రతిపక్షం హౌస్ లో ఉండాలి. ఎందుచేతనంటే, నిన్న కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అన్నారు. జీతాలు తీసుకోవడమా, తీసుకోకపోవడమా అనేది వేరే విషయం. ఈరోజు పేపర్లలో కూడా నేను చూశాను. మేం జీతాల గురించి రామని చెబుతున్నారు. మరి దేని గురించి వస్తున్నారు? ప్రజల గురించి రారు. జీతాల గురించి రారు. ఈనాడు అనేక సమస్యలు సొసైటీలో ఉంటే, సమాజంలో ఉండేటటువంటి సమస్యలను ఇక్కడ ప్రస్తావించడానికి రారు. ఇళ్లకు పోయి వ్యాపారాలు చేసుకుంటారు.

లేదంటే, వాళ్ల సొంత పనులు చేసుకుంటారు. మళ్ళీ ఈ ప్రతిపక్షం దేని కోసం పనిచేస్తుందో మనమందరం కూడా ఆలోచించవల్సినటువంటి అవసరముంది. ఇవాళ వాళ్ల స్వార్థానికి పనిచేస్తున్నారా? లేకపోతే ప్రజల సంక్షేమానికి పనిచేస్తున్నారా? ప్రజల అభివృద్ధికి పనిచేస్తున్నారా? రాష్ట్రాభివృద్ధికి పనిచేస్తున్నారా అంటే వాళ్లకు రాష్ట్రాభివృద్ధి పట్టదు, ప్రజల సంక్షేమం పట్టదు. ప్రజల ఇష్యూస్ పట్టవు. వాళ్లకు కావల్సింది ఒకే ఒక పాదయాత్ర.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారూ..

శ్రీమతి పరిటాల సునీత: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు వెంకటేశ్ గారు అడిగిన దానికి సమాధానం ఏమిటంటే, మొత్తం రుణమాఫీ చేసి ఉన్నట్టే దీనికన్నా తక్కువ ఖర్చు ప్రభుత్వానికి ఉండేది. అలాగే కేవలం రుణం తీసుకున్నా ఇంకా బ్యాంకుకు రుణం కట్టాల్సిన సంఘాలకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది. అదే ఇప్పుడు చంద్రన్న పనులు కుంకుమ పథకం క్రింద సంఘంలో ఉండే ప్రతి సంఘ సభ్యురాలికి రూ. 10 వేలు ఇవ్వడం వలన లోన్ తీసుకున్న వాళ్లకు, లోన్ తీసుకుని తిరిగి కట్టిన వాళ్లకు, కట్టవల్సిన వాళ్లకు, అసలు తీసుకోని వాళ్లకు అందరకు కూడా ప్రభుత్వం సమ న్యాయం చేసినట్లైంది. అంతేకాకుండా డ్వాక్రా సంఘాలు రుణాలపై బ్యాంకు వాళ్లు వేసిన 15 నెలల వడ్డీ దాదాపుగా రూ. 1,338.00 కోట్లు చెల్లించడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం అనేక ఆర్థిక సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నప్పటికీ కూడా అధికారంలోకి వచ్చిన 45 మాసాల్లో చంద్రన్న పనులు కుంకుమ పథకం క్రింద మరియు డ్వాక్రా సంఘాలకు ఇచ్చిన వడ్డీ రాయితీ కలిపి మొత్తం రూ. 9,397.00 కోట్లు ఆయా సంఘాల ఖాతాల్లో జమ చేయడం కూడా జరిగింది.

(ఆ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం అధికారం చేపట్టిన దగ్గర్నుండి డ్వాక్రా సంఘాలకు రుణాలు మంజూరు చేసే విషయంలో గట్టి పట్టుదలతో వ్యవహరించి బ్యాంకర్లతో మాట్లాడి మహిళలకు సకాలంలో రుణాలు మంజూరు చేయడమనేది కూడా జరుగుతోంది.

9.20 AM

అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుండి డ్వాక్రా సంఘాలకు రుణాలు మంజూరు చేసే విషయంలో గట్టి పట్టుదలతో వ్యవహరించడం తోపాటు, బ్యాంకర్లతో మాట్లాడి మహిళలకు సకాలంలో రుణాలు మంజూరు చేయడం కూడా జరుగుతోంది. ప్రభుత్వం గత పది సంవత్సరాల్లో డ్వాక్రా సంఘాలకు ఇచ్చిన రుణ మొత్తాలు రూ.40,877కోట్లు మాత్రమే. అయితే ఈ ప్రభుత్వం 45 నెలల్లో అనగా 2014 సంవత్సరం నుండి ఇప్పటి వరకు అందించిన బ్యాంకు రుణాల మొత్తం రూ.47,266 కోట్లు. దీని వలన 86 లక్షల కుటుంబాల జీవనోపాధి పెంపుదలకు ఈ మొత్తం ఎంతగానో

ఉపయోగపడింది. మహిళాభివృద్ధిని ఈ ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తుందన్న విషయాన్ని కూడా తెలియజేస్తున్నాము. గౌరవ సభ్యులు చాలా మంది అడిగారు.. ఈ సంవత్సరం మార్చి 31వ తేదీ వరకు ఉన్న సభ్యులకు ఎవరికి రాకపోయినా చర్యలు చేపడుతాము. ఈ విషయాలను గ్రామాల వారీగా పరిశీలించి ఏవైనా చిన్నచిన్న పొరపాట్లు ఉండుంటే వాటిని సరిచేసుకుంటామని తెలియజేసుకుంటున్నాను. గౌరవ సభ్యులందరూ ఇక్కడ సభలో ఉన్నారు, ప్రస్తుత సమావేశాలు ముగిసిన తరువాత నేను జిల్లాలకు వెళ్లి స్థానిక శాసనసభ్యులను కూడా ఆహ్వానిస్తూ సమీక్షా సమావేశాలు నిర్వహించి, సమస్యలను పరిశీలించి, న్యాయం చేయగలమని తమ ద్వారా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : బోండా ఉమామహేశ్వర రావు ..

శ్రీ బోండా ఉమామహేశ్వర రావు (విజయవాడ సెంట్రల్): అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రి గారు ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పారు. నిజంగా ఈ రాష్ట్రంలో సుమారు తొమ్మిది లక్షల సంఘాలు ఉన్నాయి. ఈ సంఘాలకు మొదట రూ.30వేలు, రెండవ సారి రూ.30వేలు మూడవ విడత రూ.20వేలు ఇప్పటికీ అన్ని ఖాతాలకు ఆ మొత్తాలను చేర్చాల్సి ఉంది. నా నియోజకవర్గంలో సుమారు 4800 డ్వాక్రా గ్రూపులు ఉన్నాయి. అంటే సుమారు 48వేల మంది మహిళలు ఉన్నారు. అందులో ఒక 200 నుండి 300 మందికి ఆన్లైన్ ప్రాబ్లమ్ కారణంగా ఆరోజు జమ కాలేదు. మేము ఇప్పుడు “ నగర దర్శని-నగర వికాసం “ కార్యక్రమంలో పర్యటిస్తుండగా.. అందరికీ జమ అయ్యాయి, మాకు కాలేదు అంటూ ఫిర్యాదులు అందుతున్నాయి. తొమ్మిది లక్షల సంఘాలకు జమ కావాల్సిన సొమ్ము సిద్ధంగా ఉంది, గ్రాంట్స్ మురిగి పోతున్నాయి. కానీ మహిళల ఖాతాలకు ఆ సొమ్ము జమచేయాల్సి ఉన్నప్పటికీ, కొంత అలక్ష్యం కారణంగా మహిళల ఖాతాల్లోని డబ్బులు జమ కావడం లేదు. అధ్యక్షా, ఇది ప్రభుత్వ సమస్య కాదు. 45వేల మందికి జమ చేసి కొద్దిపాటి రెండు, మూడు వందల మంది ఖాతాలకు జమ చేయలేని కారణంగా ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. అలాగే ఈ ప్రభుత్వం మహిళలకు అత్యంత ప్రాధాన్యతను ఇస్తోంది, ఎన్నో ఇబ్బందులు ఉన్నప్పటికీ మహిళలను అన్నీ విధాలా ఆదుకుంటుంది. కానీ చిన్నచిన్న పొరపాట్లు కారణంగా స్థానికంగా మాకు ప్రాబ్లమ్ అవుతుంది. రివాల్వింగ్ ఫండ్ పేరుతో మహిళా గ్రూప్స్ నుండి రూ.లక్ష బ్యాంకుల్లో డిపాజిట్ ఉంటుంది. ఆ మొత్తాలకు ఒక్క నయాపైసా కూడా వడ్డీలు బ్యాంకుల నుండి రావు. ఆ విషయంపైన అధికారులు లేదా మంత్రి గారు ప్రత్యేకంగా సమీక్ష జరిపి వారి డిపాజిట్స్ కు వడ్డీ ఇప్పించాలి లేదా తిరిగి ఆ మొత్తాలను వెనుకకు ఇప్పించాలి. గౌరవ మంత్రి గారు చేస్తాము, పరిశీలిస్తాము అంటున్నారు. ఎక్కడైతే కొన్ని పొరపాట్లు కారణంగా జమ కావాల్సిన సొమ్ము

నిలుపుదల అయి ఉంటే, ఆన్‌లైన్ పేమెంట్స్ ద్వారా వెనువెంటనే ఆయా మహిళల ఖాతాలకు జమ చేయాల్సిందిగా తమద్వారా మంత్రి గారిని కోరుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : జోగేశ్వరరావు గారు..

శ్రీ వి. జోగేశ్వరరావు (మండపేట) : అధ్యక్షా, మా మండపేట నియోజకవర్గంలో సుమారు 48వేల మంది మహిళలు డ్వాక్రా సంఘ సభ్యులుగా ఉన్నారు. వారిలో 221 మంది సభ్యులకు ఆధార్ నంబరు అనుసంధానం కాకపోవడం వంటి రకరకాల కారణాలచే ఆ మొత్తాలు జమ కాలేదు. అటువంటి మహిళల జాబితాను తీసుకుని వచ్చాను, ఆ జాబితాను తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారికి అందజేస్తున్నాను. (అనంతరం, సభ్యులు శ్రీ వి.జోగేశ్వరరావు ఆ జాబితాను గౌరవ సభాపతి వారికి సమర్పించుకున్నారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్: మంత్రి గారు మీకు స్వయం సహాయక సంఘాల సంఖ్య పెరిగింది, సభ్యుల సంఖ్య పెరిగింది. పొదుపు పెరిగింది. బ్యాంకు బ్రహ్మాండమైన ప్రోత్సాహకాలు ఇస్తోంది, ప్రభుత్వం అంత కన్నా బాగా ప్రోత్సాహకాలు ఇస్తోంది. కానీ వారు ఆ డబ్బును మైక్రో ఫైనాన్స్ కింద మారుస్తున్నారు తప్పితే ఒక ఉత్పత్తికి, ఒక వృత్తికి రావడం లేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం.. సూచన ఏమిటంటే డబ్బు పొదుపు చేయడం, అందులో సగం బ్యాంకు లోనూ.. ఇవన్నీ కూడా ఒక వస్తువు తయారు చేయడానికి ఉపయోగించాల్సి ఉంది. అప్పుడే నైపుణ్యం పెరుగుతుంది, మార్కెట్ పెరుగుతుంది, ఆదాయం పెరుగుతుంది దీనిని గమనించాల్సిందిగా మీకు మీ అధికారులందరికీ కూడా సూచనలు చేస్తున్నాము. మినిస్టర్ గారు.. చెప్పండి.

శ్రీమతి పరిటాల సునీతమ్మ : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాను, తప్పకుండా పరిశీలించి బ్యాంకర్స్‌తో ఇబ్బందులు లేకుండా చేస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : క్వశ్చన్ నెం. 4062 (12) డెప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టర్ ఫర్ రెవెన్యూ..

రాష్ట్రంలో భూముల పునః పరిష్కార సర్వే

ప్రశ్న నెం. 4062 (12)

సభ్యులు

శ్రీ ఆలపాటి రాజేంద్రప్రసాద్

గౌరవనీయులైన ఉప-ముఖ్యమంత్రి (రెవెన్యూ) శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

ఎ) రాష్ట్రంలో ఎంత విస్తీర్ణం మేరకు పునః స్థాపన సర్వేను చేయడమయింది.

బి) అయితే, అనుసరించిన విధి విధానాలేమిటి ?

ఉప మరియు రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి శ్రీ కె.ఇ.కృష్ణమూర్తి గారి సమాధానం :

ఎ) స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత, 1948 ఆంధ్రప్రదేశ్ (ఆంధ్రప్రాంతం) ఎస్టేట్ల (రద్దు మరియు రైత్వారీలోకి మార్పిడి) చట్టం మరియు 1956 ఆంధ్రప్రదేశ్ (ఆంధ్రప్రాంతం) (ఇనాముల రద్దు మరియు రైత్వారీలోకి మార్పిడి) చట్టంలోని నిబంధనల కింద 8,541 ఇనాం గ్రామాలలో సర్వే కార్యకలాపాలను పూర్తి చేయడమయింది. ఆ గ్రామాలలో 1,23,37,597 ఎకరాల 60 సెంట్ల భూమిని సర్వే చేసి పరిష్కరించడమయింది మరియు రైత్వారీ గ్రామాలలోకి మార్పిడి చేయడమయింది.

బి) రాష్ట్రమంతటా రైతు సేవలో రెవెన్యూ శాఖ (ఆర్.ఎస్.ఆర్.ఎస్.) కార్యక్రమాన్ని అమలు చేయడం జరుగుతున్నది. ఇది ఒక నిరంతర ప్రక్రియ అయినందున ప్రజలు దాఖలు చేసిన ఫిర్యాదులను రెగ్యులర్ కార్యక్రమం ద్వారా ఎప్పటికప్పుడు పరిష్కరించడం జరుగుతున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఆలపాటి రాజేంద్ర ప్రసాద్ గారు..

శ్రీ ఆలపాటి రాజేంద్ర ప్రసాద్ (తెనాలి) : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుండి ఈ భూమిని ఏ రకంగా సర్వే చేసింది సర్వే చేసిన తరువాత ఎస్టేట్ ఎబాలిషన్ యాక్ట్ గురించి అదే విధంగా ఇనాం ఎబాలిషన్ యాక్ట్ గురించి గ్రామాలలో రెండు కోట్ల ఎకరాలను సర్వే చేసింది, వీటన్నింటిని ఇది కంటిన్యూషన్ ప్రాసెస్ అని చెబుతున్నారు, చాలా సంతోషం అధ్యక్షా. అయితే మొట్ట మొదటి సారిగా రీ సర్వే చేసింది 1923గా తీసుకున్నట్లైతే రికార్డుల ప్రకారం 95 సంవత్సరాలకు పైగా అయింది. ఈ కంటిన్యూషన్ ప్రాసెస్లో మధ్యలో ఎన్నిసార్లు రీసర్వే చేశారనేది మీ ద్వారా మంత్రి గారిని, ఉపముఖ్యమంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. అంతేకాకుండా అప్పుడు ఏర్పడినటువంటి క్లాసిఫికేషన్, డివిజన్ కొంత అనుభవ పూర్వకంగా, పట్టా భూములుగా, కొన్ని పోరంబోకులుగా, కొండలు, గుట్టలు, చెరువులు, కొంత రహదారులకు కొంత అన్ ఎసెస్డ్ వేస్ట్ ల్యాండ్స్ గా వర్గీకరించారు. వీటితోపాటుగా గ్రామ పోరంబోకు, గ్రామ కంఠం, ఫారెస్ట్, డీఫారెస్ట్ వీటన్నింటినీ కూడా క్లాసిఫై చేయడం జరిగింది. ఇక్కడ నేను అనేది ఏమిటంటే ఆ కాలం నుండి ఈ కాలం వరకు కంటిన్యూషన్ ప్రాసెస్ చెప్పి

ఉప-ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు కాబట్టి నేను అడిగేది ఏమిటంటే ప్రకృతి సహజ సిద్ధంగా ఇక్కడ కొన్ని మార్పులు జరుగుతున్నాయి. కొంత ఆక్రమణలు జరుగుతోంది, కొంత అసైన్డ్ జరుగుతోంది కొంత అసైన్డ్ వేస్ట్ ల్యాండ్ను...

(ఈ సందర్భంలో మానవ వనరుల శాఖ మంత్రి గారితో కనిగిరి శాసనసభ్యులు శ్రీ కదిరిబాబు రావు గారు, వారి వెనుక సీటులో ఉన్న సభ్యులు శ్రీ ఎస్.వి. మోహన్ రెడ్డి గారితో అరకు శాసనసభ్యులు శ్రీ కిడారి సర్వేశ్వరరావు గారు మాట్లాడుతున్నారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్లీజ్..

శ్రీ ఆలపాటి రాజేంద్రప్రసాద్ : కన్వర్ట్ చేస్తున్నారు, కొంత ఆక్రమణలు జరుగుతున్నాయి. ఇవన్నీ కూడా రెవెన్యూ రికార్డుల్లో ఏ రకంగా పొందు పరుస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్లీజ్.. బాబు రావు గారు దయచేసి కూర్చోండి.

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు వారి వారి స్థానాలకు వెళ్లి కూర్చున్నారు.)

శ్రీ ఆలపాటి రాజేంద్ర ప్రసాద్: అధ్యక్షా, ఏ విధంగా పొందు పరుస్తున్నారనేది ఒక సహేతుకమైన ప్రశ్నను తమ ద్వారా ఉప-ముఖ్యమంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. అంతే కాకుండా ఆర్.ఎస్.ఆర్.ఎస్ తరువాత ఇక్కడ ఫీల్డ్ మేనేజ్మెంట్ బుక్ అని ఒకటి తయారు చేశాము. తరువాత లోకల్ గా 1-బి రిజిస్టర్, అడంగల్ ఇటువంటివి అన్నీ తయారు చేస్తున్నారు. ఇక్కడ నేను అనేది ఏమిటంటే ఈ రకమైన ప్రక్రియలో ఈరోజున గవర్నమెంట్ ల్యాండ్స్ ఏ రకంగా ఉన్నాయి, తరువాత డాటెడ్ ల్యాండ్స్ ఏ రకంగా ఉన్నాయి ఆరోజున ఈ రీసర్వే చేసేటప్పుడు ఎవరైతే వ్యవసాయం లేకుండా, సాగుబడి చేయకుండా ఖాళీగా ఉండే భూములు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిని డాటెడ్ ల్యాండ్స్ గా ఉన్నాయి తరువాత అవి కూడా ఆక్రమణకు గురి అయ్యాయి లేదా అందులో అనుభవం ఉంచుకుని సాగుచేసుకునే రైతులు కూడా వారు ఉన్నారో, ఎవరైతే డాక్యుమెంట్స్ కలిగి ఉన్నారో ఆ డాక్యుమెంట్ పరంగా మీరు అడంగల్ లో ఎక్కిస్తున్నారు తప్ప ప్రభుత్వం దగ్గర ఉన్న దానికి, ఎవరైతే భూమి తమ స్వాధీనంలో ఉంచుకుని, ఆ భూమి తాలుకూ ఉన్న రికార్డుకు Co-terminus చేసే విధానం ఏమైనా ఉందా ? ఉన్నారు. వీటన్నింటిని క్రమబద్ధీకరించడానికి రీసర్వే జరిగిన తరువాత విటన్నింటికి ఫీల్డ్ మెజర్స్ బుక్ లో (ఎఫ్ఎంబి) ఈ రెండింటికి Co-terminus ఎక్కడన్నా జరుగుతుందా అని నేను అడుగుతున్నాను. తరువాత గవర్నమెంట్ అలకేట్ చేసిన భూముల్లో కొన్ని అసైన్డ్ వేస్ట్ ల్యాండ్స్ గా

మార్చి ఏవైతే ఆస్టెన్డ్ చేశారో వీటన్నింటికీ Co-terminus జరిగి వీటికి రికార్డు ఉందా? అనలు ఒరిజినల్ ఆర్ఎస్ఆర్ 1923 చట్టం ఏదైతే తయారు అయిందో ఆ చట్టం ఇప్పుడు ఉందా?

9.30 AM

ఇప్పుడు కొత్తగా డిజిటలైజేషన్ తీసుకువస్తున్నారు, ఆర్ఎస్ఆర్ తమ ఆధీనంలో ఉంచుకున్నా, గతంలో ఉన్న సిస్టాన్ని, ఎందుకంటే 1983 తర్వాత ఈ పటేల్ పట్వారీల వ్యవస్థను రద్దు చేసిన ఘనత నందమూరి తారక రామారావుగారిదే. ఎందుకంటే ఆరోజున వాళ్లు ఇష్టం వచ్చినట్లుగా ఈ 1-బి రిజిస్ట్రేషన్లు, అడంగల్స్ను మార్చివేసి, రైతులు రకరకాలుగా ఇబ్బంది పడే పరిస్థితులు వస్తున్నాయని చెప్పి, ఆ ఉద్దేశంతో ఆరోజున కర్ణాలను, మునిసిఫ్లను రద్దు చేసిన తర్వాత, 1989 తర్వాత అమెండ్మెంట్స్ జరిగిన తర్వాత, ఈ అమెండ్మెంట్స్ను సింక్రనైజేషన్ కాన్సెప్ట్లో, ఈరోజున రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ డిజిటలైజేషన్ అను కొత్త విధానాన్ని తీసుకొస్తుంటే దానికి, దీనికి సింక్రనైజింగ్ జరుగుతుందా Co-terminus గా ఉందా అని చెప్పి మీద్వారా అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: నరేంద్రగారు.

శ్రీ ధూళిపాళ్ల నరేంద్ర కుమార్ (పొన్నూరు): స్పీకర్ సర్, గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి నేను తీసుకొచ్చేదేంటంటే, ముఖ్యంగా డెవలప్మెంట్కు దగ్గరగా ఉన్న మా పెదకాకాణి మండలం లాంటి ప్రాంతాల్లో 22(ఎ) కింద లేకపోయినా సరే వారివి జాబితాలో ఉండటం మూలాన అవి ఇంతవరకూ కూడా పరిష్కారం రాని పరిస్థితులు. ఉప్పలపాడు తీసుకుంటే దాదాపు అక్కడ 200 ఎకరాలు ఉంటే దానిని ఫారెస్ట్ ల్యాండ్ కింద వేశారు. అక్కడ ఫారెస్ట్ ల్యాండ్లే లేదు. అలాగే ఎక్కడో ఒక సెంటో, రెండు సెంటో ప్రభుత్వ భూమి ఉంటే ఆ సర్వే నంబరు మొత్తం కూడా నిషేధిత జాబితాలో పెట్టడం మూలాన చాలామంది రైతులు, ఎవరైనా అక్కడ భూములున్నవాళ్లు వాటి నుంచి తీయించుకోవాలంటే చాలా ఇబ్బందులు పడుతూ ఉన్నారు. మేము జిల్లా యంత్రాంగం దృష్టికి తీసుకెళ్లినా, అక్కడినుంచి మనం ప్రపోజల్స్ పంపించినా కూడా త్వరితగతిన వాటికి పరిష్కారం కాని పరిస్థితి. రైతులు లేదా దాంట్లో సంబంధిత వ్యక్తులు ఎవరైతే ఉన్నారో వాళ్ల భూములు కావచ్చు, వాళ్లకు సంబంధించిన స్థలాలు కావచ్చు, రిజిస్ట్రేషన్ కాకుండా ఉండటం మూలాన చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారనేది కూడా నేను గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

అదేవిధంగా చుక్కల భూములు గురించి ప్రభుత్వం ఆదేశాలిచ్చింది. ఈ చుక్కల భూముల్లో ఏవైతే పొలాలు ఉన్నాయో వాటి కోసం ఒక పరిష్కార మార్గాన్ని చూపెట్టాలి. కానీ అధ్యక్షా, ఎక్కడైతే గతంలో చుక్కల భూములుగా చూపెట్టిన వాటిని ప్లాట్లు వేసి అమ్మేసిన వాళ్లు ఎవరైతే ఉన్నారో వాటికి ఎటువంటి పరిష్కారాన్ని, ఎటువంటి డైరెక్షన్స్ లేకపోవడం మూలాన వాళ్లు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. మా పెదకాకాణి మండలంలో నంబూరు చూసుకుంటే దాదాపు 600 నుంచి 700 ఎకరాల దాకా అక్కడ చుక్కల భూములే ఉంటాయి. అవన్నీ కూడా గతంలో ఎప్పుడో ప్లాటింగ్ వేసి అమ్మేసినవి, ఒకొక్కరు నాకు మెసేజ్లు పెడుతూ ఉంటారు. మేమేం పాపం చేశాం, మేమేం అన్యాయం చేశాం మమ్మల్ని ఈ విధంగా ఇబ్బంది పెడుతున్నారని చెప్పిన నేపథ్యాన్ని కూడా ఒకసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. ఏవిధంగా అయితే పంట పొలాలు కోసం మీరు ఒక పరిష్కార మార్గాన్ని చుక్కల భూముల్లో ఉన్న వాటికి సూచించారో, ఎక్కడైతే ప్లాటింగ్ జరిగిన భూములకు కూడా రెవెన్యూ యంత్రాంగం త్వరితగతిన వాటిని పరిష్కరించేదానికి మీరు ఒక డ్రైవ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. నేను జిల్లా జాయింట్ కలెక్టరుగారితో కూడా మాట్లాడాను. వాళ్ల దగ్గరనుంచి ప్రతిపాదనలు కూడా వచ్చాయి కాబట్టి వాటిమీద త్వరితగతిన ఆదేశాలివ్వాలని చెప్పి నేను గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: విష్ణుకుమార్ రాజుగారూ. Brief please.

శ్రీ పి. విష్ణుకుమార్ రాజు: అధ్యక్షా, దయచేసి ఈ క్వశ్చన్‌కు సంబంధించి కొంచెం సమయం ఇవ్వాలిగా కోరుతున్నాను. ఈ సర్వే చేస్తున్నప్పుడు సర్వే అండ్ రీసెటిల్‌మెంట్ గురించి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. విశాఖపట్టణంలో ఇది వరకూ సిట్ ఒకటి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దాని ప్రకారం కూడా, అంతకుముందు వారు చెప్పిన ప్రకారం కూడా, అధికారులు చెప్పేదేంటంటే 16,735 ఎస్ఎమ్బీలు పోయాయి. అసలు లేవు. అలాగే 233 ఆర్ఎంఎస్లు పోయాయి. 379 ఆర్ఎస్ఆర్లు పోయాయి. ఇవన్నీ ఎట్లా పోయాయి అంటే అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ భూముల్ని కొంతమంది influence లు వాడి రాజకీయ నేతల పేర్లు చెప్పి వాళ్లు భూములను మార్చేసి రెవెన్యూ యంత్రాంగంతో కుమ్మక్కై అయి ఈవిధంగా ఇవి లేకుండా చేసేశారు. తర్వాత మేము గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి సభలో కూడా ఇదివరకు మాట్లాడిన తర్వాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంతో సహృదయంతో ఒక సిట్ను ఏర్పాటు చేశారు. ఆ సిట్ ఏర్పాటు చేసిన తర్వాత ఆ సిట్‌లో చాలా నీతి, నిజాయితీ గల ఐపిఎస్, ఐఎఎస్ అధికారులు ఉన్నారు. వాళ్లు నీతి, నిజాయితీకి పేరు పొందిన ఐపిఎస్, ఐఎఎస్ అధికారులు. వారందరూ కలిసి, రెవెన్యూ యంత్రాంగంతో కలిసి పోలీస్ డిపార్ట్‌మెంట్ యంత్రాంగమంతా కలిసి..

మిస్టర్ స్పీకర్: దయచేసి క్లుప్తంగా చెప్పండి.

శ్రీ పి. విష్ణుకుమార్ రాజు: అధ్యక్షా, చెప్తాను... చాలా చాలా ఇంపార్టెంట్. (చేతిలో పేపర్లు గౌరవ సభాపతికి చూపిస్తూ) ఈ రిపోర్టు కూడా సబ్మిట్ చేయటం జరిగింది. నేను ఈ రిపోర్టు సబ్మిట్ చేసిన తర్వాత సిట్ రిపోర్టు ఎప్పుడు ఇస్తారని చెప్పి నేను 11వ సమావేశంలో ప్రశ్న నెం.3674 వేశాను. ఆ ప్రశ్నలో నేను అడిగింది విశాఖనగరంలో మరియు దాని పరిసర ప్రాంతాల్లో జరిగే భూ ఆక్రమణల విషయంలో సిట్ నియమించటం జరిగిందా? సిట్ నివేదిక ప్రభుత్వానికి సమర్పించిందా? ఎప్పుడు ఇస్తారని అడిగాము. గౌరవ మంత్రివర్యులు దానికి సమాధానం ఏమని చెప్పారంటే అధ్యక్షా, “ఈ ప్రత్యేక బృందం నివేదిక ప్రభుత్వానికి అందింది. ఆ నివేదిక పరిశీలనలో ఉందని తేదీ:13.03.2018లో చెప్పారు”. ఇప్పటికీ ఆరు నెలలు అయిపోయింది. ఆ నివేదిక బయట పెట్టలేదు. ఎందుకు బయటపెట్టడం లేదనేది ఎవరికీ అర్థం కాని విషయం. ఇది బయటపెడితే ఎన్నో పాములు బయటికొస్తాయి. దీంట్లో ఎన్నో వేల కోట్లు కుంభకోణం జరిగిపోయింది. దీని లిమిట్ ఎంతవరకు వెళ్లిందంటే అధ్యక్షా, సుమారు 3,000 నుంచి 4,000 ఎకరాలు. నేనేదో ప్రభుత్వం పైన బురద జల్లటానికో మాత్రం చెప్పట్లేదు. దయచేసి సభ్యులెవరూ కూడా అపార్థం చేసుకోవలసిన అవసరం లేదు. ఉన్న వాస్తవాలు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చాక అని నేను చెప్పట్లేదు. అంతకుముందు కూడా జరిగాయి. దీంట్లో ఈ కుంభకోణం ఎంత అంటే రూ.4,000 నుంచి రూ. 5,000కోట్లకు సంబంధించినది. 3,000 నుంచి 4,000 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూములు అన్యాయంతోపాటు, రికార్డ్స్లో ట్యాంపరింగ్ అయిపోయి, కోట్లాది రూపాయలు పడగలెత్తారు. వాళ్లు మళ్ళీ ఇతరులకు అమ్మేశారు. తర్వాత కనీసం అధ్యక్షా, విశాఖపట్నంలో 100 ఎకరాలు ఫ్రైమ్ ల్యాండ్కు ఇచ్చారు. ప్రభుత్వ ల్యాండ్ ఫీక్ ఎక్స్ సర్వీస్మెన్స్కు ఇచ్చారు. ఫీక్ ఎక్స్ సర్వీస్మెన్స్ను సృష్టించి దాని వాల్యూ కనీసం రూ.400 కోట్లు. దాంట్లో ఈ పాల్టికల్ లీడర్ల పేర్లు చెప్పి చేసిన వ్యవహారం. దీనిమీద కూడా చూడవలసిన అవసరం ఉంది. మరి వాళ్లు సర్వే ఎట్లా చేస్తున్నారో ఏంటో అనేది గౌరవ మంత్రివర్యులకే వదిలేస్తున్నాను.

అట్లాగే ఈ 22(ఎ) అని చెప్పి చంపేస్తున్నారు. ఆఖరికి నేను ఉంటున్న ఇల్లు కూడా, నేను హుడా నుంచి కొనుక్కున్నాను. దానిని, ఆ ఏరియాను కూడా 22(ఎ) లో పెట్టేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: 22(ఎ) కు మినిష్టరుగారు రిస్పె ఇస్తారు. రవికుమార్గారూ.

శ్రీ పి. విష్ణుకుమార్ రాజు: సరే అధ్యక్షా, అన్యాయంగా జెన్యూన్ పీపుల్ని కూడా 22(ఎ) లో పెట్టేసి ఇబ్బందిపెడుతున్నారు.

(ఈ సందర్భంలో ఈనాడు పేపర్ క్లిప్పింగ్ను గౌరవ సభాపతికి చూపించారు)

ప్రముఖమైన పేపర్లలో కూడా “అమ్ముకోలేని దైన్యం” అని తేదీ: 12.04.2018లో ఈనాడు పేపర్లో వచ్చింది. కానీ ఇప్పటివరకూ యాక్షన్ లేదు. మనుషులు చనిపోయేటట్లు ఉన్నారు. అదీ పరిస్థితి అధ్యక్షా. ఎప్పుడో 45 సంవత్సరాల క్రితం కొన్నప్పటికీ కూడా ఈరోజుకీ కూడా వాళ్ల పరిస్థితి చాలా దయనీయంగా ఉంది. అధ్యక్షా, దయచేసి నేను తమరి ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరేదేమంటే సిబ్ రిపోర్టు అయినా బయటపెట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. తర్వాత అధ్యక్షా, గౌరవ విద్యాశాఖా మంత్రివర్యులు కూడా సభలో ఉన్నారు కాబట్టి దాంట్లో కూడా ఆయనకు తెలియదు అధ్యక్షా పాపం. విద్యాశాఖామంత్రిగారికి తెలియని విషయం ఏంటంటే ఆంధ్రా యూనివర్సిటీలో 1956లో ఎంత ఎక్సెటెంట్ ఆంధ్రా యూనివర్సిటీకి ఉంది... (మైకు కట్ చేయబడింది.)

మిస్టర్ స్పీకర్: రవికుమార్గారు. Brief please.

శ్రీ గొట్టిపాటి రవికుమార్(అద్దంకి): స్పీకర్ సార్, మీద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. ముఖ్యంగా అద్దంకి, పొత్తూరు నియోజకవర్గాల్లో జంగమహేశ్వరపురం, గోపాలపురం గ్రామాలలో ఇనాం భూములున్నాయి సర్. ఇవి సర్వే కూడా అయిపోయాయి. సర్వే అయిపోయిన తర్వాత కూడా ఇంకా పట్టాలు ఇవ్వకుండా పెండింగ్లో పెట్టి ఉన్నారు. మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే తొందరగా మార్కెట్లకు పట్టాలు ఇప్పించేందుకు జిల్లా యంత్రాంగానికి స్పష్టమైన ఆదేశాలివ్వాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిష్టరుగారు.

శ్రీ గొట్టిపాటి రవికుమార్: అదేవిధంగా సర్, ఒక్క నిమిషం.

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు క్వశ్చన్కు సంబంధించి కాకుండా వేరే మాట్లాడుతున్నారు, అనవసరం కదా ! Concerned Minister will answer the question. Supplementary కే confine కండి.

శ్రీ గొట్టిపాటి రవికుమార్: సర్, జిల్లా నుంచి దాదాపు 7054 మంది ఇప్పటిదాకా డాటెడ్ ల్యాండ్స్ కోసం అప్లై చేశారు. ఇద్దరి అప్లికేషన్స్ మాత్రమే క్లియర్ అయ్యాయి సర్. మిగతావన్నీ కూడా పెండింగ్లో ఉన్నాయి. రైతులందరూ కూడా బాగా ఇబ్బందికర పరిస్థితులు ఎదుర్కొంటున్నారు. డాటెడ్ ల్యాండ్స్కు సంబంధించి తక్షణమే క్లియర్ చేయాలని కోరుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: డెప్యూటీ చీఫ్ మినిష్టరుగారు.

శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి (పత్తికొండ): అధ్యక్షా, రాజేంద్రప్రసాద్గారు అడిగినప్పుడు ఇది కంటిన్యూస్ ప్రాసెస్ అని చెప్పాను వారికి. కానీ ఎప్పుడెప్పుడు ఎట్లా జరిగిందని వారు మళ్ళీ అడగటం జరిగింది. 1900వ సంవత్సరం నుంచి 1940వ సంవత్సరం వరకూ ఒకసారి, 1950 నుంచి 1990వ సంవత్సరం వరకూ సర్వే చేయడం జరిగింది. ఎప్పటికప్పుడు ఆర్.ఎస్.ఆర్.ఎస్ ప్రకారం జరిగే మార్పులను అడంగల్లో నమోదుచేయడం జరుగుతుంది. క్లాసిఫికేషన్ చేంజ్ అయినప్పుడు ఆర్.ఎస్.ఆర్.ఎస్, ఎస్.ఎమ్.బీ. లలో కూడా నమోదుచేయడం జరుగుతుంది. వారు అదే కాకుండా రాష్ట్రంలోని రీ సర్వే కోసం ఒక సంవత్సరం కిందటే యాక్షన్ ప్లాన్ తయారుచేసి కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది.

9.40 AM

ఈ రీ-సర్వే కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆరోజు చెప్పింది ఏమంటే రూ.870 కోట్ల నిధులను కేటాయిస్తామని తెలియజేసింది. దానికి డేటా సెంటర్స్ గానీ, ఆధునికీకరణకు గానీ రూ.870కోట్లు పనికొస్తాయని బాగా చేయవచ్చునని చాలా ఎక్స్పెక్ట్ చేశాం. కానీ కేంద్ర ప్రభుత్వం.. అయితే మారిన రాజకీయ పరిణామాల వల్ల, ఏ కారణాల వల్లో కానీ కేంద్ర ప్రభుత్వం మొండిచేయి చూపించింది. కనుక దాని గురించి నేను ఇప్పుడు ఆలోచన చేయడం లేదు, దాని గురించి మాట్లాడడం కూడా లేదు.

ఏదైనా సర్వే చేసేటప్పుడు మా దగ్గర సర్వేయర్స్ తక్కువగా ఉన్నారని ఇంతకుముందు చాలాసార్లు చెప్పాను. సర్వే కోసం మీ సేవా కేంద్రాల్లో గానీ వచ్చిన ఆర్జీలను ఆయా మండల సర్వేయర్ల ద్వారా పరిష్కరింపబడతాయని చెప్పడం జరిగింది. దీని కోసం 2015 సంవత్సరం నుంచి రాష్ట్రంలో Electronic Total Station (ETS) మిషన్ల ద్వారా సర్వే చేయడం జరుగుతోంది. రాష్ట్రంలో 670 మండలాలకు గానూ 623 మండలాలు ఈటిఎస్ మిషన్లు కూడా ఇచ్చాం. ఈటిఎస్ మిషన్లు ద్వారా ఇప్పటి వరకు 14,19,306 ఎకరాల భూమిని సర్వే చేయడం జరిగింది. Differential Global Posting System(DGPS) ఆధునిక పరికరాలు రాష్ట్రంలో తొమ్మిది జిల్లాల్లో ఇచ్చాం. దీని ద్వారా 11,150

ఎకరాల భూమిని సర్వే చేయడం జరిగింది. ఆధార్ నంబర్ ద్వారా మనిషి వివరాలు ఎలా గుర్తిస్తామో అలాగే ప్రతి భూకమతాన్ని దాని అంక్షాంశ రేఖకలతోపాటు భూధార్ నంబర్ కేటాయించి గుర్తించే ప్రక్రియ మన రాష్ట్రంలో మొదలు పెట్టామని తెలియజేస్తున్నాను. దీని ద్వారా ప్రభుత్వం, ప్రయివేటు భూములన్నింటికి కూడా భూధార్ విశిష్ట నంబర్ను కేటాయిస్తున్నాం. ఆ నంబర్ తీసుకుంటే తప్పనిసరిగా రైతుకు ఏ మాత్రం కూడా ఆక్షేపణ లేకుండా తనయొక్క భూమి ఏ నంబర్లో ఉంది, ఎలా ఉందో తెలుసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

ప్రభుత్వ భూమి మొత్తం 74,63,385.29 ఎకరాలు ఉంది, అందులో అటవి భూమి 12,21,013 ఎకరాలు ఉంది, దేవాదాయ శాఖ భూములు 59,615.72 ఎకరాలు ఉంది. ఇవి కాకుండా చాలామంది చుక్కల భూమి క్రమబద్ధీకరణ గురించి 22ఎ నిషేధిత జాబితా నుంచి భూముల తొలగింపుపై ప్రభుత్వం చేస్తున్న చర్యలేమిటని అడిగారు. దీని కోసం ఈమధ్య కాలంలో రెండుసార్లు జాయింట్ కలెక్టర్లతో సమావేశాలు జరిపించి, సమీక్షించి సత్వర పరిష్కారం చేయాలని స్పష్టమైన ఆదేశాలు వారికి ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రతి మంగళవారం సీసీఎల్ఏ గారు వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా జాయింట్ కలెక్టర్లతో సమీక్షలు జరుపుతూ ఉన్నారు. నేను, రెవెన్యూ సెక్రటరీ, స్పెషల్ సెక్రటరీ, సీసీఎల్ఏ ఇతర అధికారులతో జిల్లా పర్యటనలు చేస్తున్నాం. పై సమస్యల సత్వర పరిష్కారానికి చర్యలు తీసుకుంటాం. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మొత్తం 3,41,000 ఎకరాల చుక్కల భూమి 1,84,982 మంది రైతుల ఆధీనంలో ఉంది. దీనిని త్వరలోనే తప్పనిసరిగా పరిష్కరించడానికి చర్యలు తీసుకుంటాం.

సభ్యులు విష్ణుకుమార్ రాజు గారు అడిగారు, మిస్ అయిన రికార్డుల కోసం Centre Survey Office, State Archives లో search చేయిస్తున్నాం. కొన్ని ఎఫ్ఎంబీలు దొరికాయి. వాటన్నింటినీ డిజిటలైజేషన్ చేస్తున్నాం. దొరకని ఎఫ్ఎంబీలను field survey చేసి re-build చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. కానీ విష్ణుకుమార్ రాజు గారు ఆరు నెలల క్రితం చెప్పారు. సిట్ వేశారు, సిట్ వేసిన తరువాత what is the action అని అడిగారు. ఇది యాక్చువల్గా నా రెవెన్యూ శాఖలో కాకుండా సీఎం ఆఫీసు వాళ్లు సిట్ వేశారు. అది నిన్న జరిగిన కేబినెట్లో చర్చకు రావలసింది, కొన్ని కారణాల వల్ల రాలేదు, వచ్చే కేబినెట్ సమావేశంలో వస్తుంది. నెక్స్ట్ కేబినెట్లో వచ్చినపుడు సిట్ నుంచి సవివరంగా..సవరేట్ క్వశ్చన్ వేసినా సరే లేదా దాని వివరాలను తప్పనిసరిగా తెలియజేస్తాం.

MR.SPEAKER: Question No. 4129 (13) Minister for Human Resources Development.

రాష్ట్రంలో భాషాపండిత పదవుల స్థాయి పెంపు

ప్రశ్న నెం. 4129 (13)

సర్వ శ్రీ

శ్రీ అష్టత్ భాషా పేక్ బెపారి, ఎమ్మెల్యే

గౌరవనీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) రాష్ట్రంలో ప్రాథమికోన్నత, ఉన్నత పాఠశాలలో భాషాపండిత (తెలుగు, హిందీ మరియు ఉర్దూ) పదవుల స్థాయి పెంచుటకు ప్రభుత్వం వద్ద ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉన్నదా;
- ఆ) అయినచో, ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేవి;
- ఇ) ఎప్పటిలోగా భాషాపండిత పదవుల స్థాయిని పెంచుతారు; ఇప్పటివరకు స్థాయి పెంచిన పదవుల వివరము లెవ్వి?

గౌరవనీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు (శ్రీ గంట శ్రీనివాసరావు)

- అ) అవునండీ.
- ఆ) రాబోవు ఆర్థిక సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలోని 12,827 భాషా పండిత / వ్యాయామ విద్యా ఉపాధ్యాయుల స్థాయిని పెంచే ప్రతిపాదనను పూర్తి చేయడమవుతుంది.
- ఇ) 02-03-2009 తేదీ గల ఆర్థిక (SMPC) శాఖ G.O.MS.NO.80 ద్వారా పాఠశాలల్లోని 1500 భాషా పండిత పోస్టులను పాఠశాల సహాయకులు (భాషలు) గానూ మరియు 500 వ్యాయామ విద్యా ఉపాధ్యాయ పోస్టులను పాఠశాల సహాయకులు (వ్యాయామ విద్య) గా స్థాయిని పెంచడమైనది.

02-08-2016 తేదీగల ఆర్థిక (H.R.-II) శాఖ G.O.MS.NO. 144 ద్వారా 1450 భాషా పండిత గ్రేడు-II పోస్టులను పాఠశాల సహాయకులుగానూ (భాషలు) మరియు 1200 పి.ఇ.టీ పోస్టులను పాఠశాల సహాయకులు (వ్యాయామ విద్య) గాను స్థాయి పెంచడమైనది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : చాండ్ బాషా గారూ.

శ్రీ అత్తర్ చాండ్ బాషా(కదిరి) : ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, భాషాపండితులకు ఈ సంవత్సరంలోనే ప్రమోషన్స్ ఇవ్వాలని అనుకున్నామని మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పారు. కానీ గత రెండు సంవత్సరాల నుండి వాళ్లు వేచివున్నారు. కానీ మంత్రి గారు బడ్జెట్ కోసం financial clearance పంపామని చెప్పారు. రాబోయే సంవత్సరం అంటే ఇంకా లేట్ అవుతుంది, ఈ బడ్జెట్లోనే ఏదోవిధంగా పెట్టి Budget clearance ఇస్తే బాగుంటుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

చాలా ప్రాంతాలలో రెండవ భాషగా ఉర్దూ భాష ఉందో, చాలా స్కూల్స్లో ఉర్దూ పండితులు, లెక్చరర్స్ లేక విద్యార్థులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఉదాహరణకు కదిరి నియోజకవర్గంలో మైనారిటీలు అత్యధిక శాతం ఉన్నారు. అక్కడ జూనియర్ కాలేజీలో ఎంఎస్సీ మాత్రమే ఉర్దూలో జరుగుతోంది, బైపీసీ, ఎంపీసీకి చేయమని గత శాసనసభ సమావేశాల్లో నేను చెప్పాను. ఎంపీసీ, బైపీసీ కోసం అన్ని సబ్జెక్ట్లకు లెక్చరర్స్ ఉన్నారు. కేవలం ఎంపీసీ, బైపీసీ రెండు సబ్జెక్ట్ మాత్రమే నడిపితే.. చాలామంది ఆడపిల్లలు ఉన్నారు, వారు ఎంబీబీఎస్, ఇంజనీరింగ్ చేయాలన్నా, వారి రెండవ భాష, మదర్టంగ్ ఉర్దూ కాబట్టి కర్నూలుకు, అనంతపూర్ వెళ్లి చదువుకోవాలంటే ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితుల్లో తల్లిదండ్రులు పిల్లలకు చదువులు మాన్పించేస్తున్నారు. ఉర్దూ మీడియం చదివిన పిల్లలకు, ఇంజనీర్, డాక్టర్స్ కావాలని కల ఉంటుంది, తల్లిదండ్రులకు ఆశయం కూడా ఉంటుంది. జూనియర్ కాలేజీల్లో లెక్చరర్స్, రెండు ఉర్దూ లెక్చరర్స్కు ఇస్తే బాగుంటుంది ఎందుకంటే కాలేజీకి మంచి భవనం ఉంది..

(బెల్)

ఆవిధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా మంత్రి గారిని తెలియజేసుకుంటున్నాను అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిష్టర్ గారూ.

శ్రీ గంట శ్రీనివాస రావు (భీమిలి) : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో భాషాపండితుల వివరాలు ఒకసారి చూస్తే తెలుగు-5,609 మంది, ఉర్దూ-120 మంది, హిందీ-4338 మంది, కన్నడ-8 మంది, ఒరియా-30, తమిళం-9 మంది, సంస్కృతం-50 మంది ఉన్నారు, మొత్తం 10224 భాషాపండితులు ఉన్నారు. ఏదైతే గౌరవసభ్యులు అడిగారో ఆ డిమాండ్ను ప్రభుత్వం కూడా సానుకూలంగా పరిశీలించి

ప్రతిపాదనలు పెట్టడం జరిగింది. దీనిని ఆగష్టు 1వ తేదీన పంపిస్తే ఆర్థిక శాఖ ఆగష్టు 15న దానిపై ఒక కొర్రీ వేసి పంపారు, Comprehensive proposal పంపమన్నారు, తిరిగి Comprehensive proposal పంపిస్తున్నాం. దీనికి రూ.38 కోట్లు బడ్జెట్ అవుతుందని ఎస్టిమేట్ వేశారు. అన్ని పాజిటివ్గా చేయడం కోసం ప్లాన్ చేశాం.

MR.SPEAKER : Question No. 3961 (14) Minister for Industries

చెరకు రైతులకు విత్తనంపై సబ్సిడీ

ప్రశ్న నెం. 3961 (14)

శ్రీ పీల గోవింద సత్యనారాయణ, ఎమ్మెల్యే

గౌరవనీయులైన పరిశ్రమలు, ఆహార ప్రాసెసింగ్, అగ్రివ్యాపారం, వాణిజ్యం & ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- ఎ) చెరకు రైతులకు విత్తన సరఫరాకు సంబంధించి సబ్సిడీని ఇచ్చేందుకు ప్రభుత్వం వద్ద ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉందా;
- బి) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;
- సి) ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకోనున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవనీయులైన పరిశ్రమలు, ఆహార ప్రాసెసింగ్, అగ్రివ్యాపారం, వాణిజ్యం & ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల

శాఖ మంత్రిగారు (ఎన్. అమరనాథ్ రెడ్డి)

- ఎ) లేదండీ. సాధారణంగా రాష్ట్రంలోని చక్కెర మిల్లులు చెరకు రైతుల ఆర్థిక పరిస్థితుల ఆధారంగా సబ్సిడీ/ఉచితంగా/వడ్డీ రహిత ప్రాతిపదికలపై వారికి చెరకు విత్తనం ఎరువులు, పురుగు మందులు, పంటకోత కోసం సహాయం, రవాణా మరియు బిందు సేద్యాన్ని కల్పిస్తున్నాయి.
- బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.
- సి) అధిక దిగుబడినిచ్చే చెరకు విత్తనానికి సబ్సిడీని కల్పించడం ద్వారా వారి జోన్ లోని చెరకు పెంపకం దారులను ప్రోత్సహించాలని అన్ని చక్కెర ఫ్యాక్టరీల యాజమాన్యాలను ఆదేశించడం జరిగింది. అనేక చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు విత్తన నర్సరీలను ఏర్పాటు చేస్తూ, ఉచితంగా గానీ లేదా సబ్సిడీ

ధరలపై గానీ చెరకు రైతులకు సరఫరా చేస్తూ 50 శాతం సబ్సిడీతో చెరకు విత్తనాన్ని అందిస్తున్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : గోవింద సత్యనారాయణ గారూ.

9.50AM

శ్రీ పీలా గోవింద సత్యనారాయణ(అనకాపల్లి): అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో సుమారు లక్షా రెండు వేల హెక్టార్లు చెరకు సాగు జరుగుతోంది. విశాఖపట్నంలో 35శాతం చెరకు సాగు చేసే రైతులు ఉన్నారు. దీంతో 35శాతంలో వచ్చే దిగుబడి మా విశాఖపట్నం జిల్లాలో 78లక్షల టన్నుల హెక్టార్లు వస్తుంది. 40శాతం వరకు బెల్లం తయారికి వెళుతుంది. 60శాతం షుగర్ కేన్ ఇండస్ట్రీ వెళుతుంది. ఈ షుగర్ కేన్ ఇండస్ట్రీ సంబంధించి ఇండస్ట్రీ సపోర్టు చేస్తుందని మంత్రిగారు చెప్పారు. మా విశాఖపట్నం జిల్లాలో ఎక్కడా కూడా షుగర్ కేన్ ఫ్యాక్టరీలు..... సీడ్ డెవలప్ మెంట్ మీద ఏ ఒక్కరూ కూడా ఈరోజు వరకు కార్య రూపం దాల్చలేదు. ... విశాఖపట్నం జిల్లాలో యువరాజుగారు కలెక్టర్ గా ఉన్నప్పుడు స్పెషల్ డెవలప్ మెంట్ ఫండ్ కి సంబంధించి నేను నేరుగా వెళ్లి కలెక్టర్ గారిని రిక్వెస్ట్ చేశాను. అనకాపల్లిలో షుగర్ కేన్ రిసెర్చ్ సెంటర్ లో ట్రైల్ బేస్ కింద 200ఎకరాలకు ఒంటి కన్ను ముచ్చు ఎకరాకి ఈ గవ్వ ఉడాలంటే సీడ్ 5నుంచి 6టన్నులు పడుతుంది. ఈ ఒంటి కన్ను ముచ్చు అయితే విత్తనం కలుపుల ద్వారా కట్ చేసి అది బ్రేలో పెట్టి సీడ్ డెవలప్ చేయడం ద్వారా దిగుబడి 25టన్నులు వస్తుంది. ఈ ఒంటి కన్ను ముచ్చు ద్వారా అయితే 65 టన్నులు వస్తుంది. ఒంటి కన్ను ముచ్చుకి తెగులు రాకుండా చాలా జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ మధ్యకాలంలో ఎక్కువగా పసుపు పచ్చ తెగులు వస్తోంది. ఈ ఒంటి కన్ను ముచ్చుకి పసుపు పచ్చ తెగులు వస్తుందని కలెక్టర్ గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లాం. 200ఎకరాలకు ట్రయిల్ బేస్ లో వేశాం. పబ్లిక్ లో కూడా చాలా మంచి స్పందన వచ్చింది. గతంలో ఉన్న వ్యవసాయ శాఖా మంత్రిగారు శ్రీ పి.పుల్లారావు గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లాం. తప్పనిసరిగా పరిశీలిస్తామని చెప్పారు. అలాగే షుగర్ కేన్ ఇండస్ట్రీ మినిస్టర్ గారు అమర్ నాథ్ రెడ్డి గారి దృష్టికి కూడా తీసుకువెళ్లాం. అలాగే వ్యవసాయ శాఖా మంత్రిగారికి, అలాగే అనకాపల్లి షుగర్ కేన్ రిసెర్చ్ సెంటర్ వాళ్లకి కూడా మొత్తం వివరించి చూపించాం. ఈ సీడ్ డెవలప్ అయితే విధివిధానాలు ఏమిటి? ఒక్కొక్క మొక్కకి రూ.3లు ఖర్చు అవుతుంది. కనీసం రూ.1.50పైసలు సబ్సిడీ ఇస్తే దానివల్ల దిగుబడి పెరుగుతుంది. ఇప్పుడు షుగర్ కేన్ ఫార్మర్స్ అందరూ కూడా చాలా సంక్షోభంలో ఉన్నారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో పరిశ్రమ కుంటుపడటానికి కారణం రికవరీ కూడా కరెక్టు టైంకి రావడం లేదు. మనరాష్ట్రానికి, కర్ణాటక రాష్ట్రానికి పోల్చి చూస్తే, కర్ణాటకలో ఈ షుగర్ కేన్

సీడ్ పైన 100శాతం సబ్సిడీ ఇస్తున్నారు. వాళ్లకు షుగర్ కేన్ సీడ్ పైన 12,13శాతం రికవరీ వస్తుంది. మనకు రికవరీ వచ్చేసరికి 8,9శాతం వస్తుంది. గతంలో ఆంధ్రా బిర్లా అని పిలిచే ఆంధ్రాషుగర్స్ కూడా రికవరీ లేక ఇప్పుడు షుగర్ కేన్ పరిశ్రమలన్ని కూడా సంక్షోభంలో పడ్డాయి. శాసనసభ్యుడిగా ఎన్నికైన తరువాత ఇది మూడో పర్యాయం.. షుగర్ కేన్ మినిస్టర్ తోపాటు, వ్యవసాయ శాఖా మంత్రికి కూడా ఆదేశాలు ఇచ్చి ప్రభుత్వ పరంగా తమ ద్వారా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. గత సంవత్సరానికి, ఈసంవత్సరానికి నా నియోజకవర్గంలో 30శాతం రైతులు చెరకు తోటలు వేయలేని పరిస్థితి వచ్చింది. మొన్న అదృష్టవశాత్తు మా షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఆగిపోయినది కూడా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు నిధులు రూ.30కోట్లు మంజూరు చేశారు. నా నియోజకవర్గమే కాకుండా ఈరోజు షుగర్ కేన్ కర్మాగారం ఆదుకోవాలి. పశువులకు దాణా కూడా ఉచితంగా ఇస్తున్నాం. గత సంవత్సరం అయితే కేజీ విత్తనాలపైన సబ్సిడీ పాడీ రూ.5లు ఇచ్చేవాళ్లు. పాడీ విత్తనాల పైన ఈ సంవత్సరం రూ.10లు ఇస్తున్నారు. ఇది మూడో పర్యాయం. తమరి ద్వారా మరీ మరి చెబుతున్నాను. ఈరోజు ఆంధ్ర రాష్ట్రం చెక్కిర కర్మాగారాలన్నింటికి పూర్వ వైభవం రావాలంటే ఈ సీడ్ విషయంలో చెక్కిర పరిశ్రమాత్ములు, వ్యవసాయ శాఖామంత్రి కూడా ప్రతీ జిల్లాలో కూడా అగ్రికల్చర్ రిసెర్చ్ సెంటర్లు అన్ని కూడా కంపల్సరీ సీడ్ ఉత్పత్తి చేసి ఆర్థికంగా ఎదగడానికేకాకుండా చెక్కిర దిగుబడి కూడా ఎక్కువ వస్తుంది. మన మంత్రివర్యులను ప్రాదేయపడుతూ రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో తమరు కంపల్సరీ.... (మైకు కట్ చేయబడింది)

మిస్టర్ స్పీకర్ : శ్రీ పోలంరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు.

శ్రీ పోలంరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి (కోవూరు): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, ఈరోజు మా కోవూరు నియోజకవర్గంలో ఉన్న కోవూరు సహకార చెక్కిర కర్మాగారం అనేక సంవత్సరాలుగా మూత బడిన విషయాన్ని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మా జిల్లా పర్యటనకు వచ్చినప్పుడు గత ఎన్నికల సందర్భంలో ప్రత్యేకంగా తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే కోవూరు సహకార చెక్కిర కర్మాగారాన్ని తిరిగి ప్రారంభిస్తానని హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఈరోజు రైతులకు ఇవ్వాలన్న బాకీలు ...

మిస్టర్ స్పీకర్: సీడ్ సబ్సిడీ గురించి ఏదన్నా ఉంటే చెప్పండి. అంటే షుగర్ కేన్ ఫ్యాక్టరీ ...
confine to the question Srinivasulu Reddy garu...

శ్రీ పోలంరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, మీ ద్వారా ప్రత్యేకంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, ముఖ్య మంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ ఫ్యాక్టరీ విషయంలో ఒక నిర్ణయం తీసుకొని దీనిని నడిపిస్తారా? నడిపించరా.. ఆ కార్మికునికి ... (మైకు కట్ చేయబడింది)

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారు.....

శ్రీ ఎన్.అమరనాథ్ రెడ్డి(పలమనేరు) : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పీలా గోవింద సత్యనారాయణ గారు చెప్పింది నోటు చేసుకున్నాం. ఇండస్ట్రీ ఇప్పుడు అంత ఆశాజనకంగా ఉండే పరిస్థితి లేదు. ఎందుకంటే కేన్ లేకపోతే ఇండస్ట్రీ నడిచే పరిస్థితి లేదు. అందుకే మేము కూడా ఫ్యాక్టరీ వాళ్లకు చెప్పడం జరిగింది. మీరు 50శాతం వరకు సబ్సిడీ ఇవ్వమని చెప్పి అడగడం జరిగింది. ఖచ్చితంగా మంచి కేన్ వచ్చే ప్రయత్నం చేస్తాం. అదేవిధంగా ఫ్యాక్టరీ వాళ్లకు కూడా డైరెక్షన్ ఇప్పించి చేయించే కార్యక్రమం చేస్తాం.

మిస్టర్ స్పీకర్ : సభ్యులు శ్రీ పీలా గోవింద సత్యనారాయణ గారు చెప్పింది వాస్తవం. మినిస్టర్ గారూ క్వాలిటీ సీడ్ సబ్సిడీ లేకపోతే కేన్ ఉండదూ కేన్ లేకపోతే ఫ్యాక్టరీ ఉండదూ. దయచేసి It could be taken seriously.

శ్రీ ఎన్.అమరనాథ్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, వాస్తవంగా భారతదేశంలో పరిశ్రమ కొంత ఇబ్బందిని ఎదుర్కొంటుంది. దానిపైన ముఖ్యమంత్రిగారు దృష్టి పెట్టారు. తప్పకుండా దాని పైన ప్రయత్నం చేస్తాం.

మిస్టర్ స్పీకర్ : క్వశ్చన్ నెం.4130 (15) డెహ్రాడూన్ చీఫ్ మినిస్టర్ ఫర్ రెవెన్యూ ..

పేదలకు ఇళ్ల పట్టాలు

ప్రశ్న నెం. 4130 (15)

శ్రీ వై. విశ్వేశ్వర రెడ్డి,

ఎం.ఎల్.ఏ,

గౌరవనీయులైన ఉప-ముఖ్య మంత్రి(రెవెన్యూ)గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

ఎ) 2014 సంవత్సరానికి పూర్వం పొందిన స్థలాలకు, పేదలకు ఇంటి పట్టాలను ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశిస్తున్నదా;

బి) అయితే, ఆయా పట్టాలను ఎప్పటిలోగా పంపిణీ చేయడమవుతుంది?

గౌరవనీయులైన ఉప-ముఖ్య మంత్రి(రెవెన్యూ)గారు(కె.ఇ.కృష్ణమూర్తి) సమాధానం

ఎ) అవునండీ.

బి) ఆరు(6)నెలల్లోగా పట్టాలను పంపిణీ చేయడమవుతుంది.

శ్రీ తెనాలి శ్రావణ్ కుమార్ (తాడికొండ): అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో 2014వ సంవత్సరానికి ముందు చాలా చోట్ల ఇళ్ల స్థలాల కోసం పేదలకు పట్టాలు ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో స్థలాలు సేకరించారు. గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కూడా ఈ స్థలాలన్ని సేకరించి ఉన్నాయి. అయితే అప్పటికీ కొంతమందికి ఇళ్ల స్థలాలు కేటాయించారు. ఈరోజుకి కూడా అలాంటి స్థలాల్లో ఇళ్లు కట్టుకొని వాళ్లు ప్రభుత్వం ఇంత పెద్ద ఎత్తున హౌసింగ్ స్కీం ఇస్తున్నా కూడా ఇళ్లు కట్టని వాళ్లు చాలా మంది ఉన్నారు. అలాంటివి ఐడెన్టిఫై చేసి ఇచ్చే ఆవశ్యకత ప్రభుత్వంపైన ఉంది. ఎక్కడున్నారో కూడా తెలియదు. ఆ విషయాలను కదిలించేటప్పుడు నిజమైన లబ్ధిదారులు ఎందుకు కట్టలేదో అన్న విషయాన్ని ప్రభుత్వం గట్టిగా ఆలోచన చేయాలి. అంటే ఇప్పటికీ పది, పన్నెండేళ్ల సంవత్సరాల క్రితం పట్టాలు ఇచ్చారు. ఆ పట్టాలు యొక్క పరిస్థితులు లేకపోగా లేనివాడు ఇళ్లకోసం చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నాడు. ఇటీవల సంతోషకరమైన విషయం ఏమంటే ప్రభుత్వం కొత్తగా ఇళ్ల స్థలాల సేకరించాలని ఉంది. అది త్వరగా చేయాలి. ప్రతీ మండల హెడ్ క్వార్టర్స్ లో చాలా ఇళ్ల స్థలాల కోసం డిమాండ్ ఉంది. ముఖ్యంగా నా నియోజకవర్గం చూసుకుంటే తాడికొండ, పెరేచర్ల, ఫిరంగిపురం మండలాల్లో ఒక్కొక్క గ్రామంలోనే మండల హెడ్ క్వార్టర్స్ లోని గ్రామాల్లో వెయ్యికి పైగా పేదలు ఇళ్లు లేక ఇళ్ల స్థలాలు లేక చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఏమంటే ఇప్పటికీ స్థలాలు సేకరించి ఖాళీగా ఉండే వాటిపైన ఒక స్పెషల్ డ్రైవ్ చేసి ఆ స్థలాల్ని పేదలకు కేటాయించే దిశగా ఆలోచన చేస్తున్నారా? రెండవది ఇటీవల ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించిన ప్రకారం ఎక్కడైతే డిమాండ్ ఉందో యాక్చువల్ గా పేదలకు పట్టాలు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వ ఆలోచన ఉంది అన్నప్పుడు దానిని సత్వరమే చేసి పేదలకు ఇళ్లు ఇవ్వాలని అతి ముఖ్యంగా తాడికొండ నియోజకవర్గానికి సంబంధించిన విషయం ఏమిటంటే సెంటు స్థలం కూడా కొనే పరిస్థితి సెంటు అనే కన్నా గజం స్థలం కూడా కొనే పరిస్థితి లేదు. రాజధాని అయినందున గజం స్థలం కూడా కొనే పరిస్థితి లేనందువలన ప్రత్యేకంగా దీని కోసం స్థలాలు సేకరించి మండల హెడ్ క్వార్టర్స్ లేదా పెద్ద పెద్ద గ్రామాల్లో కనీసం వెయ్యిమందికి తగ్గకుండా పేదలు ఉన్నారు. ఇళ్ల స్థలాలు లేక ఇళ్లు లేక ఆ డిమాండ్ పైన ప్రత్యేకంగా సర్వే చేసి పేదలకు ఇళ్ల పట్టాలు ఇప్పించాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

10.00 AM

శ్రీ వి.ప్రభాకర్ చౌదరి(అనంతపూర్ అర్బన్): థ్యాంక్యూ సార్. అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు రాష్ట్రంలో ఉన్న నిరుపేదలకు అత్యంత ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలనే అవసరాన్ని గుర్తించి ఎక్కడిక్కడ స్థలాలన్నీ క్రమబద్ధీకరించమని ఇటీవల ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. అధ్యక్షా, దురదృష్టవశాత్తూ రాష్ట్రంలో అనేక ప్రాంతాల్లో మా అనంతపురం జిల్లా ముఖ్య కేంద్రంలో కూడా దేవాదాయ ధర్మాదాయ శాఖ భూముల్లో ఊరు పుట్టినప్పుడు అంటే వంద సంవత్సరాలు పైబడి అక్కడ గుడిసెలు వేసుకుని పాత ఇళ్లు కట్టుకుని ఉంటున్న సందర్భం ఉంది. అవి శిథిలావస్థకు వచ్చి పడిపోయే పరిస్థితుల్లో ప్రాణ నష్టం జరిగే పరిస్థితులు కూడా ఉత్పన్నమవుతున్నాయి. ఆ పరిస్థితుల్లో చట్ట ప్రకారం 12 సంవత్సరాల్లో, 11 సంవత్సరాల్లో ఉంటే ఎంజాయ్మెంటు రైట్ కూడా వస్తుంది. దానివలన కోర్టుకు కూడా పోతున్నారు. ఉప ముఖ్యమంత్రి (రెవెన్యూ శాఖా మంత్రి) గారిని మీద్వారా ప్రత్యేకంగా అభ్యర్థిస్తున్నాను. వెంటనే వాళ్లకు పాసిపస్ సర్టిఫికేట్స్ ఇవ్వడమో లేదా వాళ్లకు మార్కెట్ విలువకు ఇవ్వడం జరిగితే ప్రభుత్వం ఆకాంక్ష, ముఖ్యమంత్రి గారి లక్ష్యం నెరవేరుతుంది కాబట్టి వెంటనే ఆ ఇళ్లను క్రమబద్ధీకరించడమో లేదా మార్కెట్ విలువకు ఇవ్వడమో చేస్తే కొత్తగా ఇళ్లు కట్టుకోడానికి ఉపయోగపడుతుందని మీద్వారా మంత్రి గారిని ప్రత్యేకంగా అభ్యర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ కె.ఇ.కృష్ణమూర్తి: అధ్యక్షా, 2014 సంవత్సరం ముందు మంజూరు చేసిన పట్టాలను 7 జిల్లాల్లో పంపిణీ చేశాం. మిగిలిన 6 జిల్లాల్లో వచ్చే ఆరు నెలల్లో పంపిణీ చేస్తాం. 114 సంవత్సరాల ముందు ల్యాండ్ ఎక్స్‌జిస్ట్ చేసిన తూర్పుగోదావరి, కడప, ప్రకాశం, గుంటూరు, నెల్లూరు, చిత్తూరు మరియు విశాఖపట్టణం జిల్లాల్లో ఇళ్ల పట్టాల పంపిణీ చేయడం జరిగింది. అలాగే 2014 సంవత్సరానికి ల్యాండ్ ఎక్సైజ్ చేసిన అనంతపురం, పశ్చిమ గోదావరి, శ్రీకాకుళం, కృష్ణా, విజయనగరం మరియు కర్నూలు జిల్లాల్లో పట్టాలను ఆరు నెలల్లోపల పంపిణీ చేస్తాం. శ్రావణ్‌కుమార్ అడిగినట్లుగా ఎక్కడైతే రైతుల భూములు లేనిచోట్ల ప్రభుత్వ గృహ నిర్మాణం పథకం కింద ఇళ్లను నిర్మించే చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్నది. అర్హులైన ప్రతీ పేదవారికి ఇళ్లు నిర్మించే కార్యక్రమాన్ని మేము చేపట్టడం జరిగిందని తెలియచేస్తున్నాను. ప్రభాకర్ చౌదరి గారు కోరిన విధంగా దేవాదాయ భూముల్లో ఉన్న వారికి పట్టాలివ్వడానికి ముందు హైకోర్టు అనుమతి తీసుకోవాలి. అనుమతి ఇచ్చిన తరువాత చేస్తాం.

MR.SPEAKER: Question No.4103 (16), Minister for Women Development & Child Welfare.

అంగన్‌వాడీ ఆయాల అర్హతలు

ప్రశ్న నెం. 4103 (16)

శ్రీ పులవర్తి నారాయణమూర్తి, ఎం.ఎల్.ఏ,

గౌరవనీయులైన మహిళాభ్యుదయం, శిశు సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) ఆయాలుగా నియమించడం కోసం విద్యార్హతలను తగ్గించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా;

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలు ఏమిటి?

మహిళాభ్యుదయం, శిశు సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి పరిటాల సునీత):

అ) లేదండీ.

ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ పులవర్తి నారాయణ మూర్తి (పి.గన్నవరం): ధన్యవాదాలు అధ్యక్ష. ఈ ప్రశ్నకు గత 5 సంవత్సరాలుగా అంగన్‌వాడీ టీచర్లు మరియు ఆయాలు వీళ్లకు విద్యార్హత పదవ తరగతి, ఎనిమిదవ తరగతి ఉండేది. కానీ ఈ మధ్యలో ఈ అంగన్‌వాడీ టీచర్లు, ఆయాలను ఎన్నుకోవడంలో ఇద్దరికీ ఒక్కటే క్వాలిఫికేషన్ పెట్టారు. ఇద్దరికీ ఒక్కటే క్వాలిఫికేషన్ ఇవ్వడం వలన వీరిద్దరూ పోటీపడి అంగన్‌వాడీ స్కూలులో టీచర్లు కూడా పనిచేయడం మానేశారు. అంగన్‌వాడీ ఉపాధ్యాయులకు సెలవు దినాలు లేవు. మినీ అంగన్‌వాడీ టీచర్లున్నారు. అందులో ఒక్కరే పనిచేస్తున్నారు. ఒక్కరే పని చేయడం వలన వారు ఇష్టమైతే స్కూలుకు వస్తున్నారు. కష్టమైతే మానేస్తున్నారు. దీనిమీద ఉన్న క్వాలిఫికేషన్ తగ్గించే అవకాశం ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కూన రవి కుమార్ (ఆముదాలవలస): అధ్యక్షా, అంగన్‌వాడీలకు సంబంధించి గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా మినీ అంగన్‌వాడీ సెంటర్లలో పదవ తరగతి అర్హత పెట్టి అపాయింట్ చేస్తున్నారు. మినీ అంగన్‌వాడీలకు కూడా సంవత్సరంలో ఇన్ని రోజులని సెలవులు ఉంటాయి. వారికి ఎవరూ అసిస్టెన్స్ లేకపోవడం వలన పిల్లలకు వాళ్లు ఫీడ్ ఇస్తున్నారు. గర్భిణీ స్త్రీలకు, బాలింతలకు ఇస్తున్నారు. అందరికీ సేమ్ యాక్టివిటీ నడుస్తోంది. కానీ అసిస్టెన్స్ లేకపోవడం వలన ఆయా సెంటర్లలో ప్రాపర్ గా మనం అనుకున్న ప్రమాణాలతో అక్కడ కార్యక్రమాలు జరగడం లేదు. కాబట్టి whether it is mini-anganwadi or main anganwadi, whatever it is, రెండింటిలో కూడా అంగన్‌వాడీ వర్కర్, ఆయా

కూడా ఉండాలి. అది గౌరవ మంత్రి గారిని పరిశీలించమని కోరుతున్నాను. రెండవది రేషనలైజేషన్ చేయవలసిన అవసరముంది. స్కూల్స్‌లోనే చాలా మంది పిల్లలు లేరని ఎక్కడైతే మరీ తక్కువ మంది పిల్లలున్నారో ఆ స్కూల్స్‌ని రేషనలైజేషన్ చేశారు. అంగన్‌వాడీ సెంటర్లను కూడా రేషనలైజేషన్ చేయవలసిన అవసరముంది. అయితే కొన్నిచోట్ల పిల్లలు ఉండటం లేదు. కానీ బాలింతలు, గర్భిణీ స్త్రీలు ఉంటున్నారు. వీటన్నింటినీ పరిశీలన చేసి ప్రభుత్వం పూర్తి నిబంధనలతో గైడ్‌లైన్స్ ఇస్యూ చేసి రేషనలైజేషన్ కూడా చేస్తే బాగుంటుందనేది నా సూచన.

శ్రీమతి పరిటాల సునీత (రాప్తాడు) : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం జీ.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.21, తేది.24.08.2007 ద్వారా అంగన్‌వాడీ టీచర్లకు పదవ తరగతి, అంగన్‌వాడీ ఆయాకు ఏడవ తరగతి అర్హతగా ఉన్నది. కానీ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం జీ.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.15, తేది.04.04.2012 మరియు జీ.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.18, తేది.15.05.2015 ద్వారా అంగన్‌వాడీ టీచర్‌కు మరియు ఆయాకు నియామకానికి అర్హతగా పదవ తరగతి పాస్ ఉండాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దానికి తప్పకుండా ఆయాలు గానీ, అంగన్‌వాడీ టీచర్లు, మిసీ వర్కర్స్ కూడా బాగా చేస్తున్నారు. వారంలో ఒక్క రోజు ఆదివారం ఉంటుంది కాబట్టి ఆరోజు హాలిడే ఉంటుంది. మరొక గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దానికి అంగన్‌వాడీ స్కూళ్లు పిల్లలు లేకుండా ఖాళీగా ఉన్నాయని మా దృష్టికి కూడా తీసుకు వచ్చారు. అలాంటివి ఏదైనా ఉంటే మా దృష్టికి తీసుకువస్తే తప్పకుండా, పరిశీలించి అక్కడ అవసరం లేదంటే మార్చేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాం.

MR.SPEAKER: Question 4020 (17), Minister for Finance.

రాష్ట్రంలో ఖాళీగా ఉన్న పదవుల భర్తీ

ప్రశ్న నెం. 4020 (17)

**సర్వశ్రీ కాకాని గోవర్ధన్ రెడ్డి, కోరముట్ల శ్రీనివాసులు,
రాజన్న దొర పీడిక, దాడిశెట్టి రామలింగేశ్వరరావు(రాజా)
ఎం.ఎల్.ఏ.లు,**

గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల కోసం గరిష్ట వయోపరిమితిని 34 సంవత్సరాల నుండి 40 సంవత్సరాలకు పెంచుతూ 2014 లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్తరువు జారీ చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;
- అయితే, రాష్ట్రంలో 2014, జూన్ నుండి 2018, జూన్ వరకు శాఖ వారీగా భర్తీ చేసిన ఉద్యోగాల వివరాలు, 2014, జూన్ నుండి ఇప్పటివరకు ఖాళీగా వున్న ఉద్యోగాల వివరాలు ఏమిటి;
- ఖాళీగా ఉన్న ఉద్యోగాలను ఎప్పటిలోగా భర్తీ చేయడమవుతుంది.

(గౌరవ ముఖ్యమంత్రి తరపున) ఆర్థిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ యనమల రామకృష్ణడు) :

అ) ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల కోసం గరిష్ట వయోపరిమితిని 34 సంవత్సరాల నుండి 40 సంవత్సరాలకు పెంచుతూ 23-09-2014 తేదీగల జి.ఓ.ఎంఎస్.నెం 295 ద్వారా ప్రధాన పరిపాలన (సర్వీసు.ఎ) శాఖ ఉత్తరువును జారీ చేయడం జరిగింది.

ఆ) వదోన్నతి/ బదిలీ ద్వారా నియామకం వంటి విధానంలో ఖాళీలను భర్తీ చేయడం కోసం సంబంధిత సమర్థ అధికారులు చర్య తీసుకోవడమవుతుంది.

వివిధ శాఖలలో సంబంధిత నియామక ఏజెన్సీల ద్వారా వాటిని భర్తీ చేయడం కోసం 23,550 ఖాళీ పోస్టులను క్లియర్ చేయడమయింది.

నేరు నియామకం ద్వారా ప్రభుత్వ శాఖలలో పైన తెలిపినట్టి ఖాళీలను భర్తీ చేయడానికి ఏ.పి.సి.ఎస్.సి. మరియు ఇతర నియామక ఏజెన్సీలు చర్యలను చేపట్టడమయింది.

ఉపాధ్యాయులు మరియు లెక్చరర్ల ఖాళీలతో సహా 46,290 ఖాళీలను శాఖలు సమర్పించాయి.

సి) ప్రభుత్వ శాఖలలో నేరు నియామకం ద్వారా ఖాళీలను భర్తీ చేసేందు కోసం అనుమతిని ఇచ్చేందుకు విధాన నిర్ణయానికి సంబంధించిన పైలు సర్క్యులేషనులో ఉంది.

నియామక ఏజెన్సీల పెడ్యూలు ప్రకారం ఖాళీ పోస్టులను భర్తీ చేయడమవుతుంది.

MR.SPEAKER: Question No.4110 (18), Minister for Mines & Geology.

బనగానపల్లి నియోజకవర్గంలో రాళ్ల పేల్చివేత కార్యకలాపాలు

ప్రశ్న నెం. 4110 (18)

శ్రీ జనార్ధనరెడ్డి బి.సి., ఎం.ఎల్.ఏ.,

గౌరవనీయులైన గనులు మరియు భూగర్భ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) సిమెంటు ఫ్యాక్టరీల యాజమాన్యాలు నిర్వహిస్తున్న రాళ్లను పేల్చే కార్యకలాపాల వల్ల బనగానపల్లి నియోజకవర్గంలోని గృహాల గోడలపై పగుళ్లు ఏర్పడుతూ చివరకు గోడలు కూలిపోతున్నాయన్న విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ) పేలుడు ప్రదేశాల నుండి వెలువడుతున్న రాళ్ల కారణంగా పంట పొలాలకు వెళుతున్న రైతులు గాయపడుతున్నారన్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;
- ఇ) అయితే, సదరు సిమెంటు ఫ్యాక్టరీల యాజమాన్యాలపై ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి, వారు చేపట్టిన భద్రతా చర్యలను అమలు జరిగేలా చూడటానికి చేపట్టిన చర్యలేమిటి?

గనులు మరియు భూగర్భ శాఖ మంత్రిగారు(శ్రీ ఆర్.వి. నుజయ్యకృష్ణరంగారావు) :

- అ) లేదండీ
- బనగానపల్లి నియోజకవర్గంలో ప్రస్తుతమున్న సిమెంటు ఫ్యాక్టరీల గనుల కౌళ్లు ప్రజా జనావాసాలకు చాలా దూరంగా ఉన్నాయి. అందువల్ల, పేలుడు కార్యకలాపాల వల్ల ఇళ్ల గోడలు దెబ్బతినే ఆస్కారం ఏదీ లేదు.
- ఆ) పేలుళ్ల కారణంగా రాళ్లు తగలడం వల్ల గాయపడిన వ్యక్తులకు సంబంధించి ఎటువంటి ప్రతికూల నివేదికలు ప్రభుత్వానికి అందలేదు.
- ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

10.10 AM

శ్రీ బి.సి.జనార్థన్ రెడ్డి (బనగానపల్లి) : ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, మా మంత్రిగారేమో ఎక్కడా కూడా బీటలువారలేదంటున్నారు. మా దగ్గర సాక్ష్యాధారాలు ఉన్నాయి. ఎందుకంటే అక్కడ పెన్నా సిమెంటు ఫ్యాక్టరీని నిర్మించిన దానికి దగ్గర్లోనే కుర్మాన్ పల్లి అనే గ్రామం ఉంది. అక్కడ పెన్నా సిమెంటు వాళ్లు బ్లాస్టింగ్ చేస్తే ఆ చుట్టుప్రక్కల ఉండే దాదాపు రెండు మూడు కిలో మీటర్ల దూరంలోని ఇళ్లకు పగుళ్లు పడిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. వారిని ఒక కమిటీ వేయమనండి. కమిటీని వేస్తే నేను సాక్ష్యాధారాలతో రుజువు చేస్తాను. ఎందుకంటే సిమెంటు కంపెనీల వారు ఎప్పుడు కూడా, వారికి సంబంధించినంత వరకు ఎవరైనా ఒక పేదవాడు ఎక్కడైనా మైనింగ్ నిమిత్తం ఒక చిన్నది పేలిస్తే పోలీసు వాళ్లు వాడిని తీసుకెళ్లి లోపల పడేస్తారు. అదే సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ యాజమాన్యం వాళ్లేమో గొప్పగా ఉంటారు. వాళ్లకొక

సిఇఓ ఉంటాడు. వాళ్లకు పెద్ద పెద్ద ఆఫీసర్లు పోయి న్యాయం చేస్తారు. కానీ లోకల్ గా ఉన్న ప్రజల విషయంలో ఆ విధంగా వ్యవహరించడం లేదు. వారు ధర్నాలను కూడా చేయడం జరిగింది. ఏదైతే పెన్నా సిమెంటు గానీ, జయజ్యోతి సిమెంటు గానీ, ఆల్ట్రాటెక్ సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలు గానీ, గ్రామానికి లేక కాలనీకి 150 అడుగులు దూరంలో ఉన్నాయి. ఏదైనా ఒక కమిషన్ ని వేయమనండి ఫ్రూవ్ చేయడానికి నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను. ఈరోజు ప్రభుత్వాన్ని ఎంతో అప్రతిష్టపాలు చేస్తున్నారు. మైనింగ్ ఏమో ఒక చోట చూపిస్తారు. అక్కడికి వచ్చేసరికి బౌండరీస్ లేకుండా మైనింగ్ చేస్తున్నారు. ఒక ఆరు నెలల క్రితం ఈ బ్లాస్టింగ్ వలన పొలంలో రాళ్లు పడి పంట నష్టం జరుగుతోందని ఆ రైతు చెబితే, నేను కూడా వెళ్లి అక్కడున్న పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయడం జరిగింది. అయితే పోలీసు అధికారులు సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ వాళ్లకు అనుకూలంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఎందుకంటే వాళ్ల అవసరాల కోసం అక్కడికి వచ్చి వాళ్ల గెస్ట్ హౌసుల్లో దిగుతుంటారు కాబట్టి. ఆ ఎస్పిగారేమో కేసు పెట్టాలంటే పై నుంచి అధికారులొచ్చి చాలా అన్యాయం, ఈ కేసు పెట్టొద్దు అంటారు. భార్యాభర్త నలుగురు పిల్లలు, అబ్బుల్లాపురం అనే గ్రామం. వాళ్లు మూడు రోజుల పాటు తిండి లేకుండా అక్కడే నిరసన వ్యక్తం చేసే పరిస్థితి. ఆఖరికి ఆ రైతును బెదిరించి నీ పొలం కొంటామని స్థానిక ఎస్పి, సిఐ ఒక పంచాయితీ రూపంలో రాయించుకొని వస్తే, ఇప్పటికీ ఆ పేద రైతు పోలీసు స్టేషన్ ఎదురుగా రోడ్డు మీదనే కూర్చున్నాడు తప్ప ఆ పొలం మాత్రం కొనలేదు. ఇలాంటి సాక్ష్యాధారాలు నా దగ్గర ఎన్నో ఉన్నాయి. ఇదే ఆల్ట్రాటెక్ సిమెంట్ వాళ్లు వాగు పోరంబోకులో కూడా బ్లాస్టింగ్ చేస్తున్నారు. నేను అక్కడ ఉండే ఏడీ గారికి, డీడీ గారికి కూడా దాదాపు వందల సార్లు ఫిర్యాదు చేయడం జరిగింది. దానికి సంబంధించిన ఎకనాలెడ్జ్ మెంట్లు కూడా నా దగ్గర ఉన్నాయి. ఎన్ని కంప్లైంట్లు ఇచ్చానో, ఆ కంప్లైంట్లు మాకు ఇవ్వలేదంటారని ఒక స్థానిక శాసన సభ్యుడిగా నేను ఇచ్చిన వాటన్నింటికీ రిసీట్స్ కూడా తీసుకోవడం జరిగింది. మరి మంత్రిగారేమో అక్కడ ఏమి జరగడం లేదంటున్నారు. ఇది చాలా బాధాకరం. ఎందుకంటే స్థానికంగా ఉండే చిన్న వారికి ఒక చూపు పెద్ద ఫ్యాక్టరీల యాజమాన్యాల వారికి ఒక చూపు చూడటం వలన ప్రజలందరూ ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఈ సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు రావాలని అందరం కోరుకుంటున్నాము. కానీ నార్మ్స్ కి వ్యతిరేకంగా, ఏవైతే గైడ్ లైన్స్ ఉన్నాయో ఆ గైడ్ లైన్స్ ని ఎక్కడా ఈ సిమెంటు ఫ్యాక్టరీల యాజమాన్యాల వారు ఫాలో కావడం లేదు. అదే విధంగా మైనింగ్ కూడా, బఫర్ జోన్ గ్రామంలో రోడ్లకు 150 మీటర్ల దూరంలో ఉండాలంటే రోడ్డును ఆనుకొనే ఫ్యాక్టరీలు పని చేస్తున్నాయి. ఏదైతే అన్యాయం జరుగుతోందో దయచేసి మంత్రిగారిని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాము. మీరు కమిటీని వేయండి. ఆ కమిటీలో మమ్మల్ని కూడా సభ్యులుగా చేర్చండి. మేము అక్కడికి వచ్చి సాక్ష్యాధారాలతో నిరూపిస్తాం. ఎక్కడ బ్లాస్టింగులు జరిగాయో ఆ గ్రామాలకు వెళ్లండి. ఆ గ్రామంలోని రైతులను గానీ, ఆ గ్రామాల్లోని ప్రజల్ని

గానీ అడగండి తెలుస్తుంది. ఇక్కడ మన అధికారులు మనకు ఇచ్చే నివేదికలు ముఖ్యం కాదు. ప్రజల కోసం చూడాలి. ప్రజల్ని అడిగితే మనకు తెలుస్తుంది. ఇటు మన అధికారులు వాస్తవాలను చెప్పరు, అటు పోలీసు వారు పట్టించుకోరు. స్థానికంగా ఉండే ఎస్పీలు సిఐలు ఒకవేళ ఏదైనా న్యాయం చేయాలన్నా ఈ ఫ్యాక్టరీల వాళ్లు పై అధికారుల దగ్గరకెళ్లి మమ్మల్ని హెరాస్ చేస్తున్నారు, బ్లాక్ మెయిల్ చేస్తున్నారని ఫిర్యాదులు చేస్తున్నారు. మూడు నాలుగు ఎకరాలున్న ఒక పేద రైతు ఏమి బ్లాక్ మెయిల్ చేస్తాడు? వాళ్లు వేల కోట్లు పెడుతున్నారు. కోట్ల రూపాయలను ఆర్జించి కూడా ఆ పేద రైతుల్ని ఇబ్బంది పెట్టడం సమంజసం కాదు. అక్కడ ఉన్న చిన్న చిన్న కాలనీలు కూడా బ్లాస్టింగ్లో పోతున్నాయి. అదే విధంగా గతంలో కూడా ఒక హాస్టల్ బండ్ అయ్యింది. నా నియోజకవర్గంలో ఒక హాస్టల్ని కొత్తగా కోటి చిల్లర ఖర్చుతో ఏర్పాటు చేస్తే ఆఖరికి కంప్లైంట్ ఇస్తే, నేను కోర్టుకెళ్లి కలెక్టర్ గారి ద్వారా ఆ మైనింగ్ కోసం చేస్తే ఆ హాస్టల్ మూత పడింది. ఇవన్నీ వాస్తవాలు కావా? గతంలో చాలాసార్లు ఈ సమస్యలను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొచ్చాను. దయచేసి మేము డిమాండ్ చేస్తున్నాం. ఎందుకంటే ప్రజలు ఆందోళన చేసి రోడ్లెక్కి కర్మాగారాల దగ్గరకు వెళ్లేంతవరకు పోకుండా ఒక కమిటీని వేసి ఆ కమిటీ ద్వారా నిజానిజాలను తేల్చాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని గౌరవ మంత్రి గారిని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ రావు వెంకట సుజయ్ కృష్ణ రంగారావు (బొబ్బిలి): అధ్యక్షా యాక్చువల్గా వారి నియోజకవర్గంలో జయజ్యోతి సిమెంట్ ఇండస్ట్రీకి రెండు లీజులు ఉన్నాయి. అదే విధంగా పెన్నా సిమెంట్స్ వారికి రెండు లీజులు ఉన్నాయి. అదే విధంగా ఆల్ట్రాటెక్ సిమెంట్కి ఆరు లీజులు ఉన్నాయి. వీటికి సంబంధించి ఇప్పుడు ఏదైతే వారు మైనింగ్ యాక్టివిటీస్ చేస్తున్నారో, ఆ మైనింగ్ యాక్టివిటీస్కి సంబంధించి ఏ అవకతవకలు లేకుండా చూడాల్సిన బాధ్యత మైనింగ్ డిపార్ట్మెంటు మీద ఉంది. ఏదైతే ప్రేలుడు పదార్థాలకు సంబంధించి, దానికి ప్రత్యేకంగా Chief Controller of Explosives చెన్నైలో ఉంటారు. వారి ఆధ్వర్యంలో పర్మిషన్లను ఇవ్వడం జరుగుతుంది. జిల్లా కలెక్టరు, పోలీసు, వాళ్లందరి నుంచి ఎన్ఓసిలను తెప్పించుకున్న తర్వాత వారు మంజూరు చేయడం జరుగుతుంది. దానితోబాటు ఒక్కసారి explosives licence ఇచ్చిన తర్వాత అది ఏ విధంగా చేస్తున్నారు? దాని వల్ల ప్రమాదాలకు గురవకుండా దాని సూపర్విజన్ అంతా కూడా డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ మైన్స్ సేఫ్టీ, హైదరాబాద్ వారి ఆధ్వర్యంలో ఇది జరిగే పరిస్థితి ఉంటుంది. కాబట్టి నేను ఎందుకు అలా అన్నానంటే, ప్రజలెవ్వరు కూడా మైనింగ్ యాక్టివిటీ వలన గానీ, అక్కడ explosivesని వాడటం వలన గానీ ఇబ్బందిపడకూడదనే పరిస్థితి ఖచ్చితంగా ప్రభుత్వ ఆలోచన. అయితే ఇది explosivesకి సంబంధించిన అంశం కాబట్టి దయచేసి ప్రత్యేకంగా వారు తెలియజేస్తే తప్పనిసరిగా మైనింగ్ డిపార్ట్మెంటు డైరెక్ట్గా యాక్షన్

తీసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అలాగే డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ మైన్స్ సేఫ్టీ, హైదరాబాద్ వారికి తెలియజేయాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. వాళ్లు in turn యాక్షన్ తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. కాబట్టి వారు స్పెసిఫిక్ instances ఏవైతే ఉన్నాయో వాళ్ల గురించి స్పెసిఫిక్గా తెలియజేస్తే తప్పనిసరిగా మైన్స్ సేఫ్టీ వారికి ఫార్వర్డ్ చేసి తగిన చర్యలను తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ప్రాణాలు పోకుండా ఇళ్లు డ్యామేజ్ కాకుండా లేక వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నప్పుడు ఏదైతే ఇబ్బందిపడుతున్నారని తెలియజేస్తున్నారో తప్పనిసరిగా ఆ ఇబ్బందులేవి జరగకుండా చూడటానికి మా వంతు ప్రయత్నం మేము చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బి.సి.జనార్ధన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా మేము నాకు తెలిసినంతవరకు మైనింగ్ సేఫ్టీ అనేది మైనింగ్ డిపార్ట్మెంటుకు సంబంధించినదే. కాబట్టి ఒక కమిటీని వేయమని అడుగుతున్నాము. కమిటీని వేయడం వలన ప్రభుత్వం పరంగా మనకొచ్చే నష్టమేమిటి? ఎందుకంటే నిజనిర్ధారణ తెలియాలి. ఏవైతే ఆరోపణలను నేను చేస్తున్నానో ఆ ఆరోపణలు కరెక్ట్ కాదా అనేది ప్రభుత్వానికి తెలియాలి. అవసరం ఉంది. దయచేసి ప్రభుత్వం కమిటీని నియమిస్తే ఆ కమిటీ నిజనిర్ధారణ చేస్తుంది. ఎక్కడ తప్పులు జరుగుతున్నాయి? ఎక్కడ నష్టం జరుగుతుందనేది తెలుస్తుంది. కాబట్టి దయచేసి మంత్రిగారిని నేను కోరేదేమంటే ఒక కమిటీని వేసి ఆ మైనింగ్ సేఫ్టీ గురించి ఒక హామీని ఇవ్వమనండి. అక్కడ తప్పులు జరగనప్పుడు మైనింగ్ డిపార్ట్మెంటుకు వచ్చిన ఇబ్బందేముంది? ఒక ప్రజాప్రతినిధిగా ఒక కమిటీని వేయమని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను.

MR.SPEAKER: Minister Garu, anything that you want to say?

శ్రీ రావు వెంకట సుజయ్ కృష్ణ రంగారావు : అధ్యక్షా మైన్స్ సేఫ్టీకి సంబంధించి we can only recommend to the Director General Mines Safety, Hyderabad. డైరెక్ట్గా చర్యలు తీసుకోవడానికి అవకాశం ఉండదని తెలియజేస్తున్నాను. కానీ తప్పనిసరిగా దీనిని అరికట్టడానికి అన్ని విధాలుగా ప్రోయాక్టివ్గా ఉండి చర్యలను తీసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని తెలియజేస్తున్నాను.

ప్రశ్న నెం. 4013 (19) సర్వశ్రీ పిన్నెల్లి రామకృష్ణారెడ్డి, పోలుబోయిన ఆనిల్ కుమార్, ఎం.ఎల్.ఏ.లు,

గ్రామీణ, పట్టణ గృహనిర్మాణ పథకం

గౌరవనీయులైన గ్రామీణ గృహనిర్మాణం, సమాచార మరియు పౌర సంబంధాలశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) 2014 జూన్ నుండి 2018 జూన్ వరకు గ్రామీణ, పట్టణ గృహనిర్మాణ పథకం క్రింద నిర్మించిన గృహాల సంఖ్య ఎంత? అందుకు సంబంధించిన జిల్లా వారీ వివరాలు ఏమిటి?
- ఆ) కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయంతో రాష్ట్రంలో ఏదైనా గృహనిర్మాణ పథకాన్ని అమలు చేస్తున్నారా?
- ఇ) అయితే, ఆ వివరాలు ఏమిటి? 2014 జూన్ నుండి 2018 జూన్ వరకు సదరు పథకం క్రింద నిర్మించిన గృహాల సంఖ్య ఎంత?

గౌరవనీయులైన గ్రామీణ గృహనిర్మాణం, సమాచార మరియు పౌర సంబంధాల శాఖ మంత్రి
(శ్రీ కాలవ శ్రీనివాసులు)

- ఎ) గ్రామీణ గృహనిర్మాణ పథకం క్రింద 2014 జూన్ నుండి 2018 జూన్ వరకు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో 5,19,206 గృహాలను నిర్మించడమైనది. పట్టణ గృహ నిర్మాణ పథకం క్రింద 2014 జూన్ నుండి 2018 జూన్ వరకు 45,379 గృహాలను నిర్మించడం జరిగింది. గ్రామీణ, పట్టణ పథకాల జిల్లాల వారీ వివరాలను అనుబంధం- I లో ఇవ్వడమైనది.
- బి) అవునండీ.
- సి) గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయంతో 2015-16 వరకు ఇందిరా ఆవాస్ యోజన కార్యక్రమాన్ని అమలు చేశాము. 2016-17 నుండి పిఎంఎచ్ఎ-ఎన్.టి.ఆర్ (గ్రామీణ) పేరుతో గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కేంద్ర ప్రభుత్వం సహకారంతో ఇళ్లను నిర్మించి ఇవ్వడం జరుగుతోంది. 2014 జూన్ నుండి 2018 జూన్ వరకు పై రెండు పథకాల క్రింద 1,78,744 గృహాలను నిర్మించడం జరిగింది. పట్టణ ప్రాంతాలలో పిఎంఎచ్ఎ (పట్టణ) కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకం క్రింద 2014 జూన్ నుండి 2018 జూన్ వరకు 32,343 గృహాలను నిర్మించడం జరిగింది. 2016-17 ఎన్.టి.ఆర్ (పట్టణ) గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమం క్రింద 23,054 గృహాలను, 2017-18 ఎన్.టి.ఆర్ (పట్టణ) క్రింద 9,289 గృహాలను నిర్మించడం జరిగింది. ఈ వివరాలన్నీ కూడా అనుబంధం -II & III లో వివరంగా తెలియజేయడం జరిగింది.

ప్రశ్న నెం. 4013 లోని (ఎ) ఖండానికి అనుబంధం - i

గ్రామీణ మరియు పట్టణ గృహనిర్మాణం క్రింద జూన్, 2014 నుండి జూన్, 2018 వరకు జిల్లా
వారీగా నిర్మించిన గృహాలు.

వరుస సంఖ్య	జిల్లా	నిర్మించిన గృహాల సంఖ్య		
		గ్రామీణ	పట్టణ	మొత్తం
1	శ్రీకాకుళం	34,959	1819	36,778
2	విజయనగరం	31,169	4177	35,346
3	విశాఖపట్నం	43,510	11633	55,143
4	తూర్పు గోదావరి	66,344	3436	69,780
5	పశ్చిమ గోదావరి	53,419	2306	55,725
6	కృష్ణా	35,811	1323	37,134
7	గుంటూరు	41,280	4393	45,673
8	ప్రకాశం	32,757	1579	34,336
9	ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్. నెల్లూరు	33,412	2277	35,689
10	చిత్తూరు	35,779	2982	38,761
11	వై.ఎస్.ఆర్. కడప	27,273	3154	30,427
12	అనంతపురము	39,872	4742	44,614
13	కర్నూలు	43,621	1558	45,179
	మొత్తం	5,19,206	45,379	5,64,585

ప్రశ్న నెం. 4013 లోని (సి) ఖండానికి అనుబంధం - II

కేంద్ర సహాయంతో గ్రామీణ మరియు పట్టణ గృహనిర్మాణం క్రింద జూన్, 2014 నుండి జూన్,

2018 వరకు జిల్లా వారీగా నిర్మించిన గృహాలు.

వరుస సంఖ్య	జిల్లా పేరు	గ్రామీణ	పట్టణ	మొత్తం
1	శ్రీకాకుళం	11,971	493	12,464
2	విజయనగరం	12,646	3094	15,740
3	విశాఖపట్నం	20,608	7231	27,839
4	తూర్పు గోదావరి	19,699	1872	21,571
5	పశ్చిమ గోదావరి	14,762	1654	16,416
6	కృష్ణా	13,399	1061	14,460
7	గుంటూరు	14,121	3745	17,866
8	ప్రకాశం	9,740	1188	10,928
9	ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్. నెల్లూరు	10,320	1953	12,273
10	చిత్తూరు	11,569	2490	14,059
11	వై.ఎస్.ఆర్. కడప	9,905	2357	12,262
12	అనంతపురము	13,638	4249	17,887
13	కర్నూలు	16,366	956	17,322
	మొత్తం	1,78,744	32,343	2,11,087

ప్రశ్న నెం. 4013 లోని (సి) ఖండానికి అనుబంధం - III

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పూర్తి ప్రతిపాదనతో గ్రామీణ మరియు పట్టణ గృహనిర్మాణం క్రింద జూన్, 2014

నుండి జూన్, 2018 వరకు జిల్లా వారీగా నిర్మించిన గృహాలు.

వరుస సంఖ్య	జిల్లా పేరు	గ్రామీణ	పట్టణ	మొత్తం
1	శ్రీకాకుళం	22988	1326	24314
2	విజయనగరం	18523	1083	19606
3	విశాఖపట్నం	22902	4402	27304
4	తూర్పు గోదావరి	46645	1564	48209
5	పశ్చిమ గోదావరి	38657	652	39309
6	కృష్ణా	22412	262	22674
7	గుంటూరు	27159	648	27807
8	ప్రకాశం	23017	391	23408
9	ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్. నెల్లూరు	23092	324	23416
10	చిత్తూరు	24210	492	24702
11	వై.ఎస్.ఆర్. కడప	17368	797	18165
12	అనంతపురము	26234	493	26727
13	కర్నూలు	27255	602	27857
Total		3,40,462	13,036	3,53,498

10.20 AM

మిస్టర్ స్పీకర్: విష్ణుకుమార్ రాజు గారూ.....

శ్రీ పి. విష్ణుకుమార్ రాజు (విశాఖపట్నం ఉత్తరం): అధ్యక్షా, ప్రతి ఇంటికి కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇంటి నిర్మాణం నిమిత్తం సబ్సిడీ రూపంలో లక్షన్నర రూపాయలు ఇస్తోంది. మిగిలింది రాష్ట్ర

ప్రభుత్వం కూడా మరో లక్ష రూపాయలు గృహ నిర్మాణం నిమిత్తం ఖర్చు పెట్టి గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, ఎ.పి. టిడ్కో సంస్థ అర్బన్ హౌసింగ్ మీద చాలా పెద్దయెత్తున హౌసింగ్ నిర్మాణం చేపట్టడం జరిగింది. దానికి సపరేట్ గా రూల్ 374 క్రింద గానీ, రూల్ 344 క్రింద గానీ హౌస్ లో ఒక చర్చ అవసరం ఉంది.

అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రివర్యులు ఇక్కడ హౌస్ లో ఉన్నారు కాబట్టి వారి దృష్టికి కూడా వారికి సంబంధించినటువంటి వివరాలను కూడా ఇప్పుడే నేను వారికి అందజేశాను. నా నియోజకవర్గంలోని 34వ వార్డులోని చిట్టిబాబు కాలనీ, సంతోషిమాత కాలనీ, సోనియా గాంధీ నగర్, రామచంద్ర నగర్, వైఎస్ఆర్ నగర్ వంటి కాలనీలన్నీ ఉన్నాయి. అవే కాకుండా కప్పరాడ, జెఎన్ఎన్యుఆర్ఎం, మాణిక్యాంబ కాలనీ, రంగరాజు కాలనీ, ఇందిరా నగర్, శ్రీనగర్, వాంబే కాలనీ ఉన్నాయి. మొత్తం ఆయా కాలనీల్లో కలిపి 1134 ఇండ్లు ఉన్నాయి. ప్లాట్స్ గా ఉన్నాయి. వాటిని సుమారు 25 సంవత్సరాల క్రితం నిర్మించడం జరిగింది. ప్రస్తుతం అన్ని కూడా పాడు పడిపోయి, పెచ్చులు ఊడిపోయి, మీద పడిపోవడం వల్ల ప్రజానీకం చాలా ఇబ్బందులకు గురౌతున్నారు. నేను ఆ విషయమై గత రెండు నెలల నుంచి కూడా గౌరవ మంత్రివర్యులను కలిశాను. తర్వాత మంత్రి నారాయణ గారిని కూడా కలిశాను. ఆ సందర్భంగా ఇద్దరు మంత్రివర్యులు సత్వరమే గృహాలకు మరమ్మత్తులు చేయిస్తామని చెబుతున్నారు. కానీ, ఇప్పటివరకు ఎటువంటి యాక్షన్ కనబడలేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ప్రతి ఇంటికి కూడా రూ.10 వేలు మరమ్మత్తుల చార్జీల క్రింద ఇస్తున్నట్లుగా ఇంతవరకు చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి, దాని ప్రకారం గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరేదేమిటంటే, ఆ ప్రక్రియను వారి డిపార్ట్మెంట్ చేస్తుందా లేకపోతే హౌసింగ్ డిపార్ట్మెంట్ టేకప్ చేస్తుందా తెలియజేయాల్సిన అవసరముంది. మొత్తం మా నియోజకవర్గ పరిధిలో 1134 ఇండ్లు ఉన్నాయి. దయచేసి గౌరవ మంత్రివర్యులను దీని మీద క్లారిటీ ఇవ్వవల్సిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఎస్సీ మోహన్ రెడ్డి గారూ.....

శ్రీ ఎస్.వి.మోహన్ రెడ్డి(కర్నూలు): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, హౌసింగ్ ప్రాగ్రామ్ క్రింద ప్రభుత్వం ఇండ్లను నిర్మించేటప్పుడు కొన్ని చోట్ల గ్రూప్ ఆఫ్ హౌసింగ్ ను నిర్మిస్తోంది. కానీ, అక్కడ సరైన infrastructure ఇవ్వకపోవడం వలన చాలా ఇబ్బంది అవుతోంది. మాకు కర్నూలు పట్టణవాసులకు విలేజ్ లిమిట్స్ లో 6,800 హౌసింగ్ నిర్మాణం జరిగింది. కానీ, అక్కడ సరైన వాటర్ ఫెసిలిటీ లేక, రోడ్లు లేక, ఎలక్ట్రిసిటీ లేకపోవడం వల్ల అక్కడ ఇండ్లు అన్ని కూడా సగం వరకే నిర్మించి మరకొన్నింటిని పూర్తి చేసి కూడా 30త వరకు ఎవరు కూడా ఆయా ఇండ్లలో చేరకపోవడం వల్ల నిర్మించిన మొత్తం 6,800 ఇండ్లు ఇప్పటికీ కూడా నిరూపయోగంగా ఉన్నాయి. గౌరవ మంత్రి గారు కూడా ఆ ప్రాంతాన్ని విజిట్ చేయడం జరిగింది. వారిని కూడా పిలుచుకుపోయి ఆ గృహాలను చూపించాం. ఆ విషయాన్ని గౌరవ

ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి కూడా తీసుకుపోవడం జరిగింది. ఆ అంశంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రూ. 72.00 కోట్ల రూపాయలను కూడా మౌలిక సదుపాయల కల్పనకు గానూ మంజూరు చేయమని చెప్పారు. కానీ, ఇంతవరకు ఆ మొత్తం మంజూరు చేయలేదు. అంటే దాదాపుగా 6,800 ఇండ్లు అట్లనే నిరూపయోగంగా ఉండటం వలన ప్రజలందరూ కూడా పెట్టుబడి పెట్టి అప్పులు చేసి ఇండ్లను నిర్మించడం వల్ల చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. మౌలిక వసతులు కల్పించినట్లైతే అందరూ కూడా అక్కడకుపోయి నివాసం ఉండటానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. కాబట్టి ఆ అంశంపైన ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే, అక్కడ ఏ హౌసెస్ అయితే incomplete గా ఉన్నాయో, వాటికి అదనంగా ఒక్కో ఇంటికి రూ. 25 వేల చొప్పున ఇస్తామని ప్రభుత్వం చెప్పింది. ఆ మొత్తం ఎప్పటి నుంచి రిలీజ్ చేస్తారనే విషయాన్ని తెలియజేయవల్సిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: సత్యనారాయణ మూర్తి గారూ.....

శ్రీ బండారు సత్యనారాయణ మూర్తి (పెందూర్తి): అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఏమిటంటే, ఈ మధ్య గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఏదైతే urban areas అయినటువంటి కార్పొరేషన్ పరిధిలో గానీ, మునిసిపాలిటీ పరిధిలో గానీ బి.ఎల్.సి.లున్నాయి. ఆ బి.ఎల్.సి.లను Urban Development Authority limits లో ఉన్న విలేజెస్ కు కూడా దాన్ని extend చేశారు. అంటే, ఇంతకుముందు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దయవలన పేదవాడు నిర్మించుకునే ఇంటికి లక్ష యాభై వేల రూపాయలు లబ్ధి చేకూరుతుంది. ఇప్పుడు Government of India ద్వారా urban areas లో ఉండే గ్రామాలకు కూడా extend చేశారు కనుక ఆ ప్రాజెక్టులను ఇప్పటికైనా మనం Government of India కు పంపగలిగితే అదనంగా ప్రతి ఇంటికి మరో లక్ష రూపాయలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. దయ ఉంచి తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులను ఏవైతే అర్బన్ ఏరియాల్లో ఉండే గ్రామాలున్నాయో, ఎందుకంటే మేమంతా urban limits లో ఉన్నాం కనుక దయఉంచి ఆ ప్రాజెక్టు రిపోర్ట్ ఎంతవరకు వచ్చింది, అటువంటి ప్రతిపాదనలు ఏమైనా మనకు జిల్లాల నుంచి వచ్చాయా? ప్రతిపాదనలు Government of India కు వెళ్లాయో, లేదో తెలియజేయవల్సిందిగా తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. రెండవదేమిటంటే, గతంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ నేతృత్వంలోని రాజశేఖరరెడ్డి గారి ప్రభుత్వ హయాంలో ఇండ్లు నిర్మించకుండానే, పేదవాడికి తెలియకుండానే పేమెంట్లు తీసుకున్నారు. ఇప్పుడు లిఫ్ట్ లోనేమో ఆయన పేరు ఉంది. కానీ, ఆయనకు ఇళ్లు లేదు, చివరకు ఆయన ఇంటినే కట్టుకోలేదు. ఆయన సంతకం కూడా పెట్టలేదు. ఇప్పుడేమో మన డిపార్ట్ మెంట్ దగ్గర ఉన్న సమస్య ఏమిటంటే, సాధికార సర్వేలో వాళ్లకు ఇళ్లు ఉన్నట్లుగా వస్తుంది కనుక మేం ఆయనకు ఇళ్లు ఇవ్వలేమని చెప్పి మన అధికారులు చెబుతున్నారు. దయఉంచి తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరేదేమిటంటే, ఏదైతే గత కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్న కాలంలో ఆ ప్రభుత్వంలో దొంగ బిల్లులు పెట్టి, మొత్తాన్ని తీసుకున్నారో వాళ్ల విషయంలో మళ్లీ మరొకసారి సర్వే

చేయించినా సరే దాన్ని డిలీట్ చేసి మళ్ళీ వాళ్లకు ఇళ్లు నిర్మించుకునే అవకాశం కల్పించవల్సిందిగా తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులను నేను కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఉప్పులేటి కల్పన గారూ....

శ్రీమతి ఉప్పులేటి కల్పన (పామర్రు): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, రూరల్ హౌసింగ్ లో ఇప్పటికే కట్టిన ఇండ్లకు దళితులకు, ఎస్సీ, ఎస్టీలకు అదనంగా రూ.50వేలు నిర్మాణం నిమిత్తం ఇస్తామని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఎంతో పెద్ద మనసు చేసుకుని చెప్పడం జరిగింది. దళిత తేజం, తెలుగుదేశం అనే కార్యక్రమంలో వారు ప్రకటించడం జరిగింది. కానీ, ఇంతవరకు ఏ ఒక్క దళితుడికి కూడా ఆ విధంగా పెంచుతామని చెప్పినట్లుగా ఆ రూ.50 వేలు అందుకున్న దాఖలాలు లేవు. ఆ మొత్తాన్ని ఎప్పటి నుంచి ఇస్తారు? ఏ స్థాయిలో ఉన్న హౌసింగ్ కు అంటే ఇప్పటికే కట్టుకుని ఉన్న ఇండ్లకు ఇస్తారా? లేదా కొత్తగా నిర్మించుకునే ఇండ్లకు ఇస్తున్నారా? ఎప్పటి నుంచి ఇస్తున్నారో కూడా మంత్రి గారిని తెలియజేయవల్సిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: బాలవీరాంజనేయ స్వామి గారూ.....

డా. డోలా శ్రీ బాలవీరాంజనేయ స్వామి(కొండేపి): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, ముందుగా ఇంతకు ముందు కట్టుకుని శిథిలావస్థలో ఉన్న ఇండ్లకు కూడా మళ్ళీ ఇండ్లను ఇస్తామని చెప్పి నిన్న జరిగిన కేబినెట్ లో నిర్ణయం తీసుకున్నందుకు గానూ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ముందుగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇంతకు ముందైతే ఈ ఇండ్లకు ఆరోజున పేమెంట్ చేసి మళ్ళీ ఆ ఇండ్లను కట్టుకునేటటువంటి పరిస్థితి లేక చాలా ఇబ్బందికరంగా ఉండేది. ఈరోజున మన ప్రభుత్వం గతంలో ఎప్పుడూ కూడా లేనటువంటి విధంగా ఐదున్నర లక్షల ఇండ్లను మంజూరు చేసినందు వల్ల పేద ప్రజలకు న్యాయం జరుగుతుంది. ఈ సిస్టమ్ లో N.P.C.I. (National Payments Corporation of India) ద్వారా పేమెంట్స్ చేస్తున్నందు వల్ల, ఇంతకు ముందు కూడా ఈ సమస్యకు సంబంధించిన చర్చ సభ ముందుకు వచ్చింది. ఆ సిస్టమ్ ద్వారా పేమెంట్ చేయడం వల్ల ఇప్పటి వరకు కూడా ఇంకా 10-15% లబ్ధిదారులకు beneficiary amount అందడం లేదు. మా నియోజకవర్గంలో మొత్తం 3,600 ఇండ్లను నిర్మిస్తే, అందులో 120 ఇండ్లకు పేమెంట్ ఇంతవరకు జరగలేదు. మీ సేవ ద్వారా పెట్టినటువంటి ఆధార్ సక్రమంగా ఉంది, బ్యాంక్ లింకేజీ సక్రమంగా ఉంది కానీ, ఈ N.P.C.I. లో ఉండే technical mistake ను rectify చేయమని చెప్పి గత ఐదారు మాసాలుగా మేం పంపిస్తున్నప్పటికీ కూడా అందు నిమిత్తం అధికారుల నుంచి సరైన స్పష్టత రావడం లేదు. తద్వారా ఇండ్లు నిర్మించే విషయంలో ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధిగా వ్యవహరించినప్పటికీ కూడా లబ్ధిదారులకు సకాలంలో బిల్లులు రాకపోవడం వల్ల ప్రభుత్వానికి చెడ్డపేరు వస్తోంది. అదే విధంగా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఎస్సీ, ఎస్టీల కోసం అదనంగా రూ. 50 వేలు, రూ. 75 వేలు చెల్లించడం కోసం ప్రభుత్వపరంగా ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. అది ఎప్పటి నుంచి అమలు అవుతుందనేది కూడా

తెలియజేయవల్సిందిగా గౌరవ మంత్రి గారిని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. ఈ పథకానికి ఏమైనా కటాఫ్ డేట్ ఉందా? ఇంతకు ముందు ఇంటిని నిర్మించుకుని అప్పులు చేసిన వాళ్ళకు ఏమైనా మన ప్రభుత్వం లబ్ధి చేకూర్చే అవకాశం ఉందా తెలియజేయవల్సిందిగా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఇంకొక పాయింట్ ఉంది. మండల కేంద్రాల్లో స్థలాల విషయంలో చాలా ఇబ్బందులున్నాయి. ఏదైతే urban areas లో ప్రభుత్వం ఇస్తున్నట్లుగా G+2 వంటి ప్రతిపాదన ఈ మండల కేంద్రానికి కూడా వర్తింపజేసే ఆలోచన ఏమైనా ప్రభుత్వం వద్ద ఉందా అనే విషయాన్ని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని తెలియజేయవల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: చాలా ఇంపార్టెంట్ అంశం ఇది. ఈ సెషన్ లోనే Monday గానీ, Tuesday గానీ Short discussion క్రింద సదరు అంశం చర్చకు వస్తుంది. అప్పుడు అందరూ మాట్లాడవచ్చు. But, ప్రశ్నకు సంబంధించినంత వరకు మాత్రమే గౌరవ మంత్రి గారిని ఆన్సర్ చేయనీయండి. మినిస్టర్ గారూ.....

శ్రీ కాల్య శ్రీనివాసులు(రాయదుర్గం): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు విష్ణుకుమార్ రాజు గారు ప్రతి ఇంటికి కేంద్ర ప్రభుత్వం లక్ష యాభై వేల రూపాయలు ఇస్తోంది, రాష్ట్రం లక్ష రూపాయలే జతచేసి ఇంటి నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేస్తోందని చెప్పడం జరిగింది. కానీ, అది కరెక్టు కాదు. ఎందుకంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం మనం నిర్మిస్తోన్న ఇండ్లకు అన్నింటికి డబ్బులు ఇవ్వడం లేదు. మొత్తం మీద ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర గ్రామీణ గృహ నిర్మాణ శాఖ 13,28,965 ఇండ్లను ఈ రాష్ట్రంలో నిర్మించాలని తలపెట్టి ఇప్పటికే 6,45,082 ఇండ్ల నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేయడం జరిగింది. ఇందులో మనం 2014-15 నుంచి 8,88,539 ఇండ్లను పేదలకు మంజూరు చేస్తే అందులో కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక సహకారంతో నిర్మిస్తున్న ఇండ్ల సంఖ్య 2,79,283 ఇండ్లు ఉన్నాయి. అందులో కూడా పి.ఎం.ఎ.వై. (ప్రధానమంత్రి ఆవాస్ యోజన) ఎన్.టి.ఆర్. అర్బన్ క్రింద 1,58,340 ఇండ్లను నిర్మిస్తున్నాం. అంటే పట్టణాల్లో ఎవరికైతే సొంతంగా స్థలాలు కల్గి ఉంటే వాళ్లు నిర్మించుకునే ఇండ్లకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆర్థిక సహకారం అందిస్తున్నాయి. అట్లాగే పి.ఎం.ఎ.వై. గ్రామీణం క్రింద గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో నివసిస్తోన్న పేదలకు 1,20,943 ఇండ్లను మాత్రమే కేంద్ర ప్రభుత్వ సహకారంతో నిర్మిస్తున్నాం. ఇందులో కూడా రూ. 2.00 లక్షలు యూనిట్ ధరగా నిర్ణయించడం జరిగింది. ఇందులో Government of Andhra Pradesh subsidy క్రింద రూ. 48 వేలు, ఆ రెండు లక్షల రూపాయల్లో కేంద్రం నుంచి నేరుగా మనకు ఆర్థిక సహకారం ద్వారా అందుతోన్న మొత్తం రూ. 72 వేలు మాత్రమే. కాబట్టి అన్నింటికి రూ. 1.50 లక్షలు ఒక ఇంటికి చొప్పున కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమి ఇవ్వడం లేదు.

10.30 AM

ఇందులో యూనిట్ ధర రెండు లక్షలు. దీనిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం సబ్సిడీ రూ.48వేలు. ఆ రెండు లక్షల్లో కేంద్రం నుండి ఆర్థిక సహకారం ద్వారా అందుతున్న మొత్తం రూ.72వేలు మాత్రమే. కాబట్టి

అన్నింటికీ రూ.1.50లక్షలు కేంద్రం ఇవ్వడం లేదు. మనం నిర్మిస్తున్న ఇళ్లలో కనీసం 1/3వ వంతు ఇళ్లకు కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఆర్థిక సహకారం అందడం లేదనేది తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. గతంలో ఏవైతే ఇళ్లు నిర్మించి ఇచ్చారో ఆ ఇళ్లకు రూ.10వేలు మరమ్మతుల నిమిత్తం సభ్యులు గౌరవ మంత్రి నారాయణ గారిని, నన్నూ కూడా అడిగారు. పట్టణాలు, నగరాల్లో నిర్మించే ఇళ్లకు సంబంధించి మంత్రి నారాయణ గారు చూస్తున్నారు కాబట్టి తప్పకుండా మున్సిపల్ శాఖ మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లి ఆ సమస్య పరిష్కారం అయ్యేందుకు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మీ ద్వారా తెలియజేసుకుంటున్నాను. అలాగే గౌరవ సభ్యులు ఎస్వీ మోహన్ రెడ్డి గారు కర్నూలు నగర శివారులలో 6800 ఇళ్లు నిర్మాణంలో ఉన్నాయని గతంలో ఈ ఇళ్లను మంజూరు చేసి నిర్మిస్తున్నారు. కాని ఆర్థాంతరంగా ఆగిపోయి అందులో కనీసం 1200 ఇళ్లు కూడా పూర్తి అయిన దాఖలాలు లేవు, నేను గౌరవ శాసనసభ్యులు కలసి అక్కడకు వెళ్లి లబ్ధిదారులందరూనూ అక్కడకు పిలిపించి మీరు ఇళ్లు నిర్మాణాలు పూర్తి చేసుకోండి అధనంగా రూ.20వేలు మీకు ఆర్థిక సహకారం అందిస్తామని అందరకూ నచ్చ చెప్పిన తరువాత కొంత నిర్మాణ కార్యక్రమాలు మళ్ళీ పునః ప్రారంభం అయ్యాయి. వాళ్లు ఆరోజు మాకు చెప్పింది ఏమంటే మాకు నీటి వసతి కూడా లేదంటే తక్షణమే జిల్లా కలెక్టరు గారితో మాట్లాడి నీటి వసతిని కల్పించడం జరిగింది. అక్కడ ఏ దశలో ఇళ్లు ఆగిపోయాయో ఆ దశలో ఎంత బిల్లు వచ్చిందో చూసుకున్న తరువాత ఆయా స్టేజీకి యూనిట్ ధర రూ.70వేలు ఉండగా, ఇప్పుడు రూ.25వేలు అధనంగా ఇస్తున్నాం. ఏ స్థాయి వరకు జరిగిన ఇళ్ల నిర్మాణాలకు ఎంత డబ్బు వస్తుందో చూసుకుని జగన్నాథ గట్టు ప్రాంతంలో నిర్మాత మవుతున్న ఇళ్లకు అధనంగా ఆర్థిక సహాయం అందించడం జరుగుతుందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసుకుంటున్నాను. అలాగే సభ్యులు సత్యనారాయణ మూర్తి గారు మాట్లాడుతూ ఇళ్లు నిర్మించకుండానే గతంలో బిల్లులు చేసుకున్నారు, అమాయక పేదలు ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీ పాపాలకు బలి అయిపోయారు అంటున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో అటువంటి వారు లక్షలాది మంది ఉన్నారు. ఆ విధంగా రూ.4వేల కోట్లు ప్రజాధనం దుర్వినియోగం అయింది. వాళ్లకు సంబంధం లేకుండా కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు బిల్లులు తినేశారు కాబట్టి వీళ్ల పరిస్థితి ఏమయింది అని అడుగుతున్నారు. దీనిని సమగ్రంగా ధర్యాప్తు చేయించ దానికి పెద్ద సమశ్యాత్మకంగా మారింది. వాళ్లు మేము ఇన్ని లక్షల గృహాలను ఫిజికల్ గా వెరిఫై చేయలేకపోతున్నాము అంటూ వెరిఫై చేసిన చోట్ల ఆ నివేదికలు మాకు ఇవ్వగా వాటి ఆధారంగా ఆ అధికారుల మీద కొన్ని చోట్ల క్రిమినల్ కేసులు పెట్టాం కొంత మందిని డిస్మిస్ చేయడం జరిగింది, కొంత మందిని సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. కాని నిన్ననే క్యాబినెట్ సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి ఒక విషయాన్ని తీసుకుని వచ్చాము. 2014కు ముందు ఏమీ

ఇళ్ల నిర్మాణ కార్యక్రమం ప్రారంభం కాకపోయినా, ప్రారంభం అయినట్లు పది, పదిహేను బ్యాగ్ల సీమెంట్ ఇచ్చి ఇళ్ల నిర్మాణ కార్యక్రమం ప్రారంభం అయిందని రాసుకున్నారు. చాలామంది ఉన్నారు, అటువంటి వాటికి మినహాయింపు ఇవ్వండి వారికి న్యాయం జరిగేందుకు అవకాశం ఉంటుందని అడిగితే ముఖ్యమంత్రి గారు పెద్ద మనసుతో ఒప్పుకుని సీమెంట్ ఇవ్వక పోయినా ఇచ్చినట్లు రాసుకుని చూపించిన, ప్రారంభం అయినట్లు చూపించిన ఇళ్లు తీసివేసి కొత్తగా మంజూరు అయ్యే ఇళ్లకు వారిని లబ్ధిదారులుగా చేర్చుకునే వెసులు బాటు ఇవ్వడం జరిగింది. త్వరలోనే ఆ కార్యక్రమం ప్రారంభించగలమని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే బీఎల్సీ కార్యక్రమం కింద ఇంత వరకు పట్టణాల్లో నగరాల్లో మాత్రమే ఇళ్లు నిర్మించి ఇచ్చే వాళ్లం. తాజాగా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక వెసులుబాటు ఇచ్చింది. అందులో కూడా సభ్యులు శ్రీ పి. విష్ణు కుమార్ రాజు గారికి నేను తమ ద్వారా మనవి చేసుకునేది ఏమనగా ఈ దేశంలో నాలుగు కోట్ల మంది గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మాకు ఇల్లు కావాలని కేంద్రానికి 2012లోనే విన్నవించుకుంటే 2019 జనవరి నాటికి ఈ దేశంలో కోటి ఇళ్లు నిర్మిస్తామని ప్రధానమంత్రి గారు ప్రకటించారు. కోటి ఇళ్లలో కనీసం నలభై నుండి నలభై అయిదు లక్షల ఇళ్ల నిర్మాణాలు కూడా పూర్తి కాలేదు. గుజరాత్ రాష్ట్రంలో స్వయంగా ప్రధాన మంత్రి గారు ఒక్కరోజు లక్ష ఇళ్లను ప్రారంభించుకున్నారు. అదే ఈ దేశంలో పెద్ద ఇళ్ల ప్రవేశ కార్యక్రమంగా భారత ప్రభుత్వం చెప్పు కుంటోంది. కానీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో అయిదు కోట్ల జనాభా ఉన్న 13 జిల్లాల సమాహారంగా ఉన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఇప్పటికే ఘనంగా నాలుగు లక్షల ఇళ్లను ప్రారంభం చేసుకోవడం జరిగింది. ఒకసారి లక్ష ఇళ్లు, మొన్ననే మూడు లక్షల ఇళ్లను బ్రహ్మాండంగా ప్రారంభం చేసుకున్నాం.

(ఈ సందర్భంలో సభలో చప్పట్లు)

కాబట్టి పీఎంఏవై దేశమంతటా అమలు చేస్తున్న కార్యక్రమంలో లక్ష ఇళ్లను ప్రారంభం చేసుకున్నది ప్రధానమంత్రి గారు అయితే ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయంగా నాలుగులక్షల ఇళ్లను ప్రారంభం చేసిన అంశాన్ని కూడా గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పి. విష్ణుకుమార్ రాజు గారికి తమ ద్వారా తెలియజేసుకుంటున్నాను. గౌరవ సభ్యులు కల్పన గారు ఎస్సీలకు సంబంధించి రూ.50వేలు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటించారు, దానిసంగతి ఏమిటని అడిగారు. ఇప్పటికే ఉత్తర్వులు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. తేది: 20-03-2018న నం.21 ద్వారా రూ.50వేలు అధనంగా ఒక్కొక్క ఎస్సీ లబ్ధిదారునకు అంటే ఇప్పుడు ఇళ్ల నిర్మాణాలు పూర్తి చేసుకుని చివరి దశ సీమెంట్ అయిన వారికి ఇది వర్తించదు. నిర్మాణంలో ఉన్న ఇళ్ల లబ్ధిదారుల అందరుకూ ఇది వర్తిస్తుంది. ఆ విధంగా ఈ రాష్ట్రంలో 1,76,903 ఎస్సీ లబ్ధిదారులకు తాజాగా ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటించిన అధనపు ఆర్థిక సహాయం అయిన రూ.50వేలు వీరందరకూ

అందించడం జరుగుతుందని మీద్యారా మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే ఎస్టీలకు కూడా అదనంగా లక్ష రూపాయలు రూ.75వేలు, రూ.50వేలు అంటే నాన్ షెడ్యూల్డ్ ఏరియాలో అయితే రూ.50వేలు షెడ్యూల్డ్ ఏరియాలో అయితే రూ.75వేలు ఇంకా వెనుకబడిన ప్రాంతాల్లో అయితే రూ.1.00లక్ష ఇవ్వాలని ఆదేశించారు. అందుకు సంబంధించిన ఉత్తర్వులు కూడా ఇవ్వడం జరిగిందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు డా. డోలా శ్రీ బాల వీరాంజనేయ స్వామి గారు కూడా ఇదే ప్రశ్న కాబట్టి ఈ సమాధానం ఆయనకు కూడా సరిపోతుందని తమ ద్వారా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : క్వశ్చన్ నంబర్ 4084 (20) మినిస్టర్ ఫర్ హ్యూమన్ రిసోర్సెస్..

రాష్ట్రంలో పడిపోతున్న విద్యా నాణ్యత

ప్రశ్న నెం.4084

శ్రీ మోదుగుల వేణుగోపాల రెడ్డి,
ఎం.ఎల్.ఏ.,

గౌరవనీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

- ఎ) శిక్షణ పొందిన ఉపాధ్యాయుల కొరత మరియు సబ్జెక్టులలో ఉపాధ్యాయులకు కనీస పరిజ్ఞానం లేకపోవడం వల్ల విద్యా నాణ్యత వేగంగా తగ్గిపోతున్నదనే విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా. అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న/తీసుకోనున్న చర్యలేవిటి ;
- బి) ప్రత్యేకించి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో శిక్షణ పొందిన ఉపాధ్యాయులతో సహా రాష్ట్రంలో విద్యా ప్రమాణాన్ని పెంపొందించేందుకు చర్యలు తీసుకోవడానికై ప్రభుత్వం ప్రతిపాదిస్తున్నదా. అయితే, వాటి వివరాలేవిటి ;
- సి) ప్రతి సంవత్సరం అభ్యాస ఫలితాల స్థాయిలను పొందడం ద్వారా మెరుగైన పనితీరుగల పాఠశాలలకు ప్రోత్సాహకాన్ని ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం ప్రతిపాదిస్తున్నదా, అయితే, వాటి వివరాలేవిటి ?

సమాధానం

- ఎ) లేదండీ

- బి) పాఠశాలల్లో నాణ్యమైన విద్యను అందించేందుకు కొన్ని చర్యలను తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. అనుబంధంలో వివరాలను పేర్కొనడమైనది.
- సి) విద్యాపరంగా మెరుగైన ప్రతిభను ప్రదర్శించే ఉపాధ్యాయులు/విద్యార్థులను క్రింది విధంగా గౌరవించడం జరుగుతుంది.
- (i) 10వ తరగతిలో ఎవరేని విద్యార్థులు ఉత్తమ గ్రేడులో నిలుస్తారో, వారికి ప్రతిభ అవార్డులు ఇవ్వడం.
 - (ii) ఉపాధ్యాయులను ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ అవార్డులతో సత్కరించడం.
 - (iii) 'అభినందన' కార్యక్రమం క్రింద పాఠశాలల్లో విద్యా ప్రమాణాలను మెరుగుపరచినందుకు మరియు ప్రోత్సహించినందుకుగాను ప్రధాన ఉపాధ్యాయులకు శ్రేష్ఠత, చాలా బాగుంది మరియు బాగుంది/మెరుగుదల అవసరం పత్రాలను ఇవ్వడమవుతుంది.
 - (iv) అన్ని పాఠశాలల్లో అదనపు తరగతులు మరియు సామాగ్రితో సహా మౌలిక సదుపాయాలను కల్పించడమవుతున్నది.

అనుబంధం

రాష్ట్రంలో నాణ్యమైన విద్య క్షీణిస్తున్న ధోరణికి సంబంధించి ప్రశ్న నెం.4084 ప్రశ్నకు

సమాధానం

- (i) జిల్లా ఎంపిక కమిటీ (డి.ఎస్.సి) ద్వారా పాఠశాలల్లో ఉపాధ్యాయ అర్హత పరీక్ష (టెట్) ను నిర్వహించడం ద్వారా అర్హత పొందిన ఉపాధ్యాయులను మాత్రమే నియమించడమవుతున్నది.
- (ii) కొత్తగా నియామకమైన ఉపాధ్యాయులకు ఇండక్షన్ శిక్షణను నిర్వహించడమవుతున్నది. మరియు ఉపాధ్యాయులకు ఇన్-సర్వీసు శిక్షణ ఇవ్వడం జరుగుతున్నది.
- (iii) ఉపాధ్యాయులలో ఉత్తమ అభ్యాసాలను పంచుకోవడానికై మరియు వారి వృత్తిపర నైపుణ్యాలను మెరుగుపరచుకోవడానికై ఆంధ్రప్రదేశ్ జ్ఞానమార్పిడి కార్యక్రమం (ఏపికెఇఎక్స్) అనే ఆన్ లైన్ వేదికను ఏర్పాటు చేయడమయింది.
- (iv) సి.ఎస్.ఇ వెబ్ సైట్ ద్వారా విద్యార్థుల ప్రదర్శనను విశ్లేషించడమవుతున్నది. అభ్యాసన ఫలితాలను మెరుగుపరచుకోవడానికై డాటా విశ్లేషణలను అన్ని పాఠశాలలకు పంపడమయింది.
- (v) జ్ఞానధార - నెమ్మదిగా అభ్యసించే వారి విద్యా ప్రమాణాలను మెరుగుపరిచేందుకు పరిపూర్ణ అభ్యసన కార్యక్రమాన్ని అమలుచేయడమవుతున్నది.
- (vi) డిజిటల్ తరగతి గదులు మరియు వర్చువల్ తరగతి గదులను ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా నిపుణులైన ఉపాధ్యాయులచే విద్యార్థులకు నాణ్యమైన బోధనను అందించడమవుతున్నది.

- (vii) విద్యా ప్రమాణాల మెరుగుదలకై నిరంతర సమగ్ర విశ్లేషణను అమలుచేయడమవుతున్నది. అంతర్గత మరియు బాహ్య విశ్లేషణ పద్ధతులు అంటే, వివిధ స్థాయిలలో వారి ప్రమాణాలను మెరుగుపరచుకునేందుకు సమ్మెటివ్ మరియు ఫార్మాటివ్ అంచనా ఉపయోగపడుతుంది.
- (viii) విద్యార్థుల అభ్యసనా సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించేందుకు VI నుండి X తరగతుల వరకు అన్ని భాషేతర పాఠ్యపుస్తకాలలో సత్వర స్పందన కోడ్ (క్యూఆర్) ను ప్రవేశపెట్టడమయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : వేణుగోపాల్ రెడ్డి గారు..

శ్రీ మోదుగుల వేణుగోపాల్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు ఇచ్చినటువంటి సమాధానం లేదండీ అని చెప్పారు కానీ ఇప్పుడు After introduction of the Right of Children to Free and Compulsory Education, Free and Compulsory Education అనే దానికి, క్వాలిటీ ఎడ్యుకేషన్ జోడించాల్సిన బాధ్యత ఈ చట్ట సభల మీద ఉంది. Compulsory ఈరోజున a person who won't read has no advantage other than who can't read. ఎవరు అయితే చదువు రానటువంటి వాళ్లు చదవకపోవడం ఒకటి అయితే, చదువు వచ్చిన వాళ్లు చదవకపోవడం కూడా It is the very disability of the Indian Education. అలాగే ఈరోజు చదువు ఉందని క్వాలిటీ ఎడ్యుకేషన్ లేకపోవడం చాలా బాధాకరం. కొంచెం బాధాకరం అయినప్పటికీ కూడా చెప్పాల్సిన బాధ్యత నామీద ఉంది అధ్యక్షా, నేను ఈ మధ్య కాలంలో ఒక స్కూల్కు వెళ్లి కమిటీకి స్పెల్లింగ్ రాయమని విద్యార్థులను అడిగాను అది కూడా 9వ తరగతి విద్యార్థులను ఒక తప్పుతో ఇద్దరు విద్యార్థులు కమిటీకి స్పెల్లింగ్ రాశారు. ఆ తప్పును సరిచేయమని టీచర్కు చెబితే, టీచరు మూడు తప్పులతో ఆ స్పెల్లింగ్ రాశారు. అంటే This is very unfortunate thing.

10.40 AM

ఎందుకంటే **fraternity of Education** లక్ష్యదేవిని పూజించేటటువంటి విద్యాలయాలు, సరస్వతీ దేవిని మరిచిపోయేటటువంటి విద్యాలయాలు ఉన్నంత కాలం ఈ విద్యా వ్యవస్థ ఇంతే ఉంటుందనేటువంటి భావంతో ఈరోజు నేను ఆవేదనను వెలిబుచ్చుతూ ఉన్నాను.

ఈరోజు ముఖ్యంగా మంత్రిగారు చెప్పినట్లు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఇచ్చినటువంటి సమగ్ర శిక్ష, ఇది యాక్చువల్గా 2018-19, 2019-20కి ఇంట్రడ్యూస్ చేశారు. ముఖ్యంగా SSA, RMSA & TE. ఈ మూడింటిలో మంత్రిగారిని నేను స్పష్టంగా అడగదలచుకున్నదేమంటే **National Achievement Survey (NAS)** అనేది ముఖ్యంగా upto 9th class & 10th class వరకు భారతదేశానికి సంబంధించి HRD Department సర్వే చేసింది. ఇది డిప్టిక్ట్ లెవెల్ అండ్ బ్లాక్ లెవెల్. ఈ బ్లాక్ లెవెల్లో, డిప్టిక్ట్ లెవెల్లో ముఖ్యంగా 13 జిల్లాలు ఉన్న మన ఆంధ్రప్రదేశ్లో వచ్చిన అచీవ్మెంట్ ఏంటి? **Learning skills of the students and teaching skills of the teachers** అనే దానిమీద గ్యాప్ ఎంత ఉంది? మీరు ఏ రకంగా ఫిలప్ చేస్తున్నారనేది మంత్రిగారు ఈ సభ ముందు ఉంచాలి. దానితోపాటు ఈరోజు మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానంలో **Teachers Eligibility Test (TET)**. But after induction.. దాంట్లో మీరేమైనా ఇంటర్వెన్షన్స్, అంటే ప్రతీ సంవత్సరానికో, ప్రతీ మూడు సంవత్సరాలకో వాళ్ల యొక్క ఎడ్యుకేషన్ క్వాలిఫికేషన్స్ను ఇక్కడున్న **Andhra Pradesh Knowledge Exchange Programme** ద్వారా ఎంతమంది ఈ యొక్క **compatibility** ని avail చేసుకుంటున్నారనేది తప్పకుండా ఈ సభ ముందు ఉంచాలి. దానితోపాటు మీరు ఇచ్చిన జీ.ఓ ప్రకారం అసలు పర్మిషన్స్ లేని స్కూల్స్, అసలు బేసిక్ ఎమినిటీస్ లేని స్కూల్స్, గ్రౌండ్ లేని స్కూల్స్ ఎన్ని ఉన్నాయి? వాటిని మూసివేయటానికి మీరు ఎందుకు జంకుతున్నారు? ఈరోజు గుంటూరులో పుట్టగొడుగుల్లా స్కూల్స్ వస్తున్నాయి. ఎందుకంటే విశ్వనాథ్ ఆనంద్ గాని, కపిల్దేవ్ కూడా ఒక మాట అన్నారు. విశ్వనాథ్ ఆనంద్గారు **used to play with Chess**. చెస్ అనేది మైండ్తో ఆడే గేమ్. కానీ నేను మైండ్తో బాగా ఆడాలంటే ప్రతీ రోజూ నాకు 6 గంటలు వ్యాయామం కావాలి అని అన్నాడు. అట్లాగే ఈరోజు విద్య అనేది.. ఆటలు ఆడుకోడానికి గ్రౌండ్ లేని స్కూల్స్ ఈరోజు చాలా ఉన్నాయి. అటువంటి వాటిమీద మీరు చర్యలు ఎందుకు తీసుకోవట్లేదు? అటువంటి స్కూల్స్ను మూసివేయడానికి ఎందుకు జంకుతున్నారు? ముఖ్యంగా దానితోపాటు టీచర్స్, **fraternity** లేనటువంటి, క్వాలిఫికేషన్ లేనటువంటి 10వ తరగతి చదివేవారి చేత 5వ తరగతి వాళ్లకు పాఠాలు చెప్పేటటువంటి స్కూల్స్ నా కళ్ల ముందుకు చాలా వచ్చాయి. అందుకని ఈ క్వాలిటీ ఎడ్యుకేషన్ అనేది... ఎందుకంటే **compulsory and free education** అనేది, మాట అయితే... క్వాలిటీ

ఎడ్యుకేషన్ లేకపోతే ఇంటర్నేషనల్ లెవల్‌లో గాని, నేషనల్ లెవల్‌లో గాని కొన్ని కాంపిటిషన్స్‌లో డిఫిసిటీగా disqualify అవుతోన్న దాన్ని బట్టి... ఎందుకంటే this is an investment on the knowledge. It pays the best interest అనే నానుడి ఉంది. ఎడ్యుకేషన్ మీద ఎంత అయితే ఇన్వెస్ట్ చేస్తామో, డిఫిసిటీగా మంచి వడ్డీలు వస్తాయి. వడ్డీలు అంటే there is kind of knowledge గాని, ఈ దేశం అభివృద్ధి చెందడానికి ఉపయోగపడుతుంది. మంత్రిగారి ఏదో మేము వచ్చాము, అడిగాము, సమాధానం చెప్పాము అని కాకుండా దీనికి constructive గా what is the vital role you are going to play to especially strengthen the education sector? ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో చంద్రబాబునాయుడుగారు కలలు కన్న విద్యను మీరు ఏ రకంగా పెంపొందిస్తారని నేను మంత్రిగారిని మీద్వారా అడగదలుచుకున్నాను అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్: సూర్యారావుగారూ.

శ్రీ గొల్లపల్లి సూర్యారావు: అధ్యక్షా, సోదరులు వేణుగోపాలరెడ్డిగారు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలతో నేనూ ఏభీభవిస్తూ, ఇది కేవలం ఏదో సభ్యులు ప్రశ్న వేశారు, మేము ఆన్సర్ చెప్పామూ అనే రీతిలో కాకుండా అసలు వాస్తవంగా, ప్రాక్టికల్‌గా ఎలిమెంటరీ స్థాయిలో గాని, లేక హైస్కూల్ స్థాయిలో గాని, కాలేజీ స్థాయిలో గానీ ఇవాళ విద్యా ప్రమాణాలు ఎలా ఉన్నాయనేది ప్రత్యేకంగా మంత్రిగారు గాని, సంబంధిత అధికారులు గాని, ఇవాళ ప్రత్యేకంగా విశ్లేషించుకోవలసిన అవసరం వచ్చింది. ఎందుకంటే ఒక ప్రక్కన ఎడ్యుకేషన్‌కు కూడా పరిపూర్ణమైన బడ్జెట్ ఉంది. ఏవిధంగా కూడా. అటు విద్యార్థుల్లో ప్రమాణాలను పెంచడంలో గాని, లేకపోతే నాణ్యమైన ఉపాధ్యాయులను నియమించుకునే విషయంలో గాని, ఆ స్కూల్‌కి సంబంధించిన ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ క్రియేట్ చేసుకునే విషయంలో గాని ఏవిధమైన ఆర్థిక కొరతలు ఉన్నాయన్న విషయం మేము గ్రామాల్లో స్కూల్స్‌కు వెళ్తున్నప్పుడు కనపడటం లేదు. అన్ని వసతులూ మనం సమకూరుస్తున్నాం. కానీ పెద్దలు శ్రీ మోదుగుల వేణుగోపాలరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా విద్యార్థుల్లో విద్యా ప్రమాణాలు తగ్గుతున్నాయి. ఎందుకంటే మనం గతంలో ఆరవ సంవత్సరం నుంచి విద్యార్థుల్ని తర్ఫీదు చేసేవాళ్ళం. ఇవాళ మూడవ సంవత్సరం నుంచే అంగన్‌వాడీ కేంద్రం నుంచి ఒక మంచి సిటిజన్‌ను మనం తయారు చేసే ఒక ప్రక్రియను ఇవాళ మనం ఏర్పాటు చేసుకున్నాం. తద్వారా ఒక గుడ్ సిటిజన్‌ను మనం తయారు చేస్తున్నాం. ఈ నేపథ్యంలో బేసికల్‌గా గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఎలిమెంటరీ స్థాయిలోనే విద్యార్థులకు సరైన, న్యాయమైన విద్యను అందించే ఉపాధ్యాయులు, ప్రావీణ్యత చెందిన ఉపాధ్యాయులు at a time

ఉండరు. వాళ్ళకు orientation classes పెట్టి వాళ్ళ సబ్జెక్టుకు సంబంధించిన విషయాల్లో ఇంకా నిపుణులు అయిన వారిని తీసుకొచ్చి ఉపాధ్యాయులకు కూడా ఎక్కడైనా orientation classes గాని, లేక ప్రత్యేక తరగతులు గాని పెట్టి విద్యా ప్రమాణాలను పెంచుకోవలసిన అవసరం ఈనాడు ఉందని మీద్యారా మేము మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇదే కాకుండా కాలేజీ ఎడ్యుకేషన్ లో కూడా ఈ కౌన్సిలింగ్ సిస్టం వచ్చింది. D.Edకు, B.PED, B.Edకు, Pharmacy కు ఎప్పుడో జూన్ లో కౌన్సిలింగ్ పెట్టారు. మరలా రెండో కౌన్సిలింగ్ లేదు. రెండోది అయితే మూడవ కౌన్సిలింగ్ వస్తుంది. ఇంతవరకు కౌన్సిలింగ్ సిస్టమే... ఏదో ఒకసారి పెట్టారు. ఆ విద్యార్థులు కళాశాలకు వచ్చి చదువుకోవాలంటే ఇంకా రెండో కౌన్సిలింగ్ ఉంది, మూడో కౌన్సిలింగ్ కూడా ఉందని విద్యార్థులు ఎదురుచూస్తూ ఉన్నారు. ఏదైతే ఫస్ట్ కౌన్సిలింగ్ లో సెలెక్ట్ అయిన విద్యార్థులు, వాళ్ళ తల్లిదండ్రులు ఇప్పటికీ కూడా ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఇంకా క్లాసులు ప్రారంభించలేదు, మా పిల్లలు ఎప్పుడు కాలేజీలకు వెళ్తారనే ఒక ఆందోళనతో విద్యార్థులు ఉన్నారు. నేను ఈ సందర్భంగా ఏమి మనవి చేస్తున్నానంటే ఒక క్రమమైన అజెండా లేకుండా, ఒక ఎడ్యుకేషన్ క్యాలెండర్ ని ఏవిధంగా మనం ఇంప్లిమెంట్ చేసుకోవాలో ఆ విధంగా వెళ్ళని మూలంగా వస్తున్నటువంటి ఇబ్బందులు, ఇప్పుడు సభ్యులు శ్రీ మోదుగుల వేణుగోపాలరెడ్డిగారు వేసిన ప్రశ్నకు ఇవన్నీ ఉత్పన్నమవుతున్నాయి. అందుచేత నేను ప్రత్యేకంగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. వారు కూడా విద్యావంతులు, ఎంతో బాధ్యత కలిగిన వారు, మాకందరికీ ఆయనంటే ప్రత్యేకమైన గౌరవం ఉన్న మంత్రిగారు. ప్రత్యేకంగా కాస్త శ్రద్ధ పెట్టి స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ దగ్గర్నుంచి, హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ వరకూ కూడా ఒక స్ట్రీమ్ లైన్ చేయవలసిన అవసరం ఈనాడు విద్యా వ్యవస్థ మీద ఉందని మీద్యారా గౌరవ మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: నరేంద్ర గారు.

శ్రీ ధూళిపాళ్ళ నరేంద్ర కుమార్ (పాన్నూరు): స్పీకర్ సర్, గౌరవ మంత్రిగారిని నేను అడిగేదేంటంటే, పిల్లల్లో విద్యా ప్రమాణాలు పెంచటానికి సంబంధించిన చర్యల్లో టీచర్లు, ట్రైనింగ్ పీటన్నిటి గురించి క్వశ్చన్స్ లో స్పష్టంగా చెప్పారు. నేను అడిగేది ఒక్కటే. ఎందుకంటే ఈమధ్య కాలంలో ఒక స్కూల్ కు సంబంధించిన పాప నాకు ఫోన్ చేసింది. వాళ్ళ సిస్టర్ బాగా చదువుతాది. స్కూల్ లో ఒకటి, రెండు, మూడు స్థానాల్లో ఉంటుంది. 10వ తరగతి పరీక్షలు అయిపోయిన తర్వాత వాళ్ళ సిస్టర్ కు

త్రిబుల్ ఐటీలో సీటు రాలేదు. 9.7శాతం ఎంతో వచ్చింది, త్రిబుల్ ఐటీలో సీటు రాలేదు. ఆ పాప నాకు ఫోన్ చేసింది. ఫోన్ చేసి మా సిస్టర్ బాగా చదువుతాది, మా అక్కకు రాకపోవడమేంటి, చదవని వాళ్ళకు కూడా త్రిబుల్ ఐటీలో సీటు వచ్చిందనే విధంగా తన యొక్క ఆవేదనను నాకు తెలియజేసింది. తర్వాత కూడా నేను కనుక్కొన్నాను. నేను ఈ సభ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొచ్చేదేంటంటే, ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలో ఒక un-healthy atmosphere ఉందని చెప్పి గౌరవ మంత్రిగారికి నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఎవరైతే DEOs, విద్యా శాఖకు సంబంధించిన వాళ్ళు 10వ తరగతిలో పర్యేంటజీలు చూపెట్టుకోడానికి, విద్యా ప్రమాణాలతో సంబంధం లేకుండా ఎక్కడైతే సెంటర్లు ఉన్నాయో ఆ సెంటర్స్లో కొన్ని బిట్ మార్క్స్కు సంబంధించి, డిపార్ట్మెంట్కు సంబంధించిన అధికారులే encourage చేసి, టీచర్ల చేత చెప్పించి, 10వ తరగతి పర్యేంటజీలో మా జిల్లా ఎక్కువ రావాలి, మా జిల్లా ఎక్కువ రావాలి అనే విధంగా చేస్తూ ఉన్నారనే విషయం నా దృష్టికి వచ్చింది. దయచేసి గౌరవ మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఈమధ్యన ఒక హెడ్మాష్టారు నాకు కలిశారు, నేను అడిగాను. ఏంటంటే, ఎవరైతే DEOs ఆ విధంగా insist చేయట్లేదో ఆ జిల్లాలో 10వ తరగతి ఉత్తీర్ణత శాతంలో వెనుకబడి ఉంటున్నాయి, ఎవరైతే DEOs ఇటువంటివి encourage చేస్తున్నారో దానివలన 10వ తరగతి ఉత్తీర్ణతా శాతం ఆ జిల్లాలో చాలా ఎక్కువ వస్తోంది, పిల్లల్లో నాణ్యతా ప్రమాణాలు, విద్యకు సంబంధించిన అంశాలు పడిపోతున్నాయనేది స్పష్టంగా చెప్పారు. ఎందుకంటే ఇందాక సోదరుడు శ్రీ మోదుగుల వేణుగోపాలరెడ్డి చెప్పినట్లు మీరు 9వ తరగతి చదివే పిల్లలనో, 8వ తరగతి చదివే పిల్లలనో... మనం తెలుగు మీడియంతోపాటు ఇంగ్లీషు మీడియం కూడా పెట్టాము. ఈమధ్యన నాకు తెలిసిన ఒక అమ్మాయి వచ్చి ఆ ఊళ్లో జెడ్.పి. హైస్కూల్లో ఉన్న పిల్లలకు ట్యూషన్ చెబుదామని కూర్చోబెట్టింది. ఇంగ్లీషు చదివిస్తూ, “వాట్” అని చెప్పడానికి what అని (ఒక్కో లెటర్ విడి విడిగా) చెప్పే విధంగా మన యొక్క స్టాండర్డ్స్ ఉన్నాయనేది గుర్తుంచుకోవాలి. కాబట్టి విద్యార్థులకు సంబంధించి వారి యొక్క ప్రమాణాలను పెంచే దానిమీద ప్రభుత్వం దృష్టి పెట్టాల్సినవసరం ఉంది. ఇటువంటివి ఏవైతే పర్యేంటజీలు చూపెట్టుకోడానికో, ఇటువంటి వాటి గురించి ఈ సెంటర్స్లో చాలామంది చెప్పారు. చాలామంది తల్లిదండ్రులకు కూడా ఈ ఆవేదన ఉంది. ఎక్కడైనా ఒక సెంటర్లో గనుక గట్టిగా పరీక్ష నిర్వహిస్తే వాళ్ళకేమో మార్కులు రావు. ఎక్కడైతే ఈవిధంగా టీచర్లే ఎంకరేజ్ చేసి.. వాళ్ళకు దాదాపు ఒక పది బిట్స్ వరకూ ఉన్నాయి. ఒక్కొక్కదానికి రెండు మార్కులు ఉన్నాయి. ఆ బిట్స్కు గనుక ఆన్సర్స్ చెబితే ఇన్విజిలేటర్స్ 10X2 =20 మార్కులు వాళ్ళకు ఊరికనే కష్టం లేకుండా కలిసే పరిస్థితి వస్తోంది. దానివల్ల విద్యార్థిని విద్యార్థులు మనం చదవాల్సిన అవసరం లేదనే భావన కూడా వాళ్ళల్లో కలుగుతున్న దానివల్ల పిల్లల్లో విద్యా ప్రమాణాలు పడిపోతున్నాయనే విషయం గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందో

లేదో తెలియజేయాలని చెప్పి నేను కోరుతున్నాను. నేను చాలా ఆవేదనతో చెబుతున్నాను. ప్రభుత్వ స్కూల్స్‌లో ఎవరైతే మన పిల్లలు 9వ తరగతో, 10వ తరగతో చదివే పిల్లలకు, మీకు కూడా తెలియనిది కాదు అద్యక్షా, చిన్నప్పుడు మనం చదవకపోతే మన పంతుళ్లు నిలబెట్టి మనల్ని కొట్టిన సందర్భాలు కూడా ఉన్నాయి. కింద నుంచి పై దాకా టేబుల్స్ అప్పజెప్పించుకున్న సందర్భాలు ఉన్నాయి. ఇవాళ ఆవిధమైన నాణ్యతా ప్రమాణాల మీద దృష్టి పెట్టాల్సిన అవసరం ఉంది.

10.50 AM

ఇటువంటి విపరీతమైన ధోరణులు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిని అరికట్టాల్సిన బాధ్యత ఉంది. ఈవాళ ఎక్కువ పర్యెంటేజీలు వచ్చాయని, జిల్లాలో బ్రహ్మాండంగా 10వ తరగతిలో ఉత్తీర్ణత సాధించారని ఏవైతే చెబుతున్నారో, దాని వెనుక ఇటువంటి కారణాలు కూడా ఉన్నాయంటే మనందరం కూడా తలవంచుకోవాల్సిన పరిస్థితులున్నాయన్న విషయాన్ని నేను తెలియజేస్తున్నాను. అటువంటి విధానాలు లేకుండా పిల్లల్లో విద్యాప్రమాణాలు, నాలెడ్జ్ నేర్పించే ప్రక్రియల్లో తీసుకొనేవిధంగా చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. ఆవిధమైన చర్యలను తీసుకోవాలని గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : విద్యా ప్రమాణాలు తగ్గుతున్నాయని బాధ అందరికీ ఉంది, కానీ ఒక పక్కనుంచి పెరుగుతున్నాయి కూడా. లేకపోతే ఈరోజు International standards, International levels లో మన తెలుగు విద్యార్థులు బ్రహ్మాండమైన ఉద్యోగాలు, ఉపాధిని పొందుతున్నారంటే పెరుగుతున్నాయి, అదేవిధంగా తగ్గుతున్నాయి కూడా. తగ్గడానికి కారణం.. ప్రభుత్వ, ప్రయివేటు సెక్టార్స్‌లలో అనేక విధాలుగా క్షీణత అనేది ఉంది. ఈ సబ్జెక్ట్‌ని ఒకరోజు దాకా చర్చించవచ్చు, అందరు సభ్యులు మాట్లాడగలిగిన సత్తా మనకు ఉంది. కాబట్టి మినిష్టర్ గారు ఈ వాస్తవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని చర్యలు తీసుకుంటూ మాట్లాడవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

(ఈ సందర్భంగా బీజేపీ శాసనసభాపక్షనేత శ్రీ పెన్మెత్త విష్ణుకుమార్ రాజు తాను మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతి గారిని కోరారు)

MR.SPEAKER: Time is short Raju garu. OK.

SRI PENMETSA VISHNU KUMAR RAJU: Education is a foundation for our future Sir. నేను కూడా ప్రొఫెసర్‌గా వెళ్దామని అనుకున్నాను గానీ పాలిటీషియన్ అవుతానని ఎప్పుడూ

అనుకోలేదు. మా తండ్రి గారు M.A. B.Ed. from Banaras Hindu University. వ్యక్తిగతంగా విద్య అంటే highest importance ఇచ్చే వ్యక్తిని నేను. చట్ట సభల్లో ఉన్నాం కాబట్టి, ఇంకా ఏమైనా మార్పులు తీసుకురావడానికి మనవంతుగా కృషి చేసి ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకెళ్లాల్సిన అవసరం ఉంది కాబట్టి నేను మాట్లాడుతున్నాను.

నేను 1976 సంవత్సరంలో మెట్రిక్యులేషన్ చేశాను, నాకు 99 శాతం మార్కులు వచ్చాయి. National Council of Educational Research and Training (NCERT) లో National Merit Scholarship holder ని నేను. ఇంటర్మీడియట్ తరువాత ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో ఇంజనీరింగ్ చేశాను. అప్పటి స్టాండర్డ్స్కి ఇప్పటి స్టాండర్డ్స్కి చాలా తేడా ఉంది. మంత్రివర్యులకు నేను తెలియజేసేది ఏమంటే విద్యా ప్రమాణాలు చాలా దారుణంగా క్షీణించిపోతున్నాయి. I am not trying to blame the Government, but we have to admit certain facts. గౌరవ సభ్యులు వేణుగోపాల్ చెప్పారు, that is excellent and exactly correct. అలాగే నరేంద్రకుమార్ గారు కూడా చెప్పారు. We have to do something. Abnormal changes మనం తీసుకొరాకపోతే, కేవలం పబ్లిసిటీ గురించి, మనం ఏదో మోసం చేసినట్టు అయ్యే పరిస్థితి ఉంది. నేను కూడా సరదాగా క్లాసెస్కు విజిట్ చేసినప్పుడు ఏమీ చదువుతున్నారని పిల్లలను అడిగితే, వాళ్లు చెప్పే సమాధానాలు, ఇంగ్లీష్ గురించి మాట్లాడితే పాపం ఏమీ అర్థం కాని పరిస్థితి. దానికి గానూ ఏదో ఒక ట్రైనింగ్ ఇవ్వడమో I don't know. The Hon'ble Minister has to decide.

MR.SPEAKER: Raju garu, please conclude.

శ్రీ పెన్నత్త విష్ణుకుమార్ రాజు : ఒక్క నిమిషం అధ్యక్షా, ఇంకొక విషయం అధ్యక్షా, Non-local Teachers Association ఉందో మంత్రివర్యులకు కూడా నేను చెప్పాను. ఇది 02-06-2014 ముందు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు DSC Top 20 లో అన్రిజర్డ్స్ కోటాలో 20 శాతం టీచర్స్ను తీసుకోవడం ఉండేది. సుమారు 445 మంది ఆంధ్రాకు సంబంధించిన టీచర్స్ తెలంగాణాలో ఉన్నారు.

MR.SPEAKER: This is not related to the question.

శ్రీ పెన్నత్త విష్ణుకుమార్ రాజు : వారిని ఆంధ్రాకు తీసుకొచ్చే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను.

MR.SPEAKER: Yes Minister garu,

శ్రీ గంటా శ్రీనివాస రావు : అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు వేణుగోపాల్ రెడ్డి గారు, గొల్లపల్లి సూర్యారావు గారు, నరేంద్రకుమార్ గారూ, విష్ణుకుమార్ రాజు గారూ విద్యవట్ల వారి ఆలోచనలు, ప్రత్యేకించి క్వాలిటీ గురించి వారు పంచుకున్న భావాలతో నేను కూడా ఏకీభవిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా విద్యవట్ల కొన్ని జోకులు కూడా.. వేణుగోపాల్ రెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగానే కమిటీ.. విద్యార్థి రెండు తప్పులు రాస్తే టీచర్ మూడు తప్పులు రాశారని ఏదైతే చెప్పారో అటువంటివి బయట చాలా ఎక్కువగా ఫోటో అవుతుంటాయి. ఈమధ్య ఒక విద్యార్థికారి ఒక స్కూల్ ఇన్స్పెక్షన్కు వెళ్లి శివధనస్సు ఎవరు విరిచారు అని ఒక విద్యార్థిని అడిగితే నేను కాదు అని ఆ అబ్బాయి చెబితే, రెండో కుర్రాడికి అడిగితే సార్ నేను 10 రోజుల నుంచి లీవ్లో ఉన్నానని ఆ రెండో కుర్రాడు చెబితే, టీచర్ని 'ఏంటయ్యా ఇలా చెబుతున్నారని' అడిగితే అవును సార్ వాళ్ళిద్దరూ మంచోళ్లు, వాళ్లు కాదు, ఎవరు విరిచారో కనుక్కొని చెబుతానని టీచర్ చెప్పారని చెబుతారు జోకులు. వాటిని ఒకపక్క ఉంచితే ఆంధ్రప్రదేశ్లో ప్రత్యేకంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు మూడవసారి ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత విద్యవట్ల ఒక ప్రత్యేకమైన ప్యాషన్తోటి, గతంలో ఎప్పుడూ లేనివిధంగా highest budget education పై పెట్టడమే కాకుండా ఈ రాష్ట్రాన్ని ఒక నాలెడ్జ్ స్టేట్గా, ఎడ్యుకేషన్ హబ్గా, ముఖ్యంగా పిల్లలకు మోరల్ వ్యాల్యూస్తో కూడిన qualitative education అందించాలని వారిని బాధ్యత గల పౌరులుగా చేయాలనే ఉద్దేశంతో రూ.25,000 కోట్లు ఎడ్యుకేషన్ బడ్జెట్ పెట్టారు.

ప్రధానంగా టీచర్స్ క్వాలిటీ.. వారి క్వాలిఫికేషన్ ఎలా ఉంది, ట్రైనింగ్ ఎలా ఉంటుంది, వాళ్లు latest teaching techniques కు అప్డేట్ అవుతున్నారా లేదా చూడాల్సి ఉంది. ప్రత్యేకించి సభ్యులు నరేంద్రకుమార్ అయితే రిజల్ట్ పర్సెంటేజ్ పెంచుకోడానికి ఎగ్జామినేషన్ నిర్వహించడం కొంత తేడాగా ఉన్నాయన్న విషయాలు, వీటిలో ప్రధానంగా ముందు టీచర్స్కు సంబంధించిన ట్రైనింగ్ గానీ, వాళ్ల క్వాలిటీ.. ఆంధ్రప్రదేశ్లో చూస్తే ఈరోజు 1,82,000 మంది ఎస్జీటీ, ఎస్ఏ ప్రభుత్వ టీచర్స్ ఉన్నారు. వీళ్ల సెలెక్షన్ ప్రక్రియ ఒకసారి చూస్తే, ఇందాక చెప్పారు, టీఈటీ, డీఎస్సీ ద్వారా జరుగుతుంది. 10,000 పోస్టులు డీఎస్సీ ద్వారా సెలెక్షన్ చేయాలంటే దాదాపు 3,96,000 మంది హాజరవుతారు. 3,96,000 మందిలో బెస్ట్ బ్రెయిన్స్ ఉన్నారో వారిని through competitive examinations ద్వారా పారదర్శకంగా ఎక్కడా ఎటువంటి అవకతవకలు జరగకుండా సెలెక్షన్ చేశాం. దాదాపు నాలుగు లక్షల మందిలో 10,000 మందిని సెలెక్ట్ చేసి వారికి induction training, in-service training, వారికి ఎప్పటికప్పుడు latest teaching techniques update చేసుకుంటూ వస్తున్నాం. ఇవికాకుండా ఆనందలహరి, తరల్, ఈషా షౌండేషన్ వారి దగ్గర ప్రపంచంలో best available trainings ఎవరైతే

ఉన్నారో వారందరినీ పిలిపించుకొని ట్రైనింగ్ రెగ్యులర్ గా ఇప్పిస్తున్నాం. అలాగే National Assessment Survey లో ఏవిధంగా పోస్టులు వచ్చాయో చూస్తే, ఏదైతే లేటెస్ట్ సర్వే ఉందో, సర్వే అన్నిటో కూడా.. ఆంధ్రప్రదేశ్ గతంలోకంటే ఈరోజు.. ఒకప్పుడు 17వ స్థానంలోనున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ ఈరోజు 3, 2 అలాగే వివిధ సబ్జెక్ట్స్ లో రావడం జరిగింది.

టీచింగ్ కు సంబంధించిన లేటెస్ట్ టెక్నాలజీ, ఒకపక్క డిజిటల్ క్లాసెస్ లు గానీ, మరోపక్క virtual class rooms గానీ, వాటితోపాటు భారతదేశంలో మొట్టమొదటిసారిగా QR Code, syllabus books లో కూడా విద్యార్థులు డైరెక్టుగా క్యూఆర్ కోడ్ చెక్ చేసుకుంటే, టీచర్స్ సహాయం కూడా లేకుండా వాటి గురించి మొత్తం తెలుసుకొనేవిధంగా చేశాం.

ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఈరోజు కరెక్టుగా 1,81,461 మంది ఈ సంవత్సరం ఎన్ రోల్ మెంట్ పెరిగింది. Just because of 4 years లో తీసుకున్న initiations, infrastructure గానీ మిగతా కొత్త కొత్త విధానాల వల్ల ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఇన్ బేక్ పెరిగింది. ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా కొన్ని సమస్యలున్నాయి, I do agree, వాటిని అభివృద్ధి చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వమైతే చాలా సీరియస్ గా తీసుకొని చేస్తుంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒకటే చెబుతున్నారు, విద్యకు సంబంధించినంతవరకు మీరు ఏమి కావాలంటే అది ఇస్తాను, కానీ రిజల్ట్ ప్రొడ్యూస్ చేయమని స్పష్టంగా ఆదేశాలిచ్చారు. వారు చూపించిన కన్సెన్స్ నేను అగ్రి అవుతున్నాను. వాళ్ల సూచనలు కూడా ఏమి చేస్తే బాగుంటుందో చెప్పండి మీరు, దాన్ని పాజిటివ్ గా తీసుకొని ప్రభుత్వం తరపున ఒక మంచి విద్యను అందిద్దాం.

సభ్యులు నరేంద్రకుమార్ చెప్పిన పర్సంటేజ్ గురించి రాష్ట్రంలో అక్కడక్కడ వేస్తే ఒక కమిటీ వేశాం, ఎందుకంటే 20 శాతం మార్కుల్లో కొన్నిచోట్ల ఎక్కువ శాతం వచ్చిన మాట వాస్తవం. కమిటీ రిపోర్టు ఇస్తుంది, రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత అటువంటివి ఎక్కడైతే జరిగాయో వారిపై యాక్షన్ తీసుకుంటాం. ఒక మంచి క్వాలిటీ ఎడ్యుకేషన్ అందించాలనే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం.

సభ్యులు శ్రీ విష్ణుకుమార్ రాజు గారు చెప్పిన తెలంగాణ, ఆంధ్ర డివిజన్ తరువాత కొంత ఇష్యూ ఉంది. దాని గురించి తెలంగాణ విద్యాశాఖ మంత్రి గారితో మాట్లాడాం, ఆయన కూడా ఒప్పుకున్నారు. రెండు రాష్ట్రాల సీఎస్ లతో మాట్లాడి, అక్కడి వాళ్లను ఇక్కడికి, ఇక్కడి వాళ్లను అక్కడికి ఎలా మార్చాలో త్వరలో చేస్తాం.

సభ్యులు సూర్యారావు గారు చెప్పిన Academic Calendar regularize చేశాం. గతంలో ఎప్పుడూ ఒక అనిశ్చితి ఉండేది. ఈరోజు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అకడమిక్ క్యాలెండర్ అంటే కరెక్టుగా ఆన్ డేట్ కచ్చితంగా ఎప్పుడు క్లాసులు ఓపెన్ కావాలి, ఎప్పుడు ఎగ్జామినేషన్ పెట్టాలి, ఎప్పుడు రిజల్ట్స్ ఇవ్వాలి, కచ్చితంగా క్యాలెండర్ ప్రకారం జరుగుతోంది. విద్యపరంగా 17వ స్థానంలోనున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ మూడవ స్థానానికి వచ్చిందంటే ఈ నాలుగేళ్లలో తీసుకొన్న ఇనీషియేషన్స్, కచ్చితంగా ఇంకా అభివృద్ధి చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. సభ్యుల సలహాలు ఇంకా తీసుకొని క్యాలిబ్రేటివ్ ఎడ్యుకేషన్ కోసం తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాం.

MR.SPEAKER: Question hour is over, now calling attention..

శ్రీ మోదుగుల వేణుగోపాల రెడ్డి : (తన స్థానంలో నిలబడి మైక్ లేకుండా) మినిష్టర్ గారు జోక్ అనే మాట వాడారు.

శ్రీ గంటా శ్రీనివాస రావు : (మైక్ లేకుండా) మీరు మాట్లాడింది జోక్ అని నేను అనలేదు, నేను చెప్పింది నా జోక్.

MR.SPEAKER: No..No.. Venugopal Reddy garu, I think you have mis-understood, మీ గురించి కాదు చెప్పింది, ఆయన ఒక జోక్ ఉందని చెప్పి జోక్ చెప్పారు. మీమీద కామెంట్స్ కాదు.

11.00 AM

Now, statement for the Notice No. 77 Under rule 74, Sri Ganta Srinivasa Rao, Hon'ble Minister for Human Resources Development. Regarding "Regularisation of Services of 28 Day Employees, time scale and NMR workers in Andhra University, Visakhapatnam".

Sri.Ganta Srinivasa Rao: The Andhra University was established in the year 1926 and having six campus colleges and more than 14,000 students. By the year 2007, most of the non-teaching staff members have retired, causing acute shortage of man power.

28 DAYS NON-TEACHING EMPLOYEES:

As per the necessity to cater the needs of the university, the Executive Council of Andhra University has ordered that 489 persons who were already working for more than 15 years under approved leave vacancies prior to 25-11-1993 in place of regular staff in various offices/ Departments/ Hostels. be extended the

benefit of 28 days service charges against the last grade category by observing one day break for every 14 days in a month. At present they are being paid Rs.449/- per day as per the Proceedings of the District Collector, Visakhapatnam.

In the year 2016, the Registrar, Andhra University has sent a proposal to Government to accord permission to extend the benefit of Minimum Time Scale to the 28 days workers working in various offices/departments/hostels of the University and also meeting the expenditure from the existing Block Grant.

The Government have examined the above proposal of the Registrar, Andhra University in consultation with Finance Department and informed that "these employees are in the nature of daily wage employees and they are being paid as per District Collector's proceedings as of now and the proposal to extend minimum time scale is advised against. Vide Govt. letter.No.168/UE/A1/2016, HE(UE) Dept., dt:05.07.2016.

Minimum Time Scale Employees:

At present 251 incumbents have been working on Minimum Time Scale benefit at various offices/departments of Andhra University, as detailed below:

Junior Assistant and its equivalent	- 63
Record Assistant	- 19
Last Grade	- 169

Presently, the Minimum Time Scale employees are being paid salary as per the Revised Pay Scale of 2015 and also allowing an amount Rs.1500/- as personal pay w.e.f 01.10.2015.

Government had enacted Act 2 of 1994 which prohibits all types of appointment on daily wages / NMRs etc., and it regulates the appointments to Public services and for rationalization of the Staff pattern and pay structure. This act came into force w.e.f. 25.11.1993. However, Government have decided that the services of such person who worked continually for a minimum period 5 years and are continuing on 25.11.1993 can only be considered for regularization subject to fulfilment of certain conditions stipulated in G.O.Ms.No.212, Finance & Planning (F.W..PC.III) Dept., dated: 22.04.1994.

The Government in G.O.Ms.No.119, Higher Education (UE.I) Department dated 16.02.2013 issued orders for extending the benefit of HRA and CCA to those employees who were appointed before 25.11.1993 and continuing in the University without interruption.

A proposal has come from the Registrar, Andhra University to regularise the services of the Minimum Time Scale employees appointed prior to 25-11-1993 who

are continuing till date, in available vacancies and in future vacancies and also meeting the expenditure from the existing Block Grant.

NMR/ DAILY WAGE WORKERS

At present 133 incumbents are working as Hostel daily wage persons in Andhra University.

The proposal for regularization of services 133 daily wage persons was placed before the Andhra University Executive Council at its meeting held on 27.06.2018 and it was resolved to constitute a three (3) men committee with following members to look after the request of the Hostel Daily wage persons of Andhra University and submit the report.

1.Prof K. Ramamohan Rao, Member, Executive Council.

2.Prof M. Prasada Rao, Member, Executive Council.

3.Prof N. Babayya, Member, Executive Council.

Accordingly, the Committee was constituted the university and the report of the committee is awaited. Soon after receipt of the report and recommendation of university further action will be taken in the matter.

MR.SPEAKER: Ramakrishna Babu garu.....

శ్రీ వెలగపూడి రామకృష్ణ బాబు (విశాఖపట్నం తూర్పు): అధ్యక్షా, గత అసెంబ్లీ సమావేశాల్లో ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ ఎంప్లాయిస్ గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది. 2017వ సంవత్సరం డిసెంబర్ లో ఈ 28రోజుల ఎంప్లాయిస్ గానీ టైం స్కేల్ ఎంప్లాయిస్ గానీ 133రోజుల వారి ఎంప్లాయిస్ గానీ హెల్త్ గ్రాండ్స్ మీద రిటైర్డ్ అయ్యే ఎంప్లాయిస్ పిల్లల ఉద్యోగ విషయంలోగానీ విసిగారి సమక్షంలో ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రిగారు వైజాగ్ వచ్చినప్పుడు ప్రస్తావించడం జరిగింది. ఆ తరువాత మరలా డిస్ కస్ చేయమని ముఖ్యకార్యదర్శికి స్వయంగా చంద్రబాబునాయుడు గారు రాసి పంపించడం జరిగింది. అయినా ఏమి స్పందన కనిపించలేదు. మరలా తేది 30.05.2018లో లెటర్ రాయడం జరిగింది. గత అసెంబ్లీ సమావేశాల్లో ప్రస్తావించినప్పటికీ కూడా ఇప్పటివరకు ఏమి స్పందన లేదు. మంత్రిగారు చెప్పినట్లు ప్రభుత్వ లేఖ ప్రకారం అవకాశం లేదన్నారని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లడం జరిగింది. ఆంధ్రా యూనివర్సిటీలో 1993వ సంవత్సరానికి ముందు చేస్తున్న వాళ్లను రెగ్యులరైజ్ చేయమని అన్నారు. ఆ తరువాత చేసిన వాళ్లకు అవకాశం లేదన్నారు. 28రోజులు ఎంప్లాయిస్ అనేది ప్రతి 14రోజులకు జీతం ఇచ్చి కలెక్టర్ గారి ఆదేశాల మేరకు 15వరోజుకి జీతం ఇవ్వరు. ఈ 28రోజుల ఎంప్లాయిస్ అనేది రాష్ట్రంలో ఒక్క ఆంధ్రా యూనివర్సిటీలో తప్పితే కంబైన్డ్ లో

కూడా ఏ యూనివర్సిటీలో కూడా 28రోజుల ఎంప్లాయిస్ అనేది ఎవరూ లేరు. వాళ్లను రెగ్యులరైజ్ అయినా చేయండి టైం స్కేల్ కి కిందకు అయినా తీసుకురండి అని చెబుతున్నాం. అదేరకంగా టైంస్కేల్ ఎంప్లాయిస్ 250మంది ఉన్నారు. 28రోజుల ఎంప్లాయిస్ 480మంది ఉన్నారు. మూడవది హెల్త్ గ్రాండ్ మీద రిటైర్ అయ్యే 5సంవత్సరాలకు ముందు ఒంట్లో బాగోలేదని దరఖాస్తు చేసుకుంటే వారి పిల్లలకు ఉద్యోగం ఇవ్వడం ఆనవాయితీగా వస్తుంది. 5సంవత్సరాల ముందు దరఖాస్తు చేసుకున్నా సరే మెడికల్ బోర్డుకి పంపిస్తే మెడికల్ బోర్డు ఆలస్యం వల్ల ఆ సర్టిఫికేట్ రాకపోవడం వలన వారికి ఉద్యోగం టైంకి రాలేకపోతుంది. అదేవిధంగా సిఎం ఆఫీసు నుంచి మంత్రి గారికి మరియు ముఖ్యకార్యదర్శికి లేఖ రాయడం జరిగింది.

133రోజుల ఎంప్లాయిస్ కి సంబంధించి పూర్తి చేశామన్నారు. 28రోజుల ఎంప్లాయిస్ కి అవకాశం లేదని మంత్రిగారు చెప్పినప్పుడు అసలు ఈ 133డైలీ వేజెస్ కి మాత్రం కంటి తుడుపు చర్య తప్పితే కమిటీ వేసి ఏమి లాభం. గౌరవ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారి నాయకత్వంలో తెలుగుదేశం పార్టీ వచ్చిన తరువాత ఆంధ్రాయూనివర్సిటీ ఎంప్లాయిస్ కి న్యాయం జరుగుతుందనే ఉద్దేశంతో ఎదురుచూస్తున్నారు. మంత్రివర్యులు కూడా మాజిల్లానే కాబట్టి ఎటువంటి పరిస్థితుల్లోనైనా వారికి న్యాయం చేయవలసిన అవసరముంది. ఆంధ్రా యూనివర్సిటీలో గ్రూప్-ఏ ఆఫీసర్లు తొమ్మిది ఖాళీలు ఉన్నాయి. మినిస్ట్రీయల్ స్టాఫ్ గ్రూప్-బి 170 ఖాళీలు ఉన్నాయి. గ్రూప్-సి టెక్నికల్ 436 ఖాళీలు ఉన్నాయి. గ్రూప్-డి క్లాసు 1086పోస్టులు ఖాళీలు ఉన్నాయి. సుమారు 1701 పోస్టులు ఖాళీలు ఉన్నాయి. వీళ్లందరూ టెక్నికల్, నాన్ టెక్నికల్, క్లాసు-4 వాళ్లు, వీళ్లందరూ కలిపితే ఏడెనిమిది వందల మంది కూడా లేరు. ఈరోజుల్లో ఏడెనిమిది, పది వేల రూపాయలకు ఉద్యోగం చేయడం అంటే ఎంత ఇబ్బందికర పరిస్థితో మనందరికీ తెలుసు. అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేస్తున్న మన ప్రభుత్వం ఈ ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ ఎంప్లాయిస్ కి కూడా న్యాయం చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే 28రోజుల వారికి సంబంధించి నెలకు పదిహేడున్నర లక్షల రూపాయలు భారం పడుతుంది బ్లాక్ గ్రాంటు నుంచి మేము రీచ్ అవుతున్నామని గవర్నమెంట్ కి లేఖ రాయడం జరిగింది. సుమారుగా రెండు కోట్ల రూపాయల వరకు వారు రీచ్ అవుతారు, వాళ్లకు పర్మిషన్ ఇవ్వమని రాశారు. ఆ యూనివర్సిటీ **autonomous body** అయినప్పుడు ప్రభుత్వానికి రాయవలసిన అవసరం ఏముంది. ఒక ఎమ్మెల్యేనో, ఒక ఎంపినో ఆంధ్రా యూనివర్సిటీకి పిలవాలంటే **autonomous body** కి ప్రోటోకాల్ లేదని అంటారు. మరి వీళ్లు బ్లాక్ గ్రాంటుకి రీచ్ అవుతున్నప్పుడు ప్రభుత్వానికి లేఖ ఎందుకు రాయాలి. విశాఖపట్నం శాసనసభ్యులు ఉన్నారు వారిని అడగండి. ఆంధ్రా యూనివర్సిటీలో **autonomous body**

అని ప్రోటోకాలే పాటించరు. దీనికోసం గవర్నమెంట్‌కి ఎందుకు రాయాలి. వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయవచ్చు కదా. బ్లాక్ గ్రాంటు నుంచి రీచ్ అవుతున్నాం కదా. బ్లాక్ గ్రాంటు నుంచి మనీ ఇచ్చేటప్పుడు పర్మిషన్ ఎందుకు? 28రోజుల వాళ్లకు పర్మిషన్ లేదని మంత్రిగారు అంటున్నారు. 133 ఎంప్లాయిస్ దినసరి వేతన వ్యయాలకు కమిటీ వేయడం ఎందుకు? కంటితుడుపు చర్య అని అడుగుతున్నాను. ప్రజలకు గౌరవ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారి నాయకత్వంలో పనిచేస్తున్నాం. ఎట్టి పరిస్థితుల్లో కూడా ఈ ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ ఎంప్లాయిస్‌కి ప్రభుత్వం ద్వారా న్యాయం చేయవలసిన అవసరముందని మీ ద్వారా ఉందని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రైట్... విష్ణుకుమార్ రాజు గారు.

శ్రీ పి.విష్ణుకుమార్ రాజు: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ వెలగపూడి రామకృష్ణబాబు, నేను కూడా విశాఖపట్నం శాసనసభ్యులు. 28రోజుల ఇష్యూ పైన చాలా సార్లు ప్రస్తావించడం జరిగింది. నేను ఆంధ్రా యూనివర్సిటీలో చదువుకున్నాను. 1978-1983వరకు దయచేసి మంత్రివర్యులు 28రోజులు ఇష్యూ మాత్రం ఏదో విధంగా sort out చేసి వాళ్లను రెగ్యులరైజ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అది ఒకటే కాకుండా మేము చదువుకున్నప్పుడు ప్రతి ఒక్క క్లాసుకి టీచర్లు, ప్రొఫెసర్లు ఉండేవారు. ఇప్పుడు ఆ పరిస్థితి లేదు. 40శాతం టీచింగ్ స్టాఫ్ లేరు. పేద ప్రజలకు వాళ్లు కాలేజీకి వెళ్లి మెరిట్ ఎడ్యుకేషన్ చదువుకుందామనే ఉద్దేశంతో ఇక్కడికి వస్తే టీచింగ్ స్టాఫ్ లేకపోతే ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ పేరు పాడై పోయే పరిస్థితి వచ్చింది.

11.10 AM

ప్రైవేటు యూనివర్సిటీల వైపు మొగ్గు చూపడానికి ఈ ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో టీచింగ్ స్టాఫ్‌ని అపాయింట్ చేయడం లేదా అని ఒక సందేహం వస్తున్నది. ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకమైన ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలోనే టీచింగ్ స్టాఫ్ లేకపోతే, అలాగే నాన్ టీచింగ్ గురించి ఎప్పటి నుంచో పనిచేస్తున్న వాళ్లు రెగ్యులరైజ్ చేయమని ఎంత మొత్తుకున్నా ఎన్ని ఖాళీలున్నప్పటికీ కూడా దీనిమీద ఎందుకు చిన్నచూపు చూస్తున్నారనేది అర్థం కాని విషయం. అధ్యక్షా, మీద్వారా నేను మంత్రిగారిని కోరుకుంటున్నాను. మంత్రి గారు కూడా విశాఖపట్టణానికి చెందినవారే. దయచేసి దీనిని సీరియస్‌గా తీసుకుని ముఖ్యమంత్రి గారి వద్ద అనుమతి తీసుకునే లేకపోతే ఆర్థికశాఖా మంత్రి గారి వద్ద నుంచి స్పెషల్ బ్యాంకు తీసుకుని దీనికి న్యాయం చేయవలసిన అవసరముంది.

శ్రీ కూనా రవి కుమార్: అధ్యక్షా, ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ అనేది ఉత్తరాంధ్ర ప్రజల తాలూకు ఆకాంక్షతో ఏర్పడిన యూనివర్సిటీ. నేను నేరుగా గౌరవ మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. కేడర్ ఫ్లోగ్

శాంక్షన్ ఉంది. మీరు కేడర్ స్ట్రెంగ్త్ని భర్తీ చేయకుండా ఆ స్థానంలో వేరే పేర్లు పెట్టి మీరు నడుపుతున్నారు. 28 రోజులు, 133 రోజులు.. ఇవన్నీ కొత్త కొత్త విధానాలు. రాష్ట్రంలో ఎక్కడా లేవు. నేను గౌరవ మంత్రి గారిని ఒక్కటే అడుగుతున్నాను. కేడర్ స్ట్రెంగ్త్లో వీళ్లకోసం, ఎవరైతే పనిచేస్తున్నారో ఉదాహరణకు మీకేమైనా కోర్టు అభ్యంతరాలు ఉండేటప్పుడు వీళ్లకే ఏజ్ రిలాక్సేషన్ ఇచ్చో, వెయిటేజీ ఇచ్చో మీరు ఎందుకు ఆ కేడర్ స్ట్రెంగ్త్లో రిక్రూట్ చేయడం లేదు. దానిని చేసే అధికారం, అవకాశం యూనివర్సిటీకి ఉంది. దానిని పరిశీలన చేసే అవకాశం ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఆ దిశగా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలని నేను గౌరవ మంత్రి గారికి సూచిస్తున్నాను.

శ్రీ పల్లా శ్రీనివాసరావు (గాజువాక): అధ్యక్షా, ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ చాలా ప్రతిష్టాత్మకమైన యూనివర్సిటీ. ఇందులో టైమ్ స్కేలులో పనిచేస్తున్న వారు గానీ, లేదా డైలీ వేజెస్లో పనిచేస్తున్న వారు గానీ, లేదా 28 రోజులు టైము స్కేలులో పనిచేస్తున్న వారు గానీ వీళ్లందరూ స్థానికంగా ఉన్న వారే. ఈరోజు ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారి ఆధ్వర్యంలో ఎంతో మంది సర్వీసులు క్రమబద్ధీకరిస్తున్నారు. వీళ్ల సర్వీసెస్ కూడా రెగ్యులరైజ్ చేస్తే బాగుంటుందని మీద్యారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రామకృష్ణ బాబు గారు, విష్ణుకుమార్ రాజు గారు, విప్ రవి కుమార్ గారు, పల్లా శ్రీనివాస రావు గారు కూడా ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ గురించి చెప్పారు. అధ్యక్షా, ప్రత్యేకించి నేను మంత్రిగానే కాకుండా ఒకప్పుడు ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ స్టూడెంట్ని. నాకు కూడా ప్రత్యేకంగా ఆ యూనివర్సిటీ పట్ల కనీసర్న్ ఉంది. ఈ మూడు కేటగిరీ ఉద్యోగులకు సంబంధించిన ఇన్సూస్ గత మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి మాట్లాడుతున్నాం. దురదృష్టవశాత్తూ, గతంలోని ప్రభుత్వం రెండు జీ.ఓ.లు, జీ.ఓ.నెం.119 మరియు జీ.ఓ.నెం.212 ఇచ్చారు. దానితోపాటు యాక్ట్ 2 కూడా ఉంది. 1994లో ఇవి చేయడం జరిగింది. 1993 కంటే ముందు ఎవరైతే ఎన్ఎమ్ఆర్ గానీ, టైము స్కేలు గానీ, ఇంకా రకరకాల కేటగిరిల క్రింద అపాయింట్ అయ్యారో వాళ్లందరిలో 5 సంవత్సరాలు పూర్తయిన వాళ్ల సర్వీసు రెగ్యులరైజ్ చేయమనేది ఒకటి, 5 సంవత్సరాలు పూర్తి కాకుండా 1993 కి ముందు అపాయింట్ అయిన వాళ్లను టైమ్స్కేలు ప్రకారం చేయమని ఈ విధంగా రెండు చేసిన తరువాత ఈ యాక్టు 2 ప్రకారం 1994లో క్లియర్గా "Government had enacted Act 2 of 1994, which prohibits all types of appointment on daily wages/NMR etc. It regulates the appointments to public services and for rationalization of the staff pattern and pay structure. This Act came into force with effect from 25.11.1993".

అధ్యక్షా, ఈ యాక్టు వలన 28 రోజులు గానీ, డైలీ వేజెస్ గానీ, ఎన్ఎమ్ఆర్ గానీ ఇవన్నీ ఏవైతే ఉన్నాయో, అవన్నీ ప్రభుత్వం ప్రకారం ఆధరైజ్డ్ కాదని ఆర్థిక శాఖ వారి అభిప్రాయం. ఇందాక

రామకృష్ణబాబు గారు గానీ, విష్ణుకుమార్ రాజు గారు చెప్పినట్లుగా ఆ యూనివర్సిటీలో వాళ్లందరూ ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి చాలా తక్కువ జీతంతో పని చేస్తున్నారు. 28 రోజులు అనేది దేశంలో ఎక్కడా లేదు. ప్రతీ 15 రోజులకి ఒక రోజు బ్రేక్ ఇస్తూ 14 రోజులు మొదటి స్పెల్లో, మరలా 14 రోజులు రెండవ స్పెల్లో చేస్తూ నెలకు 28 రోజులు చేస్తూ కలెక్టర్ గారు ఏవైతే ప్రొసీడింగ్స్ ఇచ్చారో దాని ప్రకారం రోజుకి రూ.449/- లెక్కలు చూపిస్తూ చాలా తక్కువకు చేస్తున్న పరిస్థితి వస్తోంది. గతంలో ముఖ్యమంత్రి గారు విశాఖపట్టణం వచ్చినప్పుడు వాళ్లందరూ రిప్రజెంట్ చేశారు. ఆయన కూడా పాజిటివ్గా కన్సిడర్ చేసి ఎలా చేయాలో న్యాయం చేయమని చెప్పడం జరిగింది. దాని మీద వివిధ సందర్భాల్లో వివిధ రకాలుగా ప్రయత్నాలు చేసినప్పటికీ ఆర్థిక శాఖ వాళ్లు గ్రూప్ ఆఫ్ మినిస్టర్స్ సబ్ కమిటీ ఉంది. ఆ కమిటీ ముందు పెట్టమని చెప్పారు. దాంట్లో పెట్టినా వాళ్లు పాజిటివ్గా ఒప్పుకోకపోతే మరలా పరిస్థితి ఈ విధంగా ఉంది, దీనిని స్పెషల్ కేసు కింద కన్సిడర్ చేయాల్సిన అవసరముందని ముఖ్యమంత్రి గారికి చెబితే ఆయన కూడా దీనిని తప్పకుండా చేద్దాం వేరే ప్రతిపాదనలు పంపించడని చెప్పారు. మరలా దీనిమీద ప్రతిపాదనలు పంపిస్తున్నాం. తప్పకుండా ముఖ్యమంత్రి గారి జోక్యంతో ఏదైతే ఆంధ్రా యూనివర్సిటీకి సంబంధించిన ఈ మూడు కేటగిరీస్ ఉద్యోగులున్నారో వాళ్లందరికీ న్యాయం చేసేందుకు అన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఇప్పుడు సంతాప ప్రతిపాదనలు...

సంతాప ప్రతిపాదనలు

“ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ నందమూరి హరికృష్ణ గారి మృతి పట్ల ఈ సభ తీవ్ర సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ, శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నది.”

శ్రీ నందమూరి హరికృష్ణ గారు 1996-99 సంవత్సరం కాలంలో అనంతపురం జిల్లా హిందూపూర్ శాసనసభ నియోజక వర్గ నుండి ప్రాతినిధ్యం వహించారు. వీరు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి మంత్రి వర్గంలో రవాణా శాఖ మంత్రిగా బాధ్యతలు నిర్వహించారు. వీరు 2008-2013 సంవత్సర కాలంలో రాజ్యసభ సభ్యునిగా బాధ్యతలు నిర్వహించారు. వీరు తమ నియోజక వర్గ అభివృద్ధికి ఎనలేని కృషి చేశారు.

వీరు 2018వ సంవత్సరము ఆగష్టు 29వ తేదీన మరణించారు.

“ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యురాలు శ్రీమతి పూసపాటి కుసుమ్ గజపతిరాజు గారి మృతి పట్ల ఈ సభ తీవ్ర సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ, శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నది.”

శ్రీమతి పూసపాటి కుసుమ్ గజపతిరాజు గారు 1955-59 సంవత్సర కాలంలో గజపతి నగరం (జనరల్) శాసనసభ నియోజక వర్గం నుండి ప్రాతినిధ్యం వహించారు. వీరు తమ నియోజకవర్గ అభివృద్ధికి ఎనలేని కృషి చేశారు.

వీరు 2018వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 4వ తేదీన మరణించారు.

“ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ రావి శోభనాద్రి చౌదరి గారి మృతి పట్ల ఈ సభ తీవ్ర సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ, శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నది.”

శ్రీ రావి శోభనాద్రి చౌదరి గారు 1985-89 మరియు 1994-99 సంవత్సర కాలంలో కృష్ణా జిల్లా గుడివాడ శాసనసభ నియోజక వర్గం నుండి ప్రాతినిధ్యం వహించారు. వీరు తమ నియోజక వర్గ అభివృద్ధికి ఎనలేని కృషి చేశారు.

వీరు 2018వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 13వ తేదీన మరణించారు.

“ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ శిమ్మ ప్రభాకరరావు గారి మృతి పట్ల ఈ సభ తీవ్ర సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ, శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నది.”

శ్రీ శిమ్మ ప్రభాకరరావు గారు 1983-84 మరియు 1985-89 సంవత్సర కాలంలో శ్రీకాకుళం జిల్లా నరసన్నపేట శాసనసభ నియోజక వర్గం నుండి ప్రాతినిధ్యం వహించారు. వీరు తమ నియోజక వర్గ అభివృద్ధికి ఎనలేని కృషి చేశారు.

వీరు 2018వ సంవత్సరము మే 12వ తేదీన మరణించారు.

“ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ జక్కా వెంకయ్య గారి మృతి పట్ల ఈ సభ తీవ్ర సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ, శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నది.”

శ్రీ జక్కా వెంకయ్య గారు 1985-89 మరియు 1994-99 సంవత్సర కాలంలో నెల్లూరు జిల్లా అల్లూరు శాసనసభ నియోజక వర్గం నుండి ప్రాతినిధ్యం వహించారు. వీరు తమ నియోజక వర్గ అభివృద్ధికి ఎనలేని కృషి చేశారు.

వీరు 2018వ సంవత్సరము మే 29వ తేదీన మరణించారు.

“ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యురాలు శ్రీమతి పాలవలస రుక్మిణమ్మ గారి మృతి పట్ల ఈ సభ తీవ్ర సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ, శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నది.”

శ్రీమతి పాలవలస రుక్మిణమ్మ గారు 1972-78 సంవత్సర కాలంలో శ్రీకాకుళం జిల్లా ఉనుకూరు శాసనసభ నియోజక వర్గం నుండి ప్రాతినిధ్యం వహించారు. వీరు తమ నియోజక వర్గ అభివృద్ధికి ఎనలేని కృషి చేశారు.

వీరు 2018వ సంవత్సరము మే 29వ తేదీన మరణించారు.

“ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ తొండాపు సూర్యనారాయణ రెడ్డి గారి మృతి పట్ల ఈ సభ తీవ్ర సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ, శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నది.”

శ్రీ తొండాపు సూర్యనారాయణ రెడ్డి గారు 1989-94 సంవత్సర కాలంలో విశాఖపట్నం జిల్లా విశాఖపట్నం-2 శాసనసభ నియోజక వర్గం నుండి ప్రాతినిధ్యం వహించారు. వీరు తమ నియోజక వర్గ అభివృద్ధికి ఎనలేని కృషి చేశారు.

వీరు 2018వ సంవత్సరము మే 30వ తేదీన మరణించారు.

11.20 AM

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ పొట్నూరు సూర్యనారాయణ గారి మృతి పట్ల ఈ సభ తీవ్ర సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తుంది. శ్రీ పొట్నూరు సూర్యనారాయణ గారు 1994-99 సంవత్సర కాలంలో విజయనగరం జిల్లా సత్యవాడ నియోజక వర్గం నుండి ప్రాతినిధ్యం వహించారు. వీరు తమ నియోజకవర్గం అభివృద్ధికి ఎనలేని కృషి చేశారు. వీరు 2018వ సంవత్సరం ఆగష్టు 15వ తేదీన మరణించారు. ఈ గౌరవ

సభ్యులందరూ కీర్తిశేషులైనందున వారి ఆత్మలకు శాంతి చేకూరాలని కోరుతూ వారి మృతి పట్ల సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ ఈ శాసనసభ రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటిస్తుంది.

(ఈ దశలో సభ రెండు నిమిషాల పాటు మౌనాన్ని పాటించింది)

MR.SPEAKER: All the Papers included in the agenda are deemed to have been laid on the Table of the House.

PAPERS LAID ON THE TABLE

1. A copy in each of the 41st and 42nd Annual Reports of the Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation Limited for the years 2014 - 15 (02.06.2014 to 31.03.2015) and 2015-16, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.
2. A copy of the 30th Annual Report of the Andhra Pradesh Technology Services Limited for the year 2015-16, as required under Section 619-A (3) of the Companies Act, 1956.

MR.SPEAKER: All the Papers included in the agenda are deemed to have been placed on the Table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE

A copy of the report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 6th September, 2018.

జీరో అవర్

శ్రీ జి.వి.ఆంజనేయులు (వినుకొండ): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా మున్సిపాలిటీలలోని డ్రింకింగ్ వాటర్ సమస్యను పరిష్కరించడానికి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు అలాగే శ్రీ పి.నారాయణ గారు తీసుకున్న నిర్ణయం అభినందనీయం. సుమారు రూ.3500 కోట్లను ఏషియన్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ బ్యాంక్ ద్వారా టైఅప్ అయి దాని ద్వారా మున్సిపాలిటీల్లో ఉన్న మంచినీటి సమస్యను పరిష్కరించడానికి నిధులను కేటాయించినందుకు ధన్యవాదాలు. అలాగే డ్రెయిన్స్ ని పటిష్టంగా నిర్మించి, డ్రైనేజీ వ్యవస్థను పునఃనిర్మించడానికి Critical Infrastructure Investment Project (CIIP) ద్వారా ప్రభుత్వం వేల కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు చేస్తోంది. ఇది ప్రజల ఆరోగ్య ప్రమాణాలను పెంచడానికి, పట్టణ ప్రాంతాల్లోని మేజర్ సమస్యలైన త్రాగునీరు మరియు డ్రైనేజీ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ఈ నిధులు ఎంతగానో ఉపయోగపడతాయి. అయితే తొందరలోనే ఈ

టెండర్లను కాలఫర్ చేసి పనులను ప్రారంభిస్తే ఈ సమస్యలను తొందరగా అధిగమించడానికి అవకాశం ఉంటుందని తమరి ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను. వీలైనంత తొందరలో ఈ నెలలోనే టెండర్లను ఫైనలైజ్ చేసి వచ్చే నెల నుండి పనులను ప్రారంభిస్తే అన్ని మునిసిపాలిటీలకు సంబంధించిన ఈ త్రాగునీరు మరియు డ్రైనేజీ సమస్యలు పరిష్కరించబడతాయని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు : అధ్యక్షా గౌరవ సభ్యులు అంజనేయులు గారు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత శాఖామంత్రిగారికి తెలియజేస్తాము.

శ్రీ ఉన్నం హనుమంతరాయ చౌదరి (కల్యాణదుర్గం): నమస్కారం అధ్యక్షా మా కల్యాణదుర్గం నియోజకవర్గం పూర్తిగా కరువు ప్రాంతం. ఇప్పుడిప్పుడే హంద్రీనీవా ద్వారా నీళ్ళివ్వాలని ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోంది. అందుకు ప్రభుత్వానికి ఇరిగేషన్ మంత్రి గారికి ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను. కానీ క్రింది స్థాయిలో పని చేస్తున్న ఉద్యోగులు చాలా నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. హంద్రీనీవా ద్వారా జీడిపల్లి రిజర్వాయర్ నుండి 36వ ప్యాకేజీకి టెండర్ ప్రక్రియ పూర్తయి రెండు మూడు సంవత్సరాలు అయ్యింది. ఇంతవరకు భూసర్వేని కూడా మొదలు పెట్టలేదు. అలాగే రెండు సంవత్సరాల క్రితం మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రివర్యుల దగ్గరే ముద్దెనాయనిపల్లి ఏరియాకి సంబంధించిన దాదాపు అయిదు వేల ఎకరాలకు డ్రిప్ ఇరిగేషన్ ద్వారా నీళ్ళివ్వాలని 15 వేల మంది ఎస్సీ ఎస్టీ కులాలకు చెందిన రైతులు అర్థి పెట్టుకుంటే, దానికి సార్ శాంక్షనిచ్చినప్పటికీ అక్కడున్న అధికారులు ఎంతో నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తూ పెన్నా నదిలో నీళ్లు లేవు కాబట్టి తిరస్కరించామని రాశారు. దయచేసి దీనిని గమనించండి, మేము జీడిపల్లి రిజర్వాయర్ నుండి నీళ్ళివ్వాలని అడిగాము, వాళ్లు పెన్నానదిలో నీళ్లు లేవని భూగర్భజల శాఖ అధికారులు రాశారు. కాబట్టి ఈ రెండు సమస్యలను పరిష్కరించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాలవ శ్రీనివాసులు: అధ్యక్షా గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత శాఖామంత్రిగారికి తెలియజేస్తాము.

శ్రీమతి వంతల రాజేశ్వరి (రంపచోడవరం): అధ్యక్షా నా నియోజకవర్గంలో భూపతిపాలెం రాజర్వాయర్ ప్రాజెక్టు పూర్తయినప్పటికీ అక్కడి కాలువలకు సంబంధించిన చిన్న చిన్న రేపేర్లను ఇప్పటికీ అక్కడి అధికారులు పూర్తి చేయలేదు. ఈ మధ్య కురిసిన వర్షాల ఉధృతి ఎక్కువైన నేపథ్యంలో కాలువలకు పెద్దఎత్తున గండ్లుపడి పెద్దమొత్తంలో దెబ్బతిన్నాయి. గంగవరం మండలంలో ఏడు గ్రామ పంచాయితీల్లో సుమారు వెయ్యి ఎకరాలకు సాగు నీటిని అందించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి

వెంటనే చర్యలను తీసుకొని మరమ్మతులను పూర్తి చేయాల్సిందిగా గౌరవ మంత్రి గారిని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాలవ శ్రీనివాసులు: అధ్యక్షా గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత శాఖామంత్రిగారికి తెలియజేస్తాము.

శ్రీ కె. ఈరన్న (మడకశిర): అధ్యక్షా 2016-17 సంవత్సరంలో ఏదైతే అనంతపురం జిల్లాలో రైతాంగం వ్యవసాయం చేసి పంటలు పెట్టారో ఆ సంవత్సర కాలంలో వర్షాలు సరిగ్గా రాక పూర్తిగా పంటలు దెబ్బతిని రైతులకు నష్టం జరిగింది. ఆ విధంగా నష్టం జరిగిందని తెలిసి మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఎకరానికి నాలుగు వేల రూపాయల చొప్పున, హెక్టారుకు రూ.12 వేల చొప్పున రైతులకు ఇన్పుట్ సబ్సిడీని మంజూరు చేశారు. దాంట్లో సక్రమంగా పంపిణీ చేయక, ఇటు అగ్రికల్చర్ అధికారులు అయితేనేమి ఇతర శాఖల అధికారులైతేనేమి సరైన నివేదికలను తయారు చేసి సంబంధిత శాఖకు ఇవ్వకుండా రైతులను ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. ఇప్పటివరకు రైతులు ప్రతి రోజు బ్యాంకు డోర్ ఓపెన్ చేసిన వెంటనే వాళ్లు కాళ్లు అరిగేటట్లు పోయి మా అకౌంటులో డబ్బులు జమైనాయా లేదా అని ప్రతి రోజు వెళ్లి అడుగుతున్నారు. వాళ్ల అకౌంటులో ఇంతవరకు డబ్బు జమ కాలేదు. కాబట్టి మొన్ననే సంబంధిత కలెక్టర్ గారికి కూడా నేను రిప్రజెంట్ చేశాను. చాలా మంది రైతులకు ఇన్పుట్ సబ్సిడీ అందలేదు. దయచేసి అందే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా కలెక్టర్ గారికి నివేదికను అందించాను. తమరి ద్వారా సంబంధిత అధికారులకు తెలియజేసేదేమంటే వెంటనే, ఎవరికైతే ఇన్పుట్ సబ్సిడీ ఇంతవరకు అందని రైతులు ఉన్నారో వారికి వెంటనే మంజూరు చేసి విధంగా చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాలవ శ్రీనివాసులు: అధ్యక్షా గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత శాఖామంత్రిగారికి తెలియజేస్తాము.

శ్రీ గోనుగుంట్ల సూర్యనారాయణ (ధర్మవరం): అధ్యక్షా మా ధర్మవరం పట్టణంలోని ఆసుపత్రిని 50 పడకల నుండి 100 పడకల ఆసుపత్రిగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రమోట్ చేస్తున్నామని 2016 ఆగష్టులో ప్రకటించడం జరిగింది. దాంట్లో భాగంగా జిల్లాలో ఉన్న అనంతపురం, హిందూపురం ప్రాంతాలను మినహాయిస్తే ఎక్కువగా పేషెంట్లు వచ్చే ఆసుపత్రి మా ధర్మవరం ఆసుపత్రి. కేవలం నలుగురు డాక్టర్లతో ఈ రోగులందర్నీ చూసే పరిస్థితి. ఒక రోజుకి 800 నుంచి 1000 మంది వరకు అవుట్ పేషెంట్లు వస్తున్నారు. అలాగే దాదాపు 100 మంది మరకు ఇన్పేషెంట్లు ఉండే పరిస్థితి ఉంది.

గత రెండు సంవత్సరాలుగా ఇదే శాసనసభలో కూడా రిక్వెస్ట్ చేశాము. మంత్రి గారు ఉన్నప్పుడు కూడా చాలా వరకు రిక్వెస్ట్ చేశాము. దయచేసి, బిల్డింగు ఎన్‌హ్యాన్స్‌మెంటు కాకపోయినా కూడా, కనీసం ఒక 20 మంది డాక్టర్లను, నర్సులతో కలుపుకుంటే దాదాపు 70 మంది సిబ్బంది అవసరం ఉంటుంది. వాళ్లను అపాయింట్ చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాము. ఎందుకంటే సీజనల్ వ్యాధులు మరియు ఇతర రకరకాల వ్యాధులతో చాలా మంది పేషెంట్లు వెనక్కు వెళ్లిపోతూ బయట చూపించుకునే పరిస్థితి ఉంది. ఎందుకంటే ధర్మవరం ప్రాంతంలో చేనేత కార్మికులు ఎక్కువగా ఉంటారు. చాలా వరకు పేదవారు బయట ఆసుపత్రుల్లో చూపించుకోవడంలో చాలా ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కాబట్టి దయచేసి మా ఆసుపత్రికి బిల్డింగు లేకపోయినప్పటికీ కనీసం డాక్టర్లనైనా తొందరగా అపాయింట్ చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాలవ శ్రీనివాసులు: అధ్యక్షా గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత శాఖామంత్రిగారికి తెలియజేస్తాము.

11.30 AM

మిస్టర్ స్పీకర్: శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారూ.....

శ్రీ పోలంరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, మా కొవూరు నియోజకవర్గంలోని కొడవలూరు దగ్గర ఆర్వోబి నిర్మాణం ఇంత వరకు మొదలు కాలేదు. అది శాంక్షన్ అయి కూడా అనేక సంవత్సరాలుగా పరిశీలనలో ఉందని చెప్పి గతంలో కూడా నేను అసెంబ్లీలో అడిగినప్పుడు గౌరవ మంత్రి వర్యులు చెప్పడం కూడా జరిగింది. ఆర్వోబి పనులు మొదలు కాకపోవడం వల్ల నియోజకవర్గంలోని ఐదు మండలాల ప్రజలు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఎందుకంటే, రైల్వే గేట్ వేసిన తర్వాత దాదాపు 30 నుండి 40 నిమిషాల వ్యవధి వరకు వేసిన గేట్లు తెరవనందు వల్ల ఏదైనా వ్యక్తికి ప్రమాదం జరిగినప్పుడు గానీ, అదే విధంగా ఎవరైనా గర్భవతులుగా ఉండి వాళ్లు వైద్యం కోసం ఆసుపత్రులకు వెళ్లాల్సిన పరిస్థితుల్లో గానీ ఈయొక్క ఆర్వోబి నిర్మాణం జరగకపోవడం వల్ల ప్రజానీకం ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఆ దారి తప్ప మరో alternative road కూడా లేదు. తద్వారా ఐదు మండలాల ప్రజలు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారనే విషయాన్ని మీ ద్వారా నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ కచ్చితంగా ఆర్వోబి నిర్మాణం త్వరతగతిన పూర్తిచేసి ఐదు మండలాలకు సంబంధించిన ప్రజలకు సబంధించినటువంటి అవస్థలను తీర్చేందుకోసం ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారూ.....

శ్రీ కల్వ శ్రీనివాసులు: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. తప్పకుండా సంబంధిత శాఖా మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లి సత్వర చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: బాబు రావు గారూ..... బాబు రావు గారూ.....

(ఆ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కదిరి బాబురావు గారు సభలో లేరు)

పైడికొండల మాణిక్యాల రావు గారూ.....

శ్రీ పైడికొండల మాణిక్యాల రావు (తాడేపల్లిగూడెం): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, తాడేపల్లిగూడెం నియోజకవర్గంలో 2015 జూన్ మాసంలో విద్యాశాఖ మంత్రి గారు అలాగే ముఖ్యమంత్రి గారు attend అయిన ఒక కార్యక్రమంలో హామీలివ్వడం జరిగింది. ఒక ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్ కాలేజి చాలా dilapidated condition లో ఉన్న వేరే ప్రభుత్వ డిగ్రీ కాలేజి నిర్వహణలో ఉండటం జరిగింది. దానికి స్వంత భవనాలు నిర్మించడం కోసం నిధులు కేటాయించి సైట్ కేటాయించడం జరుగుతుందని, అలాగే జూనియర్ కాలేజికి కూడా హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ హామీలిచ్చి సుమారుగా ఇప్పటికి మూడు సంవత్సరాల కాలం అవుతున్నా ఇంతవరకు కూడా కార్యరూపం దాల్చలేదు. అందువల్ల ఆ జూనియర్ కాలేజి మరియు పాలిటెక్నిక్ కాలేజి విద్యార్థులు వర్షం కురిసినప్పుడు ఆ వర్షానికి తడుస్తున్నారు. అలాగే ఎండ కూడా అందులో పడేట్టుగా ఆ బిల్డింగ్ పరిస్థితి ఉంది. ఆ భవనం కూలిపోయే పరిస్థితి ఉండగా, పాలిటెక్నిక్ కళాశాలను బయట ఒక ప్రైవేట్ స్కూల్లో కొంత అకామడేషన్ రిక్వెస్ట్ చేసి అందులోకి మార్చడం జరిగింది. మీ ద్వారా సదరు అంశాన్ని విద్యాశాఖ మంత్రి గారికి విన్నవించుకుంటున్నాను. ఈ సమస్యను వెంటనే పరిష్కరించి కాలేజీలో చదువుతున్న విద్యార్థులు రోడ్డు మీద కాకుండా క్లాస్ రూమ్స్ లో ఉండే అవకాశాన్ని కల్పించమని అభ్యర్థిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారూ.....

శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాను. పరిశీలించి సత్వరమే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: చిరంజీవులు గారూ.....

శ్రీ బొబ్బిలి చిరంజీవులు (పార్వతీపురం): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, ఏదైతే మా పార్వతీపురం నియోజకవర్గంలో పార్వతీపురం మునిసిపాలిటీ ఒక భాగం. అయితే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి నేతృత్వంలో మునిసిపల్ శాఖామాత్యులు శ్రీ నారాయణ గారి నేతృత్వంలో రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అన్ని మునిసిపాలిటీలకు నీటి సదుపాయం కోసం మరియు డ్రైనేజి సిస్టమ్ కోసం రూ. 3,500.00 కోట్లు కేటాయించినందుకు గానూ ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అయితే మా పార్వతీపురం పట్టణానికి

తోటపల్లి పాత బ్యారేజి ద్వారా గతంలో 1936వ సంవత్సరంలో అప్పటి పాలకులు తోటపల్లి రిజర్వాయర్ నందు నాలుగు ఫిట్టర్ బావులను నిర్మించారు. అయితే అప్పటి జనాభా ఇరవై, ముప్పై వేలు ఉండగా, ప్రస్తుతం పార్వతీపురం మునిసిపాలిటీ పరిధిలోని జనాభా లక్షకు పైగా ఉన్నందువల్ల కొత్త ప్రాజెక్టును ఇటీవలి కాలంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు జాతికి అంకితం చేసిన తరువాత ఆ పాత ఫిట్టర్ బావులనేవి పూర్తిగా పాడైపోయినందువల్ల ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి లక్ష జనాభాకు పాత ఫిట్టర్ బావుల ద్వారా నీరు అందక ప్రజానీకం ఇబ్బందులు పడుతోంది కాబట్టి తప్పనిసరిగా ఏదైతే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రాష్ట్రం మొత్తం మీద మునిసిపాలిటీలకు రూ. 3,500.00 కోట్లు బడ్జెట్ లో నిధులు కేటాయించి ఉన్నారో, తద్వారా మా మునిసిపాలిటీకి కూడా వాటర్ సమస్య పరిష్కారం కోసం ఒక రూ.25 నుంచి రూ. 30.00 కోట్లు నిధులను సత్వరమే మంజూరు చేసి పార్వతీపురం పట్టణ ప్రాంత ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న మంచి నీటి సమస్యను పరిష్కరించవల్సిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని మనవి చేసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారూ.....

శ్రీ కాల్య శ్రీనివాసులు: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. తప్పకుండా సంబంధిత శాఖా మంత్రి గారికి తెలియజేసి సత్వర చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: సునీల్ కుమార్ గారూ.....

శ్రీ పి. సునీల్ కుమార్ (గూడూరు): అధ్యక్షా, నమస్కారం. ముఖ్యంగా గతంలో మన ముఖ్యమంత్రి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కాలంలో మహిళల కోసం ప్రత్యేకంగా వెలుగు ప్రాజెక్టును ఏర్పాటుచేశారు. ఆ వెలుగు ప్రాజెక్టులో పనిచేసే వాళ్లలో అందరూ పి.జి. డిగ్రీలు పూర్తిచేసిన వాళ్లు, బి.టెక్ చదువు పూర్తి చేసిన వాళ్లందరిని కూడా తీసుకోవడం జరిగింది. వాళ్లు సి.సి.లుగా, ఎ.పి.ఎం.లుగా, డి.పి.ఎం.లుగా ఆరోజున నియమించిన కారణంగా వెలుగు ప్రాజెక్టులో పనిచేస్తున్నారు. ఇప్పటికి దాదాపు వాళ్లు గత 15 సంవత్సరాల నుంచి పనిచేస్తున్నారు. వాళ్లకు మొన్న 60 సంవత్సరాలకు పదవి విరమణ వయస్సును ప్రభుత్వం పెంచడం జరిగింది. అందుకు గాను గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే వీళ్లతో పాటు వెలుగు గురుకుల పాఠశాలలో కూడా ఉపాధ్యాయులను ప్రభుత్వం నియమించింది. వాళ్ల సర్వీస్ ను మాత్రం ప్రభుత్వం క్రమబద్ధీకరించడం జరిగింది. కానీ, వీళ్ల సర్వీస్ ను ప్రభుత్వం ఇంతవరకు క్రమబద్ధీకరించలేదు. వీళ్లందరినీ క్రమబద్ధీకరిస్తామని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా హామీ ఇచ్చారు. దయచేసి వెలుగు సిబ్బంది సర్వీస్ ను క్రమబద్ధీకరించమని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. పేదల కోసం కష్టించి పనిచేసే వాళ్లు వెలుగు సిబ్బంది, కష్టపడి gross level లో పనిచేసే వాళ్లు కాబట్టి నేను చెప్పిన విన్నపాన్ని పరిశీలించి సానుకూలంగా నిర్ణయం తీసుకోవల్సిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారూ.....

శ్రీమతి పరిటాల సునీత: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాను. తప్పకుండా పరిశీలించి తగు చర్యలు ప్రభుత్వవరంగా తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: పల్లా శ్రీనివాసరావు గారూ.....

శ్రీ పల్లా శ్రీనివాసరావు (గాజువాక): అధ్యక్షా, మనం ఇప్పుడు రోజు ఆఫీస్‌ల దగ్గర కొత్త సమస్యను ఎదుర్కొంటున్నాం. ముఖ్యంగా నూతనంగా ఏర్పాటు చేస్తున్నటువంటి సెల్ టవర్స్ మీద ఎక్కువగా జనం మా దగ్గరకు వచ్చి సెల్ టవర్‌ను తొలగించమని గొడవ పెట్టే సందర్భాలు చాలా ఉన్నాయి. కనుక నేను మీ ద్వారా గౌరవ సంబంధిత మంత్రివర్యులను కోరేదేమిటంటే, సెల్ టవర్‌ను ఏర్పాటు చేసేటప్పుడు ఆ చుట్టుప్రక్కల ఉండేటటువంటి ప్రజలకు ఈ ఏర్పాటుచేసే సెల్ టవర్ వల్ల ఎటువంటి ప్రాబ్లమ్ లేదనే విధంగా తెలియజెప్పే ఒక అవగాహన కల్పించే కార్యక్రమాన్ని పెడితే బాగుంటుందని ఉద్దేశ్యంతో సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఎందుకంటే, చాలా మంది ఆ చుట్టుప్రక్కల ఉండే ప్రజానీకం ఈ సెల్ టవర్‌ను ఏర్పాటుచేయడం వల్ల ప్రజలకు క్యాన్సర్ వ్యాధి వస్తుందని, లేకపోతే వేరే ఇతర ఆరోగ్య సమస్యలు వస్తాయనే భయాందోళనలో చాలా మంది ఉన్నారు. తద్వారా సెల్ టవర్స్ తొలగించమని మాపైన ప్రజానీకం ఒత్తిడి తీసుకురావడం జరుగుతోంది. నిత్యం అదొక పంచాయతీ క్రింద ఆఫీస్‌ల దగ్గర చర్చ జరుగుతోంది. మేం ఎంత చెప్పినప్పటికీ కూడా ప్రజానీకం వినడం లేదు. అవేర్‌నెస్ తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం తాము చేస్తున్నప్పటికీ కూడా ప్రయోజనం చేకూరడం లేదు. అందువల్ల మేం ఏమి చెప్పినా ప్రజలు వినే పరిస్థితి లేదు. జనరల్‌గా మనం సెల్ టవర్స్ వల్ల ఎటువంటి ప్రాబ్లమ్ లేదని చెప్పి World Health Organization గానీ, United Nations గానీ, లేకపోతే Telephone Regulatory Authority వంటి వాటివన్నీ ఆ విషయాన్ని చెప్పాయని చెప్పినప్పటికీ కూడా సెల్ టవర్ వల్ల ఎక్కువగా ఆరోగ్య సమస్యలు వస్తున్నాయనే రీతిలో ప్రజలు మొండిగా వాదిస్తున్నారు. అయితే ఇందులో మేం గమనించిన దాంట్లో కూడా చూస్తే, నిజంగానే ప్రజలు భయాందోళనలో ఉన్నారు. కనుక ప్రభుత్వానికి ఒక విన్నపం చేస్తున్నాను. ఈ సెల్ టవర్స్‌ను ఎవరైతే ఏర్పాటు చేస్తున్నారో వాళ్లే ఆ చుట్టుప్రక్కల ఉండే ప్రజలకు అవేర్‌నెస్ ప్రాగ్రామ్స్‌లాగా సదస్సులను కండక్ట్ చేసి ప్రజలకు సెల్ టవర్స్ ఏర్పాటు పైన అవగాహన కల్పించాలని చెప్పి నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా ప్రజలు అడిగే ప్రశ్నలేమిటంటే, సెల్ టవర్స్‌ను ఏర్పాటుచేసిన దాని వల్ల పక్షులు రావడం లేదని అంటున్నారు. కానీ, పక్షులు రాకపోవడానికి అది కారణం కాదు. ఫల సహాయం, చెట్లు, పుట్టలు లేకపోవడమనే విధంగా అనేక కారణాలుండవచ్చు గానీ సెల్ టవర్స్ విషయంలో ప్రజలను కన్వీన్స్ చేసేందుకు ఎటువంటి అవకాశం లేనటువంటి పరిస్థితులున్నాయి. కాబట్టి నేను మరొకసారి మీ ద్వారా సంబంధిత మంత్రివర్యులను నూతనంగా ఏర్పాటుచేసినటువంటి సెల్ టవర్స్ మీద ప్రజలకు

అవగాహన కల్పించడానికి ఒక ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుందని మీ ద్వారా ఈ సభ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారూ.....

శ్రీ కాల్య శ్రీనివాసులు: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. తప్పకుండా సంబంధిత శాఖా మంత్రి గారికి తెలియజేసి సత్వర చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: వెంటేశ్వరరావు గారూ.....

శ్రీ ముప్పిడి వెంకటేశ్వరరావు (గోపాలపురం): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, మా గోపాలపురం నియోజకవర్గంలో గత రెండు, మూడు రోజుల క్రితం కురిసినటువంటి భారీ వర్షాలతోటి ముఖ్యంగా ఎర్రకాలువ ముంపుతో గోపాలపురం నియోజకవర్గంలోని నల్లజర్ల మండలంలో ఉన్నటువంటి చోడవరం గ్రామం గానీ, గుండేపల్లి గ్రామం గానీ, పోతిరెడ్డిపాలెం గ్రామాల్లో పూర్తిగా పంట నష్టానికి గురైంది. సుమారుగా ఆయా గ్రామాల్లో 680 హెక్టార్లలో మొత్తం వివిధ రకాలైనటువంటి పంటలకు నష్టం వాటిల్లింది. ముఖ్యంగా వరి పంట గానీ, చెరుకు పంట గానీ, పసుపు పంట గానీ మరియు పండ్ల తోటలన్ని కూడా ముంపువల్ల నష్టానికి గురైనటువంటి పరిస్థితి కనబడుతోంది. నష్టం బాగా తీవ్రంగా వాటిల్లింది. అంతేగాకుండా గుండేపల్లి మరియు చోడవరం గ్రామాల్లోకి ఎర్రకాలువ నీళ్లు కూడా ప్రవేశించడం వల్ల అనేక ఇండ్లు కూడా దెబ్బతిన్న కారణంగా కూలిపోవడం జరిగింది. దానితో ఆ రెండు గ్రామాలకు సంబంధించిన ప్రజలందరూ నిరాశ్రయులైన పరిస్థితి కూడా ఉంది. కాబట్టి ఆ రెండు గ్రామాలకు సంబంధించినటువంటి ఇండ్లు ఏవైతే కూలిపోయినాయో, దెబ్బతిన్నాయో అటువంటి ఇండ్లకు నష్టపరిహారం ఇచ్చి అక్కడున్నటువంటి పేద ప్రజలనందరిని కూడా ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా పంట నష్టపోయినటువంటి రైతులు ఎవరైతే ఉన్నారో, సుమారుగా 680 హెక్టార్లలో నా యొక్క నియోజకవర్గంలో పంట అంతా కూడా నష్టపోవడం జరిగింది. తద్వారా రైతులందరూ కూడా చాలా ఇబ్బందులు పడుతోన్న పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి రైతులకు పంట తాలూకు నష్టపరిహారం చెల్లించాలని కూడా నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. నీళ్లు ఎక్కువగా పంటల పైకి రావడం వల్ల కేవలం పంట నష్టమే కాకుండా మేటలు వేసి, బీటలు పారి మొత్తం పొలాలన్ని కూడా అంతా దెబ్బతిన్న పరిస్థితి ఉంది. అంతేకాకుండా ఆయా దెబ్బతిన్న పొలాల్లో మళ్ళీ పంటలు పండించుకోవాలంటే కనుక ఒక్కొక్కరానికి లక్ష రూపాయలకు పైబడి ఖర్చు పెడితే గానీ మళ్ళీ పంటలు పండించుకోవడానికి ఆ పొలాలు పనికివస్తాయని చెబుతూ రైతు సోదరులందరూ చెబుతున్నారు. కాబట్టి వాళ్ల ఇబ్బందులను దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రభుత్వం రైతులకు పంట నష్టం క్రింద పరిహారం చెల్లించడమే కాకుండా ఆ భూములో మళ్ళీ పంటలు పండించుకునే విధంగా వాటిని తీర్చిదిద్దడానికి గానూ, పొలాలను సరిచేసుకునేందుకు అయ్యే ఖర్చును కూడా రైతులకు ప్రభుత్వం ఇవ్వాలి ఉంది. అలా ఇవ్వలేకపోతే కనుక సుమారు 700-800 మంది రైతు సోదరులందరూ కూడా

పంట నష్టంలో పడి ఇబ్బందులు పడే పరిస్థితి ఉంటుంది. అందరు కూడా చిన్న , సన్నకారు రైతులు కాబట్టి ప్రభుత్వం ఆ రైతు సోదరులందరిని కూడా ఆదుకొని వాళ్ల పంటకు నష్టపరిహారం ఇవ్వడమే కాకుండా కోతకు గురైన భూములేవైతే ఉన్నాయో వాటికి కూడా తగు పరిహారం ఇవ్వాలని చెప్పి కూడా తమరి ద్వారా సంబంధిత మంత్రివర్యులను నేను కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారూ.....

శ్రీ కాల్య శ్రీనివాసులు: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. తప్పకుండా సంబంధిత శాఖా మంత్రి గారికి తెలియజేసి సత్వర చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: గోవింద సత్యనారాయణ గారూ.....

11.40 AM

మిస్టర్ స్పీకర్ : పీలా గోవింద సత్యనారాయణ గారు..

శ్రీ పీలా గోవింద సత్యనారాయణ (అనకాపల్లి): అధ్యక్షా, ఈ రోజు తమరు వైద్యవృత్తిలో అపూర్వమైన అనుభవం గణించిన వ్యక్తిగా ఉన్నారు. మీరు, మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభ స్పీకర్ గా రావడం మా అందరి అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు 2014 ఆగస్ట్ 8వ తేదీన మా అనకాపల్లి హాస్పిటల్ ను సందర్శించారు. ఆ సమయంలో మా అనకాపల్లి హాస్పిటల్ ను 100 పడకల హాస్పిటల్ నుండి 250 పడకల హాస్పిటల్ గా పెంచారు. 250 పడకలు పడకలకు పెంపుదల చేసి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి చేతుల మీదుగా 2017లో ప్రారంభోత్సవం చేసినప్పటికీ గతంలో ఉండే 100 పడకల హాస్పిటల్ గా ఉన్నప్పుడు స్టాఫ్ ప్యాట్రన్ ఎలా ఉందో ఇప్పుడు, ఈరోజుకు కూడా స్టాఫ్ ప్యాట్రన్ అలాగే కొనసాగుతోంది. 250 పడకల హాస్పిటల్ గా పెంచడం వలన మా అనకాపల్లి నందమూరి తారక రామారావు ఆసుపత్రి సర్వీసులో రాష్ట్రంలో అగ్రస్థానంలో ఉంది. గత సంవత్సరం, అంతకు మునుపటి సంవత్సరంలో కూడా అనకాపల్లి నందమూరి తారక రామారావు హాస్పిటల్ అనకాపల్లి మొదటి స్థానంలో ఉంది. రెండు అవార్డ్స్ కూడా వచ్చాయి. ఇప్పటికే పలుమార్లు ఈ సభలో కూడా చర్చకు వచ్చి తమద్వారా విన్నవించుకోవడం కూడా జరిగింది అధ్యక్షా. నేను తమ ద్వారా విన్నవించుకునేది ఏమనగా అధ్యక్షా, సంబంధిత మంత్రివర్యులు శ్రీ యనమల రామకృష్ణులు గారు కూడా ఇప్పుడు సభలో ఉన్నారు. సిబ్బంది కొరతతో చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్న కారణంగా అనకాపల్లి హాస్పిటల్ స్టాఫ్ ప్యాట్రన్ పెంచేందుకు అత్యధిక ప్రాధాన్యత కల్పించాలని తమ ద్వారా కోరుకుంటున్నాను.

ఈరోజు రాష్ట్రంలో రెండు సంవత్సరాలుగా అనకాపల్లి ఆసుపత్రి సర్వీసులో అగ్రస్థానంలో ఉంటూ అవార్డ్స్ కూడా తీసుకోవడం జరిగింది కాబట్టి ఆ కారణా దృష్ట్యా ప్రాధాన్యతను ఇచ్చి మా అనకాపల్లి నందమూరి తారక రామారావు జిల్లా ఆసుపత్రి సిబ్బంది నియామకాలు వేగవంతం చేయగలరని ఆశిస్తూ, తమద్వారా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిస్టర్ గారు..

శ్రీ కాలువ శ్రీనివాసులు : నోట్ చేసుకున్నాను అధ్యక్షా తప్పకుండా సంబంధిత మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : తెనాలి శ్రావణ్ కుమార్ గారు..

శ్రీ తెనాలి శ్రావణ్ కుమార్ (తాడికొండ): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, గత మూడు సంవత్సరాలుగా నా నియోజకవర్గం నుండి నేను అడుగుతున్న అంశం అధ్యక్షా.. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2014లో పోలవరం ప్రాజెక్టు ద్వారా నీళ్లు ఇచ్చే పరిస్థితి ఐతే ఉంది. కానీ నా నియోజకవర్గం మేడికొండూరు మండలం, మేడి కొండూరు గ్రామంలో రూ.12కోట్లతో ఏర్పాటు కాబడిన త్రాగునీటి ప్రాజెక్ట్ పూర్తి అయినా, గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఆ చెరువు నుండి మంచి నీరు ఇవ్వలేని పరిస్థితి ఉంది. అంతే కాదు ఇంకొక చెరువు నుండి మంచినీళ్లు ఇప్పించే దానిలో, చెరువు ప్రభుత్వ ఆధీనంలో లేకుండా డబ్బులు శాంక్షన్ చేసి రూ.2.50కోట్లతో పైపులు కొనుగోలు చేసి పైపులకు సంబంధించిన బిల్లులు డ్రా చేసుకున్నారు. ఈరోజుకు ఆ చెరువు యాజమాన్యానికి సంబంధించిన విషయాలు ఏమి క్లారిటీగా ప్రభుత్వం దగ్గర లేక పోవడం, అనేక సార్లు నేను ఈ సభలోనూ, జిల్లా కలెక్టర్ గారి సమక్షంలోనూ దీనిపై సమావేశాలు పెట్టించాను. ఆ ప్రాజెక్ట్ పూర్తి చేయడానికి ఒక డెడ్ లైన్ పెట్టాలని, మేడికొండూరు అనేది మండల హెడ్ క్వార్టర్, హెడ్ క్వార్టర్లో ఉన్న త్రాగునీటి చెరువుకు డబ్బులు ఇచ్చిన తరువాత దాని నిర్వహణ పనులు సంవత్సరం లోగా పూర్తి చేయవలసి ఉండగా నాలుగు సంవత్సరాల నాలుగు నెలలు దాటి పోయినా కూడా ఇప్పటి వరకు ఆ స్కీమ్ను అమలు లోనికి తీసుకు రాని పరిస్థితి ఉంది. తమరి ద్వారా నేను విన్న వింతుకునేది ఏమనగా ఎటువంటి పరిస్థితుల్లో నైనా ఆ పనులు పూర్తి చేసి ఏదైనా ఒక రోజుకు మంచి నీళ్లు ఇస్తారు అన్న ఆశతో ఉన్నామన్న విషయాన్ని మంత్రి వర్యులకు తెలియజేయవల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మంత్రి గారు..

శ్రీ కాలువ శ్రీనివాసులు : నోట్ చేసుకున్నాను అధ్యక్షా తప్పకుండా సంబంధిత మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : చాండ్ భాషా గారు..

శ్రీ ఎ.చాండ్ భాషా : ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, నా నియోజకవర్గం, తలుపుల మండలం పెద్ద మండలం. దాదాపు 40వేలకు పైగా జనాభా కలిగిన ఈ మండలంలో అయిదు పడకల ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం ఉంది. దీనిని అప్ గ్రేడ్ చేసి 30పడకల ఆరోగ్య కేంద్రంగా చేయమని చెప్పి దాదాపు సంవత్సరం కాలం నుండి సంబంధిత అధికారులను కోరడం, ఆ విషయాన్ని శాసనసభలో కూడా ప్రస్తావించడం జరిగింది. కానీ సాధ్యాసాధ్యాల నివేదిక గురించి జిల్లాను కోరడం, జిల్లా నుండి తలపుల మండలంకు రాసి నివేదికను కోరడం జరిగింది అని చెప్పారు. 30 పడకల హాస్పిటల్ గా మార్చేందుకు కావల్సిన అన్ని రకాల అర్హతలు కలిగి ఉంది అని నివేదిక పంపించడం జరిగింది. కానీ ఇంత వరకు 30పడకల ఆసుపత్రికి సంబంధించిన పనులు కాని, అవసరమైన భవనం నిర్మించే పనులు కాని మొదలు కాలేదు కాబట్టి వెంటనే పనులు ప్రారంభించి 30 పడకల ఆసుపత్రిగా మార్చాల్సిందిగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిస్టర్ గారు..

శ్రీ కాలువ శ్రీనివాసులు : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాను. తప్పకుండా సంబంధిత మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువస్తాను.

MR.SPEAKER: Now, Tea break for 15 minutes.

(Then, the House adjourned at 11.45 am for Tea Break)

12.00 PM

(తేనీటి విరామానంతరం సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం గం.12.06 నిమిషాలకు ప్రారంభమైంది,
గౌరవ ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్: 344 నియమం ప్రకారం “రాష్ట్రంలో ఆనావృష్టి” పైన చర్చ ప్రారంభమవుతుంది. జి. సూర్యనారాయణగారు.

హో, ఏపట్ల సీట్లలో భాగమవుతున్న ప్రాంతం: చీరకొండ.
ప్రశ్న: “రాష్ట్రంలో కరువు పరిస్థితి” గురించి శాసనసభ్యులు శ్రీ గోమగుంట్ల సూర్యనారాయణ మరియు ఇతర ఎం.ఎల్.ఎ.లు 344 వ నియమం క్రింద ఇచ్చిన నోటీసు నెం. 84కి సమాధానం.

01.06.2018 నుండి 31.07.2018 వరకు గల కాలంలో రాష్ట్రంలో 245.00 ఎంఎం సాధారణ వర్షపాతానికిగాను 214.80 ఎంఎం సంచిత సగటు వర్షపాతం నమోదయింది. ఇది (-) 12.3 శాతం వ్యత్యాసాన్ని చూపుతున్నది. తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో అధిక వర్షపాతం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం, కృష్ణా జిల్లాలలో సాధారణ వర్షపాతం, గుంటూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తూరు, అనంతపురం మరియు కర్నూలు జిల్లాలలో లోటు వర్షపాతం నమోదవగా, వై.ఎస్.ఆర్. కడప జిల్లాలో స్వల్ప వర్షపాతం నమోదయింది. గత సంవత్సరం ఇదే కాలంలో నమోదయిన రాష్ట్ర సగటు వర్షపాతం 237.3 ఎంఎంగా ఉన్నది. ప్రస్తుత సంవత్సరంలో గత సంవత్సరం కంటే 9.48 శాతం తక్కువ వర్షపాతం నమోదయింది.

296 మండలాలలో కరువు ప్రకటన (2018-19 ఖరీఫ్ తొలి సీజను):

ఖరీఫ్ లో కరువును సాధారణంగా అక్టోబరు నెలలో ప్రకటిస్తారు. అయితే, కొన్ని జిల్లాలలో కరువు తీవ్రత కారణంగా, 2018- ఖరీఫ్ కాలానికి (తొలిసీజను) ప్రభుత్వం ఆగస్టు నెలలోనే మండలాలను ప్రకటించింది.

జిల్లా కలెక్టర్లు సమర్పించిన నివేదికలు మరియు కరువుపై వేసిన కమిటీ సిఫారసుల ఆధారంగా 08-08-2018 వ తేదీగల రెవెన్యూ (విపత్తు నిర్వహణ-II) శాఖ, జి.ఓ.ఎంఎస్.నెం. 6 ద్వారా 6 జిల్లాలలోని 274 మండలాలను తీవ్ర కరువు పీడిత మండలాలుగానూ 1 మండలాన్ని ఓమోస్తూరు కరువు పీడిత మండలంగానూ (275 మండలాలు) ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. అంతేగాక, 31-08-2018 తేదీగల జి.ఓ.ఎంఎస్.నెం. 8 (16 మండలాలు) & జి.ఓ.ఎంఎస్.నెం. 9 (5 మండలాలు) ద్వారా వరుసగా ప్రకాశంలో 16 మండలాలను, చిత్తూరులో 5 మండలాలను కరువుపీడిత మండలాలుగా ప్రకటించడమయింది. జిల్లా వారీగా వివరాలు క్రింది విధంగా ఉన్నాయి :

జిల్లా వారీగా కరువు పీడిత మండలాలు			
వరుస సంఖ్య	జిల్లా	మొత్తం మండలాల సంఖ్య	కరువు ప్రకటించిన మండలాలు
1	ప్రకాశం	56	56
2	నెల్లూరు	46	45
3	చిత్తూరు	66	63
4	కడప	51	51
5	అనంతపురము	63	44
6	కర్నూలు	54	37
ఆంధ్రప్రదేశ్		336	296

పంట నష్టాలు :

వ్యవసాయం :

- సాధారణ విస్తీర్ణంగా ఉన్న 39.53 లక్షల హెక్టార్లకుగాను ఖరీఫ్ లో వర్తించబడిన విస్తీర్ణం 31.46 లక్షల హెక్టార్లుగా ఉంది (80 శాతం)
- రాయలసీమ, ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాలలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో సుదీర్ఘ వర్షాభావం కారణంగా జూన్, జూలై నెలల్లో రెగ్యులర్ పంటలను చేపట్టలేకపోవడం జరిగింది.

వై.ఎస్.ఆర్. కడప, అనంతపురము, చిత్తూరు, కర్నూలు, ప్రకాశం, నెల్లూరు వంటి 6 జిల్లాలలో ఖరీఫ్ కరువు (తొలి సీజను) వల్ల 747730 మంది రైతులకు చెందిన 502432.40 హెక్టార్ల విస్తీర్ణం 33 శాతానికి పైగా దెబ్బతిన్నది. జిల్లా వారీ మరియు పంటవారీ నష్టాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి :

ఎ) జిల్లా వారీ వివరాలు :

వరుస సంఖ్య	జిల్లా	నష్టపోయిన రైతుల సంఖ్య	33 శాతానికి పైగా దెబ్బతిన్న విస్తీర్ణం (హెక్టార్లు)	అవసరమైన ఉత్పాదక సబ్సిడీ (మొత్తం లక్షలలో)
1	కర్నూలు	272424	219132.40	29522.54
2	అనంతపురము	223679	156705.00	22436.84

3	చిత్తూరు	177513	92092.00	13768.04
4	ప్రకాశం	52225	22062.00	2393.23
5	కడప	19905	10366.00	1466.13
6	నెల్లూరు	1984	2075.00	297.78
మొత్తం		747730	502432.40	69884.56

బ) పంటవారీ వివరాలు :

వరుస సంఖ్య	పంట పేరు	వస్త్రపోయిన రైతుల సంఖ్య	33 శాతానికి పైగా దెబ్బతిన్న విస్తీర్ణం (హెక్టార్లు)	అవసరమైన ఉత్పాదక సబ్సిడీ (మొత్తం లక్షలలో)
1	ధాన్యం	8445	5610.00	841.50
2	మినుములు	1018	686.40	68.64
3	కందులు	90822	55668.00	5566.80
4	మొక్కజొన్న	15230	9319.00	1164.88
5	వేరుశనగ	447722	289327.00	43399.05
6	పెసలు	1943	863.00	86.30
7	సోయాబీన్	69	47.00	4.70
8	పత్తి	140416	111572.00	16735.80
9	రాగి	273	185.00	12.58
10	సువ్వులు	1958	1444.00	98.19
11	పొద్దుతిరుగుడు	1449	826.00	82.60
12	కొర్ర	1634	1575.00	78.75
13	ఆముదం	22145	15546.00	1057.13
14	జొన్న	167	155.00	10.54
15	ఉలవలు	157	110.00	11.00
16	సజ్జలు	13637	9156.00	622.61
17	అలసందలు	286	159.00	15.90
18	చెరకు	359	184.00	27.60
మొత్తం		747730	502432.40	69884.56

ఉద్యానవనం :

2018-19 లో లోటు వర్షపాతం మరియు సుదీర్ఘ వర్షాభావం వల్ల ప్రకాశం, నెల్లూరు, అనంతపురము మరియు కర్నూలులలో పంట నష్టం జరిగినట్లు నివేదిక అందింది. ఆ వివరాలు క్రింది విధంగా ఉన్నాయి :

వరుస సంఖ్య	జిల్లా	పంట	విస్తీర్ణం హెక్టార్లలో	ఉత్పాదక సబ్సిడీ (లక్షలలో)	నష్టపోయిన రైతుల సంఖ్య
1	ప్రకాశం	బత్తాయి, నిమ్మ	125.29	25.06	131
2.	నెల్లూరు	బొప్పాయి	3.20	0.48	3
3	అనంతపురము	అరటి, బొప్పాయి, టమాటా	21	3.35	14
4	కర్నూలు	ఉల్లి, బెండ	101.60	15.24	196
	మొత్తం		251.09	44.13	344

కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించిన విజ్ఞాపన :

అదనపు కేంద్ర సహాయం కోసం 21-08-2018 తేదీన కేంద్ర ప్రభుత్వానికి విజ్ఞాపన పత్రాన్ని పంపడమయింది. 6 జిల్లాలలో 275 కరువు వీడిత మండలాలలో ఉపశమన చర్యలను అమలు చేయడానికి ఎన్.డి.ఆర్.ఎఫ్. నిధుల క్రింద ఆర్థిక సహాయంగా రూ.1079.39 కోట్ల మొత్తాన్ని కోరడమయింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి శాఖల వారీగా కోరిన ఆర్థిక సహాయాన్ని ఈ క్రింది పట్టికలో సవివరంగా తెలపడమయింది :

రంగం	కరువు నిమిత్తం అవసరమైన నిధులు (కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రమాణాలు) (రూ.లక్షలలో)	అవసరమైన నిధులు (ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రమాణాలు) (రూ.లక్షలలో)
వ్యవసాయం	34818.45	69884.56
ఉద్యానవనం	22.5	25.06
గ్రామీణ నీటి సరఫరా, పారిశుధ్యం	10148.5	10148.5
పట్టణ నీటి సరఫరా	6536.79	6536.79

పశు సంవర్ధక	9321	9321
సహాయ ఉపాధి	46763.99	46763.99
అనుబంధ పోషకాహారం	327.39	327.39
మొత్తం	107938.62	143007.29

ప్రకాశం (16), చిత్తూరు (5) లలో అదనంగా ప్రకటించిన కరువు మండలాలలో కేంద్ర సహాయం కోసం మరో అదనపు విజ్ఞాపన పత్రాన్ని రూపొందించడమవుతున్నది. దానిని త్వరలోనే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించడమవుతుంది.

కరువు పీడిత ప్రాంతాలలో వివిధ మంత్రిత్వ శాఖల కేంద్ర బృందం సందర్శించవలసి ఉంది.

ప్రత్యేక అధికారుల నియామకం :

2018, ఖరీఫ్ కాలంలో కరువు పరిస్థితిని అధిగమించడానికి సంస్థలు / శాఖాధిపతులు తీసుకున్న చర్యలను ఎప్పటికప్పుడు సమన్వయం చేసుకొని సంబంధిత జిల్లాలలో ముందస్తు నివారణ చర్యలను సమీక్షించడానికి, గుంటూరు, ప్రకాశం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్. నెల్లూరు, చిత్తూరు, వై.ఎస్.ఆర్. కడప మరియు అనంతపురము జిల్లాలకు ఈ దిగువ పేర్కొన్న ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారులను ప్రత్యేక అధికారులుగా నియమించడం కోసం 09-08-2018 తేదీగల జి.ఎ (ఎస్.సి.ఎ) శాఖ, జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం. 1761 ద్వారా ప్రధాన పరిపాలన (ఎస్.సి.ఎ) శాఖ ఉత్తరువులను జారీ చేసింది.

వరుస సంఖ్య	జిల్లా పేరు	ప్రత్యేక అధికారిగా నియమితులైన ఐ.ఎ.ఎస్ అధికారి పేరు
1.	గుంటూరు	శ్రీ ఐ. శ్రీనివాస్ శ్రీనరేష్, ఐఎఎస్ (1995), ప్రభుత్వ కార్యదర్శి (హెచ్&టి), పరిశ్రమలు & వాణిజ్య శాఖ.
2.	ప్రకాశం	శ్రీమతి బి. ఉదయలక్ష్మి, ఐఎఎస్ (1993), ప్రభుత్వ ముఖ్య కార్యదర్శి, వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ.
3.	ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు	శ్రీ బి. శ్రీధర్, ఐఎఎస్ (1998), ప్రభుత్వ కార్యదర్శి

		(గనులు), పరిశ్రమలు & వాణిజ్య శాఖ.
4	చిత్తూరు	శ్రీ సిద్ధార్థ్ జైన్, ఐపిఎస్ (2001), ప్రభుత్వ కార్యదర్శి, పరిశ్రమల శాఖ కమీషనరు.
5.	కడప	శ్రీ కె. రాంగోపాల్, ఐపిఎస్ (1995), ప్రభుత్వ కార్యదర్శి, మైనారిటీల సంక్షేమ శాఖ
6	అనంతపురము	శ్రీ జి. అనంత రాము, ఐపిఎస్ (1990), ప్రభుత్వ ముఖ్య కార్యదర్శి, ఇ.ఎఫ్.ఎస్ & టి శాఖ
7	కర్నూలు	శ్రీ జి. రామాంజనేయులు, ఐపిఎస్, (1995) (రిటైర్డు), ప్రభుత్వ కార్యదర్శి (ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్), పిఆర్ & ఆర్.డి శాఖ

సహాయ, ఉపశమన చర్యలు :

వ్యవసాయ శాఖ :

2018 ఆకస్మిక విత్తన ప్రణాళిక (నూటికి మూడు శాతం సబ్సిడీ) : వ్యవసాయ శాఖ ఆకస్మిక విత్తన ప్రణాళికను రూపొందించి, వివిధ పంటల స్వల్ప వ్యవధి వంగడాలను అంటే జొన్న, ఉలవలు, అలసందలు, కొర్రలు, కందులు, పెసలు, మినుములు మొదలగు పంటల సాగును సూచించడమయింది. కరువును తట్టుకునే 83379 క్వింటాళ్ల పరిమాణం గల అవసరమైన వివిధ వంగడాల విత్తనాలను తెప్పించి, 22273.6 క్వింటాళ్లను సిద్ధంగా ఉంచడమయింది. కరువు ప్రకటిత మండలాలలో నూటికి మూడు శాతం విత్తన సబ్సిడీపై పంపిణీ పురోగతిలో ఉన్నది.

నిషేధిత నాట్లు : కడప జిల్లాలో పత్తి (యు1) పంట కోసం 2018, ఖరీఫ్ కాలంలో పి.ఎం.ఎఫ్.బి.వై క్రింద వర్తింపు చేయడం కోసం 5395 మంది రైతులు నమోదు చేసుకున్నారు. 3837 హెక్టార్లను వర్తింపు చేస్తూ 111 కోట్ల మేరకు బీమా మొత్తంలో 25 శాతం చొప్పున నిషేధిత నాట్ల క్రింద క్లెయిం చేసేందు కోసం రైతులందరూ అర్హత పొందారు.

- ప్రకాశం, నెల్లూరు, రాయలసీమ జిల్లాలలో 48342.16 హెక్టార్ల వేరుశనగ పంట పాక్షికంగా ఎండిపోయే స్థితిలో ఉన్నది.

- రక్షిత చర్యగా రెయిన్ గన్స్ & స్ప్రింక్లర్తో 20146.64 హెక్టార్ల వేరుశనగ పంటను తడవటమయింది.
- పొటించవలసి ఉన్న ఉపశమన చర్యలు, తేమ ప్రాధాన్యత రీత్యా వర్షాభావ ప్రాంతాలపై క్షేత్ర నిర్వాహకులకు వారం వారీ ప్రాతిపదికన కాలానుగుణ హెచ్చరికలను పంపడమవుతున్నది.
- కరువు నివారణ ప్రాజెక్టుగా జీబా ప్రాజెక్టును చేపట్టడమయింది. 2018, ఖరీఫ్ కాలంలో నూటికి నూరు శాతం సబ్సిడీ క్రింద 5 కరువు పీడిత జిల్లాలు అంటే, కర్నూలు, కడప, అనంతపురము, చిత్తూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో 4452 హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఫైలెట్ ప్రాతిపదికపై జీబా ప్రదర్శనలను చేపట్టడమయింది.
- ఏపిడిఎంపి ప్రాజెక్టు క్రింద 15750 ఎకరాలలో సురక్షిత సేద్యం, వరుస నీటి విత్తనాలు, ఫావియర్ అప్లికేషనుపై ఉద్భవిస్తున్న కరువు పరిస్థితి ప్రత్యేక చర్యలను ప్రదర్శించడమవుతుంది.
- ఏపిడిఎంపి ప్రాజెక్టు క్రింద 16401 మంది రైతులను వర్తింపు చేయడం ద్వారా సిఎంఎస్ఎస్ కార్యక్రమం క్రింద 18899 సహధాన్యాల కిట్లను, 322 క్వింటాళ్ల వేరుశనగ విత్తనాలను, 755 క్వింటాళ్ల ఫాండేషన్ విత్తనాలను, 9.2 క్వింటాళ్ల కంది ఫాండేషన్ విత్తనాలను పంపిణీ చేయడమయింది.
- 2014-15 నుండి ఈ తేదీ వరకు కరువు ఇన్ ఫుట్ సబ్సిడీ వివరాలు

వరుస సంఖ్య	సంవత్సరం	రైతుల సంఖ్య	ప్రభావిత ప్రాంతం (హెక్టార్లలో)	ప్రతిపాదిత ఇన్ ఫుట్ సబ్సిడీ (రూ. లక్షలలో)	విడుదల చేసిన ఇన్ ఫుట్ సబ్సిడీ (రూ. లక్షలలో)
1	2014-15	879502	782687.73	76591.19	76591.19
2	2015-16	720153	446261.21	60508.75	60508.75
3	2016-17	1373279	1220786.01	169941.11	169941.11
4	2017-18	181538	145135.06	14763.38	14763.38
వెరశి మొత్తం		3154472	2594870.003	321804.432	321804.432
2018, ఖరీఫ్ కాల కరువుకు సంబంధించిన విజ్ఞాపన పత్రాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించడమయింది.					

ఉద్యానవన శాఖ :

జల వనరుల ఏర్పాటు (వ్యవసాయ సాగు కుంటలు)

వర్షాకాలంలో వచ్చిన నీటిని లేదా దూరప్రాంత వనరుల నుండి తరలించిన నీటిని నిల్వ చేయడానికి వ్యవసాయ నీటి కుంటలను వినియోగించడమవుతున్నది మరియు వేసవి / పెరుగుదల క్రిష్టమైన కాలాలలో ముఖ్యంగా పండ్ల తోటలకు సాగునీటి ప్రయోజనం కోసం వినియోగించడమవుతున్నది. 50 శాతం సబ్సిడీతో అంటే, 20x20x40 మీటర్ల పరిమాణంగల ఒక్కో కుంటకు రూ. 75,000/-లను రైతులకు వ్యవసాయ నీటి కుంటలను సమకూర్చడమవుతున్నది. ఇప్పటివరకు కరువు ప్రకటిత జిల్లాలలో రూ.129.00 లక్షల వ్యయంతో 172 వ్యవసాయ నీటి కుంటలను నిర్మించడమయింది. అంతేగాక, రూ. 755.00 లక్షల ఆర్థిక వ్యయంతో ప్రభావిత జిల్లాలలో 544 వ్యవసాయ నీటి కుంటలను ప్రతిపాదించడమయింది.

2) పండ్ల మరియు ఇతర ఉద్యానవన పంటలకు మల్చింగును సమకూర్చడం :

కరువు పరిస్థితులలో భూసార తేమను కాపాడటానికి, ప్రత్యేకించి పండ్ల తోటలలో అలాగే కూరగాయలు, మసాలా దినుసులు వంటి ఇతర ఉద్యానవన పంటలను పరిరక్షించడానికి ఉద్దేశించిన ప్రధాన చర్యలలో మల్చింగ్ ఒకటి. రూ.897.00 లక్షల ఆర్థిక వ్యయంతో ప్రభావిత జిల్లాలలో 5601 హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో మల్చింగ్ ను ప్రతిపాదించడమయింది.

3) హైబ్రీడ్ కూరగాయల విత్తన సరఫరా :

లోటు వర్షపాతం మరియు సుదీర్ఘమైన వర్షాభావం నేరుగా ఉత్పాదకతను మరియు కూరగాయల ఉత్పత్తిని ప్రభావితం చేస్తాయి. ఫలితంగా, కూరగాయలు తగినంతగా లభ్యంకాక ధరలు పెరుగుతాయి. సబ్సిడీ గరిష్ట పరిమాణంతో హామీ గల సాగునీటి సదుపాయం కల్పిస్తూ రైతులకు హైబ్రీడ్ కూరగాయల విత్తనాలను సరఫరా చేయడం వల్ల కరువు పరిస్థితులలో కూడా కూరగాయల ఉత్పత్తిని ఎంచుకోవడానికి ప్రోత్సహించినట్లవుతుంది. ఇప్పటివరకు కరువు ప్రకటిత జిల్లాలలో రూ.9.60 లక్షల వ్యయంతో 320 హెక్టార్లకు కూరగాయల విత్తనాలను సరఫరా చేయడమయింది. అంతేగాక, రూ.143.00 లక్షల ఆర్థిక వ్యయంతో ప్రభావిత జిల్లాలలో 4750 హెక్టార్లకు కూరగాయల విత్తనాలను సరఫరా చేయాలని ప్రణాళికీకరించడమయింది.

4) సూక్ష్మ సేద్యం :

లభ్యంగా ఉన్న నీటితో అధిక విస్తీర్ణాన్ని సాగు చేయడానికి, పంట దిగుబడిని పెంచడానికి, అలాగే ఉద్యానవన ఉత్పత్తి నాణ్యతను మెరుగుపరచడానికి కూడా నీటి సంరక్షణ మాత్రమే కాకుండా డ్రిప్ & స్ప్రింక్లర్ ద్వారా సాగునీటిని సమకూరుస్తూ రైతులకు ఒక అవకాశాన్ని కల్పించడమవుతున్నది. ప్రధానమంత్రి కృషి సంచయ్ యోజన (పి.ఎం.కె.ఎస్.వై) మరియు రాష్ట్ర అభివృద్ధి ప్రణాళికా పథకాల క్రింద కూడా శాఖ సూక్ష్మ సాగు కార్యక్రమాన్ని అమలు చేస్తున్నది. ఈ కార్యక్రమం క్రింద కేటగిరీ మరియు రైతు భూ కమతం ఆధారంగా సబ్సిడీపై రైతులకు డ్రిప్ & స్ప్రింక్లర్ పరికరాలను సరఫరా చేయడమవుతున్నది. ఇప్పటివరకు కరువు ప్రకటిత జిల్లాలలో రూ.11781.25 లక్షల వ్యయంతో 18125 హెక్టార్లలో సూక్ష్మ సేద్యాన్ని చేపట్టడమయింది. అంతేగాక, రూ.107762.00 లక్షల వ్యయంతో 168000 హెక్టార్లలో సాగును ప్రోత్సహించాలని ప్రతిపాదించడమయింది.

5) జల రవాణా ద్వారా లైఫ్ సేవింగ్ సాగును సమకూర్చడం :

కరువు పీడిత జిల్లాలలో ప్రత్యేకించి రవాణా ద్వారా పండ్ల చెట్లకు నీటిని సరఫరా చేయడం వల్ల కరువు పరిస్థితి నుండి పండ్ల తోటలను కాపాడటమే కాకుండా దిగుబడి కూడా గణనీయంగా పెరుగుతుంది. సుదీర్ఘ వర్షాభావంతో కూడిన లోటు వర్షపాతం ఫలితంగా భూగర్భ జలం క్షీణించడం వల్ల రాబోయే వేసవి కాలంలో ఉద్యానవన పంటలు దెబ్బతింటాయి. రూ.620 లక్షల అంచనా వ్యయంతో కడప జిల్లాలో లైఫ్ సేవింగ్ సాగును చేపట్టాలని 3440.8 హెక్టార్ల విస్తీర్ణాన్ని ప్రతిపాదించడమయింది.

6) జీబా టెక్నాలజీ :

భూసార తేమను పరిరక్షించడమే ఈ కార్యక్రమం యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశ్యం. ఇది గరిష్ట దిగుబడులను పొందడానికి నీటి ప్రాధాన్యత సమయాలలో దీనిని వినియోగించడమవుతుంది. ఇప్పటివరకు 11735 హెక్టార్లను వర్తింపు చేస్తూ 6 కరువు ప్రభావిత జిల్లాలలో 157.27 టన్నుల జీబాను పంపిణీ చేయడమయింది.

శాఖకు కేటాయించిన బడ్జెటుతో వ్యవసాయ చెరువులు, మల్చింగ్, కూరగాయల విత్తన సరఫరా, కూరగాయల మినీ కిట్లు, జీబా టెక్నాలజీ, సూక్ష్మ సాగు వంటి కరువు నివారణ చర్యలను చేపట్టడమవుతున్నది. లైఫ్ సేవింగ్ సాగుకు ఎటువంటి ప్రత్యేక బడ్జెటు లేదు. అవసరమైన నిధులను ఎస్.డి.ఆర్.ఎఫ్. క్రింద విపత్తు నిర్వహణ శాఖలో లభ్యంగా వున్న నిధుల నుండి భరించవలసి ఉంది.

ఖరీద్ తొలిసీజను వరకు ఉపశమన చర్యలు మరియు అవసరమైన బడ్జెటు వివరాలు

వరుస సంఖ్య	చర్య పేరు	భౌతిక (హెక్టార్లు/ సంఖ్య)	ఆర్థిక (లక్షలలో)	నిధులు వనరు
1	జల వనరుల ఏర్పాటు (వ్యవసాయ నీటి కుంటలు)	544	755.00	శాఖాపరమైన నిధులు
2	పండ్ల తోటలు మరియు ఇతర ఉద్యానవన పంటలకు ముచ్చింగును సమకూర్చడం	5601	897.00	
3	హైడ్రో కురగాయల విత్తన సరఫరా	4750	143.00	
4	కురగాయల మినీ కిట్ల పంపిణీ	7100	4.00	
5	సూక్ష్మ సేద్యం	168000	107762.00	
6	జీబా టెక్నాలజీ	14200	292.00	
6	నీటిని రవాణా చేయడం ద్వారా లైఫ్ సేవింగ్ సాగును సమకూర్చడం.	3440.8	620.00	ఎస్.డి.ఆర్.ఎఫ్.
	మొత్తం		110473.00	

గ్రామీణ నీటి సరఫరా శాఖ :

- జల రవాణా : (30-08-2018) ఈ తేదీ వరకు లబ్ధిపొందుతున్న 9.92 లక్షల జనాభాకు 5821 ట్యాంకర్ ట్రిప్పులతో 885 జనావాసాలకు త్రాగునీటిని సరఫరా చేయడమవుతున్నది.
- పశువులకు : అనంతపురము జిల్లాలోని 7721 పశువుల కోసం 25 జనావాసాలకు, చిత్తూరు జిల్లాలోని 781 పశువుల కోసం 5 జనావాసాలకు, ప్రకాశం జిల్లాలోని 40015 పశువుల కోసం 19 జనావాసాలకు నీటిని తరలించడమవుతున్నది.
- ప్రైవేటు వనరులను అద్దెకు తీసుకోవడం : 136 జనావాసాలలో త్రాగునీటిని సరఫరా చేసేందుకోసం 150 ప్రైవేటు బోరు బావులను అద్దెకు తీసుకోవడమయింది.
- వేసవి నిల్వ ట్యాంకులను నింపడం : గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని కాలువలకు నీటిని విడుదల చేసినప్పుడల్లా 1610 వేసవి నిల్వ ట్యాంకులను పూర్తి నిల్వ సామర్థ్యం మేరకు నింపడమవుతుంది.

- 11-05-2018 తేదీగల జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం. 409 ద్వారా త్రాగునీటి పథకాల మరమ్మత్తులను చేపట్టేందుకోసం అనంతపురము, కర్నూలు, కడప, చిత్తూరు, నెల్లూరు మరియు ప్రకాశం జిల్లాలలో ఒక్కొక్క జిల్లాకు రూ.2.00 కోట్లను విడుదల చేయడమయింది.
- త్రాగునీటి సరఫరా కోసం జలవాణి (కాల్ సెంటర్ ద్వారా త్రాగునీటి సమస్యను పర్యవేక్షించడం), జిపిఎస్ అనుసంధానిత ట్యాంకర్ ట్రాకింగ్ విధానం వంటి పర్యవేక్షణ చర్యలు, రోజువారీ త్రాగునీటి పరిస్థితిని పర్యవేక్షించేందుకు త్రిసభ్య మండల బృందాలను ఏర్పాటు చేయడం, వారంలో 3 సార్లు టెలి కాన్ఫరెన్సును శాఖ చేపట్టడమయింది.

గ్రామీణ నీటి సరఫరా శాఖకు రాష్ట్ర విపత్తు ప్రతిస్పందన నిధి నుండి విడుదల చేసిన నిధులు :

- రెవెన్యూ (డిఎం.ఐ) శాఖ, 05-02-2018 తేదీగల జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం. 12 & 22-05-2018 తేదీగల జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం. 28 ద్వారా 2017, డిసెంబరు వరకు పెండింగు బిల్లుల క్లియరెన్స్ నిమిత్తం 6 జిల్లాలకు రూ.8015.60 లక్షల మొత్తాన్ని విడుదల చేయడమయింది. (అనంతపురము - 779.77 లక్షలు, చిత్తూరు - 1183.49 లక్షలు, కడప - 111.34 లక్షలు, నెల్లూరు 496.26 లక్షలు, ప్రకాశం - 3992.47 లక్షలు, గుంటూరు - 1452.27 లక్షలు).
- 04-09-2018 తేదీగల రెవెన్యూ (డిఎం.ఐ) శాఖ, జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం. 52 ద్వారా 2018, జూన్ చివరి నాటికి పెండింగు బిల్లులను క్లియర్ చేసేందుకు ఎస్.డి.ఆర్.ఎఫ్. నుండి రూ.4215.90 లక్షల మొత్తాన్ని మంజూరు చేయడమయింది.

పట్టణ నీటి సరఫరా :

రాష్ట్రంలోని ప్రస్తుత పట్టణ నీటి సరఫరా (మొత్తం 110 యు.ఎల్.బి.లు) క్రింది విధంగా ఉంది :

రోజుకు రెండు సార్లు - 26 యు.ఎల్.బి.లు (పట్టణ స్థానిక సంస్థలు)

రోజుకు ఒకసారి - 75 యు.ఎల్.బి.లు

రెండు రోజులకు ఒకసారి - 9 యు.ఎల్.బి.లు

పట్టణ స్థానిక సంస్థలలో రోజుకు 4330 ట్రిప్పులతో 656 ట్యాంకర్ల ద్వారా నీటిని సరఫరా చేయడమవుతున్నది.

పశు సంవర్ధక శాఖ :

చేపట్టిన సహాయక చర్యలు : 2018, జూలై 1వ తేదీ వరకు

వరుస సంఖ్య	కార్యకలాపం	పరిమాణం	మొత్తం (రూ. కోట్లలో)
I	పశుగ్రాస విత్తన సరఫరా	2454.2 మెట్రిక్ టన్నులు	11.78
II.	60 రోజుల పాటు పశువుల దాణా (మెట్రిక్ టన్నులు) సరఫరా	1898.20 మెట్రిక్ టన్నులు	22.20
III	కిలో ఒకకింటికి రూ.3.50/-ల చొప్పున టిఎంఆర్ సరఫరా	1757.29 మెట్రిక్ టన్నులు	1.59
IV	75 శాతం సబ్సిడీ చొప్పున చాఫ్ కట్టర్ల సరఫరా	1430	3.75

ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్ శాఖ పశువులకు 7524 త్రాగునీటి తొట్టెలను సమకూర్చింది.

కార్యాచరణ ప్రణాళిక

వరుస సంఖ్య	కార్యకలాపం	పరిమాణం	అవసరమైన మొత్తం (రూ. కోట్లలో)
I	పశుగ్రాస విత్తన సరఫరా	22000 హెక్టార్లలో 10000 క్వీంటాళ్లు	3.91
II.	60 రోజుల పాటు పశువుల దాణా (మెట్రిక్ టన్నులు) సరఫరా	1.24 లక్షల పాడి పశువులకు 15000 మెట్రిక్ టన్నులు	16.75
III	కిలో ఒకకింటికి రూ.2.00 /-ల చొప్పున మొక్కజొన్న గడ్డి సరఫరా	30000 మెట్రిక్ టన్నులు	14.40
IV	కిలో ఒకకింటికి రూ.3.50 చొప్పున టిఎంఆర్ సరఫరా	15000 మెట్రిక్ టన్నులు	13.65
మొత్తం (పశువులకు మినీ శిబిరాలను నిర్వహించడం కోసం)			48.71

గ్రామీణ ఉపాధి : (ఎంజిఎన్ఆర్ఇజిఎస్) :

రాష్ట్రంలో ఖరీఫ్ (తొలి సీజను - 2018) సమయంలో కరువుగా ప్రకటించబడినట్టి మండలాల నుండి కార్మికుల వలసను ఆపివేయాలనే దృష్టితో 29-08-2018 తేదీగల పంచాయతీరాజ్ & గ్రామీణాభివృద్ధి (ఆర్.డి.ఐ) శాఖ, జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం. 1049 ద్వారా వై.ఎస్.ఆర్. కడప జిల్లాలోని కడప మండలం మినహా కరువు ప్రభావిత మండలాలుగా ప్రకటించిన అన్ని మండలాల (275 మండలాలు) లో ఒక్కో గృహానికి 150 పనిదినాలకు మించకుండా, 100 పనిదినాల అర్హతకు మించి ఒక్కో గృహానికి అదనంగా 50 పనిదినాల వేతన ఉపాధిని సమకూర్చాలని ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులను జారీ చేసింది.

ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ :

నిత్యావసర సరకులు అంటే బియ్యం, పంచదార, కందిపప్పు, ఉప్పు, శనగలు, శనగపప్పు, గోధుమలు, గోధుమపిండి, రాగి, శనగపప్పు, జొన్న, శనగలు, కరువు ప్రభావిత మండలాలలోని మండల స్థాయి నిల్వ కేంద్రాలలో ఉంచడమయింది.

ఐసిడిఎస్ కార్యక్రమం ద్వారా కరువు ప్రభావిత మండలాలలో సమకూర్చిన అనుబంధ పాష్టికాహారం : రాష్ట్రంలో ఐసిడిఎస్ ద్వారా పిల్లలు మరియు మహిళలకు అందించిన పాష్టికాహార సహాయ వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి :

7 నెలల నుండి 3 సంవత్సరాల వయస్సు గల పిల్లలకు :

- ఇంటికి తీసుకువెళ్లే రేషనుగా ప్రతినెల మొదటి రోజున ప్రతి లబ్ధిదారుకు 3 కిలోల బియ్యం, 1/2 కిలో కందిపప్పు, 1/2 కిలో నూనె, 8 గుడ్లను సరఫరా చేయడమయింది.
- 01-08-2017 తేదీ నుండి పైన పేర్కొన్న సరకుల స్థానంలో 2.5 కిలోల బాలామృతం ప్యాకెట్ వంటి పోషకాలు ఎక్కువ ఉండే ఆహార పదార్థాలను ప్రతినెలా లబ్ధిదారులందరికీ సరఫరా చేయడమవుతున్నది.
- ఒక్కో లబ్ధిదారుకు రూ.8/-ల చొప్పున పైన పేర్కొన్న కరువు జిల్లాలలో 4.24 లక్షల మంది పిల్లలకు వర్తింపు చేయడమయింది.

3 సంవత్సరాల నుండి 6 సంవత్సరాల వయస్సు గల పిల్లలు (పాఠశాల పూర్వ వయోవర్గం) :

- అంగన్ వాడీ కేంద్రాలలో ఒక్కో శిశువుకు ఒక రోజుకు 75 గ్రాముల వండిన వేడి అన్నం, 15 గ్రాముల పప్పు, 5 గ్రాముల నూనె, 25 గ్రాముల కూరగాయలు, సరకులు మరియు 5 గ్రాముల స్నాక్స్ మరియు నెలకు 16 గుడ్లను సమకూర్చడమవుతున్నది.

- 6 జిల్లాలలోని 275 కరువు పీడిత మండలాలలో 3.65 లక్షల మంది పిల్లలకు వర్తింప చేయడమయింది. ఒక్కో శిశువుకు ఒక రోజుకు అయ్యే వ్యయం రూ.8/-లు.

గర్భిణీ స్త్రీలు & పాలిచ్చే తల్లులు :

- అంగన్ వాడీ కేంద్రంలో నమోదైన గర్భిణీ & పాలిచ్చే మహిళలకు ఒక సంపూర్ణ భోజనాన్ని అందించడమవుతున్నది. భోజనంలో అన్నం, కందిపప్పు, పాలు, గుడ్డు ఉంటుంది.
- అనుబంధ పాప్టికాహార కార్యక్రమం క్రింద ఒక్కో లబ్ధిదారుకు రోజుకు రూ.9.50/-లను భరించడమవుతున్నది.
- ఈ 6 కరువు జిల్లాలలో 2.18 లక్షల మంది గర్భిణీ, పాలిచ్చే మహిళలకు వర్తింప చేయడమయింది. ఒక్కో లబ్ధిదారుకు రోజుకు అయ్యే వ్యయం రూ.9.50/-లు.

కిశోర ప్రాయ బాలికలు (సబల కార్యక్రమం)

- ఈ కార్యక్రమం క్రింద, 11-14 వయోవర్గంలోని కిశోర ప్రాయ బాలికలకు అనుబంధ పాప్టికాహారాన్ని సమకూర్చడమవుతున్నది.
 - ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం నుండి రాష్ట్రంలోని కిశోర ప్రాయ బాలికలకు “టేక్ హోం రేషన్” గా బియ్యం, కందిపప్పు, నూనె, గుడ్డు సమకూర్చడమయింది.
- అనుబంధ పాప్టికాహార కార్యక్రమం క్రింద పథకాలు

అన్న అమృత హస్తం (ఎఎహెచ్)

ఎడబ్ల్యూసిలోని గర్భిణీలు, పాలిచ్చే మహిళల కోసం ఐరన్ మరియు ఫోలిక్ యాసిడ్ (ఐఎఫ్ఎ) ట్యాబ్ లెట్లను ఇవ్వడంతోపాటు బియ్యం, పప్పు, పాలు గుడ్డుతో కూడిన అక్కడికక్కడే భుజించే సంపూర్ణ భోజనం.

గోరు ముద్దలు

బాగా బరువు తక్కువగా వున్న 5 సంవత్సరాల వరకు వర్గీకరించబడిన (ఎస్.యుడబ్ల్యూ)/తీవ్రమైన పోషకాహార లోపం (ఎస్ఎఎం) మరియు పరిమిత తీవ్ర పోషకాహార లోపం (ఎంఎఎం) గల పిల్లల కోసం ప్రత్యేక సంరక్షణ, పర్యవేక్షణతో కూడిన ఆహారం.

బాల సంజీవని

షెడ్యూలు కులాల, షెడ్యూలు తెగల ఉప ప్రణాళికల నుండి ఆర్థిక మద్దతుతో, రాష్ట్ర అభివృద్ధి నిధి నుండి, ఇతర కేటగిరీల కోసం ప్రత్యేక పాష్టికాహార మిషన్ క్రింద ప్రస్తుతమున్న అనుబంధ పాష్టికాహార కార్యక్రమానికి అదనపు పాష్టికాహారంగా ప్రత్యేక పాష్టికాహార కార్యక్రమాన్ని అమలు చేయడమవుతుంది.

ఎ) షెడ్యూలు కులాల జనాభా కోసం ప్రత్యేక పాష్టికాహారం

- పోషక స్థితితో నిమిత్తం లేకుండా, నూటికి నూరు శాతం షెడ్యూల్డ్ కులాల జనాభాతో కూడిన అంగన్ వాడీ కేంద్రాన్ని (గర్బిణీ స్త్రీలు, పాలిచ్చే మహిళలు, 6 సంవత్సరాలలోపు బాలలు)
- రాష్ట్రమంతటా, పోషక స్థితితో నిమిత్తం లేకుండా 75 శాతం మించి నమోదు చేసుకున్న షెడ్యూల్డ్ కులాల కేటగిరీల లబ్ధిదారులు (గర్బిణీలు, పాలిచ్చే మహిళలు, 6 సంవత్సరాల లోపు బాలలు) ఉన్న షెడ్యూల్డ్ కులాల జనాభాతో కూడిన అంగన్ వాడీ కేంద్రాలు.
- రాష్ట్ర మంతటా, రక్తహీనత/అధిక ప్రమాదం గల గర్బిణీలు, పాలిచ్చే మహిళలు, 6 సంవత్సరాలలోపు తీవ్ర పోషకహార లోపం గల బాలలు ఉన్న షెడ్యూల్డ్ కులాల జనాభాతో కూడిన అంగన్ వాడీ కేంద్రాలు.

షెడ్యూల్డ్ తెగల జనాభా కోసం ప్రత్యేక పాష్టికాహారం

శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం, తూర్పుగోదావరి మరియు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలోని 5 అత్యధిక సాంద్రత గల గిరిజన జిల్లాలకు వర్తింపజేస్తూ 24 గిరిజన వనిడిఎస్ ప్రాజెక్టులలో 6 సంవత్సరాల లోపు పిల్లలందరి పోషకాహార స్థితితో నిమిత్తం లేకుండా బాల సంజీవని క్రింద అదనపు పోషకాహారాన్ని అందించడమవుతున్నది.

పోషకహారం కోసం మేము సైతం (పిఎంఎస్)

రక్తహీనత గల గర్బిణీ స్త్రీలు మరియు పిల్లల తల్లులు మరియు పోషకాహార లోపం గల వనిడిఎస్ పిల్లల కోసం అనుబంధ పోషకాహారంతో అదనపు బలాన్ని కల్పించేందుకు అంగన్ వాడీ కేంద్రాలకు సామాజిక భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు మరియు ప్రమేయాన్ని కల్పించేందుకు వ్యక్తిగతంగా మరియు భావి దాతలు/సంస్థలను ప్రోత్సహించేందుకు 2018, జనవరి నుండి మహిళాభ్యుదయం మరియు శిశు సంక్షేమ శాఖ ప్రారంభించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రత్యేక కార్యక్రమం. రాష్ట్రమంతటా రూ.3.27 కోట్ల అంచనా రూపంలో స్థానిక సామాజిక వర్గం మరియు రాజకీయ సోదర భావం నుండి ఒక విశిష్టమైన అశేష మద్దతును పొందడమయింది.

నీరు-పుగతి

కరువు రహిత రాష్ట్రంగా తయారు చేసేందుకు, రాష్ట్ర ప్రాగునీటి, సాగు మరియు పారిశ్రామిక అవసరాల కోసం పారులందరికీ నీటి భద్రతను కల్పించేందుకు రాష్ట్రంలోని వృద్ధి కారకాలను ఉత్తేజపరచడం కోసం ప్రభుత్వం ఏడు మిషన్ లను చేపట్టింది. ఈ మిషన్ లలో ప్రాథమిక రంగ మిషన్ ఒకటిగా ఉంది. ఈ మిషన్ క్రింద నీటి సంరక్షణ మిషన్ అనే ఒక ఉప-మిషన్ ఉంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ను కరువు రహిత రాష్ట్రంగా చేసేందుకు నీటి సంరక్షణ, నీటి నిర్వహణ, నదుల అనుసంధానం మరియు మొక్కల పెంపకాన్ని చేపట్టడమయింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జల వనరులు

966 మి.మీల సగటు వార్షిక వర్షపాతంతో అనంతపురములో 496.6 మి.మీల నుండి ఉత్తర కోస్తా జిల్లాలలో సుమారు 1217 మి.మీ.ల వరకు రాష్ట్రంలో వర్షపాతం విభిన్నంగా ఉంది. వర్షపాతం అస్థిరంగా ఉంది. ఒకే విధంగా వర్షపాతం లేదు. వరదలు, తుపానులు తరచుగా రావడంతో రాష్ట్రంలో కరువు ఒక ఆవృత అసాధారణ సంఘటనగా ఉంది.

రాష్ట్రంలో 40 భారీ, మధ్యతరహా చిన్నతరహా నదులు ఉన్నాయి. వాటిలో గోదావరి, కృష్ణ మరియు పెన్నా వంటి నదులు ప్రధానమైనవిగా ఉన్నాయి. 40 నదులకు గాను, ఇతర రాష్ట్రాలలో విస్తరించిన పరీవాహ ప్రాంతాలతో అంతర్ రాష్ట్ర నదులు 15 ఉన్నాయి.

బదులుగా, వర్షాలు మున్నగునవి లేకపోవడంతో నేల తేమ క్షీణించడం, భూగర్భ నీటి మట్టం తగ్గడం, చెరువులు ఎండిపోవడంతో రాష్ట్రంలోని రాయలసీమ మరియు ఇతర ప్రాంతాలు తరచుగా కరువును ఎదుర్కొంటున్నాయి. అదే సమయంలో మిగులు నీరు గోదావరి నది నుండి సముద్రంలోకి ప్రవహిస్తున్నది. గోదావరి నది నుండి సముద్రంలోకి వెళుతున్న సగటు వార్షిక ప్రవాహం దాదాపు 1500 టిఎంసిలుగా ఉంది.

రాష్ట్రం మొత్తం మీద మిగులు రాష్ట్రంగా ఉంది కానీ లభ్యత ఏకరీతిగా లేదు. మన రాష్ట్రంలో నీటి పరిస్థితిలో మిగులు అదే విధంగా లోటు ఉంది.

ఈ నేపథ్యంలో మిగులు నీటిని మళ్లించేందుకు అంతర్గత మరియు అంతర్ రాష్ట్ర చదులను అనుసంధానం చేయాలని ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఉద్దేశిస్తున్నది. హామీగల నీటి సరఫరాలను రైతులకు కల్పించేందుకు అనుసంధానిస్తున్న రాష్ట్ర అంతర్గత నదుల అనుసంధానానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం అత్యంత అనువైన రాష్ట్రంగా ఉంది.

వరుస సంవత్సరాలలో భూగర్భ నీటిని తోడివేయడం వల్ల, భూగర్భ నీటి మట్టం క్రమంగా పడిపోయింది. బోరు బావుల త్రవ్వకంపై మరియు పంపు సెట్లపై అపరిమితమైన వ్యయాన్ని భరిస్తూ కొన్ని సందర్భాలలో రైతులు 1000 అడుగుల కంటే ఎక్కువ లోతుగా బోరుబావులను త్రవ్వతున్నారు.

ఈ వాస్తవాల దృష్ట్యా, అనిశ్చితులను అధిగమించేందుకు, మెరుగైన “నీటి సంరక్షణ మరియు సుస్థిర నిర్వహణ” ద్వారా రాష్ట్రాన్ని కరువు రహిత రాష్ట్రంగా చేయాలనే దృష్టితో ప్రాథమిక రంగ మిషన్ క్రింద సబ్-మిషన్ గా నీటి సంరక్షణ మిషన్ నీరు-చెట్టును ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చేపట్టింది.

- నీటి సంరక్షణ : ఇందువల్ల, మొత్తం వర్షపాతం, ఉపరితల ప్రవాహం మరియు భూగర్భ నీటిని పరిగణనలోకి తీసుకొని వృధాగా సముద్రంలోకి వెళ్లకుండా నివారించడం ద్వారా జలాలను పూర్తిగా వినియోగించుకునేందుకు ప్రణాళికను రూపొందించడమవుతుంది.
- నీటి నిర్వహణ : ఇందువల్ల, వివిధ రాష్ట్ర ఆర్థిక రంగాల కోసం రక్షిత నీటిని అత్యంత సమర్థవంతంగా వినియోగించేందుకు వీలవుతుంది.

నీరు-చెట్టు

రాష్ట్రాన్ని కరువు రహిత రాష్ట్రంగా తయారు చేయాలనే దృష్టితో ప్రాథమిక రంగ మిషన్ క్రింద నీరు-చెట్టు ఉప-మిషన్ ను ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చేపట్టింది.

జల వనరుల శాఖ, గ్రామీణాభివృద్ధి, అటవీ శాఖ, ఏ.పి.ఎస్.ఎ.సి వంటి నీటి సంరక్షణ శాఖలు మరియు వ్యవసాయం, ఉద్యానవనం, మత్స్య పరిశ్రమల శాఖ, ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్. మునిసిపల్ పరిపాలన మరియు పట్టణాభివృద్ధి శాఖల వంటి నీటి వినియోగ శాఖలలో నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం అంతర్ శాఖీయ సమైక్యతతో సమన్వయపరచబడింది.

నీరు-చెట్టు కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించడం

చిత్తూరు జిల్లాలోని బి. కొత్త కోట మండలంలో గుమ్మనముద్దం చెరువు వద్ద 19-02-2015 తేదీన నీరు-చెట్టు కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించడమయింది.

నీరు చెట్టు ఉద్దేశాలు

- త్రాగునీటి కోసం, పరిశ్రమలు, ఇతర అవసరాల కోసం నీటిని ఏర్పాటు చేస్తూ, రైతుల జీవనోపాధి, అభివృద్ధి సుస్థిరత కోసం సాగునీటిని చాలినంతగా ఏర్పాటు చేయడం.
- అనావృష్టి కాలంలో కరువు ఉపశమనం.
- భారీ, మధ్యతరహా, చిన్నతరహా సాగునీటి ప్రాజెక్టులలో ఆయకట్టు అంతరాన్ని పూర్వం.
- వివిధ చర్యల ద్వారా రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా వినియోగించుకున్న ప్రాంతాలలో భూగర్భ నీటి మట్టాలను మెరుగుపర్చడం.
- రాష్ట్రంలో మొత్తంగా పచ్చదనాన్ని పెంచడం, ప్రస్తుతం ఉన్న 25 శాతం అటవీ ప్రాంతాన్ని 33 శాతం అటవీ ప్రాంతంగా ఉండేటట్లుగా చేయడం.
- కురిసిన ప్రతి వర్షపు నీటి బోట్టును వడిసి పట్టుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఈ దిశగా రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులను వినియోగించుకోవడం ద్వారా ఎం.జి.ఎన్.ఆర్.ఇ.జి.ఎస్ కలయిక ద్వారా జలపాతాల అభివృద్ధి, మరమ్మత్తులు, పునరుద్ధరణ, చెరువుల పూడికతీత వంటి అనేక నీటి సంరక్షణ పనులను అన్ని నీటి సంరక్షణ శాఖలు చేపట్టాలి.
- కట్టలను పటిష్టపర్చడం, సరఫరా ఛానెళ్లు, ఆనకట్టలు, తూములు, పంపిణీ వ్యవస్థకు మరమ్మత్తుల కోసం ఈ పనులను ఉద్దేశించడమయింది.
- పర్యావరణ సమతౌల్యం, రైతులపై ఆర్థిక భారాలను నివారించడానికి రాష్ట్రంలో భూగర్భ నీటి మట్టాలు 3-8 మీటర్లు ఉండేటట్లు చూడటం.

నీరు - చెట్టు పనులు

- చిన్నతరహా సాగునీటి శాఖలో ఈ క్రింది పనులను చేపట్టడమయింది.
 - చెరువుల పూడికతీత, చెరువు గట్లను పటిష్టపర్చడం, చెరువు తూములకు మరమ్మత్తులు, షట్టర్ల పునఃస్థాపన, మిగులు ఆనకట్టలకు మరమ్మత్తులు, చిన్నతరహా చెరువులు, చెక్ డ్యాంలు సరిహద్దుల వెంబడి పెరిఫెరల్ ట్రెంచిలను త్రవ్వడం, వ్యవసాయకుంటలు (పంట సంజీవని), జలపాత అభివృద్ధి.
- భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి ప్రాజెక్టులలో ఈ క్రింది పనులను చేపట్టడమయింది.

- భారీ కాలువలలో పూడికతీత, పంపిణీ మరియు మధ్యతరహా కాలువల యొక్క కాలువ గట్లను పటిష్ఠపర్చడం. సిడి, సిఎం పనులకు మరమ్మత్తులు/తిరిగి నిర్మించడం. తూముల షట్టర్లకు మరమ్మత్తులు
- గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖలో ఈ క్రింది పనులను చేపట్టడమయింది.
- చెరువుల పూడికతీత, ఎంఐ చెరువులను పునరుద్ధరించడం. చెక్ డ్యాంలు వ్యవసాయ కుంటలు (పంట సంజీవని). పూట చెరువులు ఇతర సంరక్షణ కట్టడాలు. కాంటూరు త్రొంచిలు. భూమిలో తేమ సంరక్షణ పనులు.
- అటవీ శాఖలో ఈ క్రింది పనులను చేపట్టడమయింది.
- చెక్ డ్యాంలు కాంటూరు త్రొంచిలు, రాక్ ఫిల్ డ్యాంలు, ఎలిఫెంట్ పూప్/నీటిని పీల్చుకొనే త్రొంచి.

నీరు-చెట్టు సాధించిన విజయాలు

(2015-16, 2016-17, 2017-18 మరియు 2018-19 కాలం)

- చెరువుల పూడిక తీయడం, చెరువు గట్లను పటిష్ఠపరచి ఏకీకృతం చేయడం, చెరువు తూములకు మరమ్మత్తులు చేయడం, షట్టర్ల మరమ్మత్తులు మరియు ప్రతిస్థాపన చేయడం, నిల్వ సామర్థ్యాన్ని పెంచడానికి మరియు ఆయకట్టును స్థిరీకరించడానికి అదనంగా ఉన్న ఆనకట్టలకు మరమ్మత్తులు చేయడం.
- ప్రస్తుతం వున్న నీటి సంరక్షణ కట్టడాలకు మరమ్మత్తులు, పునరుద్ధరణ, భూగర్భ జలాలను పెంచడానికి చెక్ డ్యాంలు, ఊట చెరువులు, వ్యవసాయ కుంటలు వంటి కొత్త కట్టడాలను చేపట్టడమయింది. ఎంఎన్ఆర్ఐజిఎస్, నీరు-చెట్టు పథకాల క్రింద భారీ ఎత్తున భూసార తేమ సంరక్షణను కూడా చేపట్టడమయింది.
- నీరు-చెట్టు/నీరు ప్రగతి పథకం క్రింద 2015-16, 2016-17, 2017-18, 2018-19 కాలంలో భారీ ఎత్తున ఈ క్రింది పనులను చేపట్టడమయింది.
- చెరువుల పూడిక తీయడం – 86.70 కోట్ల క్యూబిక్ మీటర్లు.
- అభివృద్ధి పరిచిన జలపాతాల సంఖ్య – 2901
- చిన్నతరహా సాగునీటి శాఖ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ నిర్మించిన చెక్ డ్యాంల సంఖ్య – 1.031 లక్షలు.
- చిన్నతరహా సాగునీటి శాఖ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ త్రవ్విన వ్యవసాయ కుంటల సంఖ్య – 9.548 లక్షలు.

- గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ నిర్మించిన ఇతర సంరక్షణ కట్టడాల సంఖ్య - 9.587 లక్షలు.
- గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ చేపట్టిన భూసార తేమ సంరక్షణ పనుల సంఖ్య - 1.126 లక్షలు.

నీరు-చెట్టు పనుల కారణంగా నిరూపించబడిన ప్రభావం

- నీరు-చెట్టు పథకం క్రింద చిన్నతరహా సాగునీటి శాఖ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ చేపట్టిన చెరువుల పూడికతీత, నీటి సంరక్షణ కట్టడాల నిర్మాణం కారణంగా చెరువులలో, ఇతర జలాశయాల్లో 94.569 టిఎంసిల నీటిని అదనంగా నిల్వ చేయడమయింది.
- 7.694 లక్షల ఎకరాలలో ఆయకట్టును స్థిరీకరించడమయింది.

నీరు-చెట్టు పనులపై ఖర్చు చేసిన వ్యయం

- చిన్నతరహా సాగునీటి శాఖ ద్వారా - రూ.4039.67 కోట్లు
- గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ ద్వారా - రూ.11180.26 కోట్లు
- అటవీ శాఖ ద్వారా - రూ.148.54 కోట్లు
- మొత్తం - రూ. 15368.47 కోట్లు

ప్రచారం ద్వారా అవగాహనను కల్పించడం

పై పనులను చేపట్టడం తోపాటుగా, ప్రజలకు ఈ కార్యక్రమం గురించి అవగాహన కల్పించాల్సిన అవసరం ఉంది.

- అవగాహన సదస్సులు - 2015, మే 2వ తేదీ నుండి 2015, మే 11వ తేదీ వరకు గ్రామాలలో ముమ్మర అవగాహన పెంపు ప్రచారాన్ని మరియు రాష్ట్రంలోని అన్ని గ్రామాలలో నీటి సంరక్షణ ప్రాముఖ్యత అంశంపై బహిరంగ చర్చను చేపట్టడం జరిగింది.
- కరువు నివారణపై ప్రచారం (కరువు నివారణ ప్రణాళిక) గ్రామం, మండలం, జిల్లా, రాష్ట్ర స్థాయిలలో గల అన్ని వర్గాల ప్రజల క్రియాశీలక భాగస్వామ్యంతో కరువు నివారణ, నదుల అంతర్గత అనుసంధానం, నీటి సంరక్షణ, నీటి నిర్వహణ, మొక్కల పెంపకంపై అవగాహన కల్పించడం కోసం 2015, అక్టోబరు 2వ తేదీ నుండి డిసెంబరు, 28వ తేదీ వరకు కరువు నివారణ ప్రచారాన్ని చేపట్టడం జరిగింది.
- నీరు-ప్రగతిపై వర్కు షాపులు - నీటి సంరక్షణ, నిర్వహణ కోసం అన్ని వర్గాల ప్రజల నుండి విమోక్ష ఆలోచనలను స్వీకరించడానికి ఇంజనీరింగు కళాశాల విద్యార్థులు, లెక్చరర్లు, ప్రొఫెసర్లు, రీసెర్చ్ స్కాలర్లు, డబ్ల్యుఎలు, జెబిఎంల సభ్యులు, సాధారణ ప్రజానీకానికి తగులీతిగా ప్రమేయాన్ని కల్పిస్తూ

6-2-2017 నుండి 9-2-2017 వరకు అన్ని జిల్లాలలో నీరు-ప్రగతి, జిల్లా సాగునీటి దార్శనికత దాక్యుమెంటుపై పర్యవేక్షణను నిర్వహించడం జరిగింది.

- నీటి సంరక్షణపై 90 రోజుల ప్రచారం - నీరు-ప్రగతి ఉద్యమం - 90 రోజులు కళాశాల/విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థులు ఫ్యాకల్టీ, మరియు సమాజంలోని ఇతర భాగస్వాములందరినీ సమీకరిస్తూ నీటి సంరక్షణ ప్రభావం (నీరు-ప్రగతి ఉద్యమం - 90 రోజులు) కోసం జిల్లా వారీగా అన్ని జిల్లాలలో 20-4-2017 నుండి 20-7-2017 వరకు చేపట్టడమయింది.
- జలసిరికి హారతి - రాష్ట్రంలో జలాశయాలు, నీటి సంరక్షణ ప్రాముఖ్యత అంశంపై అచగాహన కల్పించడానికి 6-9-2017 నుండి 8-9-2017 వరకు పండుగ వాతావరణంలో రాష్ట్రంలోని అన్ని జలాశయాలు, నదుల వద్ద జలసిరికి హారతిని నిర్వహించడం జరిగింది.
- ప్రస్తుతం, ప్రభుత్వం కళాశాల/విశ్వవిద్యాలయం ఫ్యాకల్టీ, విద్యార్థులతో కలుపుకొని ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వేతర కార్యనిర్వాహకులకు తగురీతిగా ప్రమేయాన్ని కల్పిస్తూ అన్ని జిల్లాలలో జల సంరక్షణపై 116 రోజుల ప్రచారాన్ని, జలసంరక్షణ ఉద్యమం - 139 రోజుల పాటు 12-2-2018 నుండి 30-6-2018 వరకు ప్రకటించింది.
- గడిచిన 3 సంవత్సరాల కాలంలో రాష్ట్రంలో నీరు-చెట్టు/నీరు-ప్రగతి కార్యక్రమం క్రింద చేపట్టిన వివిధ కార్యకలాపాల ద్వారా ప్రశంసించదగ్గ ఫలితాలను సాధించడం జరిగింది.

నీటి సంరక్షణ, నిర్వహణ, భారీ ఎత్తున చెట్లను నాటడం, నదుల అనుసంధానం మరియు ప్రజా భాగస్వామ్యంతో భూగర్భ జలాల పెంపు ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని కరువు రహిత రాష్ట్రంగా రూపొందించవచ్చు.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ: ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. దేశంలో అత్యల్ప వర్షపాతం గల రెండవ జిల్లా అయిన అనంతపురం జిల్లాలో దాదాపు గత 20 సంవత్సరాల్లో పంట వేసినా కూడా కేవలం నాలుగైదు సంవత్సరాల నుంచి మాత్రమే పంట పండుతుంది. గత 20 సంవత్సరాలుగా రైతులంతా చాలా ఇబ్బందికర పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. గడిచిన 10 సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో మా జిల్లాలోనే దాదాపు 1200 మంది దాకా రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న పరిస్థితి ఉంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు 2014లో అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత రైతు రుణ మాఫీ చేసిన తర్వాత ఇది చాలా వరకు తగ్గడం జరిగింది. ముఖ్యంగా గత ప్రభుత్వంలో ఈ పశువులను కళేబరాలకు తోలే పరిస్థితి వచ్చింది. చాలా ఇబ్బందికర పరిస్థితులు. కనీసం పశుగ్రాసం కూడా అందివ్వలేని పరిస్థితి ఉండేది. మన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు వచ్చిన తర్వాత చాలా వరకు పశువులకు ఇబ్బంది లేని పరిస్థితి.

అదేవిధంగా హంద్రీనీవా ద్వారా గత మూడు సంవత్సరాలుగా చాలా చెరువులకు నీళ్లు ఇచ్చారు. ఈ సంవత్సరం కూడా సాధ్యమైనంత త్వరగా ఎక్కువ చెరువులకు నీళ్లు ఇవ్వాలని చెప్పి రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాం. ముఖ్యంగా ఈ సంవత్సరం మా అనంతపురము జిల్లాలో పూర్తిగా తీవ్ర దుర్భిక్షం ఏర్పడింది. వర్షపాతం కూడా దాదాపు 50 శాతం కంటే తక్కువ వచ్చింది. చాలా ఇబ్బందికర పరిస్థితుల్లో రైతులు ఉన్నారు. అదేవిధంగా 44 మండలాలను మాత్రమే కరవు మండలాలుగా ప్రకటించారు. 63 మండలాలను కూడా కరవు మండలాలుగా ప్రకటించాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఎప్పుడూ లేని విధంగా ఈ సంవత్సరం తీవ్ర దుర్భిక్షం ఏర్పడింది. గత సంవత్సరం వర్షాలు బాగా పడ్డాయి. ఆ వర్షాలు వచ్చినప్పుడు “నీరు-చెట్టు” పథకం ద్వారా ఆ కుంటలన్నీ కూడా నిండి, ఇప్పటివరకూ నీళ్లు ఉన్నాయి అంటే గతంలో “నీరు-చెట్టు” ద్వారా చేసిన దాని ద్వారానే. అదేవిధంగా హంద్రీనీవా ద్వారా కూడా నీళ్లు వచ్చాయి కాబట్టి కొంతవరకూ నీళ్లు ఇవ్వగలుగుతున్నాం. 30 శాతం బోర్లు, బావులు ఉన్నాయి. ఇంకా 70 శాతం ఇప్పుడు పూర్తిగా లేని పరిస్థితి ఉంది. ఈ సంవత్సరం కూడా సాధ్యమైనంతవరకు చెరువులు నింపితే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే రైతులంతా కూడా చాలా కష్టాల్లో ఉన్నారు. 2016-17 లో కూడా ఇదేవిధంగా తీవ్ర దుర్భిక్షం వస్తే జిల్లాకు వచ్చి ఇన్స్పూరెన్స్, ఇన్పుట్ సబ్సిడీ దాదాపు రూ.1560 కోట్లు రిలీజ్ చేసి రైతులను ఆదుకున్న ఏకైక వ్యక్తి మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు.

అదేవిధంగా 2017-18లో దాదాపు 70 నుంచి 80 శాతం వరకూ పంటలు పండాయి. ఇబ్బందికర పరిస్థితి లేదు. కానీ ప్రస్తుత సంవత్సరంలో పూర్తిగా తీవ్ర దుర్భిక్షంలో ఉంది. కాబట్టి ఈ సంవత్సరం రైతులకు తప్పకుండా... ఎందుకంటే రైతులంతా కూడా విత్తనాలను రెడీ చేసుకున్నారు. దాంట్లో యాభై శాతం అంటే ఒక నాలుగు లక్షల హెక్టార్ల వరకూ విత్తనాలు వేయగలిగారు. మిగిలిన ఐదు లక్షల హెక్టార్లవరకూ విత్తనాలు కూడా వేయలేని పరిస్థితి ఈ సంవత్సరం ఏర్పడింది. జూన్లో మాత్రం సాధారణ వర్షపాతం వచ్చింది. జూలై, ఆగస్టులో వర్షపాతం పూర్తిగా తక్కువ వచ్చింది. గత యాభై సంవత్సరాలుగా అనంతపురం జిల్లా పూర్తిగా వేరుసెనగ పంట పైనే ఆధారపడింది. వేరుసెనగ పంట పూర్తిగా ఎండిపోయింది. కాబట్టి దయచేసి 63 మండలాలు కూడా పూర్తిగా కరవు మండలాలుగా ఈ సంవత్సరం ప్రకటించి, జిల్లాకు ఇన్పుట్ సబ్సిడీ తప్పకుండా, త్వరగా ఇవ్వాలని చెప్పి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాం.

అదేవిధంగా ఏదైతే గత 10 సంవత్సరాల్లో చేయనిది మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పట్టినీమను ఒక సంవత్సరంలో పూర్తి చేసి కృష్ణా డెల్టాకు నీళ్లు ఇవ్వడం, శ్రీశైలం వాటర్ను తీసుకొచ్చి రాయలసీమ జిల్లాకు ఇవ్వడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం. చాలా గొప్ప విషయం.

12.10 PM

ఎందుకంటే ఎప్పటినుంచో అనంతపురం జిల్లాలో కనీసం తాగునీటికి కూడా ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితుల్లో గత మూడు సంవత్సరాలుగా అటువంటి పరిస్థితులు లేకుండా సాధ్యమైనంతవరకు ఈ కరువును పారద్రోలే ప్రయత్నం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చేస్తున్నారు. హంద్రీ-నీవా నుంచి నీళ్లు వచ్చాయి కాబట్టి గొల్లపల్లి రిజర్వాయర్కు నీళ్లు వచ్చాయనే ఉద్దేశంతో కియా ఫ్యాక్టరీ కూడా రావడం చాలా గొప్ప విశేషం.

ఏదిఏమైనప్పటికీ అనంతపురం జిల్లా నుంచి పూర్తిగా కరువును పారద్రోలాలంటే తప్పకుండా హంద్రీ-నీవా నుంచి.. 1250 చెరువులు ఉన్నాయి, వాటికి నీళ్లు ఇస్తూ మిగిలిన ఆయకట్టుకు కూడా ఇవ్వాలని అభ్యర్థిస్తున్నాం. కానీ హంద్రీ-నీవా ద్వారా మ్యాగ్నిమం వచ్చేవి మూడు వేల క్యూసెక్యూలే. కాబట్టి అవి కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాకే సరిపోయే పరిస్థితి ఉంది. దానితోపాటు చిత్తూరుకు ఇవ్వాలంటే కొంత కష్టమైన పరిస్థితి ఉంటుంది. కాబట్టి గండికోట ద్వారా పోతిరెడ్డిపాటు హెడ్రెగ్యులేటర్ నుంచి గ్రావిటీగా గండికోటకు దాదాపు 20,000 క్యూసెక్యూలు, అక్కడి నుంచి ఆల్రెడ్డి చిత్రావతి బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్కు కూడా ఫైప్లైన్స్ ఉన్నాయి, పంపింగ్ కూడా చేస్తున్నారు. దానినుంచి ధర్మవరం నియోజకవర్గానికి, పుట్టపర్తి నియోజకవర్గానికి, కదిరి నియోజకవర్గానికి దాదాపు లక్ష ఎకరాలకు కూడా నీళ్లు ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. దాన్ని కూడా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాం. అదేవిధంగా పుంగనూరు బ్రాంచ్ కెనాల్కు చిత్రావతి నుంచి నీళ్లు ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. తప్పకుండా దీనిని కూడా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాం.

ఏదిఏమైనప్పటికీ గత మూడు సంవత్సరాలుగా 'నీరు-ప్రగతి', 'నీరు-చెట్టు' కార్యక్రమాలలో భాగంగా మా జిల్లాలో మ్యాగ్నిమం పనులు జరిగాయి, దాని ద్వారా భూగర్భ జలాలు చాలావరకు పెంచే పరిస్థితి వచ్చింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ద్వారా ఫారంపాండ్స్ 'నీరు-ప్రగతి', 'నీరు-చెట్టు' కార్యక్రమాల ద్వారా భూగర్భ జలాలు పెరిగాయి. ఈ సంవత్సరం కూడా పూర్తిగా వర్షాభావం అయినప్పటికీ కూడా చెరువులన్నీ నింపితే తప్పకుండా కొంతవరకు ఉపసమనం ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. కాబట్టి ఎంత ఇబ్బందులున్నా, ఎన్ని కష్టాలున్నా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మా అనంతపురం జిల్లాపై బాగా ప్రేమ చూపించి సాధ్యమైనంతవరకు బాగా చేస్తున్నారు.

ఈ సంవత్సరం రాయలసీమ జిల్లాలు, ప్రకాశం, నెల్లూరు ఆరు జిల్లాలకు వర్షాభావ పరిస్థితులు లేనందున ఆరు జిల్లాలను తప్పకుండా ఆదుకోవాలి. రైతులు పక్క రాష్ట్రాలకు పనికి పోకుండా మన రాష్ట్రంలోనే పని ఉండేవిధంగా పనిదినాలను 100 రోజుల నుంచి 150 రోజులకు పెంచాలని అభ్యర్థిస్తున్నాం.

గత ప్రభుత్వంలో కనీసం పశువులకు మేత లేని పరిస్థితుల్లో ఈ ప్రభుత్వంలో పశువులకు ఎక్కడా ఇబ్బంది లేకుండా అన్నిచోట్లా కూడా పశువులకు మేత ఏర్పాటు చేసే విధంగా తీసుకొచ్చారు. దానికి ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు. ముఖ్యమంత్రి గారు రాయలసీమను తప్పకుండా సస్యశ్యామలం చేస్తారని ప్రజలందరూ నమ్ముతున్నారు. వచ్చే 2022 వ సంవత్సరం ఎక్కడా కూడా దుర్భిక్షం లేకుండా చేసే పరిస్థితి ఉంటుందని తెలియజేస్తూ ముఖ్యమంత్రి గారికి ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : బి.సి.జనార్థన్ రెడ్డి గారూ.

శ్రీ బి.సి జనార్థన్ రెడ్డి : ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా సమయానికి వర్షాలు పడక రాయలసీమలో కరవు తాండవిస్తోంది. మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ముఖ్యమంత్రి గారు ఇరిగేషన్ శాఖపై దృష్టిపెట్టి పెండింగ్ లోనున్న ప్రాజెక్టులన్నింటిని కూడా పూర్తి చేసి, ఆ ప్రాజెక్టు నీటి ద్వారా రాయలసీమను ఆదుకుంటున్న అపర భగీరథుడు ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారు.

ముఖ్యంగా కర్నూలు జిల్లాలో మొత్తం 54 మండలాలున్నాయి. అందులో 37 మండలాలు కరవు మండలాలు. దాదాపు 75 శాతం కరవు మండలాలుగా ప్రకటించడం జరిగింది. వర్షాలు మాకు పడడం లేదు, రైతులందరూ కూడా ఆందోళన చెందుతున్నారు. కర్నూలు జిల్లాలో కొన్ని ప్రాంతాల్లో త్రాగునీటికి కూడా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. మేము అడిగేది ఒకటే, ఈరోజు 37 కరవు మండలాలు ఉన్నాయో జులై మాసం వరకు కొన్ని మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించడం జరిగింది. ఆగష్టు నెలలో వర్షాలు పడతాయని, ఆ వర్షాల వల్ల రైతులకు కొన్ని ఇబ్బందులు తీరుతాయని రైతులు ఆశతో ఎదురుచూశారు. ఆగష్టు నెలలో ఎక్కడ కూడా వర్షపాతం లేకపోయినప్పటికీ రైతులు బాగా ఆందోళన చెందుతున్నారు. ప్రాజెక్టులు ఎక్కడైతే ఉన్నాయో, ఆ ప్రాజెక్టు ఉన్న ప్రాంతం కాకుండా మెట్ట ప్రాంతం చాలా చోట్లా కేవలం వర్షంపై ఆధారపడిన ప్రాంతాలు. ఆ ప్రాంతాల్లో వర్షాలు లేకపోయినప్పుడు

వాటిని కరవు మండలాలుగా ప్రకటించి అక్కడ ఉన్న రైతులను ఆదుకోవాల్సిన బాధ్యత మన ప్రభుత్వంపై ఉంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇప్పటికే 54 మండలాలలో 37 మండలాలు కరవు మండలాలుగా ప్రకటించారు. మిగతా మండలాలలో ఉన్న గ్రామాలను కూడా తీసుకోవాలని అధికారులకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది.

ఏదిఏమైనప్పటికీ ప్రకృతి సహకరించడం లేదు, ప్రకృతి సహకరించనప్పటికీ మన ప్రభుత్వం ఏదో ఒక రూపంలో ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశంతో.. గౌరవ సభ్యులు సూర్యనారాయణ చెప్పినట్లు 'నీరు-చెట్టు' కార్యక్రమం, రాష్ట్ర చరిత్రలోనే కాదు దేశ చరిత్రలో ఎక్కడ కూడా 'నీరు-చెట్టు' కార్యక్రమం ఉందా, ఈరోజు రాయలసీమలో గానీ, మిగతా చోట్ల గానీ త్రాగునీటి సమస్య లేకుండా ఉంది. అదేవిధంగా బోర్లలో కూడా దాదాపు 600 అడుగులు వేస్తే నీళ్లు పడని ప్రాంతాలలో 'నీరు-చెట్టు' కార్యక్రమం ద్వారా 100 అడుగులలో, 200 అడుగులలో నీళ్లు పడి చాలా ప్రాంతాల్లో సన్నకారు రైతులందరూ కూడా ఈ బోరు బావుల ద్వారా జీవనం సాగిస్తున్నారు. అదేవిధంగా ప్రతిఒక్కరూ ఫారంపాడ్స్, చెరువులు గానీ, ఏవైతే కాలువలు ఉన్నాయో వాటిని క్లీన్ చేసి ప్రతిచోట నీరు వృధా కాకుండా కాపాడుకుంటూ వస్తున్నాం.

అదేవిధంగా ముఖ్యంగా ఈరోజు 'వనం-మనం' కార్యక్రమాన్ని తీసుకుంటున్నారు. ఈ కార్యక్రమం ద్వారా మనం వచ్చుదానాన్ని పెంచి, చెట్లను ఎక్కువగా పెంచుతామో అప్పుడు కచ్చితంగా వర్షాలు పడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకొని ప్రతిచోట ఎక్కడైనా ఖాళీలు ఉంటే, ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన పొలాలు ఉంటే అక్కడ చెట్లను నాటి ప్రకృతి సహకరించే విధంగా, ఎక్కువగా చెట్లను పెంచాలని ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది. అది మన బాధ్యత. మనమే కాకుండా పొరులలో ఒక సామాజిక మార్పు రావాలి. చదువుకొనే విద్యార్థులు గానీ, కాలేజీ విద్యార్థులు గానీ, పట్టణాలలో ఉండే మేధావులందరూ దీనిపై ఒక చర్చ జరిగి, ఎక్కడైతే ఎక్కువగా చెట్లను పెంచుకొంటామో అక్కడ ఇబ్బందులు లేకుండా వర్షాలు పడే అవకాశం ఉంది.

అదేవిధంగా ఇన్పుట్ సబ్సిడీ గురించి.. ప్రభుత్వ అధికారులు పంపినది సరైన సమయానికి వస్తే రైతులకు ఉపయోగపడుతుంది. ఆ కుటుంబాలకు ఇబ్బందులు లేకుండా పోతాయని తెలియజేస్తున్నాను.

ఈరోజు మనమందరం ప్రతిష్ఠాత్మకంగా తీసుకొని, వర్షాభావం వల్ల కరవు మండలాల్లో ఉన్న రైతులందరినీ ఆదుకోవాలని ప్రభుత్వానికి మీ ద్వారా తెలియజేస్తూ ఈ అవకాశం కల్పించిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : సాంబశివ రావు గారూ.

శ్రీ ఏలూరి సాంబశివ రావు (వర్చురు) : థ్యాంక్యూ సార్. ఒకసారి మనం మన 13 జిల్లాల పరిస్థితి చూసినట్లైతే రాష్ట్ర విభజన ద్వారా వారసత్వంగా కొన్ని ఇబ్బందులు, అప్పులు, కష్టాలు వచ్చాయి. వాటితోపాటు మన రాష్ట్రం భౌగోళికంగా, నైసర్గికంగా ఉన్న పరిస్థితుల దృష్ట్యా కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. 13 జిల్లాల్లో ఈ సంవత్సరం వర్షపాతం ఒకసారి చూసినట్లైతే తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో అధిక వర్షపాతం నమోదైతే రాయలసీమ నాలుగు జిల్లాలు కర్నూలు, కడప, చిత్తూరు, అనంతపురంతోపాటు ప్రకాశం, నెల్లూరు మొత్తం ఆరు జిల్లాల్లో తక్కువ వర్షపాతం నమోదైంది. ఇందులో ముఖ్యంగా 12 శాతం తక్కువ వర్షపాతం నమోదైతే ప్రకాశం జిల్లాలో కేవలం జూన్, జులై, ఆగష్టు మాసాల్లో 254 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదు కావల్సివుంటే 151 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదై 40 శాతం తక్కువ వర్షపాతం నమోదైంది.

మా జిల్లాలో 56 మండలాలు ఉంటే వాటన్నింటినీ ప్రభుత్వం ఇప్పటికే కరవు మండలాలుగా ప్రకటించింది. 7,25,000 ఎకరాల పంటసాగు చేయాల్సిన పరిస్థితి ప్రకాశం జిల్లాలో ఉంటే కేవలం ఆగష్టు చివరకి 2,70,000 ఎకరాల్లోనే పంటవేయడం జరిగింది. ఈ 2,70,000 ఎకరాల్లో కూడా 1,80,000 ఎకరాల్లో పంట నష్టపోయిందని ప్రభుత్వం ఇప్పటికే అంచనా వేయడం జరిగింది. దీనికిగానూ రూ.77 కోట్లు ఇన్పుట్ సబ్సిడీ అందించాలని ప్రభుత్వానికి నివేదికలు అందించడం జరిగింది. పోయిన సంవత్సరం 2017-18లో 1,65,000 మంది రైతులకు మూడు లక్షల ఎకరాల్లో పంట నష్టపోయిన దానికి రూ.125 కోట్లు ప్రకాశం జిల్లాలోని రైతాంగానికి ప్రభుత్వం అందించడం జరిగింది. రూ.147 కోట్లు మొత్తం రాష్ట్రమంతా ఉంటే ఒక్క ప్రకాశం జిల్లాలోనే రూ.125 కోట్లు రైతాంగానికి నష్టపరిహారం అందించడం జరిగింది. దీనిద్వారా గమనించేదేమంటే ఎంత తీవ్ర స్థాయిలో ప్రకాశం జిల్లాలో కరవు విలయతాండవం చేస్తోంది ఒక్కసారి గమనించాల్సిన అవసరం ఉంది.

పంట నష్టపోవడమే కాకుండా ఉన్న పంట కూడా ఎదుగుదల లేకపోవడం పూత అంతా రాలిపోవడం, దిగుబడి సరిగా రాకపోవడం, పెట్టుబడి పెరగడం తద్వారా రైతాంగం పూర్తిగా

నష్టపోతున్నారు. అయితే దీనికి శాశ్వతంగా పరిష్కారాలు కనుకొనవలసిన అవసరం ప్రభుత్వంపై ఉంది. అయితే ప్రభుత్వం ఈ నాలుగు సంవత్సరాల్లో ముఖ్యంగా ప్రకాశం జిల్లా లాంటి వెనుకబడిన జిల్లాకు ఎన్నో రకాలుగా ఈ కరువు నివారణ చర్యలు తీసుకోవడంలో దాదాపు ముందుకు వెళ్లింది.

12.20 PM

దీనిలో భాగంగా నాలుగు లక్షల రైతుల కుటుంబాలకు రెండు వేల కోట్ల రూపాయలు రుణ మాఫీ చేయడం జరిగింది. దాదాపు ఈ 2018-19లో వ్యవసాయ రుణాలు తొమ్మిది వేల కోట్ల రూపాయలు లక్ష్యం కాగా, ఇందులో నాలుగువేల కోట్లు అందించడం జరిగింది. క్రాప్ ఇన్సూరెన్సు కూడా ఆరు లక్షల ఎకరాలకు అందించడం జరిగింది. జిల్లాకి ప్రత్యేక అధికారిని నియామకం చేసి డ్రాట్ మనిటరింగ్ కూడా ప్రభుత్వం నిరంతరంగా చేస్తూ ఉంది. వీటితోబాటు నూరు శాతం సబ్సిడీతోపాటు రైతాంగానికి విత్తనాలు అందించడమేగాకుండా జిబా టెక్నాలజీ ద్వారా 12లక్షల ఎకరాల్లో ఈ నూతన సాంకేతికత పద్ధతులను ఉపయోగించి తక్కువ నీటితో పంటను ఏవిధంగా పండించాలి, కరవును మనం ఏవిధంగా తట్టుకోవాలనే దాని మీద కూడా క్షేత్రపద్ధతులు నిర్వహిస్తున్నారు. అయితే ఈ నూతన సాంకేతిక పద్ధతులను ఉపయోగించి ఈ stress alerts, drought alerts ను క్రాప్ యొక్క pest, disease alert ని రైతాంగానికి app ద్వారా అందిస్తూ సమాచారాన్ని అందించడం ద్వారా వారం నుంచి నాలుగు వారాలు ముందుగానే రైతాంగం ఎప్పుడు ఏ పంట వేసుకోవాలి. రాబోయే రోజుల్లో ఎంత వర్ష పాతం నమోదు అవుతుందనేది స్పష్టంగా రైతాంగానికి అందించడం ద్వారా రైతాంగం ఈ టెక్నాలజీని ఉపయోగించుకొని ముందుకు వెళ్లే పరిస్థితి ఉంది. వీటితోబాటు ఈ తీవ్ర వర్షాభావ పరిస్థితులు ఉండటం వలన కేవలం రైతాంగానికే గాకుండా సాధారణ ప్రజానీకానికి కూడా తాగునీటి సమస్య చాలా పెద్ద సమస్య ఉన్నప్పటికీ, దీనిని ఇప్పటికే ప్రభుత్వం NSB Canal వాటర్ని ప్రత్యేకంగా తీసుకొని మొత్తం చెరువులన్నీ కూడా నింపడం జరిగింది. అలాగే గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ నారా లోకేశ్ బాబు గారి ఆధ్వర్యంలో ఎక్కడైతే తాగునీటి సమస్య ఉందో అక్కడికి ట్యాంకర్ల ద్వారా నీటి సరఫరా చేయడం జరిగింది. అయితే ఇవన్నీ కూడా ప్రస్తుతం ఉన్న సమస్యకి ఒక పరిష్కారం కలిగే మార్గాలే గానీ శాశ్వతమైన పరిష్కారం లేదు. ఈ శాశ్వత పరిష్కారం తీసుకునే దాంట్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని కరవు రహిత రాష్ట్రంగా చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారి స్వప్నాన్ని సాకారం చేసే భాగంలో నిర్మాణం జరిగిన ఈ పట్టిసీమ ప్రాజెక్టు ద్వారా ప్రకాశం జిల్లాలో ముఖ్యంగా పర్చూరు, చీరాల వంటి నియోజకవర్గాలకు దాదాపు రెండు లక్షల మందికి తాగునీరుకి, 75వేల ఎకరాల సాగునీరుకి ఇబ్బంది లేకుండా ఈరోజు గోదావరి నీళ్లు పట్టిసీమ ద్వారా మా జిల్లాకు వస్తున్నాయి. దాన్ని చూసిన తరువాత మా ప్రకాశం జిల్లా

రైతాంగానికి ఇంకా కొంత ఆశా దృక్పథంతో ఉన్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రాష్ట్రాన్ని కరవు రహిత రాష్ట్రంగా చేయాలని ఒక మహాయజ్ఞం చేస్తున్నారో ఆవిధంగానే గత సంవత్సరం ప్రకటించి ఆ పనులను పర్యవేక్షించి నాగార్జున సాగర్ కుడికాలువకు ఏదైతే గోదావరి జలాలను తరలించాలనే వారి యొక్క తలంపుకి ప్రజలందరు ఆనందాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఆరోజు కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. ఇదే కనుక జరిగితే దాదాపు నాలుగున్నర లక్షల ఎకరాల పంటని శాశ్వతంగా కాపాడుకోవడమేగాకుండా జనాభాకి తాగునీరు ఇబ్బంది లేకుండా ప్రకాశం జిల్లాలో కుడి కాలువ కింద గోదావరి జలాలను ఇస్తే ముఖ్యమంత్రిగారిని చిరస్థాయిగా ప్రకాశం జిల్లా వాళ్లు తలుచుకునే పరిస్థితి ఉంటుంది. ఈ “నీరు-చెట్టు” కింద కూడా పెద్ద ఎత్తున కార్యక్రమాలు చేయడం ద్వారా ఇప్పటికే కొంత వాటర్ టేబుల్ పెరగడం గానీ, చెరువుల్లో స్టోరేజ్ కేపాసిటీ పెరగడం జరిగింది. అయితే కొన్ని పనులు పెండింగ్లో ఉన్నాయి. ఈ చెరువులన్నీ కూడా cascading పద్ధతిలో ఒకచెరువుకి ఇంకొక చెరువు అనుసంధానం చేయడం ద్వారా ఎక్కడైతే నీరు ఉందో అవసరమైన ప్రాంతానికి తీసుకువెళ్లేలా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుకుంటున్నాను. గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ నారా లోకేశ్ బాబు గారు ప్రకటించిన విధంగా ప్రకాశం జిల్లాకి 2400కోట్ల రూపాయలతో తాగునీటి సమస్యలను శాశ్వతంగా పరిష్కారం చేసేందుకు ఇప్పటికే చర్యలు తీసుకుంటున్నామని వారు ప్రకటించారు. దీనిని రెండు దఫాలుగా చేపడతామని అన్నారు. దానిని వీలైనంత త్వరలో ముఖ్యమంత్రిగారి చేతులతో ప్రారంభం చేసి ప్రకాశం జిల్లాలో శాశ్వతంగా తాగునీటి సమస్య లేకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఇప్పటికే నాగార్జునసాగర్ నిండటం వలన తాగునీటికి, సాగునీటికి ఇబ్బంది లేకపోయినా ఈ నల్లమడ వాగు మీద లిప్టు ఇరిగేషన్ కింద చాలా గ్రామాల్లో తాగునీరుపైన ఆధారపడి ఉన్నారు. ఇప్పటికీ నల్లమడ వాగులో నీళ్లు రానందున చాలా గ్రామాలు తాగునీరు లేక అడుగంటి పోయే పరిస్థితి ఉంది. ఇది పర్చూరుకే కాదు, నరసరావు పేట, చిలకలూరిపేట, పర్చూరు, పత్తిపాడు ఈ నాలుగు నియోజకవర్గాలకు కూడా ఈ ప్రభావం ఉంది కాబట్టి మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని నాగార్జునసాగర్ రైట్ కెనాల్ నుంచి నల్లమడకి కూడా నీరు వదలాలని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

అలాగే ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడు టాప్ ప్రయారిటీ కింద పెట్టుకొని ప్రకాశం జిల్లా కరవు నివారణలో భాగంగా గుండ్లకమ్మ ప్రాజెక్టు గానీ, వెలిగొండ ప్రాజెక్టు గానీ పర్యవేక్షిస్తున్నారో వాటిని పూర్తి స్థాయిలో పూర్తి చేసి పశ్చిమ ప్రాంతం గానీ, గుండ్లకమ్మ గ్రామాల్లో తాగునీటి సమస్య లేకుండా చూడాలని కోరుకుంటున్నాను. ఏదేమైనా వారసత్వంగా వచ్చిన ఈ సమస్యలకు ఒక పద్ధతి ప్రకారం, ఒక ప్రణాళిక ప్రకారం ప్రభుత్వం ముందు చూపుతో వెళుతుంది. ఈ సమస్య తీవ్రత మనకు తగ్గినప్పటికీ

రాబోయే నలభై, యాభై సంవత్సరాలలో శాశ్వతంగా ఎటువంటి ఇబ్బంది లేని పరిస్థితిని మన రాష్ట్రం మొత్తం, ముఖ్యంగా ప్రకాశం జిల్లా లాంటి కరవు ప్రాంతాల్లో కల్పించాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని వేడుకుంటూ, మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా.

డా. డోలా శ్రీ బాల వీరాంజనేయస్వామి : అధ్యక్షా, ఈ రోజు మన రాష్ట్రంలో భౌగోళికంగా విభిన్న పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఒకవైపు వర్షాలు విపరీతంగా రావడం. రెండవ వైపు తీవ్రమైన లోటు. రెండింటి వల్ల మన రాష్ట్రంలో రైతులు బాగా నష్టపోయారు. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో సమర్థ నాయకత్వం కలిగిన ముఖ్యమంత్రిగారు ఉండటం వల్ల ఈ సమస్యలకు పరిష్కారం చూపుతూ ముందుకు పోతున్నాం. ఈరోజు మా ప్రకాశం జిల్లాలో చూసినట్లయితే 41శాతం వర్షపాతం తక్కువగా ఉంది. ఇది ఈ సంవత్సరమే కాదు, గడిచిన నాలుగు సంవత్సరాలు కూడా తీవ్ర వర్షాభావ పరిస్థితులు నెలకొని ఉన్నాయి. ఈ సంవత్సరం ఎప్పుడూ లేని విధంగా మన ముఖ్యమంత్రిగారి చొరవతో ప్రతి సంవత్సరం కూడా సెప్టెంబర్ తరువాత కరవు మండలాలు ప్రకటిస్తుంటే ఈ సంవత్సరం జూలై నెలలోనే కరవు మండలాలుగా ప్రకటించడం. ఆరోజు జిల్లాలో 40మండలాలు ప్రకటించారు. తరువాత ఆగస్టు నెలలో ఇంకొక 16మండలాలను ప్రకటించి ఈ ప్రకాశం జిల్లా మొత్తాన్ని కరవు ప్రాంత జిల్లాగా ప్రకటించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. కానీ ఈ పంట నష్టం సంబంధించి ఎన్యూమరేషన్ కి గానూ జూలై 31న పరిగణలోకి తీసుకున్నారు. అందువల్ల మా జిల్లాలో 21వేల హెక్టార్ల పంట నష్టం జరిగినట్లుగా గుర్తించడం జరిగింది. దీనిని ఆగస్టు వరకు పొడిగించినట్లయితే ఎక్కువ మంది రైతులకు లబ్ధి పొందే అవకాశముంటుంది. ఈరోజు మంచినీళ్ల విషయం తీసుకున్నట్లయితే పశువులకు కూడా 19గ్రామాలకు మా జిల్లా నుంచి transportation చేస్తున్నాం. పశువుల కోసం తాగునీటి transportation చేయవలసిన అవసరముంది. దీనిని పెంచే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

ఇంకొక విషయం. ఈ సెప్టెంబర్ కాలం రెండవ వేసవి కాలాని తలపిస్తుంది. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో సెప్టెంబర్ నెల్లో 245 ట్యాంకర్లు తాగునీటికి సరఫరా చేస్తున్నామంటే మా జిల్లాలో మంచి నీటికి ఉన్న ఎద్దడిని గమనించుకోవాల్సిన అవసరముంది. ఈరోజు మా జిల్లా ప్రజల్లో ముఖ్యమంత్రిగారిమీద నమ్మకం కలిగింది. ఏరోజు అయితే గోదావరి, కృష్ణా నదులు అనుసంధానం చేశారో ఆ గోదావరి కృష్ణాతోపాటు పెన్నా కూడా అనుసంధానం త్వరలో చేసినట్లయితే అన్ని ప్రాంతాలకు కూడా నీరు వచ్చే విధంగా చేసి భవిష్యత్తులో ప్రకాశం జిల్లాని కరవు రహితంగా చేయడం కోసం ముఖ్యమంత్రిగారు చర్యలు తీసుకుంటారనే నమ్మకం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా వెలిగొండ ప్రాజెక్టును సంక్రాంతికి పూర్తి చేసి మొదటి దశలో నీళ్లు ఇస్తామని చెప్పినందుకు కూడా చాలా

సంతోషంగా ఉంది. ఈరోజు ఈ కరవు జిల్లాలో వలసలు అరికట్టడం కోసం ఉపాధి హామీ పథకం ద్వారా 150రోజులు ఇస్తూ ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు జారీ చేసినందుకు మేము ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. దీనివల్ల సుమారుగా 33వేల కుటుంబాలు మా జిల్లాలో లబ్ధి పొందే అవకాశముంది. అదేవిధంగా నిన్నమంత్రి వర్గ సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రిగారు రామయ్యపట్నంలో పోర్టు నిర్మిస్తానని చెప్పి నిర్ణయం తీసుకున్నందుకు మా ప్రకాశం జిల్లా ప్రజల తరపున ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇటువంటి వెనుకబడిన ప్రాంతంలో పోర్టు రావడం వల్ల ఉపాధి వస్తుంది. తద్వారా పారిశ్రామికంగా వస్తుంది, ఈ జిల్లాలో కరవుకి శాశ్వత పరిష్కారం వస్తుందని చెప్పి మేము ప్రగాఢంగా నమ్ముతున్నాను. రైతులు ఆశావాదులు. గతంలో సెనగ పంటకు రేటు బాగా ఉందని చెప్పి పోయిన సంవత్సరం దేవాదాయ భూములను ఎకరాకు నలభై వేల రూపాయలు చొప్పున కౌలుకు తీసుకొని సెనగ పంట పండించారు. వర్షాభావ పరిస్థితుల్లో సెనగ పండించిన రైతులు తీవ్రంగా నష్టపోయారు. ఈ సంవత్సరం రైతులు సెనగను మళ్ళీ వేసుకోవాలంటే వరుసగా మూడు సంవత్సరాలూ అదే కౌలు రేటు చెల్లించాల్సిన పరిస్థితి వస్తుంది.

12.30 PM

అధ్యక్షా, రైతులు ఒక్కటే అడుగుతున్నారు. కరవు వలన రైతులు రేటు నష్టపోయారు కాబట్టి ఈ సంవత్సరం ఆక్షన్ ఏర్పాటు చేసి రేటు తగ్గించే విధంగా చర్యలు తీసుకున్నట్లైతే రైతులకు కాస్త ఉపశమనం జరుగుతుందని, దేవాదాయ శాఖలో ఇటువంటిదేమైనా ప్రత్యేక అనుమతి ఇచ్చి రైతులకు కౌలు రేటు తగ్గించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, మా ప్రాంతంలోని ఉత్తరంగా ఉన్న కొన్ని నియోజక వర్గాలకు సాగర్ జలాలు వస్తున్నాయి. ఆ మండలాల్లో వచ్చిన నీటిని చివరి ఆయకట్టు వరకు సక్రమంగా అందించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మా ప్రాంతంలో శెనగతోబాటు జామాయిల్, సుబాబుల్ ఎక్కువగా పండిస్తున్నారు. జామాయిల్, సుబాబుల్ సాగు చేసే రైతుల కోసం గతంలో మంత్రివర్గ ఉప సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసి గిట్టుబాటు ధర నిర్ణయించమని చెబితే ఆ ధరలకు కొనుగోలు చేయలేక ఆ రైతులు అల్లాడిపోతున్నారు. ఇటువంటి కరవు ప్రాంతమైన మా జిల్లాలో సుబాబుల్, జామాయిల్ రైతుల తరపున మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని ఒక్కటే కోరుతున్నాను. ఏదైతే మంత్రివర్గ ఉప సంఘం నిర్ధారించిన రేట్ల కోసమే అన్ని కంపెనీల చేత సుబాబుల్, జామాయిల్ కర్రని కొనుగోలు చేయించినట్లైతే ఆ రైతులకు లబ్ధి చేకూరుతుందని నేను మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఈరోజున పశువుల కోసం మేత

విషయంలో ప్రభుత్వం ఊరూర పశుగ్రాస క్షేత్రాన్ని, అదే విధంగా మెగా పశుగ్రాస క్షేత్రాలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. వీటిద్వారా 10,000 ఎకరాల్లో గడ్డి పెంచే విధంగా చర్యలు తీసుకున్నాం. ఏదైతే మా ప్రాంతంలో నీటి వసతి ఉన్న ప్రాంతాల్లో ఈ పశుగ్రాస క్షేత్రాలను పెంచడం ద్వారా పశువులకు ఎక్కువగా మేత అందించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, నీరు - చెట్లు, నీరు -ప్రగతి ద్వారా చిన్న చిన్న చెక్ డ్యాములకు తీసుకున్న అనుమతులను, మీడియం సైజు చెక్ డ్యాములకు కూడా జిల్లా కలెక్టర్ ద్వారా అనుమతి ఇచ్చినట్లైతే రూ.50 లక్షల వరకు ఎస్టిమేట్ ఇచ్చినట్లైతే భవిష్యత్తులో ఒకరోజు, రెండు రోజుల వర్షాలకే ఈ చెక్ డ్యాముల్లో నీటిని నిలువ చేసుకుని ఆరుతడి పంటలను కాపాడుకునే విధంగా చర్యలు తీసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. అది కూడా చర్యలు తీసుకుని ఈ కరవు ప్రాంతాన్ని కరవు రహిత ప్రాంతంగా ప్రకటించడంలో చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా నేను కోరుతున్నాను. మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత పొగాకు రైతులను కూడా బాగా ఆదుకున్నారు. మా జిల్లాలో శెనగ రేట్లు తగ్గిపోయాయి. జామాయిల్ రేట్లు తగ్గిపోయాయి. ప్రత్యామ్నాయంగా వాణిజ్య పంట అయినటువంటి టోబాకోకు మరలే పరిస్థితి ఎక్కువగా ఉంది. భవిష్యత్తులో అవసరమైతే టోబాకో బోర్డుతో మాట్లాడి పొగాకు రైతులకు ఇబ్బంది లేకుండా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈరోజున ఎన్నడూ లేని విధంగా నష్టపోయిన రైతులకు ఇన్పుట్ సబ్సిడీని క్రమం తప్పకుండా అందిస్తున్న ప్రభుత్వం ఏదైనా ఉందంటే ఈరోజున మన ప్రభుత్వం, మన ముఖ్యమంత్రి గారి చొరవ అని మా ప్రాంత రైతులందరూ అభినందిస్తున్నారు. పోయిన సంవత్సరం రబీలో ఇచ్చిన పంటకు కరవు కింద నష్ట పరిహారం వచ్చి పంపిణీకి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. ఈరోజున కూడా ఏదైతే ఎన్యూమరేషన్ చేయడం జరిగిందో 22,000 ఎకరాలకు అదనంగా ఆగష్టు, 31వ తేదీ వరకు ఎన్యూమరేషన్ చేసినట్లైతే అదనంగా మరో రెండు లక్షల ఎకరాలకు రైతులకు లబ్ధి చేకూర్చిన వాళ్ళమవుతాం. వీళ్లందర్నీ ఎన్యూమరేషన్ చేసి నష్ట పరిహారం వచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

డా.బి.జయ నాగేశ్వరరెడ్డి : ధన్యవాదాలు అధ్యక్ష. ఈ ప్రపంచంలో ఎవరూ నియంత్రించ లేనిది ప్రకృతి. రాష్ట్ర విభజన జరిగిన సమయంలో రూ.16000 కోట్ల లోటు బడ్జెట్, అనేక ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఒక పక్కన ఉంటే, ఒక యూనిక్ పాజిషన్ స్టేట్ గా ఈరోజు రాష్ట్రంలో రెండు ప్రాంతాలను చూసినప్పుడు తోటి శాసనసభ్యులు చెప్పిన విధంగా రాయలసీమలో తీవ్రమైన కరవు, ఇంకో ప్రాంతం చూస్తే విపరీతమైన వర్షాలతో అనేక ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. ఈరోజు ఒక దూరదృష్టి ఉన్న నాయకుడిగా

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పడిన మొదటి రోజు నుంచి ఈ కరవు మీద గానీ, వర్షాభావ పరిస్థితుల మీద గానీ ఎక్కడైతే విపరీతంగా భారీ వర్షాలు, వరదలు వచ్చిన ప్రాంతాలకు దూరదృష్టితో ఒక కార్యాచరణను మొదటి రోజు నుంచే ఏర్పరచి రైతే ముందని, ఈ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయాన్ని పండుగ చేయాలని అనేక చర్యలు, అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. అందులో భాగంగా ఈరోజు ముఖ్యంగా సాగునీటి రంగాన్ని చూసినప్పుడు ఈ రాష్ట్రంలోనే కొన్ని వేల కోట్ల రూపాయలతో సాగునీటి రంగాన్ని ఒక దీర్ఘకాలిక చర్యల్లో భాగంగా 57 ప్రాజెక్టులను టేకప్ చేయడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేయగా, రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఉన్న మేమందరం కూడా ఇబ్బందులు పడే విధంగా ఉన్న ప్రాంతాల్లో ప్రాజెక్టులు ఈ కరవును పారద్రోలాలని ప్రభుత్వం టేకప్ చేయడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, కర్నూలు జిల్లాలో కరవు వచ్చినప్పుడు ముచ్చమరి గానీ, పులికనుమ గానీ, పులకుర్తి గానీ ఈ ప్రాజెక్టులన్నీ గత ప్రభుత్వాలు నిర్లక్ష్యం చేస్తే, ఆ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసి ఈరోజున ప్రారంభం చేసి కరవును పారద్రోలే విషయంలో ముందుగా చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఈరోజు వ్యవసాయాన్ని కూడా పండుగ చేయాలనే ఉద్దేశంతో సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని కూడా వ్యవసాయానికి జోడించి ప్రతి రైతును ఆనందపరిచే విధంగా ప్రతి ఒక్కరూ రైతు రుణమాఫీ గాని, ఉపశమనం గానీ అనేక చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది. వ్యవసాయంలో మన రాష్ట్రం వృద్ధి రేటులో డబుల్ డిజిట్ లో రావడం జరిగింది. ఆ గణాంకాలను మనం గమనించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇన్ని చర్యలు తీసుకున్నా పశుగ్రాస క్షేత్రాలు గానీ, జీబా టెక్నాలజీ గానీ, ఇలాంటి అనేక విప్లవాత్మకమైన కార్యక్రమాలు చేపట్టిన తరువాత నేను ఇందాక చెప్పిన విధంగా ఎవరూ నియంత్రించలేనిది ఏదైనా ఉందంటే ఇది ప్రకృతి. ఈరోజున ఇన్ని దీర్ఘకాలిక, స్వల్పకాలిక చర్యలు చేపట్టినా కూడా మా కర్నూలు జిల్లాలో పశ్చిమ ప్రాంతం మా ఎమ్మిగనూరు నియోజకవర్గం, ఈ ప్రాంతం కరవు ప్రాంతమైన అనంతపురం జిల్లాకు తీసిపోని ప్రాంతం. ఈరోజు జలవనరుల శాఖా మంత్రి దేవినేని ఉమా గారిని, మా ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారిని ప్రత్యేకంగా అభినందించాలి. మా ప్రాంతానికి జీవనాడి అయినటువంటి ఆ ప్రాంతంలో ఆర్డిఎస్ ఏదైతే ఉందో తరతరాలుగా ఉన్న ఈ సమస్యకు డిపిఆర్ చేసి ఈరోజు మరలా దీర్ఘకాలిక చర్యల్లో భాగంగా 57 ప్రాజెక్టుల్లో, 53వ ప్రాజెక్టుగా పెట్టి ఆ ప్రాంతానికి సాగు, త్రాగు నీరు ఇచ్చేందుకు ఈ ప్రభుత్వం చేపట్టినందుకు ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, నేను తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమంటే కర్నూలు జిల్లాలో ఇన్ని చర్యలు తీసుకున్నా కూడా ఇంకా కరవు తాండవించే పరిస్థితి ఉంది. ఒక్క నీటిబొట్టుకు కూడా ఇబ్బంది పడే పరిస్థితి ఉన్న ప్రాంతం. ఈ పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు మాకు 53

మండలాలు కరవు ప్రాంతంగా ఏదైతే Directorate of Economics and Statistics రిపోర్టు ద్వారా వర్షాభావ పరిస్థితులు ఈ మండలాల్లో ఉందని చెప్పడం జరిగింది. జూన్, 1వ తేదీ నుంచి ఆగస్టు 1వ తేదీ వరకు no rainfall అని ఈ డేటాలో ఉండటం జరిగింది. కానీ మా జిల్లాలో కేవలం 37 మండలాల్లో కరవు మండలాలుగా ప్రకటించడం జరిగింది.

ఉదాహరణకు మా నియోజకవర్గంలో చూస్తే గోనెగండ్ల మండలంలో నాలుగు గ్రామాలు బైలుప్పల అగ్రహారం, గంజిహల్లికి ఒక్కచుక్క నీరు వెళ్లే ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కూడా లేదు. అదే విధంగా ఈ ప్రాంతంలో ఇంకొక ప్రాంతంలో ఉన్న జిడిపి కింద ఉన్న గాజులదిన్నె ప్రాజెక్టు కింద ఉన్న ఆయకట్టుకు నీళ్లు పోయినప్పుడు మాత్రం ఈ ప్రాంతాల్లో పచ్చదనం బాగా ఉంది. ఇక్కడ పొలాలు వేసుకున్నారని ఇంపాక్ట్ ఇండికేటర్స్ ద్వారా ఈరోజు ప్రతీ ఒక్కరూ కూడా ఈ మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించలేమని చెప్పడం జరిగింది. పాక్షిక కరవు మండలాలుగా ప్రకటించడం జరిగిందని చెప్పడం జరిగింది. నేను తమరి ద్వారా ఈ ప్రభుత్వాన్ని ముఖ్యంగా రైతుల శ్రేయస్సు కోసం, రైతు బాగు కోసం ఆలోచించే ప్రభుత్వంగా ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఈరోజు చేస్తున్న అనేక కరవు నివారణ కార్యక్రమాల్లో భాగంగా ఏదైతే ఈ ఖరీఫ్కు ముందుగా ఏ ఇబ్బంది కలుగకుండా ఎన్యూమరేషన్ కూడా చేయించడం జరిగింది. మాకు 53 మండలాలు ఉంటే వాటన్నింటినీ కరవు మండలాలుగా ప్రకటించారు. ఏదైతే రిపోర్టు ఉందో ఈ రిపోర్టు ద్వారా వచ్చిన దానిమీద పాక్షిక కరవు మండలాలు అని కొన్ని అంటున్నారు. కొన్ని పూర్తి స్థాయిలో కరవు మండలాలని అన్నారు. లిస్టు చూస్తే దాదాపుగా 37 మండలాలను కర్నూలు జిల్లాలో కరవు మండలాలుగా ప్రకటించడం జరిగింది. దీని విషయంలో కూడా తక్షణమే జూలై నుంచి ఆగస్టు ఆఖరుదాకా ఈ ఎన్యూమరేషన్ కొనసాగించాలని కోరడం జరుగుతున్నది.

బ్యాంకు రుణాలు... కూడా ఇక్కడున్న రీపెడ్యూలింగ్ గాని, వడ్డీ మాఫీ కూడా కరవు మండలాలను ఎన్యూమరేషన్ చేసిన వాటన్నింటిలో దీనిని ముందుగా తక్షణమే సకాలంలో జరిగే విధంగా రైతాంగానికి మేలు చేసే విధంగా ఈ చర్చ సందర్భంగా తమరి దృష్టికి తీసుకురావడం జరుగుతున్నది. త్రాగునీటికి చాలా ఇబ్బందులు పడే ప్రాంతం మాది. ఇన్ని చర్యలు తీసుకున్నా కూడా భూగర్భ జలాలు పెంచాలి, నదుల అనుసంధానం చేసి కృష్ణా డెల్టా నుంచి మా రాయలసీమ ప్రాంతానికి వేల కోట్ల రూపాయలు పంట కాపాడిన ఘనత మా ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారిదని ఈ సభలో సగర్వంగా చెబుతున్నాను. ఇంకా మా ప్రాంతంలో త్రాగునీటికి ఒక ఆలోచనతో ప్రతీ సోమవారాన్ని పోలవారంగా మార్చి పట్టినీమ ద్వారా శ్రీశైలం నుంచి ఆ నీళ్లను మా ప్రాంతానికి ఇచ్చి వేల

కోట్ల రూపాయలు కాపాడి హంద్రీనీవా ద్వారా ఈ రిజర్వాయర్‌లో నీళ్లు నింపిన తరువాత కూడా ఇంకా త్రాగడానికి నీళ్లు లేక ఇబ్బంది పడే పరిస్థితి ఉంది. మాకు ఎమ్మిగనూరులో గాజులదిన్నె ప్రాజెక్టు ఏదైతే ఉందో 3.5 టిఎంసీల నీరు హంద్రీనీవా ద్వారా ఒక స్లూయిస్ వస్తే, ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఆదేశించడం జరిగింది. తద్వారా ఈరోజు జీడిపిలో నీళ్లు మనం పెట్టుకుంటే దాదాపుగా 7 నియోజక వర్గాలకు త్రాగునీరు ఇచ్చే పరిస్థితి. ఇది ప్రభుత్వ దృష్టిలో కూడా ఉంది. జల వనరుల శాఖా మంత్రి దేవినేని ఉమా గారి దృష్టిలో కూడా ఉంది. ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు పంపించడం జరిగింది. మా ప్రాంతంలో త్రాగునీరు, సాగునీరు కూడా ఏ ఇబ్బంది లేకుండా దీర్ఘకాలిక చర్యల్లో కరవును పూర్తిగా పారద్రోలే విధంగా మా కర్నూలు పశ్చిమ ప్రాంతంలో జీడిపి ద్వారా వచ్చే ఈ ప్రాజెక్టును తక్షణమే ఆమోదించవలసిందిగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇక్కడున్న 53 మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించి ఈ కార్యక్రమాలన్నీ తక్షణమే చేయాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా పాక్షిక కరవు మండలాలు అంటున్నారు. ఆగస్టు వరకు సమయం ఉంది కాబట్టి ఇంతకు ముందు నేను చెప్పిన విధంగా Director of Economics and Statistics రిపోర్టు ద్వారా వర్షాభావ పరిస్థితులు పూర్తిగా ఉన్నాయని చెప్పినా కూడా కేవలం 37 మండలాలకో పరిమితం కాకుండా ఈ మండలాలను కూడా యాడ్ చేయాలని ఈ చర్చలో భాగంగా నాకు మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చిన తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

12.40 AM

శ్రీ కాలవ శ్రీనివాసులు : అధ్యక్షా సభ్యులందరు కూడా రాయలసీమ ప్రాంతంలో మరియు ప్రకాశం జిల్లాలో నెలకొని ఉన్న తీవ్రమైన దుర్భిక్ష పరిస్థితులను గురించి సభ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. నిజంగా చాలా బాధాకరమైన విషయం. ఎందుకంటే ఇప్పుడు రాయలసీమలో ఒక విచిత్రమైన పరిస్థితులను చూస్తున్నాము. సాధారణంగా కరవు ఉంటుంది లేకపోతే వర్షాలు బాగా కురిసి పంటలు పచ్చగా ఉంటాయి. కానీ పైన కురిసిన వర్షాలకు నదీజలాలు సకాలంలో ప్లాన్ చేసి అనంతపురం లాంటి జిల్లాలకు తీసుకురావడం వల్ల ఆయకట్టు భూములు పచ్చగా ఉన్నాయి. వర్షాభావం వల్ల పంటలు సాగు చేసే భూములు పూర్తిగా బీడులుగా దర్శనమిస్తున్నాయి. చాలా మంది రైతులు విత్తనాలనే వేసుకోలేని పరిస్థితి ఉంది. అట్లాగే కరవు మ్యాన్యువల్‌లో కూడా ఏమి ఉంటుందంటే, ఎంత పంట వేశారు? ఎంత పంట నష్టపోయారు? అనేది ఉంటుంది. కానీ ముందస్తుగా సేద్యం చేస్తారు. దుక్కులు దున్నుతారు. తర్వాత విత్తనానికి సిద్ధం చేస్తారు. విత్తనాలను కొనుక్కుంటారు. విత్తనాల విషయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, ప్రత్యేక శ్రద్ధను తీసుకొని నాణ్యమైన విత్తనాలను సకాలంలో అందించడం వల్ల అందరు విత్తనాలను వల్చుకొని చాలా మంది వేయలేకపోయారు. వేసినా మొలకెత్తలేదు. మొలకెత్తినా ఎండిపోయే పరిస్థితి. ఇలాంటి ఒక బాధాకరమైన పరిస్థితుల్లో అనంతపురం, కర్నూలు, చిత్తూరు, కడప,

ప్రకాశం జిల్లాలో ఈ పరిస్థితులు నెలకొని ఉన్నాయి. ఈసారి ముఖ్యమంత్రి గారు ముందస్తుగా ఆదేశించడం వలన ముందెన్నడూ లేని విధంగా ప్రభుత్వం కరువును ముందస్తుగా గుర్తించి కేంద్రానికి ప్రతిపాదనలను పంపించడం జరిగింది. ఇందులో అనంతపురం లేదా కర్నూలు జిల్లాలో కొన్ని మండలాలు కరవు మండలాల జాబితాలోకి రాలేదు.

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

ప్రభుత్వం జూలై నెలలో దీని మీద సమీక్ష చేసి ఒక అవగాహనకు రావడం జరిగింది. కానీ ఇంకా ఆగష్టు నెలలో కూడా వర్షాలు కురుస్తాయి అనుకున్నాం. శ్రావణ మాసంలో రాయలసీమలో తప్పకుండా వర్షాలు కురవాలి. కానీ ఈసారి కురవని కారణంగా మొత్తం తీవ్రమైన వర్షాభావ పరిస్థితులు ఉన్నందున ఆగష్టు నెలలో వర్షాభావాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం ఇప్పటికే ప్రతిపాదనలను సిద్ధం చేస్తోంది. అందువల్ల గౌరవ మంత్రి గారికి నేను సూచన చేసేదేమంటే అన్ని మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించి ప్రత్యామ్నాయ విత్తనాలను ఇస్తున్నాము. ఆ విత్తనాలను కూడా తీసుకోలేని పరిస్థితుల్లో కరవు మండలాలుగా ప్రకటించని రైతులు ఉన్నారు. కాబట్టి వాళ్లకు కూడా ఈ సౌకర్యాన్ని కల్పించడానికి, అట్లాగే త్రాగునీటి సమస్యను ఎదుర్కోవడానికి గౌరవ మంత్రివర్యులు లోకేశ్ బాబు గారు నిన్ననే మా అందరితో మాట్లాడటం జరిగింది. ఎక్కడా త్రాగునీటి సమస్య రాకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోమని చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి ప్రభుత్వం, మంత్రి గారు తప్పకుండా మిగిలిన మండలాలను కూడా కరవు మండలాలుగా ప్రకటించే దానికి చర్యలు తీసుకొని, రైతుల్లో ఒక భరోసాని నమ్మకాన్ని కలిగించే విధంగా చూడాలి. ఈ ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ చేయనంత సహాయాన్ని అనంతపురం జిల్లా రైతులకు చేసింది, చేస్తుంది, చేయబోతోంది. ఈ ప్రభుత్వం మీద రైతుల్లో ఒక నమ్మకం ఉంది. చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఉన్నంతవరకు మాకేమీ కాదని. కాబట్టి అట్లాంటి కార్యక్రమాలే మనం చేస్తున్నాం. కాబట్టి ఆ రకంగా అన్ని మండలాలను కూడా కరవు మండలాలుగా ప్రకటించాలి. ఎందుకంటే నిబంధనల ప్రకారం వస్తున్నాయి. తీవ్రమైన వర్షాభావ పరిస్థితులు ఉన్నాయి కాబట్టి అన్ని మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించే దానికి సత్వరం చర్యలు తీసుకోమని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నిమ్మకాయల చిన రాజప్ప (పెద్దాపురం): అధ్యక్షా ఈ రోజు 344వ నియమం ప్రకారం రాష్ట్రంలోని అనావృష్టి పరిస్థితి పై చేపట్టిన చర్యలో పలువులు సభ్యులు పాల్గొనడం జరిగింది. జి.సూర్యనారాయణ గారు, శ్రీ బి.సి. జనార్థన్ రెడ్డి గారు, డా.బి.జయ నాగేశ్వరరెడ్డి గారు,

శ్రీ వై. సాంబశివరావుగారు, స్వామి గారు, శ్రీ కాలవ శ్రీనివాసులుగారు మాట్లాడటం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న కరవుని పారద్రోలాలని గత నాలుగు సంవత్సరాల నుండి చేస్తున్న ప్రయత్నంలో భాగంగా ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం గానీ, భూగర్భ జలాలను పెంచడంలో నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం గానీ, అనేక కార్యక్రమాలను లక్షలాది కోట్ల రూపాయలతో అనేక కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది. ఈరోజు ఆంధ్రప్రదేశ్ కరవు రహిత రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దాలనే ఉద్దేశంతో ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అయినా ఈరోజు ఉన్న వాతావరణ పరిస్థితుల వలన, సీజనల్ కండీషన్ వలన అనేక మండలాల్లో కరవు పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జూన్, జులై నెలల్లో కురవాల్సిన సగటు వర్షపాతం 245 మిల్లీ మీటర్ల కాగా 12.3 శాతం తక్కువగా నమోదైయ్యింది. ఈ రెండు నెలలకు గాను, 214.8 శాతం వర్షపాతం నమోదైయ్యింది. తూర్పు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో అధిక వర్షపాతం నమోదుకాగా, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం, కృష్ణా జిల్లాల్లో సాధారణ వర్షపాతం నమోదు అయ్యింది. గుంటూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తూరు, అనంతపురం జిల్లాల్లో తక్కువ వర్షపాతం నమోదైయ్యింది. కడప జిల్లాలో అత్యల్ప వర్షపాతం నమోదైయ్యింది. కరవు మండలాల నిర్ధారణకు అనుసరించాల్సిన విధివిధానాల పరంగా మారిన మ్యాన్యువల్ ప్రకారం పరిశీలించి మూడు దశల్లో కరవు మండలాలను నిర్ధారించుటకు ప్రభుత్వం జిల్లా కలెక్టర్లకు ఆదేశాలను జారీ చేయడం జరిగింది. ఆ ఆదేశాల ప్రకారం తొమ్మిది జిల్లాల నుండి కరవు ప్రతిపాదనలు రాగా, రాష్ట్ర కమిటీ నిబంధనల ప్రకారం పరిశీలించి కరవు తీవ్రంగా ఉండే మండలాలుగా 274 మండలాలను, ఒక మండలాన్ని సాధారణ కరవు మండలంగా నిర్ధారించడం జరిగింది. ఆరు జిల్లాల్లో 275 మండలాలను కరవు మండలాలుగా జీఓఎంఎస్ నెం.6 ద్వారా ప్రకటించడం జరిగింది. తదుపరి జీఓఎంఎస్ నెం.8 ద్వారా ప్రకాశం, నెల్లూరు, అనంతపురం, కడప, చిత్తూరు, కర్నూలు జిల్లాల్లోని 296 మండలాలను కరవు పీడిత మండలాలుగా ప్రకటించడం జరిగింది. కరవు మెమోరాండం క్రింద ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రమాణాల ప్రకారం 2018 ముందస్తు ఖరీఫ్ సీజన్ కి గానూ కేంద్ర సహాయం కోసం, కేంద్ర ప్రభుత్వ వ్యవసాయ శాఖను రూ.1079.39 కోట్లు కేంద్ర నిబంధనల ప్రకారం 1430.07 కోట్లను రాష్ట్ర నిబంధనల ప్రకారం కోరుతూ కరవు మెమోరాండంను 20.08.2018న పంపించడం జరిగింది.

కాగా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆయా మండలాలను తనిఖీ చేయు నిమిత్తం కేంద్ర బృందాన్ని పంపించాల్సి ఉంది. అలాగే కరవు మెమోరాండం వివరాలను కూడా వ్యవసాయశాఖ, ఉద్యానశాఖ, గ్రామీణ నీటి సరఫరా, పట్టణ నీటి సరఫరా, పశుసంవర్ధకశాఖ, కరవు, ఉపాధి, పోషకాహారం, దీని క్రింద రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటికే రూ.124.76 కోట్లను రిలీజ్ చేయగా, మరో రూ.1019.99 కోట్లను రిలీజ్

చేయాల్సి ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రమాణాల ప్రకారం రూ.1079.39 కోట్లు, రాష్ట్ర ప్రమాణాల ప్రకారం రూ.1430 కోట్లను ఆర్థిక సహాయంగా విడుదల చేయాల్సిందిగా కేంద్రాన్ని కోరడం జరిగింది. అట్లాగే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందు జాగ్రత్తతో ఆరు జిల్లాల్లో ఆరుగురు సీనియర్ ఐఏఎస్ అధికారులను ప్రత్యేక అధికారులుగా నియమించడం జరిగింది. కరవును సమర్థవంతంగా ఎదుర్కోవడానికి అన్ని చర్యలను ప్రభుత్వం తీసుకుంటోంది. అదనపు కరవు మండలాల ప్రకటన కోసం ప్రకాశం, చిత్తూరు జిల్లాల్లో అదనపు కరవు మండలాలను గుర్తించే ప్రతిపాదనను కూడా పరిశీలించి 14 మండలాలను తీవ్ర కరవు పీడిత మండలాలుగా, రెండు మండలాలను సాధారణ కరవు మండలాలుగా, చిత్తూరు జిల్లాలో 5 మండలాలు తీవ్ర కరవు పీడిత మండలాలుగా గుర్తించి 31.08.2018న ఉత్తర్వులను జారీ చేయడం జరిగింది. ప్రస్తుతం 296 కరవు మండలాలుగా ఉన్నాయి. సభ్యులు మరికొన్ని మండలాలను కూడా కరవు మండలాలుగా ప్రకటించమని కోరడం జరిగింది. దానిని కూడా పరిశీలిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. అట్లాగే కరవు మండలాల సహాయక చర్యల క్రింద కరవు ప్రభావిత ప్రాంతంలో ఆరు జిల్లాల్లో 7,47,730 మంది రైతులకు సంబంధించిన 33 శాతానికి పైగా పంటలకు నష్టం జరిగింది. దాని విస్తీర్ణం దాదాపు 5.02 లక్షల హెక్టార్లు కాగా రూ.698.84 కోట్లు నష్టపోయారు. వ్యవసాయం, ఎరువులు, కరవును ఎదుర్కోవడానికి స్వల్పకాలిక పంటలైన జొన్న, ఉలవులు, బొబ్బర్లు, కొర్రలు.

12.50 PM

కందులు, పెసలు, మినుములు మొదలగు పంటల సాగును మరియు విత్తనాలకు గానూ కరవును తట్టుకునే విధంగా మొత్తం 83,379 క్వీంటాళ్ల పరిమాణం గల అవసరమైన వివిధ వంగడాల విత్తనాలను తెప్పించి సరఫరా లక్ష్యంగా పెట్టుకుని అందులో ఇప్పటికే 20,895 క్వీంటాళ్లను సరఫరా చేయడంతో పాటు మరో 22,273.60 క్వీంటాళ్లను సరఫరాకు సిద్ధంగా ఉంచడం జరిగింది. కరవు ప్రకటిత మండలాలలో నూటికి నూరు శాతం విత్తన సబ్సిడీపై పంపిణీ పురోగతిలో ఉన్నది. ప్రకాశం, నెల్లూరు, రాయలసీమ జిల్లాలలో మొత్తం 48,342.16 హెక్టార్ల వెరుశనగ పంట పాక్షికంగా ఎండిపోయే స్థితిలో ఉన్నది. రక్షిత చర్యగా రెయిన్ గన్స్ మరియు స్ప్రింక్లర్లతో 20,146.64 హెక్టార్ల వెరుశనగ పంటను కాపాడడం జరిగింది.

ఉద్యానవనం: ప్రకాశం, నెల్లూరు, కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాల్లో నిమ్మ, బత్తాయి, అరటి, బొబ్బాయి, టమెటా పంటలు దాదాపు 250 హెక్టార్లలో నీటి కొరత సమస్య ఉంది. దాదాపుగా 344 మంది రైతులకు మొత్తం రూ. 44.00 లక్షలను నష్టపరిహారం క్రింద ఇవ్వడం జరిగింది.

కరవు నివారణ చర్యలు: ప్రభుత్వం ముందుగానే అనేక కరవు నివారణ చర్యలను రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న అన్ని మండలాల్లో తీసుకోవడం జరిగింది. అందులో ముఖ్యంగా దాదాపు 172 వ్యవసాయ నీటి కుంటలను (Form ponds) 50% సబ్సిడీతో రైతులకు సరఫరా చేయడం జరిగింది. అందు నిమిత్తం ప్రభుత్వం రూ. 129.00 లక్షలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అంతేగాక, రూ. 755.00 లక్షల ఆర్థిక వ్యయంతో ప్రభావిత జిల్లాలలో 544 వ్యవసాయ నీటి కుంటలను ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

కరవు పరిస్థితులలో భూసార తేమను కాపాడటానికి, ప్రత్యేకించి పండ్ల తోటలలో అలాగే కూరగాయలు, మసాలా దినుసులు వంటి ఇతర ఉద్యానవన పంటలను పరిరక్షించడానికి ఉద్దేశించిన ప్రధాన చర్యలలో మల్చింగ్ ఒకటి రూ. 8.97 కోట్ల ఆర్థిక వ్యయంతో ప్రభావిత జిల్లాలలోని 5,601 హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో మల్చింగ్ను ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

హైబ్రిడ్ కూరగాయల విత్తన సరఫరా కోసం ఇప్పటి వరకు కరవు ప్రకటిన జిల్లాలలో రూ. 9.60 లక్షల వ్యయంతో 320 హెక్టార్లకు కూరగాయల విత్తనాలను సరఫరా చేయడం జరిగింది. అంతేగాక, రూ. 1.43 కోట్ల ఆర్థిక వ్యయంతో ప్రభావిత జిల్లాలలో 4,750 హెక్టార్లకు కూరగాయల విత్తనాలను సరఫరాచేయాలని ప్రతిపాదనలు చేయడం జరిగింది.

ఇప్పటికే మైక్రో ఇరిగేషన్ క్రింద కరవు జిల్లాలలో రూ. 11,781.25 లక్షల వ్యయంతో 18,125 హెక్టార్లలో సూక్ష్మ సేద్యాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. అంతేగాక రూ. 1,077.00 కోట్లతో 1,68,000 హెక్టార్లలో సాగును ప్రోత్సహించాలని ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

నీటి రవాణా ద్వారా కరవు పీడిత జిల్లాలలో ప్రత్యేకించి రవాణా ద్వారా పండ్ల చెట్లకు నీటిని సరఫరా చేయడం వల్ల కరవు పరిస్థితి నుండి పండ్ల తోటలను కాపాడటమే కాకుండా దిగుబడి కూడా గణనీయంగా పెరుగుతుంది. సుదీర్ఘ వర్షాభావంతో కూడిన లోటు వర్షపాతం ఫలితంగా భూగర్భ జలం క్షీణించడం వల్ల రాబోయే వేసవి కాలంలో ఉద్యానవన పంటలు దెబ్బతింటాయి. రూ. 620 లక్షల అంచనా వ్యయంతో కడప జిల్లాలో లైఫ్ సేవింగ్ సాగును చేపట్టాలని 3440.80 హెక్టార్ల విస్తీర్ణాన్ని ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

జీబా టెక్నాలజీ ద్వారా భూసార తేమను పరిరక్షించడమే లక్ష్యంగా గరిష్ట దిగుబడులను సాధించడానికి నీటి ప్రాధాన్యత సమయాలలో దీనిని వినియోగించడం జరుగుతుంది. ఇప్పటి వరకు 11,735 హెక్టార్లను వర్తింపు చేస్తూ 6 కరవు ప్రభావిత జిల్లాలలో 157.27 టన్నుల జీబాను పంపిణీ చేయడమైనది. తద్వారా వ్యవసాయ చెరువులు, మల్చింగ్, కూరగాయల విత్తన సరఫరా, కూరగాయల మిసీ కిట్లు, జీబా టెక్నాలజీ, సూక్ష్మ సాగు వంటి కరవు నివారణ చర్యలను చేపట్టడం జరిగింది. లైఫ్ సేవింగ్ సాగుకు ఎటువంటి ప్రత్యేక బడ్జెట్ లేదు అవసరమైన నిధులను ఎన్.డి.ఆర్.ఎఫ్. క్రింద వివర్తన నిర్వహణ శాఖలో లభ్యంగా ఉన్న నిధుల నుండి భరించవల్సి ఉంది.

గ్రామీణ నీటి సరఫరా శాఖ: 30.08.2018 తేదీ వరకు లబ్ధిపొందుతున్న 9.92 లక్షల జనాభాకు 5,821 ట్యాంకర్ బ్రీప్పలతో 885 జనావాసాలకు త్రాగునీటిని సరఫరా చేయడం జరిగింది. పశువులకు త్రాగునీటిని అందించడం కోసం అనంతపురం జిల్లాలోని 7,721 పశువుల కోసం 25 జనావాసాలకు, చిత్తూరు జిల్లాలోని 781 పశువుల కోసం 5 జనావాసాలకు, ప్రకాశం జిల్లాలోని 40,015 పశువుల కోసం 19 జనావాసాలకు నీటిని తరలించడం జరిగింది. 136 జనావాసాలలో త్రాగునీటిని సరఫరా చేసేందుకు గానూ 150 పైవేట్ బోరు బావులను అద్దెకు తీసుకోవడం జరిగింది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని కాలువలకు నీటిని విడుదల చేసినప్పుడల్లా 1610 వేసవి నిల్వ ట్యాంకులను పూర్తి నీటి నిల్వ సామర్థ్యం మేరకు నింపడమైనది. జల రవాణా టోల్ ఫ్రి నంబర్ 1800 క్రింద అలాగే 1899 ద్వారా ప్రింట్ మీడియా ద్వారా, ఎలక్ట్రానిక్, సోషల్ మీడియా ద్వారా త్రాగునీటి సమస్యను గుర్తించి అందు నిమిత్తం చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది. ట్యాంకులకు జి.పి.ఎస్. సిస్టమ్ను అమర్చి కచ్చితంగా అవసరమైన ప్రాంతాలకు త్రాగునీటిని అందించేందుకు చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది. మండల స్థాయి టీమ్లను ఏర్పాటుచేసి నీటి సరఫరా పరిస్థితిని ఎప్పటికప్పుడు పర్యవేక్షించడం జరిగింది. టెలికమ్యూనికేషన్ ద్వారా, టెలికాన్ఫరెన్స్ ద్వారా పరిస్థితిని ఎప్పటికప్పుడు పర్యవేక్షించడం జరుగుతోంది.

11.05.2018 తేదీ గల జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం. 409 ద్వారా త్రాగునీటి పథకాల మరమ్మత్తులను చేపట్టేందుకోసం అనంతపురం, కర్నూలు, కడప, చిత్తూరు, నెల్లూరు మరియు ప్రకాశం జిల్లాలలో ఒక్కొక్క జిల్లాకు రూ. 2.00 కోట్లను విడుదల చేయడం జరిగింది. త్రాగునీటి సరఫరా కోసం జలవాణి కాలే సెంటర్ ద్వారా త్రాగునీటి సమస్యను పర్యవేక్షించడం, జి.పి.ఎస్. అనుసంధానిత ట్యాంకర్ బ్రాకింగ్ విధానం వంటి పర్యవేక్షణ చర్యలు, రోజువారీ త్రాగునీటి పరిస్థితిని పర్యవేక్షించేందుకు త్రినభ్య మండల బృందాలను ఏర్పాటుచేయడం, వారంలో 3 సార్లు టెలీ కాన్ఫరెన్సును శాఖ నిర్వహించడం జరిగింది.

పట్టణ స్థానిక సంస్థలలో రోజుకు 4330 బ్రీప్పలతో 656 ట్యాంకర్ల ద్వారా నీటిని సరఫరా చేయడం జరిగింది.

పశుసంవర్ధక శాఖ: 2018, July, 1వ తేదీ నాటికి చేపట్టిన సహాయక చర్యల క్రింద పశుగ్రాస విత్తన సరఫరా నిమిత్తం 2,454.20 మెట్రిక్ టన్నులకు రూ. 11.79 కోట్లు, 60 రోజుల పాటు పశువుల దాణా సరఫరా 1,898.20 మెట్రిక్ టన్నులకు గానూ రూ. 22.20 కోట్లు, కిలో ఒక్కొటికి రూ. 3.50/- ల చొప్పున టి .ఎం.ఆర్. సరఫరా క్రింద 1,757.29 మెట్రిక్ టన్నులకు గానూ రూ. 1.59 కోట్లు, 75 శాతం సబ్సిడీ చొప్పున చాఫ్ కట్టర్ల సరఫరా క్రింద గడ్డి కోత యంత్రాలను మొత్తం 1430 పరిమాణంనకు రూ. 3.75 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అంతేకాకుండా కరవు పీడిత ప్రాంతాలలో రూ. 48.71 కోట్లు ఖర్చుచేసేందుకు అవసరమైన కార్యాచరణ ప్రణాళికను కూడా ప్రభుత్వం సిద్ధం చేయడం జరిగింది. అందుల భాగంగా పశుగ్రాస విత్తన సరఫరా, పశువుల దాణా, ఎండు గడ్డి, మొక్కజొన్న గడ్డి మరియు

టి.ఎం.ఆర్. సరఫరా నిమిత్తం కరవు ప్రాంతాలలో సరఫరా చేయాలని ప్రణాళికను సిద్ధం చేయడం జరిగింది.

గ్రామీణ ఉపాధి (MGNREGS): రాష్ట్రంలో ఖరీఫ్ (తొలి సీజను - 2018) సమయంలో కరవుగా ప్రకటించబడినట్టి మండలాల నుండి కార్మికుల వలసను ఆపివేయాలనే దృష్టితో 29.08.2018 తేదీగల పంచాయతీరాజ్ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ జారీ చేసిన G.O.Rt.No. 1049 ద్వారా వై.ఎస్.ఆర్. కడప జిల్లాలోని కడప మండలం మినహా కరవు ప్రభావిత మండలాలుగా ప్రకటించిన అన్ని మండలాలలో (275 మండలాలు) ఒక్కో గృహానికి 150 పనిదినాలకు మించకుండా, 100 పనిదినాల అర్హతకు మించి ఒక్కో గృహానికి అదనంగా 50 పనిదినాల వేతన ఉపాధిని సమకూర్చాలని ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులను జారీ చేసింది.

ప్రజా వంపిణీ వ్యవస్థ: నిత్యావసర సరకులు అంటే బియ్యం, పంచదార, కందిపప్పు, ఉప్పు, శనగలు, శనగపప్పు, గోధుమలు, గోధుమపిండి, రాగి, శనగపప్పు, జొన్న, శనగలు, కరవు ప్రభావిత మండలాలలోని మండల స్థాయి నిల్వ కేంద్రాలలో ఉంచడమైనది.

ఐ.సి.డి.ఎస్. కార్యక్రమం ద్వారా కరవు ప్రభావిత మండలాలలో సమకూర్చిన అనుబంధ పౌష్టికాహారం: 7 నెలల నుండి 3 సంవత్సరాల వయస్సు గల పిల్లలకు ఇంటికి తీసుకువెళ్లే రేషన్ గా ప్రతి నెల మొదటి రోజున ప్రతి లబ్ధిదారుకు 3 కిలోల బియ్యం, ½ కిలో కందిపప్పు, ½ కిలో నూనె, 8 గుడ్లను సరఫరా చేయడం జరుగుతోంది. 01.08.2017 తేదీ నుండి పైన పేర్కొన్న సరకుల స్థానంలో 2.5 కిలోల బాలామృతం ప్యాకెట్ వంటి పోషకాలు ఎక్కువ ఉండే ఆహార పదార్థాలను ప్రతినెలా లబ్ధిదారులందరికీ సరఫరా చేయడం జరుగుతోంది. ఒక్కో లబ్ధిదారుకు రూ. 8/- ల చొప్పున పైన పేర్కొన్న కరవు జిల్లాలలో 4.24 లక్షల మంది పిల్లలకు వర్తింప చేయడం జరిగింది.

3 సంవత్సరాల నుండి 6 సంవత్సరాల వయస్సు గల పిల్లలు (పాఠశాల పూర్వ వయోవర్గం): అంగన్ వాడీ కేంద్రాలలో ఒక్కో శిశువుకు ఒక రోజుకు 75 గ్రాములు వండిన వేడి అన్నం, 15 గ్రాముల పప్పు, 5 గ్రాముల నూనె, 25 గ్రాముల కూరగాయలు, సరకులు మరియు 5 గ్రాముల స్నాక్స్ మరియు నెలకు 16 గుడ్లను సమకూర్చడం జరుగుతోంది. ఆరు జిల్లాలలోని 275 కరవు పీడిత మండలాలలో 3.65 లక్షల మంది పిల్లలకు వర్తింప చేయడం జరిగింది. ఒక్కో శిశువుకు ఒక రోజుకు అయ్యే వ్యయం రూ. 8/- లు.

గర్భిణీ స్త్రీలు మరియు పాలిచ్చే తల్లులు: అంగన్ వాడీ కేంద్రాలలో నమోదైన గర్భిణీ మరియు పాలిచ్చే మహిళలకు ఒక సంపూర్ణ భోజనాన్ని అందించడం జరుగుతోంది. భోజనంలో అన్నం, కందిపప్పు, పాలు, గుడ్లు ఉంటుంది. అనుబంధ పౌష్టికాహార కార్యక్రమం క్రింద ఒక్కో లబ్ధిదారుకు రోజుకు రూ. 9.50/- లను భరించడమవుతున్నది. ఈ 6 కరవు జిల్లాలలో 2.18 లక్షల మంది గర్భిణీ,

పాలిచ్చే మహిళలకు వర్తింప చేయడం జరిగింది. ఒక్కో లబ్ధిదారుకు రోజుకు అయ్యే వ్యయం రూ. 9.50/- లు.

కిశోర ప్రాయ బాలికలు (నబల కార్యక్రమం): కార్యక్రమం క్రింద 11-14 వయోవర్గంలోని కిశోర ప్రాయ బాలికలకు అనుబంధ పౌష్టికాహారాన్ని సమకూర్చడమవుతున్నది. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం నుండి రాష్ట్రంలోని కిశోర ప్రాయ బాలికకు " టేక్ హోం రేషన్" గా బియ్యం, కందివప్పు, నూనె, గుడ్డు సమకూర్చడమైనది. అనుబంధ పౌష్టికాహార కార్యక్రమం క్రింద పథకాలను అమలు చేయడం జరుగుతోంది.

అన్న అమృత హస్తం (ఎఎహెచ్): అంగన్ వాడీ కేంద్రంలోని గర్భిణీలు, పాలిచ్చే మహిళల కోసం ఐరన్ మరియు ఫోలిక్ యాసిడ్ (ఐఎఫ్ఎ) ట్యాబ్లెట్లను ఇవ్వడంతో పాటు బియ్యం, పప్పు, పాలు, గుడ్డుతో కూడిన అక్కడికక్కడే భుజించే సంపూర్ణ భోజనం పెట్టడం జరుగుతోంది.

గోరు ముద్దలు: బాగా బరువు తక్కువగా ఉన్న 5 సంవత్సరాల వరకు వర్గీకరించబడిన (SUW)/ తీవ్రమైన పోషకాహార లోపం (SAM) మరియు పరిమిత తీవ్ర పోషకాహార లోపం (MAM) గల పిల్లల కోసం ప్రత్యేక సంరక్షణ, పర్యవేక్షణతో కూడిన ఆహారం బాల సంజీవని క్రింద అందించడం జరుగుతోంది.

పెడ్యూలు కులాల, పెడ్యూలు తెగల ఉప ప్రణాళికల నుండి ఆర్థిక మద్దతుతో, రాష్ట్ర అభివృద్ధి నిధి నుండి, ఇతర కేటగిరీల కోసం ప్రత్యేక పౌష్టికాహార మిషం క్రింద ప్రస్తుతమున్న అనుబంధ పౌష్టికాహార కార్యక్రమానికి అదనపు పౌష్టికాహారంగా ప్రత్యేక పౌష్టికాహార కార్యక్రమాన్ని అమలు చేయడమవుతుంది.

a) పెడ్యూలు కులాల జనాభా కోసం ప్రత్యేక పౌష్టికాహారం -

- i) పోషక స్థితితో నిమిత్తం లేకుండా, నూటికి నూరు శాతం పెడ్యూల్డు కులాల జనాభాతో కూడిన అంగన్ వాడీ కేంద్రాన్ని (గర్భిణీ స్త్రీలు, పాలిచ్చే మహిళలు, 6 సంవత్సరాల లోపు బాలలు)
- ii) రాష్ట్రమంతటా, పోషక స్థితితో నిమిత్తం లేకుండా 75 శాతం మించి నమెదు చేసుకున్న పెడ్యూల్డ్ కులాల కేటగిరీల లబ్ధిదారులు (గర్భిణీలు, పాలిచ్చే మహిళలు, 6 సంవత్సరాల లోపు బాలలు) ఉన్న పెడ్యూల్డ్ కులాల జనాభాతో కూడిన అంగన్ వాడీ కేంద్రాలు.
- iii) రాష్ట్రమంతటా, రక్షహీనత/ అధిక ప్రమాదం గల గర్భిణీలు, పాలిచ్చే మహిళలు, 6 సంవత్సరాలలోపు తీవ్ర పోషకాహార లోపం గల బాలలు ఉన్న పెడ్యూల్డ్ కులాల జనాభాతో కూడిన అంగన్ వాడీ కేంద్రాలు.

b) షెడ్యూల్డు తెగల జనాభా కోసం ప్రత్యేక పోషకాహారం -

శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం, తూర్పు గోదావరి మరియు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలోని 5 అత్యధిక సాంద్రత గల గిరిజన జిల్లాలకు వర్తింపజేస్తూ 24 గిరిజన ఐసిడిఎస్ ప్రాజెక్టులలో 6 సంవత్సరాల లోపు పిల్లలందరి పోషకాహార స్థితితో నిమిత్తం లేకుండా బాల సంజీవని క్రింద అదనపు పోషకాహారాన్ని అందించడమవుతున్నది.

పోషకాహారం కోసం మేము సైతం (పిఎంఎస్) -

రక్షహీనత గల గర్భిణీ స్త్రీలు మరియు పిల్లల తల్లులు మరియు పోషకాహార లోపం గల ఐసిడిఎస్ పిల్లల కోసం అనుబంధ పోషకాహారంతో అదనపు బలాన్ని కల్పించేందుకు అంగన్ వాడీ కేంద్రాలకు సామాజిక భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు మరియు ప్రమేయాన్ని కల్పించేందుకు వ్యక్తిగతంగా మరియు భావి దాతలు/ సంస్థలను ప్రోత్సహించేందుకు 2018, జనవరి నుండి మహిళాభ్యుదయం మరియు శిశు సంక్షేమ శాఖ ప్రారంభించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రత్యేక కార్యక్రమం. రాష్ట్రమంతటా రూ. 3.27 కోట్ల అంచనా రూపంలో స్థానిక సామాజిక వర్గం మరియు రాజకీయ సోదర భావం నుండి ఒక విశిష్టమైన అశేష మద్దతును పొందడమయింది.

నీరు-ప్రగతి:

కరవు రహిత రాష్ట్రంగా తయారు చేసేందుకు, రాష్ట్ర త్రాగునీటి, సాగు మరియు పారిశ్రామిక అవసరాల కోసం పౌరులందరికీ నీటి భద్రతను కల్పించేందుకు రాష్ట్రంలోని వృద్ధి కారకాలను ఉత్తేజపరచడం కోసం ప్రభుత్వం ఏడు మిషన్లను చేపట్టింది. ఈ మిషన్లలో ప్రాథమిక రంగ మిషన్ ఒకటిగా ఉంది. ఈ మిషన్ క్రింద నీటి సంరక్షణ మిషన్ అనే ఒక ఉప మిషన్ ఉంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను కరవు రహిత రాష్ట్రంగా చేసేందుకు నీటి సంరక్షణ, నీటి నిర్వహణ, నదుల అనుసంధానం మరియు మొక్కల పెంపకాన్ని చేపట్టడమయింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో జల వనరులు:

966 మి.మీ.ల సగటు వార్షిక వర్షపాతంతో అనంతపురంలో 496.6 మి.మీ.ల నుండి ఉత్తర కోస్తా జిల్లాలలో సుమారు 1217 మి.మీ.ల వరకు రాష్ట్రంలో వర్షపాతం విభిన్నంగా ఉంది. వర్షపాతం అస్థిరంగా ఉంది. ఒకే విధంగా వర్షపాతం లేదు. వరదలు, తుపానులు తరచుగా రావడంతో రాష్ట్రంలో కరవు ఒక ఆవృత అసాధారణ సంఘటనగా ఉంది.

రాష్ట్రంలో 40 భారీ, మధ్యతరహా, చిన్న తరహా నదులు ఉన్నాయి. వాటిలో గోదావరి, కృష్ణ మరియు పెన్నా వంటి నదులు ప్రధానమైనవిగా ఉన్నాయి. 40 నదులకు గాను, ఇతర రాష్ట్రాలలో విస్తరించిన పరివాహ ప్రాంతాలతో అంతర్ రాష్ట్ర నదులు 15 ఉన్నాయి.

బదులుగా, వర్షాలు మున్నగునవి లేకపోవడంతో నేల తేమ క్షీణించడం, భూగర్భ నీటి మట్టం తగ్గడం, చెరువులు ఎండిపోవడంతో రాష్ట్రంలోని రాయలసీమ మరియు ఇతర ప్రాంతాలు తరచుగా కరవును ఎదుర్కొంటున్నాయి. అదే సమయంలో మిగులు నీరు గోదావరి నది నుండి సముద్రంలోకి ప్రవహిస్తున్నది. గోదావరి నది నుండి సముద్రంలోకి వెళ్లుతున్న సగటు వార్షిక ప్రవాహం దాదాపు 1,500 టి.ఎం.సి.లుగా ఉంది.

రాష్ట్రం మొత్తం మీద మిగులు రాష్ట్రంగా ఉంది. కానీ, లభ్యత ఏకరీతిగా లేదు. మన రాష్ట్రంలో నీటి పరిస్థితిలో మిగులు అదే విధంగా లోటు ఉంది. ఈ నేపథ్యంలో మిగులు నీటిని మళ్లించేందుకు అంతర్గత మరియు అంతర్ రాష్ట్ర నదులను అనుసంధానం చేయాలని ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఉద్దేశిస్తున్నది. హామీ గల నీటి సరఫరాలను రైతులకు కల్పించేందుకు అనుసంధానిస్తున్న రాష్ట్ర అంతర్గత నదుల అనుసంధానానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం అత్యంత అనువైన రాష్ట్రంగా ఉంది.

వరుస సంవత్సరాలలో భూగర్భ నీటిని తోడివేయడం వల్ల, భూగర్భ నీటి మట్టం క్రమంగా పడిపోయింది. బోరు బావుల త్రవ్వకం పై మరియు పంపు సెట్లపై అవరిమితమైన వ్యయాన్ని భరిస్తూ కొన్ని సందర్భాలలో రైతులు 1000 అడుగుల కంటే ఎక్కువ లోతుగా బోరుబావులను త్రవ్వతున్నారు. ఈ వాస్తవాల దృష్ట్యా, అనిశ్చితులను అధిగమించేందుకు, మెరుగైన " నీటి సంరక్షణ మరియు సుస్థిర నిర్వహణ" ద్వారా రాష్ట్రాన్ని కరవు రహిత రాష్ట్రంగా చేయాలనే దృష్టితో ప్రాథమిక రంగ మిషన్ క్రింద సబ్ మిషన్ గా నీటి సంరక్షణ మిషన్ నీరు - చెట్టును ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చేపట్టింది.

నీటి సంరక్షణ:

నీటి సంరక్షణ వల్ల, మొత్తం వర్షపాతం, ఉపరితల ప్రవాహం మరియు భూగర్భ నీటిని పరిగణనలోకి తీసుకుని వృధాగా సముద్రంలోకి వెళ్లకుండా నివారించడం ద్వారా జలాలను పూర్తిగా వినియోగించుకునేందుకు ప్రణాళికను రూపొందించడమవుతుంది.

నీటి నిర్వహణ:

నీటి నిర్వహణ వల్ల, వివిధ రాష్ట్ర ఆర్థిక రంగాల కోసం రక్షిత నీటిని అత్యంత సమర్థవంతంగా వినియోగించేందుకు వీలవుతుంది.

నీరు - చెట్టు

రాష్ట్రాన్ని కరవు రహిత రాష్ట్రంగా తయారుచేయాలనే దృష్టితో ప్రాథమిక రంగ మిషన్ క్రింద నీరు-చెట్టు ఉప- మిషన్ ను ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చేపట్టింది.

జల వనరుల శాఖ, గ్రామీణాభివృద్ధి, అటవీ శాఖ, ఎ.పి.ఎస్.ఎ.సి. వంటి నీటి సంరక్షణ శాఖలు మరియు వ్యవసాయం, ఉద్యానవనం, మత్స్య పరిశ్రమల శాఖ, ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్. మునిసిపల్ పరిపాలన

మరియు పట్టణాభివృద్ధి శాఖల వంటి నీటి వినియోగ శాఖలలో నీరు - చెట్టు కార్యక్రమం అంతర్ శాఖీయ సమ్మేళనాన్ని తీసుకువచ్చింది. చిత్తూరు జిల్లాలోని బి.కొత్తకోట మండలంలో గుమ్మ సముద్రం చెరువు వద్ద 19.02.2015 తేదీన నీరు చెట్టు కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించడం జరిగింది.

త్రాగునీటి కోసం పరిశ్రమలు, ఇతర అవసరాల కోసం నీటిని ఏర్పాటు చేస్తూ, రైతుల జీవనోపాధి, అభివృద్ధి సుస్థిరత కోసం సాగునీటిని చాలినంతగా ఏర్పాటు చేయడం; అనావృష్టి కాలంలో కరవు ఉపశమనం; భారీ, మధ్యతరహా, చిన్న తరహా సాగునీటి ప్రాజెక్టులలో ఆయకట్టు అంతరాన్ని పూడ్చడం; వివిధ చర్యల ద్వారా రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా వినియోగించుకున్న ప్రాంతాలలో భూగర్భ నీటి మట్టాలను మెరుగుపర్చడం; రాష్ట్రంలో మొత్తంగా పచ్చదనాన్ని పెంచడం, ప్రస్తుతం ఉన్న 25 శాతం అటవీ ప్రాంతాన్ని 33 శాతం అటవీ ప్రాంతంగా ఉండేటట్లుగా చేయడం; కురిసిన ప్రతి వర్షపు నీటి బొట్టును వడిసి పట్టుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఆ దిశగా రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులను వినియోగించుకోవడం ద్వారా M.G.N.R.E.G.S. కలయిక ద్వారా జలపాతాల అభివృద్ధి, మరమ్మత్తులు, పునరుద్ధరణ, చెరువుల పూడికతీత వంటి అనేక నీటి సంరక్షణ పనులను అన్ని నీటి సంరక్షణ శాఖలు చేపట్టాలి. కట్టలను పటిష్టపర్చడం, సరఫరా ఛానళ్లు, ఆనకట్టలు, తూములు, పంపిణీ వ్యవస్థకు మరమ్మత్తుల కోసం ఈ పనులను ఉద్దేశించడమయింది. పర్యావరణ సమతౌల్యం, రైతులపై ఆర్థిక భారాలను నివారించడానికి రాష్ట్రంలో భూగర్భ నీటి మట్టాలు 3-8 మీటర్లు ఉండేటట్లు చూడటమే నీరు చెట్టు ప్రధాన ఉద్దేశాలు.

నీరు-చెట్టు పనులు:

i) చిన్న తరహా సాగునీటి శాఖలో ఈ క్రింది పనులను చేపట్టడమయింది. చెరువుల పూడికతీత, చెరువు గట్లను పటిష్టపర్చడం, చెరువు తూములకు మరమ్మత్తులు, పట్టర్ల పున: స్థాపన, మిగులు ఆనకట్టలకు మరమ్మత్తులు, చిన్న తరహా చెరువులు, చెక్ డ్యాంలు సరిహద్దుల వెంబడి పెరిఫెరల్ ట్రెంచిలను త్రవ్వడం, వ్యవసాయ కుంటలు (పంట సంజీవని), జలపాత అభివృద్ధి.

ii) భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి ప్రాజెక్టులలో ఈ క్రింది పనులను చేపట్టడమయింది.

iii) భారీ కాలువలలో పూడికతీత, పంపిణీ మరియు మధ్య తరహా కాలువల యొక్క కాలువగట్లను పటిష్టపర్చడం, సిడి, సిఎం పనులకు మరమ్మత్తులు/ తిరిగి నిర్మించడం, తూముల పట్టర్లకు మరమ్మత్తులు

గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖలో ఈ క్రింది పనులను చేపట్టడమయింది.

చెరువుల పూడికతీత, ఎంఐ చెరువులను పునరుద్ధరించడం, చెక్ డ్యాంలు వ్యవసాయ కుంటలు (పంట సంజీవని), పూట చెరువులు ఇతర సంరక్షణ కట్టడాలు, కాంటూరు ట్రెంచిలు, భూమిలో తేమ సంరక్షణ పనులు మొదలుగునవి.

అటవీ శాఖ పరిధిలో చెక్ డ్యాంలు కాంటూరు ట్రెంచిలు, రాక్ ఫిల్ డ్యాంలు, ఎలిఫెంట్ ట్రాఫ్/ నీటిని పీల్చుకొనే ట్రెంచి వంటి వాటిని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

నీరు చెట్టు కార్యక్రమం క్రింద 2015-16, 2016-17, 2017-18 మరియు 2018-19 వ సంవత్సరాలలో చెరువల పూడిక తీయడం, చెరువు గట్లను పటిష్టపర్చి ఏకీకృతం చేయడం, చెరువు తూములకు మరమ్మతులు చేయడం, పట్టర్ల మరమ్మతులు మరియు ప్రతిస్థాపన చేయడం, నిల్వ సామర్థ్యాన్ని పెంచడానికి మరియు ఆయకట్టును స్థిరీకరించడానికి అదనంగా ఉన్న ఆనకట్టలకు మరమ్మతులు చేయడం జరిగింది. అంతేకాక ప్రస్తుతం ఉన్న నీటి సంరక్షణ కట్టడాలకు మరమ్మతులు, పునరుద్ధరణ, భూగర్భ జలాలను పెంచడానికి చెక్ డ్యాంలు, ఊట చెరువులు, వ్యవసాయ కుంటలు వంటి కొత్త కట్టడాలను చేపట్టడమయింది. MGNREGS, నీరు చెట్టు పథకాల క్రింద భారీ ఎత్తుల భూసార తేమ సంరక్షణను కూడా చేపట్టడమయింది. గత నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో చెరువుల పూడిక తీయడం క్రింద - 86.70 కోట్ల క్యూబిక్ మీటర్లు, అభివృద్ధి పరిచిన జలపాతాల సంఖ్య - 2901, చిన్న తరహా సాగునీటి శాఖ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ నిర్మించిన చెక్ డ్యాంల సంఖ్య - 1.031 లక్షలు, చిన్న తరహాసాగునీటి శాఖ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ త్రవ్విన వ్యవసాయ కుంటల సంఖ్య - 9.548 లక్షలు. గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ నిర్మించిన ఇతర సంరక్షణ కట్టడాల సంఖ్య - 9.587 లక్షలు, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ చేపట్టిన భూసార తేమ సంరక్షణ పనుల సంఖ్య - 1.126 లక్షలు.

నీరు చెట్టు పనుల కారణంగా చిన్న తరహా సాగునీటి శాఖ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ చేపట్టిన చెరువుల పూడికతీత, నీటి సంరక్షణ కట్టడాల నిర్మాణం కారణంగా చెరువులలో, ఇతర జలాశయాలలో 94.569 టి.ఎం.సి.ల నీటిని అదనరగా నిల్వ చేయడం జరిగింది. 7.694 లక్షల ఎకరాలలో ఆయకట్టును స్థిరీకరించడమయింది. ఆయా పనులకు గానూ చిన్నతరహా సాగునీటి శాఖ రూ. 4,039.67 కోట్లు, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ రూ. 11,180.26 కోట్లు, అటవీ శాఖ రూ. 148.54 కోట్లు మొత్తం నాలుగు సంవత్సరాలకు కలిపి రూ. 15,368.47 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది.

నీరు చెట్టు కార్యక్రమం క్రింద పనులను చేపట్టడంతో పాటు ప్రజలకు అవగాహన కల్పించడం కూడా జరిగింది. అవగాహన సదస్సులు - 2015, మే 2వ తేది నుండి 2015, మే 11 వ తేదీ వరకు గ్రామాలలో ముమ్మర అవగాహన పెంపు ప్రచారాన్ని మరియు రాష్ట్రంలోని అన్ని గ్రామాలలో నీటి సంరక్షణ ప్రాముఖ్యత అంశంపై బహిరంగ చర్చను చేపట్టడం జరిగింది. కరవు నివారణపై ప్రచారం (కరవు నివారణ ప్రణాళిక) గ్రామం, మండలం, జిల్లా, రాష్ట్ర స్థాయిలలో గల అన్ని వర్గాల ప్రజల క్రియాశీలక భాగస్వామ్యంతో కరవు నివారణ, నదుల అంతర్గత అనుసంధానం, నీటి సంరక్షణ, నీటి

నిర్వహణ, మొక్కల పెంపకంపై అవగాహన కల్పించడం కోసం 2015, అక్టోబరు 2 వ తేదీ నుండి డిసెంబరు, 28 వ తేదీ వరకు కరవు నివారణ ప్రచారాన్ని చేపట్టడం జరిగింది.

నీరు ప్రగతిపై వర్క్ షాపులను నిర్వహించి నీటి సంరక్షణ, నిర్వహణ కోసం అన్ని వర్గాల ప్రజల నుండి వినూత్న ఆలోచనలను స్వీకరించడానికి ఇంజనీరింగ్ కళాశాల విద్యార్థులు, లెక్చరర్లు, ప్రొఫెసర్లు, రీసెర్చ్ స్కాలర్లు, డబ్ల్యు.ఎ.లు. జె.బి.ఎం.ల సభ్యులు, సాధారణ ప్రజానీకానికి తగురీతిగా ప్రమేయాన్ని కల్పిస్తూ 6-2-2017 నుండి 9-2-2017 వరకు అన్ని జిల్లాలలో నీరు ప్రగతి, జిల్లా సాగునీటి దార్యనికత డాక్యుమెంట్లపై వర్క్ షాపులను నిర్వహించడం జరిగింది.

నీటి సంరక్షణపై 90 రోజుల ప్రచారం - నీరు ప్రగతి ఉద్యమం - 90 రోజులు కళాశాల/ విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థులు ఫ్యాకల్టీ, మరియు సమాజంలోని ఇతర భాగస్వాములందరినీ సమీకరిస్తూ నీటి సంరక్షణ ప్రభావం (నీరు ప్రగతి ఉద్యమం - 90 రోజులు) కోసం జిల్లా వారీగా అన్ని జిల్లాలలో 20-4-2017 నుండి 20-7-2017 వరకు చేపట్టడమయింది. జలసిరికి హారతి - రాష్ట్రంలో జలాశయాలు, నీటి సంరక్షణ ప్రాముఖ్యత అంశంపై అవగాహన కల్పించడానికి 6-9-2017 నుండి 8-9-2017 వరకు పండుగ వాతావరణంలో రాష్ట్రంలోని అన్ని జలాశయాలు, నదుల వద్ద జలసిరికి హారతిని నిర్వహించడం జరిగింది. ప్రస్తుతం, ప్రభుత్వం కళాశాల/ విశ్వవిద్యాలయం ఫ్యాకల్టీ, విద్యార్థులతో కలుపుకొని ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వేతర కార్యనిర్వాహకులకు తగురీతిగా ప్రమేయాన్ని కల్పిస్తూ అన్ని జిల్లాలలో జల సంరక్షణపై 116 రోజుల ప్రచారాన్ని, జల సంరక్షణ ఉద్యమం - 139 రోజుల పాటు 12-2-2018 నుండి 30-6-2018 వరకు ప్రకటించింది. గడిచిన మూడు సంవత్సరాల కాలంలో రాష్ట్రంలో నీరు చెట్టు, నీరు ప్రగతి కార్యక్రమం క్రింద చేపట్టిన వివిధ కార్యకలాపాల ద్వారా ప్రశంసించదగ్గ ఫలితాలను సాధించడం జరిగింది. నీటి సంరక్షణ, నిర్వహణ, భారీ ఎత్తున చెట్లను నాటడం, నదుల అనుసంధానం మరియు ప్రజా భాగస్వామ్యంతో భూగర్భ జలాల పెంపు ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని కరవు రహిత రాష్ట్రంగా రూపొందించవచ్చును.

అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రాష్ట్రాన్ని కరవు రహిత రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దడానికి అనేక కార్యక్రమాలను తీసుకొవడం కూడా జరిగింది. అలాగే గౌరవ సభ్యులు శ్రీ జి.నూర్యనారాయణ గారు కూడా అనంతపురం జిల్లాకు సంబంధించిన కరవు పరిస్థితులను ప్రస్తావించడం జరిగింది. అనంతపురం జిల్లాలో 44 మండలాలను కరవు మండలాలుగా గుర్తించడం జరిగింది. ముందస్తు కరవు జూలై 31వ తేదీ వరకు ఉన్న వర్షాభావ పరిస్థితులను పరిగణనలోకి తీసుకుని ఆయా మండలాలను కరవు మండలాలుగా గుర్తించడం జరిగింది. మిగతా 19 మండలాలను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుని కరవు మండలాలుగా ప్రకటించడం జరుగుతుంది. ఏవైతే కరవు మండలాలుగా గుర్తించబడి ఉన్నాయో, వాటికి అదనంగా మరికొన్ని మండలాలను కూడా కరవు మండలాలుగా గుర్తించడం జరుగుతుందనే విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు శ్రీ జి.నూర్యనారాయణ గారికి మరియు సభ్యులందరికీ సభాముఖంగా

తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే రాయలసీమ ప్రాంతంలో కూడా 20,164 హెక్టార్లలో వేరుశనగ పంటను రెయిన్ గన్స్ ద్వారా కాపాడటం జరిగింది.

అలాగే సభ్యులు శ్రీ బి.సి.జనార్ధన్ రెడ్డి గారు ప్రస్తావించిన అంశానికి సంబంధించి కూడా కర్నూలు జిల్లాలో మొత్తం 37 మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రభుత్వం ప్రకటించడం జరిగింది. పంట నష్టం క్రింద 2,70,000 మంది రైతులకు రూ. 295.23 కోట్లను నష్టపరిహారం క్రింద మరియు ఇన్ ఫుట్ సబ్సిడీ క్రింద ఇచ్చేందుకు సంబంధించిన ప్రతిపాదనలను పంపించడం జరిగింది. జిల్లా అధికారులు పంపే ప్రతిపాదనల మేరకు మిగతా మండలాలను కూడా నిబంధనలకు లోబడి కరవు మండలాలుగా ప్రభుత్వం ప్రకటించడం జరుగుతుంది. అలాగే కర్నూలు జిల్లాకు సంబంధించి సభ్యులు శ్రీ బి.జయనాగేశ్వరరెడ్డి ప్రస్తావించిన అంశానికి సంబంధించి కూడా జిల్లా అధికారుల నుంచి నివేదిక వచ్చిన తరువాత మిగతా మండలాలను నిబంధనలకు లోబడి కరవు మండలాలుగా ప్రభుత్వం ప్రకటిస్తుందనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే సభ్యులు శ్రీ సాంబశివరావు గారు మరియు బాల వీరాంజనేయ స్వామి గారు ప్రకాశం జిల్లాకు సంబంధించిన అంశాన్ని ప్రస్తావించారు. ఇప్పటికే ప్రకటించిన కరవు మండలాలకు అదనంగా మరి కొన్నింటిని కరవు మండలాలుగా గుర్తించి ప్రకటించడానికి ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. బాల వీరాంజనేయ స్వామి గారు శనగపంట, సుబాబుల్, జామాయిల్, పొగాకు మరియు ఇతర పప్పు దినుసుల పంటలకు సంబంధించి ప్రస్తావించారు. ప్రభుత్వం పరిశీలించి రైతాంగానికి న్యాయం చేసే విధంగా చర్యలు చేపట్టి సత్వరమే పంట నష్టపరిహారాన్ని అందిస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవ సహచర మంత్రి గారు అనంతపురం జిల్లాకు సంబంధించిన అంశాన్ని ప్రస్తావించారు. అనంతపురం జిల్లాకు సంబంధించి ముందస్తుగా ఇప్పటికే 44 మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రభుత్వం గుర్తించి ప్రకటించడం జరిగింది. ఆగష్టు మాసంలో వర్షాభావ పరిస్థితులుండగా మరో 19 మండలాలను కరవు మండలాలుగా గుర్తించాల్సి ఉంది. తప్పకుండా అందు నిమిత్తం చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాల ప్రకారం మిగతా 19 మండలాల్లో ఏర్పడిన కరవు పరిస్థితులపైన తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటామనే విషయాన్ని తెలియజేస్తూ, ఏది ఏమైనా కరవును ఎదుర్కొనడానికి ఇప్పటికే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రభుత్వవరంగా అన్ని చర్యలను తీసుకోవడం జరిగింది. ఇవాళ దాని వల్ల రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా మంచి ఫలితాలు కూడా కనబడ్డాయి. ఏది ఏమైనా ఇవాళ రాయలసీమ ప్రాంతంలోని అనంతపురం జిల్లాకు సంబంధించి గానీ, ఇతరప్రాంతాలకు నీరు అందించడం గానీ, అలాగే భూగర్భ జలాలను పెంచే విషయంలో గానీ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకున్న చర్యలను హర్షిస్తున్నామని తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారూ.....

1.00 PM

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్షా, ఈ రోజు కరవు గురించి.. ఆరు జిల్లాల్లో ప్రభావితం అయిన ఈ కరవు మీద సభ్యులందరూ మాట్లాడారు. అదే సమయంలో మంత్రి గారు కూడా సమాధానం చెప్పారు. ఇప్పటికే 296 మండలు కరువు మండలాలుగా నిర్ధారించడం జరిగింది. దీనిపైన ఏదైతే పంట నష్టం సంభవించిందో.. అందుకు ప్రత్యామ్నాయంగా మీరు చూస్తే రెయిన్ గన్ ద్వారా ఇరవై వేల హెక్టార్లు పంట కాపాడగలిగారు. ఇంకొక పక్కన నీటి తడులు వేయడం వలన మరో ఇరవై రెండు వేల హెక్టార్లు పంటలు కాపాడగలిగారు. జీరో బేస్డ్ నాచ్యురల్ ఫామింగ్ కింద మూడు వేల అయిదు వందల ఎకరాల్లో పంటలు కాపాడగలిగారు. మరో ప్రక్క ప్రత్యామ్నాయ పంటలకు సంబంధించిన విత్తనాల కోసం కావల్సిన మినుము, పెసర, జొన్న, పొద్దు తిరుగుడు, ఆముదం తదితర విత్తనాలు కూడా అరేంజ్ చేశారు. నూరు శాతం సబ్సిడీతో విత్తనాలు ఇచ్చే విధంగా ముందుకు పోతున్నాము. ఉపాధి హామీకి కూడా ఇబ్బంది లేదు. ఎంతమంది వచ్చినా ఉపాధి కల్పించేందుకు ఇబ్బంది లేదు. మరోకపక్క తాగునీటికి సమస్య తీర్చేందుకు కూడా రూ.66కోట్లు మంజూరు చేసి మళ్ళీ ఇప్పుడు అదనంగా ఒకటి నుండి రెండు కోట్ల రూపాయలు వరకు మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఎక్కడా కూడా తాగునీటికి ఇబ్బంది లేకుండా చేస్తున్నాము. పశుగ్రాసం విషయంలో కూడా ఈనాడు మూడు లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల పశుగ్రాసం సరఫరా చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవడం తోపాటుగా ఎండు గడ్డి కూడా ఇవ్వడం, ఇంకొక పక్క 40వేల ఎకరాల్లో ఊరూరా పశుగ్రాస క్షేత్రాలు ఏర్పాటు చేయడం, ద్వ్యాక్రా మహిళల ద్వారా కేజీ వచ్చిగడ్డి రూ.1/- , సైలేజ్ రూ.2/- మిశ్రమ దాణా రూ.3.50పైసలకు ఇప్పించే ఏర్పాట్లు చేయడం జరిగింది. అంటే ఒకపక్కన కరువులో మనం చూస్తే, రాయలసీమ జిల్లా కడపలో అయితే ఇప్పటికీ కూడా 60 శాతానికి పైన వర్షపాతం తక్కువుగా ఉంది. అందుకనే ఈసారి ఒక వినూత్నమైన కార్యక్రమం మీరు ఒక సారి చూసినప్పుడు ఇవన్నీ విశ్లేషించి చూస్తే ప్రధానమంత్రి ఫసల్ బీమా పథకం కింద పంటలు వేయకపోయినా బీమా ఇప్పించే విధంగా ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాం. దీని ద్వారా కడప జిల్లా వరకు 3,537 హెక్టార్లలో 5,393మంది రైతులకు వారు పంటలు వేయకపోయినా కూడా రూ.111కోట్లు నష్టపరిహారం ఇప్పించేందుకు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, ప్రత్యేకంగా రాయలసీమలో ఎప్పుడూ కరవు ఉంటుంది, విభజన సమయంలో కూడా రాయలసీమ జిల్లాల్లో ముఖ్యంగా అనంతపురం అయితే రాళ్లసీమగా మారిపోతుందంటూ పెద్దఎత్తున చర్చ జరిగింది. అదే విధంగా కడప, కర్నూలు, చిత్తూరు కూడా వర్షాలు లేకుండా సతమతం కావడం దీనివల్ల రాష్ట్రంలో ఈ ప్రాంతం పూర్తిగా రాళ్ల సీమగా మారిపోవడం జరుగుతుందని ప్రజల్లో భయం, ఆవేదన ఉండేది. అదే సమయంలో ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, ఈ సంవత్సరం చూస్తే, రాయలసీమ నాలుగు జిల్లాల్లోనే కాకుండా ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాల్లో కూడా తక్కువ వర్షపాతం నమోదు అయింది. సగటున రాయలసీమ, నెల్లూరు, ప్రకాశం జిల్లాల్లో యాభై శాతం కన్నా తక్కువ వర్షపాతం నమోదు అయింది. దీనిని ఏవిధంగానైనా అధిగమించాలని ప్రభుత్వం ఆలోచించింది. నీటి ఎద్దడిని నివారించేందుకు సాగునీటి ప్రాజెక్టులపై చర్చ ఉంటుంది. గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఈ ప్రభుత్వం

తీసుకున్న చర్యల వలన ఒక్కొక్కసారి వర్షపాతం తక్కువుగా ఉన్నా, ఇబ్బందులు, నీటిఎద్దడిని అధిగమించేందుకు అనేక చర్యలు తీసుకొన్నది. అందువల్ల కొంత వరకు సత్ఫలితాలు వస్తున్నాయి. ఒకపక్క కరవు వచ్చిన జిల్లాలను ఆదుకోవడం, అదే సమయంలో మరోపక్క కరవు రాకుండా ఉండేందుకు చేపట్టాల్సిన కార్యక్రమాలకు కూడా శ్రీకారం చుట్టాం. ఈరోజు రాష్ట్రంలో 66.93లక్షల హెక్టార్లు సాగుకు అనుకూలంగా ఉంది. మెట్ట పైర్లు కాని, నీటి తీరువా పంటలు కానీ మొత్తం 67లక్షల హెక్టార్లలో పంటలు సాగుచేసుకునే పరిస్థితిలో ఉన్నాము. ఇంకొక పక్క చూస్తే 62శాతం జనాభా వ్యవసాయం మీదనే ఆధారపడే పరిస్థితికి వచ్చారు. ఇందులో వ్యవసాయ పంటలు 51లక్షల హెక్టార్లలోనూ, ఉద్యానవన పంటలు 16.42లక్షల హెక్టార్లలో వేస్తున్నారు. అందరూ వ్యవసాయ పంటలే కాకుండా ఉద్యానవన పంటల వైపు కూడా మారాలని ఇటీవల నేను చెప్పాను. ఈ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయానికి అనుకూలంగా రెండు కోట్ల ఎకరాలు భూమి ఉంది, ఇందులో ఒక కోటి ఎకరాల భూమితో ఉద్యానవన పంటల సాగుబడికి మారాలని ప్రణాళిక పెట్టుకున్నాం.

2016-17వ సంవత్సరంలో మనకు 14.91 గ్రోట్రేట్ వస్తే దేశంలో 6.3 వచ్చింది. 2017-18వ సంవత్సరంలో దేశంలో 3.0 వస్తే మనది 17.76 వచ్చింది. అదే సమయంలో వర్షపాతం చూస్తే మూడు సంవత్సరాలుగా మనలను దెబ్బతీసే పరిస్థితి ఉంది. మొదటి సంవత్సరం ముప్పై శాతం వర్షపాతం తక్కువ పడింది. రెండవ సంవత్సరం పదిహేను శాతం వర్షపాతం తక్కువగాను ఈ సంవత్సరం మళ్ళీ 14-15శాతం తక్కువ పడింది. అయితే ఈ వర్షపాతం తక్కువ పడినా కూడా ఎక్కడికక్కడ మనం తీసుకున్న చర్యలవలన, మీరు గమనించినట్లైతే 2016-17వ సంవత్సరంలో 65లక్షల హెక్టార్లలో పంటలు వేయగలిగాము, 150 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు వచ్చాయి. 2017-18లో 14శాతం తక్కువ వర్షపాతం ఉన్నప్పటికీ 59.78లక్షల హెక్టార్లలో పంటలు వేశాము. దీనివలన 167.25లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాల దిగుబడులు వచ్చాయి. నేను ఎందుకు ఈ మాట చెబుతున్నాను అంటే ప్రభుత్వం తీసుకున్న ముందు జాగ్రత్త చర్యలు కారణంగా ఎక్కడా వ్యవసాయ అభివృద్ధి ఆగలేదు. వర్షపాతం తక్కువుగా ఉన్నప్పటికీ కూడా అధిగమించి కొంత మందికి పంటలు దెబ్బతిన్నప్పుడు నష్టపరిహారం ఇవ్వడం, ఓవర్ ఆల్ గా వ్యవసాయ రంగంలో దెబ్బతినకుండా మనం ముందుకు వెళ్లే పరిస్థితికి వచ్చాము.

ఇంకొక పక్కన మీరు ఒక్కసారి చూస్తే ప్రాథమిక రంగంలో భారతదేశం మొత్తం 2016-17 15.03 శాతం ఉంటే మన రాష్ట్రం మాత్రం 28.03 శాతంగా ఉంది. 2017-18 నాటికి దేశంలో ప్రాథమిక రంగం వాటా తగ్గి 14.08 శాతానికి వస్తే, మన రాష్ట్రంలో మాత్రం అది 29.08 శాతానికి పెరిగింది. అంటే దీనిని బట్టి మనం అర్థం చేసుకోవాల్సింది దేశంలో ప్రాథమికరంగం వాటా దేశం జీఎస్ డీపీలో తగ్గుదల కనిపిస్తోంటే మన రాష్ట్రంలో మాత్రం జీఎస్ డీపీ మాత్రం పెరిగే పరిస్థితి వచ్చిందంటే అందుకు కారణం ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్న ప్రత్యేకమైన చర్యలు అనిచెప్పి మీకు తెలియజేస్తున్నాను. మరోప్రక్క చూస్తే 2016-17లో మొక్కజొన్న, జొన్న, సోయాబిన్ ఉత్పత్తిలో మొదటి స్థానంలో ఉన్నాము.

వరిపంటలో రెండవ స్థానంలో ఉన్నాము. వరిపంట విషయంలో పంజాబ్‌లో చూస్తే, ఈ రోజు చూస్తే హెక్టారుకు 3998కేజీలు వస్తోంది. మన దగ్గర 3801 కేజీలు కాగా ఈ సంవత్సరం నాకు ఆ నమ్మకం ఉంది వరిపంట దిగుబడుల్లోనూ మనము మొదటి స్థానం పొందగలము. పత్తిపంటలో మనం నాల్గవ స్థానంలో ఉన్నాము, వేరుశనగ పంట ఉత్పత్తిలో మనం మూడవ స్థానంలో ఉన్నాము. వ్యవసాయ శాఖ అధికారులకు నేను ఒక్కటే ఆదేశించాను ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ అన్నీ పంటల ఉత్పత్తుల్లో మనం మొదటి స్థానంలో ఉండాలని ఆదేశాలు ఇచ్చాను. తరువాత అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఎవరైతే మనకన్నా ముందున్నారో చూసుకోవాలి, ప్రపంచంలోనే అత్యధిక పంట దిగుబడులు ఎక్కడ వస్తుంటాయని అంటే అది మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోనే, మన రైతాంగంగానే ఉండాలిగా అధికారులకు స్పష్టమైన ఆదేశాలు ఇచ్చాను. ఆ దిశగా ముందుకు పోతున్నామని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

ఈ సంవత్సరం 15శాతం వర్షపాతం తక్కువ పడింది. గతం రెండు సంవత్సరాలు వర్షపాతం తక్కువ పడినా రెండు మీటర్లు మేర భూగర్భ జలాలు పెరిగాయి. ఇది శుభ పరిణామం, ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్న అన్ని చర్యల వలన భూగర్భ జలాలు పెరిగాయి, నదుల అనుసంధానం చేశాము అందువలన వర్షపాతం తక్కువుగా పడినా పంటలు ఏమాత్రం దెబ్బతినకుండా చాలా వరకు కాపాడగలిగాము. ఎక్కడన్నా పంటలు దెబ్బతిన్న చోట వారికి అక్కడ నష్టపరిహారం ఇచ్చి పూర్తిగా ఆదుకుంటున్నామని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం వర్షపాతం 15 శాతం తక్కువుగా పడింది సాధారణంగా 39.53లక్షల హెక్టార్లు సాగుబడికి తీసుకు వచ్చే పరిస్థితులు ఉండగా, 80శాతం అంటే 31.46 లక్షల హెక్టార్లు పంటలు వేశారు.

1.10 PM

ముందస్తు అంచనా ప్రకారం 83.12 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ఆహారధాన్యాలు రావాల్సిన అవసరం ఉంది. అయితే గత సంవత్సరం 82.52 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు వచ్చింది. నిన్ననే సాగర్ కుడి కాలువకు నీళ్లు ఇచ్చాం. రేపు సోమశిల ద్వారా కూడా నెల్లూరు, పెన్నా డెల్టాకు మొత్తం నీళ్లు ఇచ్చే పరిస్థితి ఉంది. కొన్ని ప్రాంతాల్లో మెట్ట పైర్లు దెబ్బతిన్నా, బోరుతో ఆధారపడిన పంటలు ఎక్కడా కూడా దెబ్బతిన లేదు.

ఇంకోపక్కన ఈరోజు హార్టికల్చర్ క్రాప్స్ ఏవైతే ఉన్నాయో ఇవన్నీ పూర్తిగా కాపాడే పరిస్థితికి వచ్చామని చెప్పి కూడా నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, 93 మండలాలలో 100 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదయింది.. ఇక్కడ 63శాతం వివిధ పంటలు సాగుచేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా 100 నుంచి 200 మిల్లీ మీటర్ల వర్షపాతం నమోదైనవి 192 మండలాలు ఉన్నాయి. అక్కడ కూడా 69శాతం పంటలు వేయడం జరిగింది. ఇంకోపక్కన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందు చూపుతో మిగిలిన విస్తీర్ణం చేసి, దీనిపైన కూడా 100శాతం రాయితీ ఇచ్చాం. 83,350 క్వింటాళ్లు వివిధ ప్రత్యామ్నాయ

పంటలకు కూడా పాజిషన్ చేయడం జరిగింది. ఇవి ఒక పక్కన చేస్తూనే, ఇంకొకపక్కన అనేక రకాలైన టెక్నాలజీలను ఉపయోగిస్తున్నాము. ఈరోజు హై ఓల్ట్రేజ్ డివైసెస్ అన్నీ ఉపయోగిస్తున్నాము. రియల్ టైం మానిటరింగ్ సిస్టం ద్వారా ఎప్పటికప్పుడు సమాచారం సేకరించడం, రెయిన్ గన్స్ ఉపయోగించడం, స్ప్రింక్లర్స్ ఉపయోగించడం, ఇంకా వీటివల్ల ఆరు జిల్లాల్లో 20,499 హెక్టార్ల పంటలు కాపాడాయి. నీటి వనరులు లేని ప్రాంతాల్లో 3,600 హెక్టార్లలో 2శాతం యూరియా, ఆవు పంచకంతో సున్నపు నీరు కలిపి పిచికారి చేయడం వల్ల ఆ పంటలు కూడా కాపాడటం జరిగింది. ఇంతకుమునుపే నేను చెప్పినట్లు కడపలో పంటలు వేయకపోయినా, వర్షాలు పడవు, పంటలు వేయవద్దని ముందుగానే సజెస్ట్ చేసి వాళ్ళకు రూ.111 కోట్లు నష్టపరిహారం ఇప్పిస్తున్నాము.

ఇంకొక పక్కన పట్టిసీమ. ఇది ఒక చరిత్ర. గోదావరి, కృష్ణా రెండు నదులను కలిపాం. 11 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు అందించగలిగామంటే అదీ ఈ ప్రభుత్వం యొక్క ముందుచూపు అని చెప్పి కూడా నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

నాలుగు జిల్లాల్లో మనం చూసినప్పుడు పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, ప్రకాశం. ఈ నాలుగు జిల్లాలకు కూడా దీనివల్ల లాభం వచ్చింది. ఇంకొక పక్కన ఎప్పుడైతే కృష్ణాకు ఈ నీళ్లు తీసుకొచ్చామో, ఆ విషయాలన్నీ సోమవారం నేను మాట్లాడతాను. కృష్ణా నుండి వచ్చిన నీళ్లను శ్రీశైలంలో పొదుపు చేయగలిగాం. రిజర్వాయర్స్లో ఈరోజు మీరు ఒకసారి చూస్తే అన్ని రిజర్వాయర్లు, నాగార్జునసాగర్, శ్రీశైలం, పులిచింతలకు నీళ్లు వచ్చే పరిస్థితి వచ్చింది. ఇంకొక పక్కన పోతిరెడ్డిపాడు ద్వారా రాయలసీమకు నీళ్లు వదిలిపెట్టాం. అవి కూడా మనం చర్చించుకునే పరిస్థితి వస్తుంది.

ఇంకొక పక్కన వ్యవసాయంలో లేటెస్ట్ టెక్నాలజీస్ అన్నీ ఉపయోగించాలని “అగ్రిటెక్ శిఖరాగ్ర సమావేశాన్ని” 2017లో మనం ఏర్పాటు చేశాం. ఈరోజు మీరు చూస్తే Vassar Lab, అదేమారుగా శాటిలైట్, ఇక్రిసాట్ సెంటిఫిక్ ఆర్గనైజేషన్స్ అన్నీ కూడా ఒక పద్ధతి ప్రకారం తీసుకొచ్చాయి. దీనివల్ల పంట ఎప్పుడు వేయాలి, నీటి ఎద్దడి ఎప్పుడు వస్తుంది, లేకపోతే చీడ పీడల ఉణికి ఎట్లుంది, ఇవన్నీ కూడా ఎనలైజ్ చేస్తున్నాం. ఈరోజు Anex Info Technologies Pvt. Ltd and also Satsure analytics India Private Limited. ఈ రెండూ పెట్టుకొని శాటిలైట్ ఆధారంగా సమాచారం తీసుకుంటూ పంటల

విస్తీర్ణాన్ని, పంటల స్థితిగతుల్ని, పంటల దిగుబడి, పంట కోత ప్రయోగాలు, ఎంత ఈర్ట్ వస్తుందో ఇవన్నీ ముందుగానే అంచనా వేస్తున్నాం.

అగ్రి వాచ్ అని పెట్టుకొని వారం వారం, మూడు నెలలకు ఒకసారి అంటే షార్ట్ టెర్మ్, లాంగ్ టెర్మ్, మీడియం టెర్మ్ మొత్తం సీడిక్ట్ చేస్తున్నాం. ధరలు ఏవిధంగా ఉంటాయి, ఇది నిన్న కూడా నేను రెవ్యూ చేసినప్పుడు short term లో 80 per cent accuracy వస్తోంది. లాంగ్ టెర్మ్ లో 70 శాతం accuracy వస్తోంది. దీనిని కూడా ఇంకా ముందుకు తీసుకెళ్తున్నాం. దీనివల్ల ప్రత్యామ్నాయ పంటలు ఏమి వేయాలి, లేదా నిల్వ ఎట్లా పెట్టుకోవాలి, ఏవిధంగా ఈ యొక్క సమస్యను అధిగమించవచ్చునో దీనిని కూడా చేసే పరిస్థితికి వచ్చాం.

ఇంకొక పక్క అధ్యక్షా, Peritest technology ఒకటి తీసుకొచ్చి ఎక్కడికక్కడ “e-crop” app పెట్టి ముందుకు పోయే పరిస్థితికి వచ్చాం. ఇంకోపక్కన BMGS సాంప్రదాయ పద్ధతిన ఈరోజు సాయిల్ టెస్టింగ్ చేస్తున్నాం. బిల్ అండ్ మెలిందా గేట్స్ ఫౌండేషన్ సహకారంతో డిజిటల్ సాయిల్ మ్యాపింగ్ కు కూడా వెళ్లి మొత్తం రియల్ టైంలో ఇవన్నీ చేస్తూనే, మైక్రోన్యూట్రీయంట్స్ కూడా 100 శాతం బ్యాలెన్స్ చేసి రైతులందరికీ ఫ్రీగా ఇస్తున్నాం. ఎప్పుడైతే మైక్రోన్యూట్రీయంట్స్ 100 శాతం ఇస్తామో, దీనివల్ల కెమికల్ ఫెర్టిలైజర్స్ వినియోగం చాలా తగ్గిపోతుంది. పెస్టిసిడ్స్ కూడా తగ్గే అవకాశం ఉంటుంది. దీంతో కూడా మనం ముందుకు పోయిన దానివల్ల రైతులకు ఘననీయంగా ఖర్చులు తగ్గే పరిస్థితి వస్తోంది.

ఇది కాకుండా Plantix App ఒకటి తయారుచేశాం. Vassar Lab ఆధ్వర్యంలో వీళ్లందరూ కూర్చొని pests ఎక్కడైనా వస్తే Google Spread-Sheets ద్వారా ముందుగానే పెట్టడం, in advance every week, ఎక్కడ పెస్ట్ వస్తుందో predictive analytics ద్వారా వాళ్లకు ముందుగానే చెబుతున్నాం.

ఈరోజు cotton pink bollworm వచ్చింది. ఇంకోపక్కన కత్తెర పురుగు వచ్చింది. ఇవన్నీ కూడా ఎప్పటికప్పుడు ఎనలైజ్ చేసి threshold లో ఉన్నాయా, beyond పోతున్నాయా, పోతే ఏం చేయాలి, ఎక్కడెక్కడ వచ్చింది, ఇవన్నీ మ్యాపింగ్ చేసి రియల్ టైంలో యాక్షన్ తీసుకునే పరిస్థితికి వచ్చాం. దీనివల్ల పెస్ట్ ను పూర్తిగా కంట్రోల్ చేయడం, ఇంకొకపక్కన వ్యవసాయం పైన ఖర్చులు బాగా తగ్గించడం.

ఇంకొకపక్కన ఈరోజు zero budget natural farming, ఇండియాలో ఎక్కడా లేదు. ప్రపంచంలో ఇంత పెద్ద క్లస్టర్ కూడా లేదు. ఈ సంవత్సరం మన రాష్ట్రంలో 5 లక్షల మంది రైతులు 5 లక్షల ఎకరాల్లో

ప్రకృతి సేద్యం చేయబోతున్నారు. ఇది ప్రపంచానికే ఒక మోడల్ గా తయారవుతుందని చెప్పి కూడా నేను మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను. United Nations వారు నన్ను పిలిచి ఈ నెలలోనే మన అనుభవాలను పేర్ చేయడం కోసం వారు కూడా ఆహ్వానం పంపించే పరిస్థితికి వచ్చాము.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

అక్కడ కూడా అడ్రస్ చేస్తున్నాము. ఎందుకంటే అధ్యక్షా, రాబోయే రోజుల్లో ప్రకృతి సేద్యం వల్ల ఎరువులు లేని, క్రిమి సంహారక మందులు లేని వ్యవసాయం, దీనివల్ల మన ఆరోగ్యానికి చాలా మార్పు వస్తుంది, అనేక విధాలుగా లాభం వచ్చే పరిస్థితి వస్తుంది. ఈ 5 లక్షల ఎకరాలు మనం సక్సెస్ అవుతూనే ఒక పద్ధతి ప్రకారం స్టేజిస్ వారీగా రాష్ట్రం మొత్తం పోవాలని చెప్పి కూడా ఆలోచిస్తున్నాం.

ఇటీవల కాలంలో జీబా టెక్నాలజీ వచ్చింది. అది కూడా తీసుకున్నాం. ఈ జీబా టెక్నాలజీ వలన దగ్గర దగ్గర ఒక ఎకరాకు మూడు వేల రూపాయలు అవుతుంది. దీనిని వాడితే ఒకసారి వర్షం పడితే రెండు మూడు నెలలు ఆ వర్షపు నీరు చెట్టుకు ఎంత కావాలనో అంత ఇచ్చే అవకాశం వస్తుంది. దీనివల్ల యూనిఫాంగా వాటర్ రిలీజ్ చేయడం, పంటకు ఇబ్బంది లేకుండా చేయడం, ఎక్కడైతే కరవు ప్రాంతాలున్నాయో ఆ ప్రాంతాల్లో ఈ జీబా టెక్నాలజీని ఉపయోగించాం. పెద్ద ఎత్తున వీళ్లు ఇస్తామన్నారు కానీ ఇప్పటివరకూ వీళ్లు ఇచ్చినది మనకు ఒక 5,000 హెక్టార్లకు మాత్రమే. దానిని కూడా మనం ఉపయోగించుకునే పరిస్థితికి వచ్చాం. అంటే ఈరోజు దేశంలో, వ్యవసాయంలో ఈ రోజు మీరు ఒక్కసారి చూస్తే, కరవు విషయంలో వర్షాలు పడకపోయినా అక్కడ అన్ని సమస్యలనూ సమర్థవంతంగా ఎదుర్కోగలుగుతున్నాం. నీళ్లు ఇవ్వడంలో, ఉపాధి కల్పించడంలో, పశువులకు గడ్డి, ఫాడర్ ఇవ్వడంలో సమస్య లేదు. ఇవన్నీ సమర్థవంతంగా ఎదుర్కోగలుగుతున్నాం. ఒక్క విషయంలో, పంటలు వేసేటప్పుడు మాత్రం సమస్యలు వస్తున్నాయి. ఆ పంటల విషయంలో జాగ్రత్తలు తీసుకొని ఈరోజు దీనిని కూడా అధిగమించే విధంగా మనం ముందుకుపోతున్నాం. నా ఆలోచన ఒకటే. రెండు కోట్ల ఎకరాల్లో వర్షం కొంచెం తక్కువ పడినా, ఎక్కువ పడినా, ఒక్కోసారి వర్షం ముందు పడినా, తర్వాత పడినా, ఈరోజు వేరుసెనగ, మెట్ట పైర్లు అన్నిటిలో సకాలంలో వర్షం పడితే మంచి ఈల్డ్ వస్తుంది. ఒకవేళ సకాలంలో అవసరమైన వర్షం పడకపోతే, నీళ్లు లేకపోతే పంట ఎండిపోతుంది. దీనిని అధిగమించాలని అనుకుంటున్నాం. దీనిని అధిగమించాలంటే ఒకటే మార్గం. ఈ రాష్ట్రంలో నదుల అనుసంధానం చేయాలి. అది కూడా నేను మాట్లాడతాను.

అ

రెండవ విషయం మీరు చూస్తే, వర్షపు నీటిని భూగర్భ జలాలుగా మార్చుకోవాలి. అదే సమయంలో అన్ని ప్రాజెక్టులనూ మనం పూర్తి చేసుకోవాలి. ఇంకొకపక్కన వాటర్ మేనేజ్మెంట్తో కూడా మనం ముందుకుపోవాలి. మైక్రో ఇరిగేషన్కు పోగలిగితే ఒక ఎకరాకు వాడే నీళ్లు రెండు ఎకరాలకు వాడుకునే అవకాశం వస్తుంది. ఈరోజు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన అన్ని చర్యల వల్ల దేశంలో ఏ రాష్ట్రం సాధించనటువంటి GSDP growth, రెండంకెల అభివృద్ధి సాధించిన ఏకైక రాష్ట్రం మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఈ రెండంకెల అభివృద్ధి వచ్చిందంటే దానికి కారణం ఒకటే. వ్యవసాయంలో stabilization తీసుకొచ్చాం.

1.20 PM

ఒక్కొక్కసారి కరవు వస్తే ఒక శాతం రావడం లేకుంటే నెగటివ్గా రావడం. కరవు లేనపుడు ఐదు శాతానికి వెళ్లడం, ఈ ఒడిదుడుగుల వల్ల ఎకానమిలో స్టెబిలైజేషన్ రావడం లేదు, స్థిరత్వం రావడం లేదు, దానిని సాధించగలిగాం. కానీ ఇంకా లాజికల్గా పోవాలంటే ప్రతిఒక్క ఎకరాకు నీళ్లు ఇచ్చే పరిస్థితి రావాలి. ఒక నెల వర్షం పడినా, పడకపోయినా పంట పండించే పరిస్థితి రావాలి. దీనిని రాబోయే మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలలో నూటికి నూరుశాతం సాధిస్తామనే ధీమా ఈ ప్రభుత్వానికి ఉందని మరొక్కసారి మీరందరికీ తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈ కరవును సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొంటాం. ఇప్పటివరకు ఎక్కడైతే వర్షం పడలేదో, రేపు వర్షం కొద్దిగా పడినా ఆ వర్షాన్ని ఉపయోగించుకోడానికి ప్రత్యామ్నాయ పంటలకు కావలసిన అన్ని ఏర్పాట్లు చేశాం. వర్షాభావాన్ని ఎదుర్కోడానికి సన్నద్ధమయ్యామని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

మరొక్కసారి సభ్యులందరకు కోరుతున్నాను, ప్రభుత్వం చేసే కార్యక్రమాలపై అవగాహన పెంచుకోవాలి, ఎక్కడికక్కడ ముందుకు పోవాలి, అది చాలా అవసరం. ఈరోజు పది లక్షల పంట సంజీవని క్రింద ఫారంపాండ్స్ త్రవ్వాలి. దేశంలో ఎక్కడా లేదు.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఒక్క వర్షం పడితే భూగర్భ జలాలు పెరిగే అవకాశం ఉంది. బెస్ట్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ను క్రియేట్ చేశాం. దీనిని పూర్తిగా సమర్థించాలని కోరుకుంటున్నాను. నేను ఒకటే భరోసా ఇస్తున్నాను, ఎవరైతే ఈ వర్షాభావం వల్ల

కరవుతో బాధపడుతున్నారో వారందరికీ ఒకటే హామీ ఇస్తున్నాను, ప్రభుత్వం అన్ని విధాలుగా అండగా ఉంటుంది, మిమ్ములను ఆదుకుంటాం. మిమ్ములను ఏవిధంగా కరవు నుంచి బయటికి తేవాలో అన్ని విధాలా ప్రయత్నాలు చేస్తామని ఈ శాసనసభ ద్వారా ఈ ఆరు జిల్లాల్లో ఉండే రైతాంగానికి పూర్తిగా భరోసా ఇస్తున్నానని తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

MR.SPEAKER: Now, introduction of Government Bill. Sri Pithani Satyanarayan garu...

SRI PITHANI SATYANARAYANA (MINISTER FOR LABOUR, EMPLOYMENT, TRAINING AND FACTORIES): Sir, I beg to move:

THE ANDHRA PRADESH SHOPS AND ESTABLISHMENTS (AMENDMENT) BILL, 2018

That leave be granted to introduce "The Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 2018".

MR.SPEAKER: Motion moved.

Now, the Question is:

That leave be granted to introduce "The Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 2018".

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇప్పుడు నదుల అనుసంధానం పైన స్వల్పకాలిక చర్చ, ధూళిపాళ్ల నరేంద్ర గారూ.

“రాష్ట్రంలోని నదుల అనుసంధానం”పై స్వల్ప వ్యవధి చర్చ

ఆంధ్రప్రదేశ్ అనేక నదులు, సరస్సుల భూమి. ఇది నదీ రాష్ట్రంగా ప్రసిద్ధి చెందింది. రాష్ట్రంలో 40 భారీ, మధ్యతరహా, చిన్నతరహా నదులు ఉన్నాయి. వాటిలో గోదావరి, కృష్ణ మరియు పెన్నార్ నదులు భారత ద్వీప కల్పంలో ప్రముఖ నదులుగా ఉన్నాయి. ఈ నదులన్నింటి ద్వారా 75 శాతం ఆధారపడదగిన దిగుబడితో సంవత్సరానికి 2765 టిఎంసీల నీరు వస్తుంది. 40 నదులకుగాను 15 నదులు అంతర్ రాష్ట్ర నదులుగా ఉన్నాయి.

వీటిలో, కృష్ణా, గోదావరి నదీ జలాలకు ట్రిబ్యునల్ అవార్డ్స్ ను వర్తింపు చేయడమయింది. బాహుదా, వంశధార, నాగావళి, పాలార్, పొన్నయర్ నదీ జలాలకు నదీ పరీవాహక ప్రాంత రాష్ట్రాల ఒప్పందాన్ని వర్తింపు చేయడమయింది.

1980, ఆగష్టులో జలవనరుల మంత్రిత్వ శాఖ ఒక జాతీయ నీటి అభివృద్ధి ధృక్కోణాన్ని రూపొందించింది. జాతీయ ధృక్కోణ ప్రణాళికలో రెండు అంశాలు చేరి ఉన్నాయి. అవి,

- i) హిమలయ నదుల అభివృద్ధి
- ii) ద్వీపకల్ప నదుల అభివృద్ధి

సాధ్యా సాధ్యత నివేదికను రూపొందించటానికి జాతీయ ధృక్కోణ ప్రణాళికకు సంబంధించిన ద్వీపకల్ప నదుల అభివృద్ధి అంశానికి ప్రారంభంలో ఒక ధృడమైన రూపాన్ని ఇవ్వటానికి ద్వీపకల్ప నదుల వ్యవస్థలోని నీటి వనరులను పూర్తిగా వినియోగించుకోవడం కోసం శాస్త్రీయ మరియు వాస్తవిక ప్రాతిపదికపై నీటి సమతుల్య మరియు ఇతర అధ్యయనాలను చేపట్టటానికి జాతీయ నీటి అభివృద్ధి ఏజెన్సీ (ఎన్.డబ్ల్యు.డి.ఎ)ని 1982, జూలైలో ఒక రిజిస్టరయిన సొసైటీగా ఏర్పాటు చేయడమయింది మరియు హిమలయ నదుల అభివృద్ధి అంశాన్ని దరిమిలా జత చేయడమయింది.

జాతీయ నీటి అభివృద్ధి ఏజెన్సీ (ఎన్.డబ్ల్యు.డి.ఎ) 16 ద్వీపకల్ప అనుసంధానాల కోసం పూర్వ సాధ్యా సాధ్యత నివేదికలను రూపొందించింది. వాటిలో 8 ద్వీపకల్ప అనుసంధానాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ కు చెందినవి. అవి క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

ద్వీపకల్ప నదుల అనుసంధాన ప్రతిపాదనలు :

1. మహానది గోదావరి అనుసంధానం
2. గోదావరి (ఇచ్చంపల్లి) - కృష్ణా (నాగార్జున సాగర్) అనుసంధానం.
3. గోదావరి (ఇచ్చంపల్లి) - కృష్ణా (పులిచింతల) అనుసంధానం.
4. గోదావరి (పోలవరం) - కృష్ణా (విజయవాడ) అనుసంధానం.
5. కృష్ణా (ఆలమట్టి) - పెన్నార్ అనుసంధానం.
6. కృష్ణా (శ్రీశైలం) - పెన్నార్ (ప్రాద్దుటూరు) అనుసంధానం.
7. కృష్ణా (నాగార్జున సాగర్) - పెన్నార్ (సోమశిల) అనుసంధానం
8. సోమశిల - గ్రాండ్ ఆనకట్టు అనుసంధానం

పై అనుసంధానాల స్థితి క్రింది విధంగా ఉంది.

1. మహానది - గోదావరి అనుసంధానం

ఒడిశా ప్రభుత్వం అభ్యర్థన మేరకు, మహానదిలోని మిగులు నీటిని నిర్ధారించుకోవటానికి ఎన్.డబ్ల్యు.డి.ఎ నీటి సమతుల్య అధ్యయనాలను రూర్కలోని ఎన్.ఐ.హెచ్ కు అప్పగించింది.

2. గోదావరి (ఇచ్చంపల్లి) - కృష్ణా (నాగార్జున సాగర్) అనుసంధానం
3. గోదావరి (ఇచ్చంపల్లి) - కృష్ణా (పులిచింతల) అనుసంధానం.

ఈ అనుసంధానాలు దాదాపు 40 సంవత్సరాల క్రితం ప్రతిపాదించినవనీ, ఇప్పటికే ఉద్దేశించిన ప్రాజెక్టుల దృష్ట్యా, తమ ప్రాంతంలో ఉన్న గోదావరి నదిలో మిగులు జలాలు లేవని తెలియజేస్తూ, ఈ అనుసంధానాలకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం వ్యతిరేకిస్తూ, తాజాగా నీటి సమతుల్య అధ్యయనాలను చేపట్టవలసిందిగా కోరింది.

4. గోదావరి (పోలవరం) – కృష్ణా (విజయవాడ) అనుసంధానం

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 2015లో పట్టిసీమ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయడం ద్వారా ఈ అనుసంధానాన్ని ఇప్పటికే పూర్తి చేసి, విజయవంతంగా గోదావరి మిగులు నీటిని కృష్ణాకు తరలిస్తూ, కృష్ణా డెల్టాకు నీటిని సరఫరా చేస్తున్నది.

5. కృష్ణా (ఆల్పట్టి) – పెన్నార్ అనుసంధానం :

కృష్ణా జల వివాద ట్రిబ్యునల్ (కెడబ్ల్యుడిటి.ఐ) సగటు ప్రవాహం మేరకు నీటిని పంపిణీ చేసినందున తమ ప్రాంతంలోని కృష్ణానదిలో మిగులు జలాలు ఏమీ లేవని కర్నాటక ప్రభుత్వం తెలియజేసింది.

6. కృష్ణా (శ్రీశైలం) – పెన్నార్లు (ప్రాద్దుటూరు) అనుసంధానం మరియు

7. కృష్ణా (నాగార్జున సాగర్) – పెన్నార్ (సోమశిల) అనుసంధానం

ఇచ్చంపల్లి నుండి అనుసంధానాలు కార్యరూపం దాల్చితేనే తప్ప ఈ అనుసంధానం సాధ్యంకాదు.

8. సోమశిల-గ్రాండ్ ఆనకట్ట అనుసంధానం

తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు క్రింద, సోమశిల నుండి కండలేరు మరియు తమిళనాడులోని పుండి వరకు అనుసంధానాన్ని ఇంతకు పూర్వమే పూర్తి చేయడం జరిగింది.

నదుల అనుసంధానం – మహా సంగమం

పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకం పూర్తితో పవిత్ర సంగమం పేరిట గోదావరి, కృష్ణా ప్రధాన నదులను ఇప్పటికే అనుసంధానం చేయడమయింది. ఇప్పుడు ఒక వైపు గోదావరి-పెన్నార్ అనుసంధానం, మరోవైపు మహాసంగమం పేరిట అన్ని ప్రధాన నదుల మహా అనుసంధానాన్ని ఏర్పాటుచేస్తూ ఉత్తరాంధ్ర సుజల స్రవంతి ద్వారా గోదావరి-వంశధార, వంశధార-నాగావళి, నాగావళి-స్వర్ణముఖి, వేగవతి చంపావతి నదుల అనుసంధానాన్ని ప్రతిపాదించడమయింది.

గోదావరి – కృష్ణా (పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకం)

- ప్రతి సంవత్సరం, గోదావరి నదిలో సుమారు 2500 టిఎంసిల నీరు నిరుపయోగంగా సముద్రంలో కలుస్తున్నది. అదే సమయంలో, తక్కువ ప్రవాహాలు, ఎగువ రాష్ట్రాలలో ప్రధాన ద్వారాల నిర్మాణాల వల్ల కృష్ణానదిలో తీవ్రమైన నీటి కొరతను కృష్ణాడెల్టా ఎదుర్కొంటున్నది.

- గోదావరి నది నుండి కృష్ణానదికి 80 టీఎంసెల నీటి మళ్లంపు పోలవరం సాగునీటి ప్రాజెక్టు ప్రయోజనాలలో ఒకటి పోలవరం ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయటానికి ముందే ప్రయోజనాలు పొందేందుకు, 9 నెలల రికార్డు సమయంలో పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకం పనులను పూర్తి చేయడం జరిగింది.
- 2015లో, కృష్ణా డెల్టాలో రూ.2500 కోట్ల విలువ గల 8.07 లక్షల ఎకరాలలోని పంటలను రక్షించేందుకు 4.20 టీఎంసెల నీటిని మళ్లించడం జరిగింది.
- 2016లో, కృష్ణా డెల్టాలో రూ.5500 కోట్ల విలువగల 10.74 లక్షల ఎకరాలలో పంటలకు సాగునీరు అందించటానికి 55.60 టీఎంసెల నీటిని మళ్లించడం జరిగింది.
- 2017లో, కృష్ణా డెల్టాలో రూ.8000 కోట్ల విలువగల 10.86 లక్షల ఎకరాలలో పంటలకు సాగునీరు అందించటానికి రికార్డు పరిమాణంలో 105.80 టీఎంసెల నీటిని మళ్లించడం జరిగింది.
- 2018లో, కృష్ణా డెల్టాలో ముందుగా ఊడ్చులు సదుపాయం కల్పించేందుకు 16-06-2018 న నీటిని విడుదల చేయడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకు గోదావరి నది నుండి కృష్ణానదికి 40.175 టీఎంసెల నీటిని మళ్లించడం జరిగింది.
- కృష్ణానది జలాల నుండి తమ కేటాయింపులలో నుండి కృష్ణా డెల్టాలో ఆదా చేసిన నీటిని, రాయలసీమ ప్రాంతంలోని కరువు పీడిత ప్రాంతాలలో ఉపయోగించడమయింది.
- గత సంవత్సరం, రాయలసీమ ప్రాంత త్రాగునీటి, సాగునీటి అవసరాలను తీర్చడానికి పోతిరెడ్డిపాడు రెగ్యులేటరు నుండి 91.97 టీఎంసెల నీటిని విడుదల చేయడం జరిగింది.
- రాయలసీమ ప్రాంతం అవసరాలను తీర్చటానికి ఈ సంవత్సరంలో ఇప్పటి వరకు 57.56 టీఎంసెల నీటిని విడుదల చేయడమయింది.

1. గోదావరి-పెన్నా అనుసంధానం

- ప్రకాశం, నెల్లూరు మరియు చిత్తూరు జిల్లాలలోని కరువు పీడిత ప్రాంత త్రాగునీటి, సాగునీటి అవసరాలను తీర్చడానికి గోదావరి-పెన్నా నదుల అనుసంధానం కోసం చర్యను ప్రారంభించడమయింది.
- కొరతను అధిగమించడానికి కృష్ణా, పెన్నానది బేసిన్లలో నీటి ఆవశ్యకత ఉన్న ప్రాంతాలకు 320 టీఎంసెల గోదావరి వరద జలాలను మళ్లించాలని ప్రతిపాదించడమయింది. గోదావరి మరియు పెన్నా నదులను పరస్పరం అనుసంధానం చేసే ప్రాజెక్టును చేపట్టడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంది.

- ఈ పనిని ఐదు దశలుగా విభజించడం జరిగింది.

1వ దశ

- 1వ దశలో, గోదావరి నది నుండి (చింతలపూడి ఎల్.ఐ.ఎస్ మరియు పట్టిసీమ ఎల్.ఐ.ఎస్ వద్ద ప్రస్తుతం ఉన్న పంపుల ద్వారా) కృష్ణానదికి పోలవరం కుడి ప్రధాన కాలువ ద్వారా మరియు 73 టీఎంసీల నీటిని ఎత్తిపోయడానికి మరియు హరిశ్చంద్రపురం (కృష్ణానది కుడి గట్టు) వద్ద నాగార్జునసాగర్ కుడి కాలువ 80 కి.మీ. ల వద్ద నీటిని ఎత్తిపోయడానికి ప్రతిపాదించడం జరిగింది.
- రూ.6020.15/- కోట్లకు పరిపాలక ఆమోదాన్ని ఇవ్వడం జరిగింది. టెండర్ ప్రక్రియను ప్రారంభించడం అయింది. 2018, సెప్టెంబర్ లో పనిని ప్రారంభించాలని ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

2వ దశ

- ఈ దశలో, రమారమి 230 టీఎంసీల నీటిని పంపుల ద్వారా మరియు 256 కి.మీ ల పొడవున కాలువ త్రవ్వడం ద్వారా గోదావరి నది నుండి నాగార్జున సాగర్ కుడి కాలువకు నీటిని తరలించడం జరుగుతుంది. 2వ దశ ప్రాజెక్టు వ్యయం రూ.19,051/-ల కోట్లు.

3వ దశ

- నాగార్జున సాగర్ కుడి కాలువ నుండి సోమశిల రిజర్వాయర్ కు 150 టీఎంసీల నీటిని తీసుకొని వెళ్ళడానికి ఒక కాలువను త్రవ్వడం జరుగుతుంది. 3వ దశ ప్రాజెక్టు రమారమి విలువ రూ.31,126/- కోట్లు.

4వ దశ

- 150 టీఎంసీల నిల్వ సామర్థ్యంతో బొళ్ళపల్లి రిజర్వాయర్ ఏర్పాటు. 4వ దశ ప్రాజెక్టు రమారమి వ్యయం రూ.15,301/- కోట్లు.

5వ దశ

- పై నాలుగు దశలలో నిర్మించిన కాలువల లైనింగు ప్రాజెక్టు రమారమి వ్యయం 13,470 కోట్లు.
- చివరిగా ఈ ఐదు దశలు పూర్తయిన తరువాత 90 వరద దినాలలో మళ్లంపుకు ప్రతిపాదించిన నీటి పరిమాణం 320 టీఎంసీలు.

2. వంశధార మరియు నాగావళి నదుల పరస్పర అనుసంధానం

- వంశధార మరియు నాగావళి నదుల పరస్పర అనుసంధానాన్ని నారాయణపురం ఆనకట్ట ఎగువ ప్రవాహంపై కలపడానికి హిరమండలం రిజర్వాయర్ నుండి ఎగువస్థాయి కాలువ టేకింగ్ ఆఫ్ ద్వారా ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

- నాలుగు మండలాలలోని 38 గ్రామాలలో 5000 ఎకరాల కొత్త ఆయకట్టుకు అదనంగా నారాయణపురం ఆనకట్ట క్రింద 37,053 ఎకరాలలో 50 శాతం స్థిరీకరణ కోసం నీటిని సరఫరా చేయడానికై 130 క్యూసెక్కుల నుండి 600 క్యూసెక్కులకు అధిక స్థాయి కాలువ యొక్క ప్రారంభంలో డిజైన్ చేసిన డిశ్చార్జిని పెంచాలని ప్రతిపాదించడం జరిగింది.
- ప్రభుత్వం రూ.84.90 కోట్లకు పరిపాలక ఆమోదాన్ని ఇచ్చింది. పనులు జరుగుతున్నాయి మరియు ఏజెన్సీ ఇప్పటి వరకు 49.26 శాతం పనిని పూర్తి చేసింది మరియు దీనిని 2018, డిసెంబరు నాటికి పూర్తి చేయాలని కార్యక్రమాన్ని రూపొందించడం జరిగింది.

3. సువర్ణముఖి, వేగవతి మరియు చంపావతి నదులతో నాగావళి నదిని అనుసంధానం చేయడం :

- ఒక లీడింగ్ డ్రైయిన్ ద్వారా గడిగెడ్డ రిజర్వాయర్ కు అనుసంధానం చేస్తూ ఎస్.జి.ఎల్ తోటపల్లి బ్యారేజీ ప్రాజెక్ట్ కుడి ప్రధాన కాలువ ద్వారా నాగావళి నదిని సువర్ణముఖి, వేగవతి మరియు చంపావతి నదులతో అనుసంధానం చేయాలని ప్రతిపాదించడం జరిగింది.
- వడిమగట్టు బావులను లీచార్జ్ చేయడం ద్వారా మరియు గడిగెడ్డ రిజర్వాయరు ఆనకట్టను స్థిరీకరించడం ద్వారా విజయనగరం మునిసిపాలిటీ త్రాగునీటి అవసరాలకు ప్రత్యామ్నాయంగా దీనిని ప్రతిపాదించడం జరిగింది.
- ఈ పథకంలో ఎ) గుర్లా మండలం, టాటావారి కిట్టలి గ్రామం వద్ద గడిగెడ్డ రిజర్వాయర్ కు వెళ్ళే డ్రైయిన్ కు (కుడి ప్రధాన కాలువలోకి ప్రవహించే) మెరుగుదలలు. బి) ప్రస్తుత 0.12 టీ.ఎం.సిల నుండి 0.25 టీఎంసిలకు గడిగెడ్డ రిజర్వాయర్ నిల్వ సామర్థ్యాన్ని పెంచేందుకు మెరుగుదలలు.
- ప్రభుత్వం రూ.24.80 కోట్లకు పరిపాలక ఆమోదాన్ని ఇచ్చింది. పనులు జరుగుతున్నాయి. మరియు 2019 మార్చి నాటికి పూర్తి చేయడానికి కార్యక్రమాన్ని రూపొందించడం జరిగింది.

4. వంశధార నదితో మహేంద్ర తనయ, బహుద నదుల పరస్పర అనుసంధానం

- హీరమండలం రిజర్వాయర్ నుండి ఎగువ స్థాయి కాలువ టేకింగ్ ఆఫ్ ద్వారా వంశధార నదితో మహేంద్ర తనయ, బహుద నదులను పరస్పరం అనుసంధానం చేయాలని ప్రతిపాదించడం జరిగింది.
- సమగ్రమైన ప్రాజెక్టు నివేదికను తయారు చేయడానికై ప్రభుత్వం రూ.2.80 కోట్లకు పరిపాలక ఆమోదాన్ని ఇచ్చింది.
- సమగ్రమైన ప్రాజెక్టు నివేదికను తయారుచేసే పని పురోగతిలో ఉంది.

5. గోదావరి-గోస్తని మరియు చంపావతి నదుల పరస్పర అనుసంధానం

- పరిశ్రమలకు మరియు త్రాగునీటికి నీటిని సరఫరా చేయడంతో పాటు 8.00 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీటి సదుపాయాలను కల్పించడానికై విశాఖపట్నం, విజయనగరం మరియు శ్రీకాకుళం జిల్లాలలోని అనావృష్టి వీడిత ప్రాంతాలకు గోదావరి నుండి 63.33 టిఎంసిల మిగులు నీటిని మళ్లించడానికి గాను బాబు జగజ్జీవనరాం ఉత్తరాంధ్ర సుజల స్రవంతి ప్రాజెక్టును ఉద్దేశించడం జరిగింది.
- ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా, గోస్తని మరియు చంపావతి బేసిన్లను గోదావరి బేసిన్ కు అనుసంధానం చేయడం జరుగుతుంది.
- మొదటి దశలో రూ.2022.20 కోట్లకు పరిపాలక ఆమోదాన్ని ఇవ్వడం జరిగింది. పనులు పురోగతిలో ఉన్నాయి మరియు 30-06-2019 నాటికి పూర్తి చేయాలని ప్రతిపాదించడమైనది.

6. కొమ్మమూరు కాలువను పెన్నాకు అనుసంధానించడం :

- చినగంజాం వద్ద కొమ్మమూర్ కాలువ చివరి భాగాన్ని గుండ్లకమ్మ రిజర్వాయర్ కు మరియు అక్కడి నుండి పెన్నానది మీద సంగం బ్యారేజీకి అనుసంధానం చేయాలని ప్రతిపాదించడం జరిగింది. నాలుగు నెలల కాలంపాటు 1000 క్యూసెక్కుల నీటిని ఎత్తిపోయాలని ప్రతిపాదించడం జరిగింది. ప్రాజెక్టు రమారమి వ్యయం రూ.1075 కోట్లు.

శ్రీ ధూళిపాళ్ల నరేంద్ర కుమార్ (పోన్నూరు): స్పీకర్ సార్, నదుల అనుసంధానం అనేది అత్యంత కీలకమైన అంశం. ముఖ్యంగా మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి సంబంధించినది మనం చూసుకున్నప్పుడు ఎన్నోసార్లు మనం చూశాం, జాతీయస్థాయిలో నదుల అనుసంధానం మీద చర్చ జరిగింది. 2004వ సంవత్సరానికి ముందు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారు జాతీయస్థాయిలో నదుల అనుసంధానానికి సంబంధించిన కమిటీకి కూడా వారు సారధ్యాన్ని వహించిన నేపథ్యాన్ని ఒకసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం కలిసి ఉన్నప్పుడు కూడా.. మీకు కూడా తెలుసు అధ్యక్షా మీరు (సభాపతి గారిని ఉద్దేశించి) కూడా గతంలో ఇరిగేషన్ శాఖామంత్రిగా పనిచేశారు. ఆరోజు ఇచ్చంపల్లి గానీ, పోలవరం గానీ ఇటువంటి ప్రాజెక్టులు అనాదిగా మాటలకే పరిమితమైన నేపథ్యం. నదుల అనుసంధానంలో కీలకమైన ప్రాజెక్టులు కూడా మాటలకే పరిమితమైనవి, కలలుగానే మిగిలిపోయాయి.

ఈనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత ముఖ్యంగా మన రాష్ట్ర నైసర్గిక స్వరూపాన్ని చూసుకుంటే దాదాపు 40 దాకా నదులు చిన్నవి గానీ, పెద్దవి గానీ మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. అందులో 16 నదులు ఇతర రాష్ట్రాలతో అనుసంధానమైన నేపథ్యాన్ని ఒకసారి మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ స్వరూపాన్ని ఒకసారి చూస్తే.. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సభ దృష్టికి తీసుకొచ్చినపుడు దాదాపు రెండు కోట్ల ఎకరాలు వ్యవసాయానికి అనుకూలంగా మనం ఉన్నా కూడా ఇప్పటివరకు కోటి ఐదు లక్షల ఎకరాలకు ఇప్పుడున్న ప్రాజెక్టుల ద్వారా మనం నీటిని అందించే అవకాశం ఉంది. ఇంకా కోటి ఎకరాల దాకా వ్యవసాయానికి నీటిని అందించాల్సిన అవసరాన్ని, ఆవశ్యకతను గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సభ దృష్టికి తీసుకొరావడం జరిగింది.

అదేవిధంగా ఈ సంవత్సరం చూస్తే, మన రాష్ట్రంలోనున్న నదులు ఏవైతే ఉన్నాయో కృష్ణా, గోదావరి, వంశధార, నాగావళి నదుల ద్వారా దాదాపు 2,300 టీఎంసీల నీరు సముద్రంలో కలిసిపోయిన నీరు మనం ఒకసారి గుర్తుతెచ్చుకుంటే.. మనమందరం ఆలోచించాల్సిన ఆవశ్యకతను గుర్తుచేస్తున్నాను. ఇండాకే మనం చర్చ జరుపుకున్నాం. ఆరు జిల్లాల్లో కరవు ప్రభావంతో ఐదు లక్షల ఎకరాల్లో రైతులు పంట నష్టపోయిన పరిస్థితి ఒకవైపు, రెండోవైపు ఈ రాష్ట్రంలోనున్న నదుల ద్వారా 2,300 టీఎంసీల నీరు సముద్రంలో కలిసిందనే మాట మనం వింటే మనందరికీ చాలా ఆవేదన, బాధ కలిగిస్తుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత నదుల అనుసంధానం మీద ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన దృష్టి పెట్టినపుడు, గతంలోనున్న రెండు మూడు ప్రాజెక్టుల గురించి చెప్పాను. గోదావరి-

కృష్ణా అనుసంధానానికి ఇచ్చంపల్లి ఒకటి, గోదావరి-కృష్ణా అనుసంధానానికి పాలవరం ప్రాజెక్టులు ముఖ్యంగా ప్రధానమైనవి అయితే, ఎంత దూరదృష్టమంటే గోదావరి ట్రిబ్యూనల్ 80 టీఎంసీల నీటిని గోదావరి నుండి కృష్ణాకు తరలించడానికి ఆమోదించి దశాబ్దాలు గడిచిన కూడా ఇంతవరకు ఆ కల ఈమధ్యకాలం వరకు సాకారం కాలేదనే వాస్తవాన్ని మనం గుర్తించుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే పాలవరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణం 2005లోనే ప్రారంభించిన పాలకుల స్వార్థంతో ప్రాజెక్టు ముందుకు నడవని పరిస్థితిని మనం చూశాం.

2014లో ఈ రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగా శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు బాధ్యతలు స్వీకరించినపుడు.. రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత ముఖ్యంగా నష్టపోయింది ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమని గుర్తించుకోవాలి. ఎందుకంటే నాగార్జున సాగర్ కుడికాలువ ఆయకట్టు కావచ్చు, అలాగే కృష్ణా డెల్టా ఆయకట్టు గానీ, మనకు రావల్సిన నీళ్లన్నీ నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు నుంచే రావాలి. కానీ రాష్ట్ర విభజన సందర్భంగా నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు అనేది తెలంగాణ ప్రాంతంలో వెళ్లడం మూలానా, ఆ ప్రాజెక్ట్ నిర్వాహణలో రెండు రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన అధికారులు కూడా గొడవ పడాల్సిన నేపథ్యం రాష్ట్ర విభజన వల్ల ఏర్పడిన ప్రత్యేకమైన పరిస్థితిని మనం గుర్తించుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని గుర్తుచేస్తున్నాను. కృష్ణా డెల్టాకు కృష్ణా జలాలకు తొలి హక్కు ఉన్నా కూడా ఇవాల్టి వరకు చుక్క నీరు పైనుంచి క్రిందకు రాని పరిస్థితిని మనం గుర్తించుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. అటువంటి నేపథ్యంలో ముఖ్యమంత్రి గారు దూరదృష్టితో ఒక ఆలోచన చేసి ఈ గోదావరి జలాలను కృష్ణా ప్రాంతానికి తీసుకోరావాలనే తలంపుతో పట్టిసీమ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టును తీసుకోవడం, కృష్ణా డెల్టా ప్రాంతంలో అటు కృష్ణా వెస్టర్న్ డెల్టా కావచ్చు ఈస్టర్న్ డెల్టా కావచ్చు, అలాగే పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోనున్న కొన్ని నియోజకవర్గాల్లో ఈ రెండు ప్రాంతాల్లోనున్న 11 లక్షల ఎకరాలు గానీ, పై జిల్లాలో దాదాపు లక్ష ఎకరాల్లో పంటలు పండించుకుంటున్న నేపథ్యం. దాదాపు 12 లక్షల ఎకరాల్లో ఇవాళ ఈ ప్రాంతంలో నాగార్జున సాగర్ నుండి నీళ్లు రాకపోయినా పంటలు పండించుకుంటున్నారంటే అది పట్టిసీమ వల్ల గోదావరి-కృష్ణా నదులు అనుసంధానం వల్లే సాధ్యపడిందన్న విషయాన్ని మనం గుర్తించుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది.

మా ప్రాంతంలో చాలామంది రైతులకు నేను చెబుతుంటాను, ఒక క్షణం మీరు ఆలోచన చేయండి, గోదావరి జలాలు గనుక కృష్ణా డెల్టా ప్రాంతానికి రాకపోతే మనకు నాగార్జున సాగర్ నుంచి నీళ్లు వచ్చేవి కాదు, మన ప్రాంతం ఎడారిగా మారిపోయే పరిస్థితి ఉందని, ఇలాంటి ఎడారిగా

మారిపోయే ప్రాంతానికి పట్టిసీమ నిర్మాణం ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు గోదావరి నీటితో బ్రహ్మాండమైన పంటలు పండించుకొనే అవకాశం ఈవాళ ఈ నదులు అనుసంధానం ద్వారా కల్గిందనే విషయాన్ని ఒకసారి మా ప్రాంత రైతాంగం కూడా గుర్తుచేసుకుంటున్న నేపథ్యాన్ని గుర్తుచేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

ఇవాళ్టికి గోదావరి ద్వారా 3,000 టీఎంసీల నీరు మనకు సముద్రంలో కలిసినా, గోదావరి జలాల్లో పట్టిసీమ నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేసుకున్న తరువాత ఒకసారి మనం కూడా దానివల్ల కలిగే లాభాల్ని, ఫలితాలను ఒకసారి ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే నదుల అనుసంధానం వల్ల ఏవిధమైన ఫలితాలు రాష్ట్రానికి, రైతాంగానికి మేలు జరుగుతున్నాయన్న అంశాలను మనం ఒకసారి చూసుకున్నప్పుడు, పట్టిసీమ ద్వారా ఇప్పటివరకు 150 టీఎంసీలు పైగా గోదావరి నీటిని కృష్ణా డెల్టాకు తరలించడం, ప్రతి సంవత్సరం 12 లక్షల ఎకరాల్లో పంట పండించుకోవడం వల్ల, ఈ మూడు సంవత్సరాల్లో రూ.16,000 కోట్ల విలువైన పంటల్ని రైతులు పండించుకోవడమంటే ఇంతకంటే మంచి కార్యక్రమం ఏముంటుందని నేను అడుగుతున్నాను.

అదేవిధంగా ఎన్నో గ్రామాలకు మంచినీటి సౌకర్యం కల్పించిన నేపథ్యాన్ని ఒకసారి గుర్తుచేస్తున్నాను. దాదాపు 200 టీఎంసీ గోదావరి జలాలను కృష్ణాకు తీసుకొరావడం వల్ల పోతిరెడ్డిపాడు ద్వారా ఈ మూడు సంవత్సరాల కాలంలో 150 టీఎంసీల నీటిని పోతిరెడ్డిపాడు ద్వారా రాయలసీమ జిల్లాలకు త్రాగునీరు కావచ్చు, సాగునీరు కావచ్చు, వాటి అవసరాలకు అందించడం జరిగిందని ఒకసారి గుర్తుచేసుకోవాలి.

1.30PM

ఈ గోదావరి నదిని, కృష్ణా నదిని అనుసంధానం చేయడం మూలాన ఉన్న నీటిని వినియోగించుకొని రాష్ట్రంలో మిగతా ప్రాంతాల్లో ఏవైతే కరవు బారిన పడిన ప్రాంతాలకు మనం నీటిని అందించడానికి ఆస్కారం కలిగిందనే విషయాన్ని మనం గుర్తుంచుకోవలసిన అవసరం ఉందని నేను తెలియజేస్తున్నాను. కొంతమంది సభ్యులు అనంతపూరం జిల్లా గురించి మాట్లాడారు. హంద్రీనీవా, సుజల శ్రవంతి పేజ్-1, పేజ్-2 కింద కరవు ప్రాంతమైన అనంతపూరం జిల్లాలకు 70 టీఎంసీల ద్వారా నీటిని ఇవ్వడం వల్ల కొన్ని ప్రాంతాలు బ్రహ్మాండంగా నీటితో నిండి తొణికిసలాడుతున్న పరిస్థితి మనం చూస్తున్నాం. ప్రభుత్వపరంగా కూడా నదుల అనుసంధానాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్లాల్సిన ఆవశ్యకతను నేను గుర్తు చేస్తున్నాను. కృష్ణా డెల్టాను అనుసంధానం చేయడం వల్ల

ఏవిధంగా అయితే గోదావరి జలాలను ఉపయోగించుకుంటున్నామో మరి సాగర్ డెల్టాకి సంబంధించి కృష్ణా రైట్ కెనాల్ ఏదైతే ఉందో ఇవాళ భగవంతుడు కరుణించి నాగార్జున సాగర్ నీళ్లు రావడం వల్ల శ్రీశైలం నిండి సాగర్ నిండటం వల్ల ఈ సంవత్సరం మా ప్రాంతంలో వరి పంట వేసుకునే అవకాశం ముఖ్యమంత్రిగారు, ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం వల్ల వరి పంట వేస్తున్నారు. గత రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా... మీకు తెలుసు కదా... మీ ప్రాంతం కూడా సాగర్ ఆయకట్టు కిందకు వస్తుంది. ఎక్కడైతే మాగాణి పంట పండించుకునే పొలాల్లో పంట వేసుకోక ఆ రైతుల యొక్క ఆవేదన మనం విన్నాం. కాబట్టి దీనికి శాశ్వతమైన పరిష్కారం కలిగించే విధంగా నాగార్జున సాగర్ రైట్ కెనాల్ ప్రాంతంలో ఒక లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ఏర్పాటు చేసి ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న రైతులు ఏవిధంగా అయితే పట్టిసీమ ద్వారా గోదావరి జలాలు ద్వారా కృష్ణా డెల్టాను సశ్యశ్యామలం చేశామో నాగార్జున సాగర్ చిట్టచివరి భూములకు ఒక లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది. దాన్ని త్వరితగతిన చేపట్టినట్లయితే మరింత మెరుగైన ఫలితాలు ప్రజలు, రైతాంగం వాటిని పొందే అవకాశముందని నేను గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అదేవిధంగా కరవు జిల్లాలో ప్రకాశం జిల్లా అత్యంత ప్రధానమైనది. అన్ని మండలాలు కూడా కరవు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించబడిన పరిస్థితి మనం చూశాం. అటువంటి నేపథ్యంలో వెలిగొండను కూడా త్వరితగతిన పూర్తి చేయాలని నేను గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే కరవు ప్రాంతాల ప్రాధిపదికన తీసుకున్నప్పుడు ప్రకాశం జిల్లా కూడా కరవు ప్రాంతం. వెలిగొండ ప్రాజెక్టు పూర్తి అయితే ఏదైతే కరవు బారిన పడిన మండలాలు ఉన్నాయో ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న తాగునీటి, సాగునీటి అవసరాలు కూడా ఉపయోగించుకోవడానికి ఆస్కారం ఏర్పడుతోంది. కాబట్టి దానిమీద కూడా దృష్టి పెట్టి త్వరితగతిన పూర్తి చేయడానికి ఆస్కారం ఉన్న ప్రాజెక్టులో అది కూడా ఒకటి, కాబట్టి దాన్ని కనుక పూర్తి చేస్తే ఆజిల్లాలో ఉన్న రైతాంగానికి మేలు జరుగుతుందని నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు నేను గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని, ప్రభుత్వాన్ని ఒక్కటే కోరుతున్నాను. ఏవిధంగా అయితే పట్టిసీమ నిర్మాణం చేసి గోదావరి జలాలను తీసుకువచ్చామో ఏవైతే మిగతా ప్రాంతాలకు సంబంధించి కూడా గోదావరి, పెన్నాను అనుసంధానం చేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉంది. కాబట్టి దాని ద్వారా ఈ నదుల అనుసంధానం ఇందాక చెప్పాను. అటు వంశధార, నాగావళి, కృష్ణా గోదావరి నదుల ద్వారా ఈ సంవత్సరమే 2300 టిఎంసిల నీళ్లు సముద్రంలోకి కలిశాయంటే, ఆ నీటిని కనుక మనం వినియోగించినట్లయితే కోటి ఎకరాల ఆయకట్టుని అదనంగా సాగు చేసుకునే ఆస్కారముంటుంది. దీనిని అత్యధిక ప్రాతిపదికన గుర్తించి త్వరితగతిన లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీలు ఏవైతే తీసుకుంటున్నామో వాటిని పూర్తి చేస్తే ఈ కరవు ప్రాంతాలకు కూడా మనం నీటిని అందించిన వాళ్లమవుతాం, కరవు బారిన పడకుండా కూడా కాపాడిన వాళ్లమవుతామని,

తెలియజేస్తున్నాను. కాబట్టి నేను కోరేది ఒకటే, “నదుల అనుసంధానం” కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క వైఖరి చూసినట్లయితే చాలా ఆవేదన కలుగుతోంది. పోలవరం ప్రాజెక్టుని జాతీయ ప్రాజెక్టుగా ప్రకటించారు. కానీ ప్రకటించినంత మాత్రాన మా పని పూర్తి అయిపోయిందనే ధృక్పథంలో కాకుండా పోలవరం పనులు వేగవంతంగా జరగాలంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి సహాయసహకారాలు కూడా అవసరం. అన్ని విధాలా ఆర్థిక పరమైన సహాయసహకారాలు అందించవలసిన అవసరముంది. ఎందుకంటే ఇటువంటి ప్రాజెక్టులు చేపట్టాలంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క చొరవ ఉంటే పోలవరం ప్రాజెక్టు త్వరితగతిన నిర్మాణం పూర్తి చేసుకోవడానికి ఆస్కారముంటుంది. ఈమధ్యనే కేంద్ర మంత్రిగారు వచ్చి పోలవరం ప్రాజెక్టుని పరిశీలించడం జరిగింది. వేగవంతంగా బ్రహ్మాండంగా పోలవరం పనులు జరుగుతున్నాయని బృందాలు వచ్చి చెబుతున్నారు. లక్ష్యాలను నిర్దేశించుకొని బాగా చేస్తున్నారని చెబుతున్నారు, కానీ నిధుల విడుదలలో, వాటికి సంబంధించిన అంశాలపై కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిధిలో ఆమోదించాల్సిన అంశాలు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిలో జాప్యం జరగడం వలన పోలవరం పనులు కేంద్ర ప్రభుత్వ పరంగా సహాయసహకారాలు లేకపోవడం వల్ల రాష్ట్రం మీద ఎక్కువ భారం పడుతోందనే విషయాన్ని గుర్తుంచుకోవాలి. ఎటువంటి పరిస్థితుల్లో అయిన పోలవరం ప్రాజెక్టు ఆగకూడదనే లక్ష్యంతో పనులు పూర్తి చేయాలనే తలంపుతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిధులు ఖర్చు పెట్టి పూర్తి చేయాలనే సంకల్పంతో ముఖ్యమంత్రిగారు ముందుకు వెళ్లడం వల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా అదే స్ఫూర్తిని చూపించి 2019సంవత్సరం నాటికి పూర్తి చేసి రాష్ట్ర ప్రజలకు అంకితం చేయాలనే లక్ష్యంతో మనం అనుకుంటున్నామో దానిని సాధించడానికి ఆస్కారం ఏర్పడుతుందని నేను తెలియజేస్తున్నాను. కాబట్టి ఇటువంటి పోలవరం లాంటి ప్రాజెక్టులు ఆంధ్రప్రదేశ్ కి జీవనాడి లాంటిది. కాబట్టి నదుల అనుసంధానంలో అత్యంత కీలకమైనది. ఎందుకంటే రాష్ట్రం 13జిల్లాల మీద కూడా ప్రభావితం చూపే ప్రాజెక్టు. మనం గోదావరి నీళ్లను రాష్ట్రం యొక్క ప్రయోజనాల కోసం తాగునీరు, సాగునీరు గురించి వినియోగించుకునే ఆస్కారముంటుంది కాబట్టి కేంద్రం కూడా మరింత చొరవ చూపితే బాగుంటుంది. రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్స్ కేంద్రం దగ్గర పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. కాబట్టి కేంద్రం త్వరితగతిన ఆమోదిస్తే మరింత వేగవంతంగా పనులు పూర్తి చేసుకొని దాని యొక్క ఫలాలు, ఫలితాలు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రతి ఒక్క రైతు కూడా దానిని అనుభవించే హక్కు, ఆస్కారముంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇవన్నీ కూడా సాధ్యపడ్డాయంటే మనకు దూరదృష్టి కలిగిన నాయకుడు శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు ఉన్నారు కాబట్టి ఒక దూరదృష్టితో రాబోయే కాలంలో ప్రజల యొక్క అవసరాలు, రైతాంగం యొక్క ప్రయోజనాలు కాపాడాలనే లక్ష్యంతో ఈ ప్రాజెక్టుకి నదుల అనుసంధానం అనేది దేశంలో ఎలా ఉన్నా కూడా దేశానికి ఆదర్శంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని తీసుకువెళ్లాలనే తలంపుతో

నదుల అనుసంధానం ఆ మూల నుండి ఈ మూల వరకు ఉన్న నదులన్నింటిని కూడా కలిపి ఎక్కడా కూడా కరవు అనేది లేకుండా చేయాలనే లక్ష్యంతో ఈనాడు ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతుంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని, మంత్రిగారిని కోరేది ఒక్కటే ఏవైతే ప్రధానంగా కరవు వచ్చే ప్రాంతాలు ఉన్నాయో అక్కడ పూర్తి చేయాల్సిన ప్రాజెక్టులను ప్రాథమికంగా తీసుకొని త్వరితగతిన పూర్తి చేసి వాటి యొక్క ఫలాలు రైతాంగానికి అందించే విధంగా చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్.వి.ఎస్.ఎస్.వర్మ : ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా

మిస్టర్ స్పీకర్ : పదినిమిషాలు మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎస్.వి.ఎస్.ఎస్.వర్మ (పితాపురం): అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారి ఆధ్వర్యంలో నదుల అనుసంధానం అనే కార్యక్రమం. రాష్ట్రంలో ఎన్ని కష్టాలు ఉన్నా సరే నిధులు లేకుండా అయినా సరే రాష్ట్ర రైతాంగాన్ని ఆదుకున్న తీరు వర్ణనాతీతం. నదుల అనుసంధానం ఎందుకు చేయవలసి వచ్చింది. గత తొమ్మిది, పది సంవత్సరాలు కూడా రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి పరిపాలనలో పేరుకి జలయజ్ఞం అన్నారు తప్పితే రైతాంగానికి ఒకసంతుక్కి నీరు ఇచ్చిన ఘనత ఎక్కడా కూడా లేదని తెలియజేస్తున్నాను. ఆరోజు ఖజానా నిండా డబ్బులు ఉన్నాయి. పోలీసు పహారా. కానీ రైతాంగం గురించి ఇచ్చింది ఒక పైసా కూడా లేదు. ఈరోజు ఖజానాలో డబ్బులు లేవు, పోలీసు పహారా లేదు. ఈరోజు రాష్ట్ర రైతాంగం గురించి వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టిన మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీనారా చంద్రబాబునాయుడు గారని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ నదుల అనుసంధానం కేంద్రం సహకరించకపోయినా నిధులు లేకపోయినా సరే ఈరోజు ముందుకు వెళుతుంది. ముఖ్యంగా మన ముఖ్యమంత్రిగారు సుదీర్ఘ పాదయాత్రలో అప్పటిలో ప్రతిపక్ష నేతగా ఉన్నప్పుడు రైతుల ఆక్రందనలు గానీ, వారు అప్పుల ఊబిలో ఉన్న పరిస్థితిలో గానీ వారు మొర పెట్టుకున్న విధానం ముఖ్యమంత్రిగారి మనసును కలచివేసింది. అదేవిధంగా రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు కూడా పాదయాత్ర చేశారు. ఇటు కృష్ణా, గుంటూరు మా జిల్లా కానీ ఏరోజు రైతుల యొక్క పరిస్థితులను ఆయన దృష్టిలో పెట్టుకోలేదు. ముఖ్యంగా మా జిల్లాలో నడిచినప్పుడు ఆయన చేసిన పని ఏమిటంటే రైతుల యొక్క ఎస్ఈజెడ్ భూములు ఉన్నాయో పదివేల ఎకరాలు లాకున్న ఘనత రాజశేఖర్ రెడ్డిగారిదని తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఏలేరు ప్రాజెక్టు కింద ఈరోజు ఐదు నియోజకవర్గాలు ఉన్నాయి. జగ్గంపేట, పత్తిపాడు, పితాపురం, తుని, ఏలేరు శివారు ఆయకట్టు ముఖ్యంగా మా పితాపురం నియోజకవర్గం ఏలేరుకి శివారు ఆయకట్టు వరదకి ముంపుకి ముందు పంటకి వెనుక, ఇటు వరద వచ్చినా పంటలు పండవు,

అటు నీళ్లు లేకపోయినా పంటలు పండవు. మరి ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో మా పితాపురం శివారు ఆయకట్టు ఇటు పిబిసి కింద గానీ ఏలేరు ప్రాజెక్టు కింద గానీ 72వేల ఎకరాల ఆయకట్టు ఉంది. ఇటు వంటి దానికి మేము ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి సుదీర్ఘ పోరాటం చేశాం. తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యకర్తల ఆధ్వర్యంలో, రైతుల ఆధ్వర్యంలో మేము పోరాటం చేశాం.

1.40 PM

తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యకర్తల ఆధ్వర్యంలో, రైతుల ఆధ్వర్యంలో మేము పోరాటం చేశాము. అందులో భాగంగా లక్ష సంతకాల ఉద్యమం చేశాం. ఆ ఉద్యమంలో కూడా చంద్రబాబు నాయుడు గారు పితాపురం వచ్చి లక్ష సంతకం పెట్టడం జరిగిందని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో రైతులు కూడా 500 కిలోమీటర్లు పాదయాత్ర చేసి అప్పటి ప్రభుత్వం మీద నిరసన చేశారు. అప్పుడున్న జిల్లా మంత్రులు గాని, అప్పుడున్న ప్రభుత్వం గానీ ఏలేరు రైతాంగం యొక్క ఆక్రందనను ఏరోజు కూడా పట్టించుకోలేదు. చంద్రబాబునాయుడు గారు 2800 కిలోమీటర్ల సుదీర్ఘ పాదయాత్రలో పితాపురం వచ్చిన సందర్భంగా రైతులందరినీ అక్కున చేర్చుకున్నారు. మాకు పంట నష్టపోతే 72,000 ఎకరాలకు సుమారు రూ.360 కోట్లు అప్పుల ఊబిలోకి రైతులు వెళ్లే పరిస్థితి. 5 నియోజక వర్గాలు చూసుకుంటే సుమారుగా రూ.850 కోట్లు అప్పుల ఊబిలోకి వెళ్లే పరిస్థితి. ఇటువంటి రైతుల సమస్యలను చంద్రబాబు నాయుడు గారు దగ్గరగా విని మీకు నేనున్నాను, మీకు న్యాయం చేస్తాను అని ఒక భరోసా ఇచ్చారు.

చంద్రబాబు నాయుడు గారి పాదయాత్రలో రైతుల ఆక్రందనను గానీ, బాధలు గానీ, అప్పులు గానీ అన్నీ ఆయన మనస్సును కలచి వేశాయి. పాదయాత్రలో వారి బాధలను దగ్గరి నుంచి చూసిన పరిస్థితి నుంచి చంద్రబాబు నాయుడు గారి మనస్సులో నుంచి వచ్చిందే ఏలేరు గోదావరి అనుసంధానం, అదే పురుషోత్తమ పట్నం ఎత్తిపోతల పథకమని తెలియచేస్తున్నాను. ఏలేరు ప్రాజెక్టులో గత పది, పదిహేను సంవత్సరాల నుంచి యావరేజీగా ఎంత టిఎంసీ వచ్చిందని చూస్తే మొత్తం ఏలేరు ప్రాజెక్టు కెపాసిటీ 24 టిఎంసీలు గత 10, 12 ఏళ్లు కూడా వచ్చింది. యావరేజీగా 8 టిఎంసీలు, ఈ 8 టిఎంసీల్లో విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్కు 5 టిఎంసీలు ఇవ్వాలి. అలాగే తాగునీటి కొరకు నీటిని పంపాలి. అటువంటి పరిస్థితుల్లో ఏలేరు ఆయకట్టు అంతా పంట నష్టపోవడం, స్టీల్ ప్లాంట్కు ఎట్టి పరిస్థితుల్లో నీరు ఇవ్వడం ఈ విధంగా 5 నియోజక వర్గాలు ఇబ్బందిపడే పరిస్థితుల్లో ముఖ్యమంత్రి గారు గెలిచిన వెంటనే చాలా మంది ముఖ్యమంత్రులుగా చేశారు, చాలా మంది వాగ్దానాలు చేశారు. కానీ పదవి వచ్చాక మరచిపోయే పరిస్థితి. ఈరోజు మన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రి అయిన వెంటనే ఏలేరు గోదావరి అనుసంధానం చేసి పురుషోత్తపట్నం ఎత్తిపోతల పథకాన్ని ఒక్క సంవత్సరంలో ప్రాజెక్టు పూర్తి చేసిన ఘనత చంద్రబాబు నాయుడు గారిది. కిందటి సంవత్సరం రెండవ

పంటకు మరియు ఈ సంవత్సరం పంటకు సుమారు మొత్తం 5 నియోజక వర్గాలు కలిపి 2 లక్షల ఎకరాల స్థిరీకరణ, ముఖ్యంగా ఎన్నో సంవత్సరాలు పోరాటం చేసిన మా శివారు ఆయకట్టు పితాపురంలో 72,000 ఎకరాలు ఏలేరు టిబిసి కలిసి రెండు పంటలు సస్యశ్యామలమైంది. అంటే ఒక్కొక్క పంటకు సుమారు రూ.350 కోట్లు రైతులు ఆర్థికంగా నిలబడే పరిస్థితి వచ్చిందని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. ఇదే పురుషోత్తపట్నం ప్రాజెక్టు మీద జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు కేసులు వేసి హెడ్ వర్క్స్ ఎక్కడైతే ఉన్నాయో గోదావరి పురుషోత్తపట్నం రైతులను రెచ్చగొట్టి కేసులు వేసి ఇంకా ప్రాజెక్టు ఆలస్యమయ్యేందుకు ముఖ్య కారకుడయ్యాడు. అధ్యక్షా, నేను సూటిగా జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిని అడుగుతున్నాను. మెట్ట ప్రాంతమైన ఈ 5 నియోజక వర్గాలకు నీళ్లివ్వడం మీకు ఇష్టం లేదు. అదేవిధంగా విశాఖకు త్రాగునీరు ఇవ్వాలని ముఖ్య ఉద్దేశంతో ముఖ్యమంత్రి గారు పనిచేస్తుంటే ఆ వాటర్ ఇవ్వడానికి అడ్డుపడి, విశాఖ స్టీల్ ప్లాంటుకు కూడా నీరివ్వడానికి అడ్డుపడి మంచి ప్రాజెక్టు అయిన పురుషోత్తపట్నం ప్రాజెక్టుకి అడ్డుపడిన ఘనత, అటువంటి దుర్మార్గపు ఆలోచనలు వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారికుంది. ఈ సంవత్సరం బ్రయల్ రన్ ద్వారా 11 పంపులు పురుషోత్తపట్నంలో అదేవిధంగా రెండవ ఫేజులో 8 పంపులు బ్రయల్ రన్ ద్వారా నాలుగున్నర టిఎంసీలు ఏలేరు ప్రాజెక్టుకి నింపారని అందరికీ తెలియచేస్తున్నాను.

రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు మా ప్రాంత రైతాంగానికి చేసిందైతే ఒక చుక్క నీరు కూడా ఇవ్వలేదు. ఏలేరు గోదావరి అనుసంధానం ద్వారా 2 లక్షల ఎకరాలు ఆయకట్టు స్థిరీకరణ అవుతుంది కాబట్టి ఈ 2 లక్షల ఎకరాల ద్వారా 5 నియోజక వర్గాల్లో బ్రహ్మాండంగా పంటలు పండే పరిస్థితి వచ్చింది. మా జిల్లాలో గోదావరి బ్యారేజీ కట్టిన కాటన్ దొర ప్రజల్లో నిలిచిపోయారు. అటువంటి అవర భగీరథుడిగా చంద్రబాబు నాయుడు గారు కూడా మా మెట్ట ప్రాంత రైతాంగం మనస్సును దోచుకున్నారని తెలియచేస్తున్నాను. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు పాదయాత్ర చేశారు. ఈ పాదయాత్రలో పోలవరం ప్రాజెక్టు దర్శించలేదు. అటు పట్టిసీమ చూడలేదు. అటు పురుషోత్తపట్నం కూడా ఎందుకు సందర్శించలేదని మీద్వారా అడుగుతున్నాను. ఇది వరకు హైదరాబాద్ లో, బెంగళూరులో కూర్చుని ప్రెస్ స్టేట్ మెంట్స్ ఇవ్వడం తప్పితే ఈ ప్రాంతానికి వెళ్లినప్పుడు రైతాంగాన్ని పురుషోత్తపట్నం ద్వారా ఉపయోగం ఉందా, లేదా అని ప్రశ్నించే ధైర్యం కూడా జగన్మోహన్ రెడ్డిగారికి లేదు. (బెల్)

అధ్యక్షా, అటు పట్టిసీమ, ఇటు పోలవరమే కాకుండా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కేంద్ర ప్రభుత్వం సహకరించకపోయినా నిధులు ఎలా వస్తున్నాయో తెలియదు కానీ రైతాంగాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇన్ని ప్రాజెక్టులు చేస్తున్నారు. పోలవరం రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ కూడా ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టు. అటువంటి ప్రాజెక్టుకు నిధులు సుమారుగా ఇంకా రూ.2700 కోట్లు రాకపోయినా మన రాష్ట్ర బడ్జెట్ లో నిధులు పెట్టి 2019 కల్లా గ్రావిటీ ద్వారా ఇవ్వాలని ఒక దృఢ సంకల్పంతో పనిచేస్తున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారు. అదేవిధంగా ప్రతిపక్ష పార్టీలైన బిజెపి గానీ, జగన్మోహన్ రెడ్డి

గానీ, కొత్త పార్టీ గానీ ముగ్గురూ కూడా కేంద్రాన్ని నిధులు ఎందుకివ్వడం లేదు, ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఎందుకు అన్యాయం చేస్తున్నారు, జాతీయ ప్రాజెక్టుకు మీరు ఎందుకు నిధులివ్వడం లేదని ప్రశ్నించే ధైర్యం కూడా ముగ్గురికీ లేదు. ఇటు బిజెపి పార్టీ వాళ్లు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి చెందిన వాళ్లో లేదా గుజరాత్‌కు చెందిన వాళ్లో తెలియని పరిస్థితుల్లో బిజెపి నాయకులు గానీ, ఎంఎల్ఏలు గానీ, ఆ పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు గానీ ఉన్నారు. వీళ్లు ఢిల్లీ వెళతారు గానీ రాష్ట్రానికి నిధులు ఎందుకివ్వడం లేదు, ఎందుకు సహాయం చేయరని అడిగే పరిస్థితుల్లో బిజెపి నాయకులు లేరు. అటు వైసీపీ పార్టీ 24 గంటలు చంద్రబాబు నాయుడు గారిని విమర్శించడం తప్పితే వేరే సమస్య లేదు. వాళ్లు కేంద్రాన్ని నిలదీయకుండా చంద్రబాబు నాయుడు గారిని విమర్శించడం ఎజెండాగా పెట్టుకున్నారు.

MR.SPEAKER: Please conclude.

శ్రీ ఎస్.వి.ఎస్.ఎన్.వర్మ : రెండు నిమిషాల్లో ముగిస్తాను. అధ్యక్షా, అహర్నిశలూ రైతు సంక్షేమం కోసం అటు పోలవరం గానీ, ఇటు పట్టిసీమ గానీ, పురుషోత్తపట్నం గానీ త్వరలోనే శంఖుస్థాపన చేసే సుజలా స్రవంతి గానీ ఈ ప్రాజెక్టులన్నీ ఈరోజున రాష్ట్రాన్ని సస్యశ్యామలం చేసే విధంగా ఉన్నాయి. రైతుల మనస్సు, ప్రజల మనస్సు కూడా మరలా నువ్వే అధికారంలోకి రావాలి, మరలా చంద్రబాబు నాయుడు గారే రావాలనే ఒక ఉద్దేశంతో రాష్ట్రమంతా ఉంది. ఈ పార్టీలన్నీ అటు బిజెపి గానీ, ఇటు వైసీపీ గానీ, అటు కొత్తపార్టీ గానీ 2019లో గ్రావిటీ ద్వారా ఇచ్చే పోలవరం కాలువలో, పోలవరం నీటి వరదలో ఈ పార్టీలన్నీ కొట్టుకుపోవడం ఖాయం. ఏదైతే రైతాంగం మనస్సులో చంద్రబాబు నాయుడు గారు పాతుకుపోయారో మరలా అధికారంలోకి రావడం ఖాయమని తెలియచేస్తూ చివరిగా ఏలేరు గోదావరి అనుసంధానం ద్వారా పురుషోత్తపట్నం ఎత్తిపోతల పథకం ఇచ్చినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారికి మా పితాపురం నియోజక వర్గమే కాకుండా మా 5 నియోజక వర్గాల రైతాంగం తరపున ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. అదే విధంగా జల వనరుల శాఖా మంత్రి గారికి, జల వనరుల శాఖ అధికారులు అందరికీ పేరు పేరునా ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటూ సకాలంలో నీరు ఇచ్చి రైతులందరినీ ఆదుకుని కోట్ల రూపాయల ఆర్థికంగా నిలబెట్టినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారికి ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి (రాజమండ్రి రూరల్): అధ్యక్షా, సకల మానవాళికీ కూడా జలం ఆధారం. ఆ జలాన్ని ఎవరైతే సద్వినియోగం చేసుకోగలుగుతారో అక్కడ నాగరికత కూడా విలసిల్లుతుంది. మన రాష్ట్రంలో దాదాపుగా 40 నదులున్నాయి. పెద్ద నదులు 5 ఉన్నాయి. ఇవన్నీ గత నాలుగు సంవత్సరాల్లో మన రాష్ట్రంలో వచ్చిన వర్షాభావాన్ని తట్టుకుని రైతాంగం ఆత్మహత్యలకు పాల్పడకుండా తగ్గించేలా కార్యాచరణ చేపట్టిన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారికి అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను. వ్యవసాయ రంగం మీద, నీటి పారుదల రంగం మీద ప్రత్యేక శ్రద్ధ

పెట్టడమే కాకుండా బహుశా భారతదేశ చరిత్రలో ఏ ముఖ్యమంత్రి చేయని విధంగా ఒక రోజుని సోమవారాన్ని పోలవారంగా పెట్టి ఆ పోలవరం ప్రాజెక్టుని సత్వరం పూర్తి చేయాలని దానికి అనుసంధానంగా పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకాన్ని ప్రారంభించి, రెండు నదులనూ అనుసంధానం చేసి నాలుగు సంవత్సరాల్లోనే ఈ సంవత్సరం పంట కూడా లెక్కేస్తే రూ.24,000 కోట్ల పంటను రైతులు తెచ్చుకున్నారు. కేవలం ఆ ప్రాజెక్టు మీద రూ.1600 కోట్లు ఖర్చు పెడితే దానిమీద అవాకులు, చెవాకులూ మాట్లాడి విమర్శించిన నాయకులందరూ సిగ్గుతో తలవంచుకోవాలి. ఎందుకంటే ఒక ప్రాజెక్టు తలపెట్టినప్పుడు దాంట్లో సాధ్యాసాధ్యాలు, మంచి, చెడులు చూసుకోకుండా విమర్శించే వాళ్ళకు ఇది గుణపాఠం. ఎందుకంటే ఈ ప్రాజెక్టు కంటే ముందే 150 సంవత్సరాల క్రితమే కాటన్ మహాశయుడు ధవళేశ్వరం వద్ద ఆనకట్ట కట్టాడు. అప్పుడే దుమ్ముగూడం వద్ద కూడా ప్రాజెక్టు కట్టాలని మొదలు పెట్టారు. కానీ బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం ఆనాడు ఖర్చు పెరుగుతుందని దుమ్ముగూడం ప్రాజెక్టుని ఆపారు. ఆరోజే దుమ్ముగూడం ప్రాజెక్టు పూర్తయి ఉంటే దుమ్ముగూడం నుంచి కృష్ణా అనుసంధానం అయి ఉండేది. ఆయన వేసిన ప్రాజెక్టు కూడా అదే.

1.50 PM

అదే కాటన్ మహాశయుడు కృష్ణా-గోదావరి నదులను అనుసంధానం చేస్తూ చెన్నై దాకా కూడా Buckingham Canal ను అనుసంధానం చేసి ఆ రోజు జల రవాణాకు వాడారు. ఎందుకంటే ఏలూరు కాలువ ద్వారా కృష్ణ-గోదావరి నదులను అనుసంధానం చేశారు. కాకపోతే ఎక్కడికక్కడ నీటి వనరుల లభ్యత తక్కువ గనుక ఆ ప్రాంతానికే సరిపోతున్నాయి గానీ, ఆ చేసిన ప్రాజెక్టును అటు చెన్నై వరకు చేశారు. ఇవాళ నదుల అనుసంధానంలో ప్రధానమైనది కృష్ణా-గోదావరి నదులు. పైన కృష్ణాలో అనేక అప్పర్ కృష్ణా ప్రాజెక్టులు వచ్చాయి. ఒకప్పుడు కృష్ణాలో వరదలు ఉండేవి. మనం నిత్యం వరదలను చూసేవాళ్ళం. విజయవాడ బ్యారేజీ దగ్గర చూస్తే ఎప్పుడూ వరదలు వస్తుండేవి. ఇవాళ వరదలను చూసి ఎన్నో సంవత్సరాలు అయిపోయింది. ఈ సంవత్సరం అదృష్టం కొద్ది కొంత వరదను చూశాము గానీ, ఏనాడు కూడా ఈ మధ్య కాలంలో అప్పర్ కృష్ణా ప్రాజెక్టుల వల్ల, ఆల్మట్టి గానీ ఆ పైన ప్రాజెక్టులన్నీ రావడం వలన, అటు కర్నాటకలో మహారాష్ట్రలో వచ్చిన ప్రాజెక్టుల వల్ల, మనకు శ్రీశైలానికి నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టులకు కూడా నీళ్ళొచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఏదైనా సరే ఒకసారి వచ్చిన నీటిని నిలువ చేసుకొని సద్వినియోగం చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇవాళ గోదావరికి వచ్చేసరికి ఈరోజున 2200 టిఎంసి సముద్రంలోకి వెళ్ళాయి. మనం వాడుకుందంతా కలిపినా కూడా ఒక రెండు మూడొందల టిఎంసి లేదు మొత్తం వచ్చిన దాంట్లో, 2200 టిఎంసి వెళ్ళింది. దానిని మనం తెచ్చుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. ఏదైతే పోలవరం ప్రాజెక్టు పూర్తయ్యి బై గ్రావిటీ ద్వారా నీళ్ళొచ్చినా కూడా ఆ నీటిని ఆ ప్రాంతంలో నిలువ చేయడానికి అవకాశం లేదు. ఎందుకంటే పోలవరం నుంచి అటు విశాఖవట్నం దాకా గానీ, ఈ ప్రక్కన

విజయవాడ దాకా గానీ, మధ్యలో ఎక్కడా స్టోరేజీ కెపాసిటీ లేదు. అందువల్ల దీనిని రాయలసీమకు గానీ లేక దక్షిణ ఆంధ్రాకు గానీ, వెళ్లాలంటే దీనిని నదుల అనుసంధానంలో భాగంగా ఎత్తిపోతల పథకాలను తీసుకురావాల్సిన అవసరం ఉంది. దానివైపే ముఖ్యమంత్రి గారు దృష్టి సారించి ఈరోజు చింతలపూడి ప్రాజెక్టుని గానీ, వైకుంఠపురం దగ్గర బ్యారేజీని గానీ తల పెట్టడం చాలా మంచి నిర్ణయం. అందుకనే వేగంగా దాదాపు 80 వేల కోట్లు ఖర్చు కాబోతోంది. ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ రోజు తలపెట్టిన ప్రాజెక్టులు పూర్తి కావాలంటే రూ.80 వేల కోట్లు అవసరమవుతుంది. గత ప్రభుత్వంలో 2013-14లో ఆ రోజు బడ్జెట్లో కేటాయించింది కేవలం రూ.4200 కోట్లు మాత్రమే. అదే రాష్ట్ర విభజన తర్వాత అధికారంలోకి వచ్చిన మన ప్రభుత్వం ఆర్థిక పరమైన ఇబ్బందులు ఉన్నప్పటికీ ఈరోజున మొదటి సంవత్సరమే రూ.9450 కోట్లను ఇరిగేషన్ కి కేటాయించి ప్రాజెక్టులను మొదలు పెట్టారు. ఇవాళ ఫలితాలు వస్తున్నాయి. ఎందుకంటే రాష్ట్రంలో రెండు కోట్ల ఎకరాలు సాగుకు అనుకూలమైన భూములు అందుబాటులో ఉంటే, కేవలం ఒక కోటి అయిదు లక్షల ఎకరాలకు మాత్రమే మనం నీళ్లను ఇవ్వగలుగుతున్నాము. ఇప్పుడు నిర్మిస్తున్న ఆన్ గోయింగ్ ప్రాజెక్టులు గనుక పూర్తయితే మరో 32 లక్షల ఎకరాలకు మనం నీళ్లవ్వగలుగుతాము. ఇంకా దాదాపుగా 67 లక్షల ఎకరాలకు సాగు నీటిని అందించాల్సిన పరిస్థితి మనకు ఉంది. అందువల్ల ప్రాణాధారమైన నీటిని కాపాడుకోవడం కోసం నీటిని నిలబెట్టుకోవడం కోసం, రాష్ట్ర సర్వతోముఖాభివృద్ధిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, అన్ని ప్రాంతాలకు నీళ్లవ్వాలంటే ఈ నదుల అనుసంధానం తప్పనిసరి పరిస్థితి. అనేక ప్రాజెక్టులను టేకప్ చేశారు. ఇవాళ ఇతర రాష్ట్రాల సహకారం కూడా కావాలి. మహానది నుంచి గోదావరికి కలపాలంటే ఒరిస్సా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనుమతి కావాలి. అలాగే ఎగువనున్న తెలంగాణ ఈరోజున అడ్డుపడుతుంది. మాకు నీరు లేదంటున్నారు. ఎందుకంటే ఇచ్చంపల్లి దగ్గర నుంచి నాగార్జున సాగర్ కి గానీ, పులిచింతల ప్రాజెక్టు వరకు గానీ మనం అనుసంధానం చేయాలంటే వాళ్లు ఆల్ రెడీ నీళ్లు లేవని చెబుతున్నారు. కానీ వృధాగా సముద్రంలోకి నీరెళుతుంది. రాష్ట్రాలు జాతీయ దృక్పథంతో ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. తెలంగాణా గానీ మహారాష్ట్రా గానీ, కర్నాటక గానీ ఏదైనా సరే. ఎందుకంటే నీరు లేనప్పుడు ఇబ్బంది. కానీ మిగులు జలాలు సముద్రంలోకి వెళుతున్నప్పుడు వాటిని సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. ఒకసారి ప్రాజెక్టుని కట్టారు. ఒక్కసారి నందమూరి తారక రామారావు.... మనం తలపెట్టాల్సిన అవసరం ఉంది. అదే సందర్భంలో శివరామ కృష్ణయ్య గారు, ఇవాళ తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి ప్రధాన కారకులు వారు. దానికొక ఉదాంతాన్ని క్రియేట్ చేసిన వారు శివరామకృష్ణయ్య గారు, దానిని ఆచరణలో పెట్టి తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు ద్వారా రాయలసీమకు సాగునీటిని అందించిన మహాశయుడు శ్రీ నందమూరి తారక రామారావు గారు. తమిళనాడు వరకు కూడా నీటిని తీసుకెళ్లారు. ఏదైతే సోమశిల ఆనకట్టను

ఒకప్పుడు తలపెట్టారు. దానిని తెలుగు గంగ క్రింద పూర్తి చేసిన వారు శ్రీ నందమూరి తారక రామారావు గారు. ఇవాళ దానిని అనేక రెట్లు అభివృద్ధి చేసిన వారు చంద్రబాబు నాయుడు గారు. మేము ఒకటే చెబుతున్నాము. ఉత్తరాంధ్రాలో సహజ వనరుల కలిగిన నదులున్నాయి. వంశధార, నాగావళి, వేగావతి, చంపావతి ఈ నదులు ఉన్నాయి. వీటిని సద్వినియోగం చేసుకోగలిగితే ఉత్తరాంధ్రా నుంచి వలసలను నిరోధించవచ్చు. ఇవాళ అనేక మంది వలసలు పోతున్నారు. ఒకప్పుడు తెలంగాణలోని మహబూబ్ నగర్ జిల్లా నుంచి వలసలు పోయేవాళ్లు, ఇప్పుడు అక్కడ వలసలు తగ్గాయి. కానీ ఉత్తరాంధ్రాలో ప్రత్యేకించి శ్రీకాకుళం నుంచి వలసలు తగ్గల్గిన అవసరం ఉంది. అందువల్ల ఏదైతే ముఖ్యమంత్రి గారు చేపట్టిన ఈ అనుసంధానంలో గోదావరి - వంశధార, వంశధార - నాగావళి, నాగావళి-స్వర్ణముఖి, వేగావతి-చంపావతి వీటన్నింటినీ అనుసంధానం చేస్తే ఆ శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ప్రతి ఒక్క ఎకరానికి సాగు నీటిని అందించేందుకు అవకాశం ఉంటుంది. అలాగే భూగర్భ జలాల మట్టాలు కూడా పెరుగుతున్నాయి. అక్కడ ఉన్న భూగర్భ జలాలను ఉపయోగించుకోవడంలో వెనుకబడ్డామేమో ఆలోచించాలి. ఎందుకంటే రాష్ట్రంలోని అనేక ప్రాంతాల్లో బోర్లు వేశారు. ఉచిత కరెంటు ఇచ్చారు. పంటలు పండుతున్నాయి. అయినా వలసలు కూడా వెళుతున్నారు. కానీ ఈ రోజున ఆ ప్రాంతం నుంచి వలసలు తగ్గాలంటే తప్పకుండా దాని మీద ప్రత్యేక దృష్టిని పెట్టాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులతోబాటు భూగర్భ జలాలను కూడా సద్వినియోగం చేసుకునేలాగా వేగవంతం చేసే దానికి చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

అలాగే ఇవాళ వచ్చిన ఫలితాలను బట్టి విమర్శలకు కూడా సమాధానం చెప్పుకోవాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. ఇవాళ ప్రభుత్వం ప్రతి నీటి చుక్కను సద్వినియోగం చేసుకోవడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తోంది. ఒకప్పుడు మన పొలాల్లో మీరు చూశారు దాదాపు ఆరు అంగుళాల పైన నీటిని నిలబెట్టి ఎరువులు వేసేవారు. దాని వల్ల ఆ ఎరువంతా నీళ్లలో కలిసిపోయి పంట పొలాలకు అందేది కాదు. ఎక్కువ నీటిని పెట్టడం వలన మంచి పంట పండేది కాదు. గత రెండు సంవత్సరాల్లో అక్కడక్కడ నీటి ఎద్దడి ఉన్న మా గోదావరి డెల్టాలో నీరు తడి-పొడిగా ఉన్నప్పుడు 50 బస్తాల పంట పండింది. అదే నీరు అధికంగా ఉంటే 35 బస్తాలు కూడా పంట రాలేదు. అందువల్ల నీటిని పొదుపుగా వాడుకున్న చోటే ఫలితాలు ఎక్కువగా వస్తున్నాయి. డిప్ ఇరిగేషన్ మీద గానీ అనేక విధానాల్లో మనం నీటిని సద్వినియోగం చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. రాబోయే రోజుల్లో నీటి వృధాను అరికట్టుకుంటూ ప్రతి ఎకరానికి నీళ్లందించుకుంటూ ముందుకెళ్లాలి. అనుసంధానంలో చాలా భారీ ఖర్చవుతుంది. ఇప్పటికే దాదాపు రూ.56,587 కోట్లను మనం ఖర్చు పెట్టాము. పోలవరానికి కేంద్రం సహకరిస్తే ప్రాజెక్టు వేగంగా

పూర్తయితే ఈ మిగిలిన ప్రాజెక్టులను రూ.80 వేల కోట్లతో చేయడం సాధ్యమవుతుంది. దురదృష్టవశాత్తు కేంద్ర నుంచి సహకారం లేనందువల్ల ఆ పోలవరం ప్రాజెక్టుకి అనేక అడ్డంకులు పెడుతున్నారు. రాజకీయ విమర్శలు చేస్తున్నారు. ఇవాళ పని లేని వాడు పిల్ల తల గొరిగాడని ఒక సామెత ఉంది. కొంత మంది బీజేపీ నాయకులు ప్రతి రోజూ ఏదో ఒక విమర్శ చేస్తున్నారు. పని పాట లేదు. గుంటూరు లోనూ విజయవాడలోనూ ప్రెస్ మీట్లు పెట్టడం, వాళ్ళకు ప్రజల్లో పలుకుపడి లేదు. అడ్రస్ లేని వాళ్ళు, వాళ్ళు రోజూ ఏదో ఒక స్టేట్ మెంటునిస్తారు. పీడీ అకౌంటు గురించి మాట్లాడతారు. పట్టిసీమ గురించి మాట్లాడతారు, పోలవరంలో అవినీతి అంటారు. కేంద్ర బృందం వాళ్ళొచ్చి సర్టిఫికెట్లిచ్చి మెరిట్లిచ్చి అవార్డులిస్తుంటే, ఈ పనికి మాలిన వాళ్ళు రకరకాలుగా మాట్లాడతారు. ఇక్రీశాట్ ప్రముఖ ప్రపంచ సంస్థ వారు పట్టిసీమ ప్రాజెక్ట్ గురించి బాగా పొగిడారు. చాలా బాగా చేశారు, ఈ ప్రాజెక్టు వలన చాలా మంచి ఫలితాలు వచ్చాయని ఇక్రీశాట్ పొగిడిందంటే ఒక్కసారి అర్థం చేసుకోండి. నీటి వనరుల మెయిటెనెన్స్ లో ఆంధ్రప్రదేశ్ అగ్రగామిగా ఉందని అవార్డులిస్తుంటే, వీళ్ళు చిలవలు పలువలు చెప్పి విమర్శించడం దురదృష్టకరం. అలాంటి వాళ్ళు గుణపాఠం నేర్చుకోండి. మీరు సహకరించండి, సహకరించకపోతే మొదలకుండా కూర్చోండి. కానీ అనవసరమైన వివాదాలతోటి, విభేదాలతోటి మీరు తప్పుడు విధానాలను చేయొద్దని కోరుతున్నాను.

ఇవాళ నదుల అనుసంధానం ప్రక్రియ ఏదైతే ఉందో గోదావరి-పెన్నా ఒకటే ఉద్దేశం. ముఖ్యమంత్రి గారికి నేను ఒకటే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఏదైతే చినగంజాం నుంచి సోమశిలకు నీళ్ళు తీసుకెళాలనుకుంటున్నారో దాని కంటే ముందు నీటి క్యారింగ్ కెపాసిటీ తక్కువ అవుతుంది. తెనాలి దగ్గర నుంచి చినగంజాం వరకు వెళుతున్న Buckingham Canalలో వాటర్ క్యారింగ్ కెపాసిటీ తక్కువగా ఉంది. అందువల్ల మీరు ఒక వెయ్యి కోట్లతో చినగంజాం ప్రాజెక్ట్ చేసే దానికి ముందే మీరు ఏదైతే కేంద్ర ప్రభుత్వం గోదావరి నది జల రవాణాను అభివృద్ధి చేస్తామని చెప్పిన ప్రాజెక్టు ఎప్పటికీ పూర్తవుతుందో మనకు తెలియని పరిస్థితి ఉంది. ఈ లోపలే దుగ్గిరాల దగ్గర నుంచి మొత్తం చినగంజాం వరకు Buckingham Canal ని అభివృద్ధి చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. దాని మీద కూడా దృష్టి సారించాల్సిందిగా జలవనరుల శాఖకు నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే వాటర్ మనకు వస్తుంది. 17 వేల క్యూసెక్కుల గోదావరి వాటర్ వచ్చినా దీనిని క్రిందకు వేగంగా తీసుకువెళ్ళాలంటే, తగిన క్యారియింగ్ కెపాసిటీ క్రింద ఉండాలి. దయచేసి దాని మీద ప్రయత్నం చేయమని విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: డా. మృణాళిణి గారూ..Eight minutes, please.

శ్రీమతి కిమిడి మృణాళిణి (చీపురపల్లి): అధ్యక్షా, ఈరోజు నదుల అనుసంధానం పైన మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. సహజ వనరులలో అతి ప్రధానమైనటువంటిది నీరు. ఈ నీరు అన్ని అవసరాలకు సరిపడా ఉన్నప్పుడే దాని యొక్క భద్రత అనేది మనకు కలుగుతుంది. ఈ నీటి భద్రతను రాష్ట్రంలోని ప్రజలందరికీ కల్పించడానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ప్రభుత్వం ఏర్పడినప్పటి నుంచి ఈ నాలుగు సంవత్సరాల్లో అత్యధిక ప్రాధాన్యత జలవనరులకు ఇస్తూ, గత ప్రభుత్వంలో 2013-14 సంవత్సరాల్లో జల వనరులకు కేవలం రూ. 4,200.00 కోట్లు అయితే, 2014-15 సంవత్సరంలో రూ. 9,450.00 కోట్లు బడ్జెట్లో కేటాయించి జల వనరుల శాఖ పరిధిలో ఉండే ప్రాజెక్టుల యొక్క పూర్తికి అత్యధిక ప్రాధాన్యతనిచ్చారు. ఈ నాలుగు సంవత్సరాల నుండి నీటి వరకు మొత్తం రూ. 56 కోట్ల 587 లక్షల కేటాయింపులు బడ్జెట్లో జరిగాయి. అయితే, ప్రధానంగా పట్టిసీమ ప్రాజెక్టు అనేది నదుల అనుసంధానంలో అత్యంత ప్రాధాన్యత కల్గినటువంటి అంశం. ఇదొక చరిత్ర. ఎందుకంటే, ఎంతో మంది మేధావులు స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుండి ఈ భారతదేశంలో నదుల అనుసంధానమనేది జరగాలి, ఈ నదుల అనుసంధానం ద్వారా కొన్ని నదులలో పరివాహక ప్రాంతాల్లో విపరీతంగా వర్షాలు పడి వృధాగా నీరు సముద్రంలోకి వెళ్లుతోంది, కొన్ని నదులు నీరు లేక ఎండిపోయి ఉన్నాయి, ఆ విధంగా కాకుండా నీటిని అన్ని నదులకు పంపిణీ చేయాలనేటటువంటి కలలు కనడం జరిగింది. అయితే, ఆ కలలు కలుగుగానే ఉండిపోయేవి. కానీ, ఆ యొక్క కలలను సాకారం చేసినటువంటి అపర భగీరదుడు మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు. ఎందుకంటే, ఎవరూ చేయలేనటువంటి పెద్ద సాహసం. గోదావరి జలాలను కృష్ణా నదికి తరలించడం. దేనికైతే ఫౌండేషన్ వేశారో, వేసిన నాటి నుంచి తొమ్మిది నెలల కాలంలోనే పట్టిసీమ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయడం జరిగింది. తద్వారా సుమారు మొదటి సంవత్సరం 2014-15 సంవత్సరంలో 4.2 టి.ఎం.సి.ల నీరు, 2015-16 సంవత్సరంలో 155.00 టి.ఎం.సి.ల నీరు, తర్వాత సంవత్సరంలో 105 టి.ఎం.సి.ల నీరు, ఈ సంవత్సరంలో ఇప్పటి వరకు 40 టి.ఎం.సి. ల నీటిని పట్టిసీమ ద్వారా కృష్ణా నదికి తరలించి ఏదైతే కృష్ణా నదికి నాగార్జునసాగర్ నుంచి నీరు రాకపోవడం గానీ, ఎగువన ఎక్కువగా ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం జరగడం వల్ల గానీ, వర్షాభావ పరిస్థితుల వల్ల అక్కడ ఉన్నటువంటి పొలాలు ఎండిపోయేటటువంటి పరిస్థితుల్లో గోదావరి జలాలు వెళ్లి సుమారు రూ.15 వేల కోట్ల విలువ చేసే పంటను కాపాడుకునే పరిస్థితిని ఈ పట్టిసీమ ప్రాజెక్టు ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు కల్పించడం చాలా ఆనందం. ఇది సుసాధ్యం.

అధ్యక్షా, ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో నదుల అనుసంధాన ప్రక్రియను కొనసాగిస్తూ, మా జిల్లాల్లో ముఖ్యంగా ఉత్తరాంధ్ర జిల్లాల్లో తోటపల్లి ప్రాజెక్టు ఉంది. తోటపల్లి ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి 2003 వ సంవత్సరంలో ముఖ్యమంత్రి గారూ ఆ రోజు ఫౌండేషన్ వేయడం జరిగింది. అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగా తోటపల్లి ప్రాజెక్టుకు ఫౌండేషన్ వేయడం జరిగింది. ఆ తరువాత 2004-2014 మధ్య కాలంలో ఆ

ప్రాజెక్టు నిర్మాణం నత్తనడకన నడుస్తూ అసలు పూర్తికాలేదు. సుమారు పది సంవత్సరాల పాటు ప్రాజెక్టు నిర్మాణం జరగలేదనే చెప్పకోవాలి. తరువాత మళ్ళీ 2014వ సంవత్సరంలో ప్రభుత్వం ఏర్పడి ముఖ్యమంత్రిగా శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు అధికారం చేపట్టిన తరువాత మొదటి ప్రయారిటీ తోటపల్లి ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి ఇచ్చి 2015 వ సంవత్సరం సెప్టెంబర్ మాసంతానికి ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని పూర్తిచేసుకుని జాతికి అంకితం చేసినటువంటి సందర్భం. ఇక్కడ ప్రధానంగా చర్చించుకోవల్సినటువంటి విషయం ఒకటి ఉంది. మా నియోజకవర్గమైన చీపురుపల్లి నియోజకవర్గం చూసుకుంటే, మొత్తం మెట్ట ప్రాంతాలే. ప్రజలు ఎప్పుడు కూడా రాగులు, జొన్నలు తప్ప ఏదో పండుగ పూట మాత్రమే అన్నం వండుకునేటటువంటి పరిస్థితి ఉండేది. ఎక్కడ కూడా పంటలు పండే పరిస్థితి లేకుండేది. అందుకు కారణం వర్షాభావ పరిస్థితులే. ఎప్పుడు వర్షం పడితే అప్పుడు పంటలు పండే పరిస్థితి మా ప్రాంతంలో ఉండేది. అలాంటిది ఆరోజు ఉన్నటువంటి పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఎవరు కూడా అక్కడ భూములు కొనుక్కోవడానికి గానీ, ఉన్న భూములను ఉంచుకోవడానికి కూడా సాహసించలేకపోయే వారు. ప్రత్యక్షంగా మా కుటుంబమే ఒక ఉదాహరణ. మా నాన్న గారికి 20 ఎకరాల భూమి చీపురుపల్లిలో ఉంటే, ప్రతి సంవత్సరం రైతు మా నాన్న గారి దగ్గరకు వచ్చి ఐదు కుంచెల వేరుశనగకాయలు, అలాగే రూ. 500/- లు మా అమ్మ గారి చేతిలో పెడితే, ఏంటి ఇది రూ. 500/- ల కోసం ఈ భూములను ఉంచుకోవడం, భూములను అమ్మి ఆ సొమ్మును వడ్డీకి ఇచ్చుకుంటే ఎక్కువ డబ్బులు వస్తాయనుకునేటటువంటి పరిస్థితి ఉండేది. అలాంటిది ఈరోజున తోటపల్లి ప్రాజెక్టు పుణ్యమా అని చీపురుపల్లి నియోజకవర్గంలో చూసుకున్నట్లైతే ప్రతి గ్రామం చుట్టూ కాలువలు, చెరువుల నిండా నీరు ఉంది. మా ప్రాంతం ప్రస్తుతం చాలా పుష్కలంగా నీటితో ఉండటం వల్ల పంటలు సస్యశ్యామలంగా ఉన్నాయి. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో రైతులు చాలా ఆనందంగా ఉన్నారు. పంట దిగుబడి పెరిగింది. రెండవ పంటకు కూడా నీరు ఇచ్చుకుంటున్నాం. చాలా ఆనందంగా ఉన్నామని ఏ గ్రామంలోకి మేం వెళ్ళినా రైతులే స్వచ్ఛందంగా ముందుకు వచ్చి చెప్పడం జరుగుతోంది. అలాంటి పరిస్థితుల్లో తోటపల్లి ప్రధాన కుడి కాలువ పనులు త్వరితగతిన పూర్తి అవడం వల్ల ఈరోజున నదుల అనుసంధానం అనేదానికి మా విజయనగరం జిల్లాలో కూడా శ్రీకారం చుట్టడం జరిగింది. తోటపల్లి ప్రాజెక్టు కుడి ప్రధానకాలువ నుంచి సువర్ణముఖి, వేగవతి, చంపావతి దాని ద్వారా గడిగడ్డ రిజర్వాయర్ కు అనుసంధానం చేయడం ద్వారా నాలుగు నదుల అనుసంధానం అక్కడ జరుగుతోంది. కేవలం రూ. 24.00 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అందులో రూ. 10.00 కోట్లు ఏదైతే ల్యాండ్ అక్విజిషన్ ఉందో దాని నిమిత్తం ఖర్చు చేయడం జరిగింది. మిగతా రూ. 14.00 కోట్లు మాత్రమే ఈ యొక్క అనుసంధాన ప్రక్రియకు ఖర్చు అవుతుంది. చాలా తక్కువ ఖర్చుతో నాలుగు నదుల అనుసంధానం జరుగుతోంది. తద్వారా గడిగడ్డ రిజర్వాయర్ కు ఏదైతే 0.12 టి.ఎం.సి. నీటి సామర్థ్యం ఉందో, దాన్ని పెంపుదల చేయడం ద్వారా 0.25 నీటి సామర్థ్యానికి పెంచడం ద్వారా విజయనగరం పట్టణంలో ఏదైతే జనాభా విపరీతంగా పెరుగుతుందో, పెరుగుతున్న జనాభాకు గడిగడ్డ రిజర్వాయర్ ద్వారా మంచినీటిని అందించే ప్రక్రియ ఈ అనుసంధానం ద్వారా మాకు జరుగుతోంది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఏదైతే నీటి

కోసం ఇబ్బందుల్లో ఉన్నామో, అసలు కాలువలనేవి మా జిల్లాలో ఉంటాయనేది మేం ఎప్పుడు కూడా చూడలేదు, కనలేదు. ఎప్పుడో కథల్లో, నవల్లో గోదావరి గట్టు, కాలువ గట్టు అనే పదాలను చదువుకునేవాళ్ళం. అలాంటి కాలువలు మెట్ట భూములైనటువంటి విజయనగరం జిల్లాలోని ప్రతి గ్రామంలో కూడా ఉండటం, ఆ కాలువల గుండా నీరు ప్రవహిస్తూ ఎంతో ఆహ్లాదకరంగా ఉండే పరిస్థితులుంటే, దానికి కారణం మా నేత చంద్రబాబు నాయుడు గారు. ఆయన వల్లే ఈరోజున ఏదైతే మా వెనుకబడిన జిల్లా అయినటువంటి విజయనగరం జిల్లా గానీ, శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని రైతాంగానికి సాగునీటిని పుష్కలంగా ఇచ్చి, రైతాంగం ఆర్థికంగా పరిపుష్టిగా అభివృద్ధి చెందేదానికి సహకారం అందించడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి నేతృత్వంలో ఈరోజున ఏదైతే ఉత్తరాంధ్ర సుజల స్రవంతి ఉందో అది కూడా విశాఖపట్టణం వరకు వస్తుంది. తరువాత విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలకు కూడా రావాలి. విజయనగరం జిల్లాకు వస్తే తద్వారా అదనంగా మరో లక్ష ఎకరాలకు ఏదైతే తోటపల్లి ప్రాజెక్టు కాలువకు ఎగువన ఉండే మెట్ట భూములున్నాయో, వాటికి సాగునీరు అందించే అవకాశం ఉంటుంది. అదే జరిగితే విజయనగరం జిల్లా పూర్తిగా సస్యశ్యామలం అవుతుందని ఈ సభ ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులకు తెలియజేస్తూ, ఈరోజున మనం ఏదైతే ఈ నదుల అనుసంధాన ప్రక్రియ గురించి మాట్లాడుకున్నామో, ఈ ప్రక్రియలో భారతదేశంలో మొట్ట మొదటగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి యొక్క నేతృత్వంలో జరగడం మాకందరికి గర్వకారణం. ఈరోజు ఈ రాష్ట్ర ప్రజలందరి తరపున, మా ప్రాంత ప్రజలందరి తరపున మేం ఈ సభాముఖంగా మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రివర్యులకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను. థ్యాంక్యూ.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఎస్సీ మోహన్ రెడ్డి గారూ..... 8 minutes, please.....

శ్రీ ఎస్.వి.మోహన్ రెడ్డి: ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, చాలా మంది అన్ని విషయాలు చెప్పారు. నేను రాయలసీమ ప్రాంతం గురించి నాలుగు మాటలు చెబుతాను. రాయలసీమ ప్రాంతం నుంచి ఇంత వరకు చాలా మంది ముఖ్యమంత్రులు రాష్ట్రాన్ని పాలించారు. నీలం సంజీవరెడ్డి గారు, దామోదరం సంజీవయ్య గారు, కోట్ల విజయభాస్కర రెడ్డి గారు రెండు సార్లు, అలాగే వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారు మరియు చంద్రబాబు నాయుడు గారు. కానీ, ఇంత వరకు ఇంత మంది ముఖ్యమంత్రులుగా ఉన్నా మొన్నటి వరకు రాయలసీమ ప్రాంతం గురించి ఆలోచించిన వాళ్లు చాలా తక్కువ. చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టిన తరువాత నదుల అనుసంధానంతో రాయలసీమను ఈరోజున కోనసీమగా మార్చేటటువంటి విధానంలో ముందుకు పోవడమనేది నిజంగా చాలా అద్భుతమైనటువంటి విషయం. ఇంతవరకు రాయలసీమలో ఏ ముఖ్యమంత్రి రాయలసీమ బిడ్డగా రాయలసీమ రుణం తీర్చుకున్నటువంటి ముఖ్యమంత్రి ఎవరైనా ఉన్నారా అంటే, ఒక చంద్రబాబు నాయుడు గారేనని చెప్పడంలో ఎటువంటి అనుమానం లేదు.

(ఆ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఈ రోజు కర్నూలు జిల్లా గానీ, అనంతపురం జిల్లా గానీ, చిత్తూరు జిల్లా గానీ పట్టిసీమతో ఆయా ప్రాంతాలన్నీ సస్యశ్యామలం అవుతున్నాయి. పట్టిసీమ ప్రాజెక్టును సంవత్సర కాలంలోనే రూ. 1,400.00 కోట్లు ఖర్చు చేసి నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేసి చరిత్ర సృష్టించినటువంటి ముఖ్యమంత్రిగా శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు చరిత్రలో నిలుస్తారు. ఈరోజున పట్టిసీమ ప్రాజెక్టు రావడం వల్ల శ్రీశైలం నీళ్లను కేవలం రాయలసీమ వాళ్లమే అటు కడప, కర్నూలు, అనంతపురం, చిత్తూరు జిల్లాకు కూడా నీళ్లను తీసుకుపోయి రాయలసీమను సస్యశ్యామలం చేసి విధానంలో ఈరోజున ప్రభుత్వం ముందుకుపోతోంది. ఈరోజున వెనుకబడిన జిల్లాలైనటువంటి కర్నూలు జిల్లాలోపోయిన సంవత్సరం శ్రీశైలంలో నీళ్లు ఉండటం వలన రైస్ ప్రొడక్షన్లో రాష్ట్రంలోనే కర్నూలు జిల్లా మొట్ట మొదటి స్థానం వచ్చిందంటే ఆ ఘనత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారికే దక్కుతుంది. అది కూడా పట్టిసీమ ప్రాజెక్టు ద్వారా మాత్రమే సాధ్యమైందని కూడా ఈ సందర్భంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను. మేం ఇంతకు ముందు కూడా చెప్పాం. డిసెంబర్ మాసం రాకముందే శ్రీశైలం డ్యామ్లో 850 అడుగుల నీటి సామర్థ్యాన్ని మెయింటేన్ చేయమని ఎప్పుడు కూడా మేం ధర్నాలు, రాస్తారోకోలు చేసేటటువంటి పరిస్థితి ఉండేది. కానీ, ఫిబ్రవరి మాసంలో కూడా 878 అడుగుల నీటితో శ్రీశైలం డ్యామ్ ఉందంటే, అది ఈరోజు కేవలం పట్టిసీమ ప్రాజెక్టు పూర్తిచేసిన తరువాత జరిగిన నదుల అనుసంధానం వల్లే సాధ్యమైందని చెప్పకోవాలి. దాని వల్లే మేం ఈరోజున సుభిక్షంగా ఉండగలుగుతున్నాం. అంతేకాకుండా ఈరోజున కర్నూలు జిల్లాలో తీసుకుంటే అటు అవుకు, గోరుకల్లు రిజర్వాయర్ గానీ, ఎస్.ఆర్.బి.సి. గానీ, తరువాత తెలుగుగంగ గానీ, హంద్రీ నీవా సుజల స్రవంతి గానీ, కె.సి. కెనాల్ గానీ, ముచ్చుమర్రి గానీ. వాటి ద్వారా అన్ని ప్రాంతాలకు నీరు పారుతుందంటే అది పట్టిసీమ వల్లే. మొన్ననే పత్తికొండ ప్రాంతానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు వచ్చి పనులకు శంకుస్థాపన చేసినారు. 69 చెరువులకు నీరు ఇవ్వడం ద్వారా రూ. 170.00 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. పత్తికొండ, డోన్, ఆలూరు తాలుకా పరిధిలోని మొత్తం 69 చెరువులకు నీరివ్వడం జరిగింది. ఆయా తాలుకాలు పూర్తిగా వెనుకబడినటువంటి తాలుకాలు.

2.10 PM

ఫిబ్రవరి నెలలో కూడా 875 అడుగుల నీళ్ల శ్రీశైలంలో ఉన్నాయంటే అది పట్టిసీమ, నదుల అనుసంధానం ద్వారానే సాధ్యమైనది అందువలనే మేము ఈరోజు సుభిక్షంగా ఉండగలుగుతున్నాము. అంతే కాకుండా ఈరోజు కర్నూలు జిల్లాలో చూస్తే అవుకు రిజర్వాయర్, గోర్కల్, ఎస్ఆర్బీసీ, హంద్రీ-నీవా, తెలుగుగంగాకాని, కేసీ కెనాల్, ముచ్చుమర్రి ప్రాజెక్ట్ ద్వారా కానీ జిల్లాలో నీరు పారుదల జరుగుతోందంటే అది పట్టిసీమ వలనే.

ఇటీవల ముఖ్యమంత్రి గారు పత్తికొండకు వచ్చి శంకుస్థాపన చేశారు. రూ.179కోట్లు ఖర్చుతో 69 చెరువులకు నీటిని ఇచ్చారు. అటు పత్తికొండ, డోన్, పూర్తిగా వెనుకబడిన ఆలూర్ తాలూకా అక్కడ తాగేందుకు నీరు లేని పరిస్థితి ఉండగా ఈ నాడు ఈ పథకాలు శంకుస్థాపన చేయడం ద్వారా ఆ పరిస్థితులు పూర్తిగా మారే విధంగా ఉన్నాయి. ఏదేమైనా సరే గోదావరి, కృష్ణా, పెన్నానదుల అనుసంధానం ద్వారా ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాలు సశ్యశ్యామలం చేసే విషయంలో ముందుకు వెళ్లడం జరుగుతోంది. అంటే సాగునీటి ప్రాజెక్టుల కోసం ఎంతటి లోటు బడ్జెట్ ఉన్నప్పటికీ నిధులు ఖర్చు చేయడం కోసం ముఖ్యమంత్రి గారు ముందుకు వెళ్లుతున్నారంటే సాగునీటి ప్రాజెక్టుల ద్వారానే ఈ రాష్ట్రం ముందుకు తీసుకుపోయేందుకు చొరవ చూపిస్తున్నారు.

గతంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ను “ రైస్ బౌల్ ఆఫ్ ఇండియా ” గా చెప్పుకునే వారు. రానురాను అది తగ్గుతోంది. కానీ ఈనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్లో చేపడుతోన్న నదుల అనుసంధానం కార్యక్రమంతో “ రైస్ బౌల్ ఆఫ్ ఇండియా”గా మరలా తిరిగి చెప్పుకునే స్థాయిలోకి రాగలదని చెప్పడానికి ఎటువంటి సందేహం లేదు. గత మూడు సంవత్సరాలుగా పట్టినీమ రూ.30వేల కోట్లు విలువగలిగిన పంటలు దిగుబడి రాగలిగింది. కేవలం పరి పంట దిగుబడి రూ.10వేల కోట్లు రాగలిగింది. కేవలం రూ.1400కోట్లు ఖర్చు పెడితే రూ.30వేల కోట్లు రైతులకు ఆదాయం రాగలిగిందంటే దేని వలన వచ్చింది అధ్యక్షా, 145టీఎంసీల నీటితో ఈ కార్యక్రమాలు జరిగాయి. కానీ ప్రతిపక్ష నాయకులు ఈనాడు విమర్శిస్తున్నారు, మేము రాజశేఖరరెడ్డి హయాంలో కట్టామని, ఈనాడు లస్కరు పని చేస్తున్నారని అంటున్నారు. రాజశేఖర రెడ్డి గారి హయాంలో మా కర్నూలు జిల్లాలోని హంద్రీ-నీవా కాలువ పనులు కూడా జరుగలేదు.

తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారం లోనికి వచ్చిన తరువాతనే హంద్రీ-నీవా ద్వారా మనం ఈ రోజు అనంతపురం వరకే కాకుండా అనంతపురం జిల్లాలో ఏర్పరచిన కియా ఫ్యాక్టరీకి కూడా నీరు ఇవ్వగలుగుతున్నాము. అంతటి పెద్ద కియా ఫ్యాక్టరీ వెనుకబడిన జిల్లా అనంతపురంకు రాగలిగిందంటే ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేయండి నీరు ఇస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు భరోసా ఇచ్చి ఒక సంవత్సరంలోనే కియా పరిశ్రమకు నీరు ఇవ్వగలిగారు. కియా ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేయడం వలననే వెనుకబడిన అనంతపురం జిల్లాలో గతంలో ఎకరం భూమి విలువ కేవలం రూ.లక్ష కూడా లేని సమయంలో ఈనాడు కియా ఫ్యాక్టరీ చుట్టు ప్రక్కల పొలాలు రూ.మూడు కోట్లతో ఎకరం పొలం ధర పలుకుతోందంటే కేవలం ఆ ఘనత ఎవరికి దక్కుతుందంటే చంద్రబాబు నాయుడు గారిదే. వారు చేపట్టిన నదుల అనుసంధానం వలన

ఇదంతా జరుగుతోంది. కియా ఫ్యాక్టరీ అనంతపురం జిల్లా రాకతో ఇతర రాయలసీమ జిల్లాల్లో ఎంతో మందికి స్థానికంగా ఉపాధి దొరుకుతోంది. పరిశ్రమలతోపాటుగా వ్యవసాయం కూడా అభివృద్ధి చెందుతోంది. కర్నూలు జిల్లాలో పరిశ్రమల హబ్ తయారు చేస్తామని చెప్పారు. అక్కడ కూడా నీరు అవసరం అందుకు గాను కర్నూరు జిల్లా శ్రీశైలం రిజర్వాయర్లో నీటిని నిలువగలుగుతున్నారు. రాయలసీమ జిల్లాలను పరిశ్రమల్లోనూ ముందుకు తీసుకువెళ్లి వెనుకబడి ఉండే రాయలసీమ ఒకప్పటి రత్నాలసీమగా తయారు చేయాలనే పట్టుదలతో ముందుకు పోతున్నారంటే అందుకే నేను మొదట చెప్పాను రాయలసీమ బిడ్డగా ఈనాడు రుణం తీర్చుకుంటున్నారు అంటే ఆ అవకాశం శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారికి దక్కుతుంది. ఈరాష్ట్రాన్ని పరిపాలించిన ముఖ్యమంత్రుల్లో అధిక సంఖ్యాకులు ముఖ్యమంత్రిగా రాయలసీమ నుండి వచ్చిన వారే. రాయలసీమ నుండి వచ్చిన ముఖ్యమంత్రులు ఎవరూ రాయలసీమ రుణం ఎవరూ తీర్చుకోలేదు. చంద్రబాబు నాయుడుకు ఒక్కరే రాయలసీమ రుణం తీర్చుకుంటున్నారు. వెనుకబడిన రాయలసీమను ముందుకు తీసుకు వెళ్లాలనే ఆలోచన ఎవరికీ లేదు. ఈనాడు సాగునీటి పారుదల ప్రాజెక్టులు నిర్మాణం, పరిశ్రమల ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా రాయలసీమ జిల్లాలను ముందుకు తీసుకుపోతున్నారు. ఒక ప్రాంతం కానీ, ఒక రాష్ట్రం కానీ అభివృద్ధి చెందాలంటే ఒకటి సాగునీటిపారుదల ప్రాజెక్టులు నిర్మాణం, రెండవది పరిశ్రమల ఏర్పాటు అనే రెండు కళ్లు తప్పనిసరిగా ఉండాలి. శ్రీశైలం రిజర్వాయర్లో నీటిని ఉంచడం వలన సాగునీటి ప్రాజెక్టులు, పరిశ్రమలు ఏర్పాటుతో ముందుకు తీసుకుపోతున్న చంద్రబాబు నాయుడు గారికి రాయలసీమ ప్రజలందరూ జన్మజన్మలకు రుణపడి ఉంటారని తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కూన రవి కుమార్..

శ్రీ కూన రవికుమార్ : ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, నదుల అనుసంధానం దాని ఆవశ్యకత అంశం గురించి రాష్ట్రంలో ప్రతి ఒక్కరకూ, ప్రజానీకానికి అందరకూ ఒక వాస్తవికమైన దృక్పథాన్ని అందించాలని నేను భావిస్తున్నాను. దేశంలో చూసుకుంటే నదుల అనుసంధానం చెయ్యాలనే మాటలు 1980 నుండి ప్రారంభం అయ్యాయి. 1980లో ఒక సంస్థను ఏర్పాటు చేసి దేశంలో ఎన్ని నదులు ఉన్నాయి అందులో హిమాలయాల్లో పుట్టి ప్రవహించే నదులు ఎన్ని వర్షాధార నదులు లేమిటి అన్న విషయాల్లో శాస్త్రీయమైన అధ్యయనం జరగాలి అనే ఆలోచనతో 1980వ సంవత్సరంలో జాతీయ స్థాయిలో ఆలోచన ప్రారంభించారు. అప్పటి నుండి జాతీయ స్థాయిలో అనేక ప్రభుత్వాలు ఏర్పడ్డాయి వారు ఆ ఆలోచనలను ఆలోచనలు గానే ఉంచారు తప్ప ఆ ఆలోచనలను అమలు చేసేటువంటి వ్యవస్థీకృతమైన

యంత్రాంగం ఈరోజుకు కూడా జాతీయ స్థాయిలో లేకపోయినా రాష్ట్ర స్థాయిలో తనకున్నటువంటి అపారమైన అనుభవం ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి అయిదు కోట్ల మంది ప్రజానీకానికి అవసరమైన నీటి అవసరాలు, వారికి అవసరమైన ప్రతి అవసరాన్ని తీర్చాలనే లక్ష్యంతో ప్రధానంగా రాష్ట్రంలోనూ, దేశంలోనూ చేయని ఆలోచనను తీసుకుని రాష్ట్రంలో నదుల అనుసంధానం అనే ప్రక్రియను ప్రారంభించిన మాహా నాయకుడు మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు అని ఈ సభ ద్వారా చెప్పక తప్పదు.

జాతీయ స్థాయిలో ఆనాడు గుర్తించి అధ్యయనం జరిపించారు. అప్పుడున్న ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో నలభై నదులను గుర్తించి అందులో జీవనదులు అయిన కృష్ణా, గోదావరి, పెన్నా, ఉండగా అలాగే నాగావళి, వంశధార తోపాటు వర్షాధార నదులు అయిన సుమారు 15 నదుల వరకు గుర్తించడం జరిగింది. జీవనదుల ప్రవాహం ద్వారా కొన్ని వేల టీఎంసీల నీరు సముద్రంలోకి వృథాగా చేరిపోతుండగా మరికొన్ని నదుల్లో అసలు నీరు ఉండటం లేదు. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ జి.బుచ్చయ్య చౌదరి గారు చెప్పారు కృష్ణా నదిలో వరదలు చూశామన్నారు, నేను కూడా నా చిన్న వయస్సులో కృష్ణానది పుష్కరాలకు మా పెద్దలతో కలిసి వచ్చి చూశాను కానీ వరదలు వచ్చినప్పుడు జరిగే పుష్కరాలు చూశాను. నిన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆధ్వర్యంలో వరదలు కాని, వర్షాలు లేని సమయంలో పట్టిసీమ ద్వారా నీటిని కృష్ణానదిలోనికి చేర్చి కృష్ణానది పుష్కరాలను ప్రపంచ స్థాయిలోనే ఒక కుంభమేళాగా నిర్వహించిన ఘనత ఒక తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి మన నాయకుడు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారికి దక్కుతుంది.

మనకున్న కృష్ణానదికి ఎగువ భాగంలో అక్కడున్న రాష్ట్రాలలో వారికుండే అవసరాలకు అనుగుణంగా అనేక రిజర్వాయర్స్ ఏర్పడ్డాయి. జాతీయ దృక్పథాన్ని పక్కనపట్టి వారు కొంచెం రాష్ట్రానికే అనే నేరోగా ఆలోచన చేయడం వలన కొద్దిపాటి సమస్యలు ఉత్పన్నం అవుతున్నప్పటికీ కూడా వారి అవసరాన్ని బట్టి వారందరూ కృష్ణా నదిపై ప్రాజెక్టులు నిర్మించుకోవడం కారణంగా ఈనాడు కృష్ణానదిలో వరదనీరు ప్రవహించే పరిస్థితి కనిపించడం లేదు. ఈరోజు నది ఆయకట్టుకింద ఉన్న భూములకు నీరు అందించాలి, ప్రతి ఒక్క వర్షపుబొట్టును సద్వినియోగం చేసుకోవాలనుకుంటే ప్రవాహాలు ద్వారా చేరే నీటిని మళ్లించు కార్యక్రమం చేసుకోవాల్సిన పరిస్థితి ఉంది. అందుకనే ఈరోజు ఈ అవసరాన్ని మొట్టమొదటగా గుర్తించి మన ముఖ్యమంత్రి గారు 2014-15 నాటి నుండి పోలవరం పూర్తి కావాలంటే మరో అయిదు సంవత్సరాలు పడుతుంది ఎట్టి పరిస్థితుల్లో 2019 ఫిబ్రవరి 28 నాటికి పోలవరం పూర్తిచేయాలనే లక్ష్యం నిర్ణయించుకుని, ఈ లోగా కృష్ణా డెల్టా కింద ఉండే 11 లక్షల ఎకరాలు

ఉందో ఆ ఆయకట్టు భూములకు నీరు అందించాలంటే పంటలు కాపాడాలన్నా అక్కడ రైతుల్ని ఆదుకోవాలన్నా తప్పనిసరిగా గోదావరి నీటిని మళ్లించాలన్న ఆలోచనతో ఒక చిన్న పథకం ద్వారా...

2.20 PM

రైతులను అక్కడ ఆదుకోవాలన్నా తప్పనిసరిగా గోదావరి నీటిని మళ్లించాలనే ఆలోచనకు ఒక చిన్న పథకం ద్వారా, రూ.1400 కోట్లు ఖర్చు పెడితే అద్భుతాలు సృష్టించగలమని చెప్పి నిరూపించి ఈనాడు “లిమ్కా బుక్ ఆఫ్ రికార్డ్స్” లో కూడా నమోదైనటువంటి అతి గొప్ప పథకం మన “పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకం”. ఈరోజు పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా గోదావరి, కృష్ణా నదుల అనుసంధానానికి రూపకల్పన చేశాం. దానిద్వారా ఈరోజు కృష్ణా డెల్టాలో ఉన్న ఆయకట్టును కాపాడుకుంటున్నాం. అలానే తద్వారా ఈరోజు ఏదైతే రాయలసీమలో కరవు ప్రాంతంగా, రాళ్ల ప్రాంతంగా ఉన్నదానిని, రాయలసీమ రతనాల సీమగా ఉండాలి, మారాలి అని భావించిన ఆనాటి మా తెలుగుదేశం పార్టీ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడు నందమూరి తారక రామారావుగారి ఆశలను, ఆకాంక్షలను నెరవేర్చాలంటే అది నదుల అనుసంధానం ప్రక్రియ ద్వారానే జరుగుతుంది. గోదావరి జలాలను కృష్ణా నది వరకు, అలాగే పెన్నా నది వరకు తీసుకెళ్లడం ద్వారానే రాయలసీమ ప్రాంతం రతనాల సీమగా మార్చడానికి అవకాశం ఉంటుందని నమ్మి, (బెల్) విశ్వశించి ఈరోజు నదుల అనుసంధాన ప్రక్రియను దేశంలో ఎక్కడా కూడా జరగనటువంటి విధంగా, ఇంకా వాళ్లందరూ ఆలోచనలోనే ఉన్నారు. ఈరోజు కేంద్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వాలు, కేంద్రంలో ఉన్నటువంటి బిజెపి నాయకులు ఈరోజు చాలా మాట్లాడుతున్నారు. ఈరోజు పోలవరాన్ని జాతీయ ప్రాజెక్టుగా... పోలవరం ప్రాజెక్టుని ఈరోజు ఎవరు తీసుకొంటున్నారు? జాతీయ ప్రాజెక్టుగా వాళ్లు ప్రకటన చేసి, ఈరోజు వాళ్లు నెరవేర్చవలసిన బాధ్యతను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన భుజానన ఎత్తుకొని ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతీ వారం, ప్రతీ సోమవారాన్ని పోలవరంగా మార్చుకొని పోలవరం నిర్మాణం ఎట్టి పరిస్థితిలో పూర్తి చేయాలని చెప్పి రాష్ట్రంలో ఉన్న వనరులతోనే, రాష్ట్రంలో ఉన్న ఆదాయంతోనే ఈరోజు అత్యవసరంగా పోలవరం నిర్మాణం పూర్తి చేయాలనే ఒక లక్ష్యంతో ముందుకెళ్తూ ఉంటే (బెల్స్) ఈరోజు బిజెపి నాయకులు, కొంతమంది కొత్త బిచ్చగాళ్లు వచ్చి ఏవేవో మాట్లాడుతున్నారు. ఈరోజు మేము వారికి ఒకటే ఈ సభ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. పోలవరాన్ని పూర్తి చేసే బాధ్యత ఎవరిది? మీరు బాధ్యతను విస్మరిస్తున్నారు. పని చేసే వాళ్లని, పని చేసే ప్రభుత్వాల్ని ఆటంక పరిచి కేవలం మీ రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం, స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసం ఒక వ్యక్తి మీద కక్ష పెట్టుకుని రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను దెబ్బతీసేటటువంటి జాతీయ పార్టీ అయిన భారతీయ జనతా పార్టీ విధానాన్ని ఈ సభ ద్వారా నేను తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాను.

ఎందుకని అంటే పోలవరం అనేది ఈ రాష్ట్ర ప్రజల జీవనాడి అధ్యక్షా. నీరు, నీటి యొక్క అవసరం, ఇది కేవలం వ్యవసాయానికే కాదు. మానవ మనుగడకు కూడా అవసరం. ఈరోజు పరిశ్రమలు రావాలంటే తప్పనిసరిగా నదుల అనుసంధానం జరగాల్సిన ప్రక్రియ. ఈరోజు మనకు అనంతపురం జిల్లాలో కియా మోటార్స్ వచ్చిందీ అని అంటే మనం ఏదైతే పట్టిసీమ ద్వారా నీళ్లను కృష్ణా డెల్టాకు తరలించి, కృష్ణా నదిలో ఉన్న నీటిని శ్రీశైలం రిజర్వాయరు ద్వారా అక్కడున్న రాయలసీమ ప్రాంతానికి తరలించాము కాబట్టి ఈరోజు రాయలసీమ ప్రాంతంలో ప్రపంచంలోనే మేటిగా అనేక రకాలైన పరిశ్రమలు అక్కడకు వస్తున్నాయి.

అంటే ఈరోజు వ్యవసాయానికే కాదు, పరిశ్రమలకైనా, దాని ద్వారా ఉపాధికైనా ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ఐదు కోట్ల మంది ఆశల్ని గండి కొట్టే విధంగా ఈరోజు కేంద్ర ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తూ ఉంటే, ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్రమోదీగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విభజన చట్టంలో ఉన్న హక్కులను కాలరాస్తూ ఉంటే ఈరోజు దానిని ప్రశ్నించాల్సిన బాధ్యత, రాష్ట్ర భారతీయ జనతా పార్టీ నాయకులు కూడా వాళ్ల అడుగులకు మడుగులు ఒత్తి... ఈరోజు అహర్నిశలూ ఈ రాష్ట్రం కోసం, రాష్ట్ర ప్రగతి కోసం, రాష్ట్ర అభివృద్ధి కోసం, రాష్ట్రంలో ఉన్న నీటి వనరులను సద్వినియోగం చేయడం కోసం ...

MR. SPEAKER: Please conclude.

శ్రీ కూన రవికుమార్: ప్రతి నీటి బొట్టునీ కూడా సంరక్షణ చేసి ప్రజల ఆకాంక్షలను, ప్రజల ఆశలను నెరవేర్చడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నటువంటి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాన్ని, చంద్రబాబునాయుడుగారిని విమర్శించడం ఎంతవరకు సబబు అని చెప్పి ఈ వేదిక ద్వారా వాళ్లందరినీ కూడా ప్రశ్నిస్తున్నాను.

MR. SPEAKER: Please conclude.

శ్రీ కూన రవికుమార్: ఈరోజు నదుల అనుసంధానం. ఏదో పట్టిసీమ ద్వారా కృష్ణా నది, గోదావరి నది రెండింటినీ అనుసంధానం చేయడం ఒక్కటే కాదు. ఈరోజు దేశంలోనే వెనుకబడిన జిల్లాగా గుర్తించబడిన శ్రీకాకుళం జిల్లాలో కూడా వంశధార, నాగావళి నదుల అనుసంధానం. ఈరోజు ఆ రెండు నదుల అనుసంధానానికి.. ఈరోజు నా ఆముదాలవలస నియోజకవర్గమే... ఈరోజు ప్రధానమైనటువంటి ఆ కార్యక్రమాన్ని చేయడం వల్ల ఎక్కువ ఆయకట్టు వచ్చేటటువంటి ప్రాంతం నా ఆముదాలవలస నియోజకవర్గం. తద్వారా నారాయణపురం ఆనకట్టలో ఉన్నటువంటి అది ఒక సింపుల్

ఆనకట్ట. అక్కడేమీ నీటిని నిల్వ చేసే సామర్థ్యం కూడా ఉండదు. కానీ ఈరోజు నదుల అనుసంధానం ద్వారా నారాయణపురం ఆనకట్ట కింద ఉన్న 40,000 ఎకరాలు, అలానే ఇంకా స్థిరీకరణలోకి రానటువంటి ఇంకొక 15,000 ఎకరాలు. అంటే సుమారు 60,000 ఎకరాలు స్థిరీకరించబడి, రెండవ పంటకు కూడా ఈరోజు మేము హిరమండలం రిజర్వాయరు ద్వారా నీరివ్వగలిగే సామర్థ్యాన్ని, సమర్థతను తీసుకొచ్చి, ఈరోజు హిరమండలం రిజర్వాయరు పూర్తి చేయడం ద్వారా శ్రీకాకుళం జిల్లా ప్రజలకు, అలాగే వంశధార, నాగావళి నదులు అనుసంధానం చేయడం ద్వారా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో సుమారు 4 లక్షల ఎకరాలకు రెండవ పంటకు కూడా ఈరోజు నీళ్లు ఇచ్చేటటువంటి కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేసిన మహా నాయకుడు మన ముఖ్యమంత్రి మన చంద్రబాబునాయుడుగారని చెప్పి ఈ సభ ద్వారా ఈ రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి తెలియజేస్తున్నాను. ఈరోజు శ్రీకాకుళం జిల్లా అంటే వలసల జిల్లా.

MR SPEAKER: Please conclude.

శ్రీ కూన రవికుమార్: ఈ దేశంలో, ఏ ప్రాంతంలో ఎవరు చనిపోయినా, ఏ ప్రమాదాల్లో చనిపోయినా శ్రీకాకుళం జిల్లా వాసులు ఎక్కడో ఒక దగ్గర ఉంటారు. (బెల్స్) చెన్నైలో బిల్డింగ్ ప్రమాదంలో చనిపోయినా, హైదరాబాదులో చనిపోయినా, బెంగళూరులో చనిపోయినా శ్రీకాకుళం జిల్లా వాసులు ఉంటారు. ఈరోజు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఉన్న 8 లక్షల ఎకరాలకు అక్కడున్న రిజర్వాయలన్నింటినీ కూడా పూర్తి చేసి, తోటపల్లి ఆయకట్టు ద్వారా 1,20,000 ఎకరాలు, మడ్డువలస ద్వారా 38,000 ఎకరాలు, నారాయణపురం ఆనకట్ట ద్వారా 50,000 ఎకరాలు, వంశధార ద్వారా ఇప్పుడు ఇంకొక 3,00,000 ఎకరాలు. రాబోయే రోజుల్లో వంశధారను ఇంకా అక్కడున్న నదులను అనుసంధానం చేయడం ద్వారా మరో 75,000 ఎకరాలకు కూడా నీరు అందించే కార్యక్రమానికి ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రణాళికలనే కాదు, వాటిని మంజూరు చేసే స్థాయికి తీసుకొచ్చి అమలుచేసే ఆలోచన చేసినటువంటి, విజన్ ఉన్నటువంటి ముఖ్యమంత్రి... ఈరోజు మన పరిపాలనే వేరు.

MR SPEAKER: Please conclude..

శ్రీ కూన రవికుమార్: రాబోయే ప్రజల అవసరాలను గుర్తించి, రాబోయే ప్రజల ఆకాంక్షలను నెరవేర్చి, రాబోయే పాతిక, ముప్పై సంవత్సరాల్లో ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజానీకానికి మెరుగైన ఫలితాలు

(మైకు కట్ చేయబడింది)

రూ.56,000 కోట్లు ఈ 5 సంవత్సరాలలో ఖర్చు పెట్టిన ప్రభుత్వం మన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం.

మిస్టర్ స్పీకర్: బి.సి. జనార్థన్ రెడ్డిగారు.

(ఈ సమయంలో సభ్యులు శ్రీ బి.సి. జనార్థన్ రెడ్డిగారు అందుబాటులో లేరు)

జి.వి. ఆంజనేయులుగారూ., రవికుమార్ గారూ please conclude.

(తిరిగి మైకు కనెక్ట్ చేయబడింది)

శ్రీ కూన రవికుమార్: గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి నేను ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలను తెలియజేసుకుంటూ, ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న నీటి వనరుల సద్వినియోగానికి వారు చేస్తోన్న కృషికి ఈ సభ ద్వారా వారిని అభినందిస్తూ దీనిని ప్రజలు కూడా అర్థం చేసుకోవాలి.

(మైకు కట్ చేయబడింది)

ఏ ప్రభుత్వమైనా అర్థం చేసుకోవాలని చెప్పి ఈ సభ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

2.30 PM

MR.SPEAKER: Anjaneyulu garu, five minutes please.

శ్రీ జి.వి. ఆంజనేయులు : ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారికి రాష్ట్ర రైతాంగం ఎంతో రుణపడి ఉంది. ఈ రాష్ట్రానికి పేదరికం లేని సమాజాన్ని అందించాలని, కోట్లాదిమంది రైతులు, ఆర్థిక బాటలో దేశంలో ఆదర్శంగా ఉండాలని ప్రతి రైతు అభివృద్ధిలో ముందుకెళ్లాలని, చంద్రన్న ఒక లక్ష్యంతో పనిచేశారు. దాని ఫలితమే ఈరోజు లక్షలాది ఎకరాలకు కొత్తగా ఈరోజు నీళ్లు అందుతున్నాయంటే ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారి కృషి.

నాలుగు సంవత్సరాల్లో విప్లవాత్మకమైన మార్పులు వచ్చాయి. విశిష్టమైన కృషి, చంద్రన్న అహర్నిశలు కష్టపడ్డారు, రాష్ట్ర రైతాంగానికి ఫలితాలు అందించారు. నాలుగు సంవత్సరాలలో 29 ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసి దేశంలో ఒక చరిత్ర సృష్టించారు. సాగునీటి రంగానికి రూ.56,600 కోట్లు ఖర్చు

పెట్టి ఈరోజు లక్షలాది ఎకరాలు సాగులోకి తీసుకొచ్చారు. రైతుల ప్రగతికి బాటలు వేశారు. పేదరికంలేని నమాజాన్ని తీసుకొరావడానికి బాటలు వేశారు.

ఈరోజు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు సాధించిన విజయాలు, రాష్ట్రానికి అందించిన విప్లవాత్మకమైన మార్పులు, సాగునీటి రంగంలో తీసుకొచ్చిన మార్పులు దేశంలోనే ఒక ఆదర్శం. గతంలో నాగార్జున సాగర్ కు నీళ్లు రానప్పుడు మా రైతాంగం ఎన్నో కష్టాలు ఎదుర్కొంది. పల్నాడు ప్రాంతంలో రైతులు ఎన్నో ఇబ్బందులు పడ్డారు, బీడు భూములుగా మారిపోయాయి. అలాగే ప్రకాశం జిల్లాలో రైతాంగం ఇబ్బందిపడ్డారు. మా ఇబ్బందులను ఆదుకోడానికి, మా కష్టాలు నెరవేర్చడానికి ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు గారు పాదయాత్రలో కష్టాలు తెలుసుకొని, పల్నాడు, ప్రకాశం జిల్లాల రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలని వారు తీసుకొన్న నిర్ణయానికి మేము ఎంతో రుణపడి ఉన్నాం. ఆరువేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి గోదావరి నీళ్లు తీసుకొచ్చి నాగార్జున సాగర్ కుడికాలువకు అందించడం రైతాంగం పాలిట ఒక వరం. దీనివల్ల లక్షలాది ఎకరాలకు నీళ్లు అందుతున్నాయి. మా రైతాంగం కష్టాల్లో ఉన్నప్పుడు పశువులకు మేత కూడా లేని పరిస్థితులను మేము ఎదుర్కొన్నాం. అలాగే మాగాణి పండించే భూములను బీడు భూములుగా చూసుకున్నాం. గోదావరి నీళ్లు మా పొలాల్లోకి వస్తాయని మా రైతాంగం కలలో కూడా అనుకోలేది. ఈరోజు చంద్రబాబు నాయుడి గారి కృషి వల్ల గోదావరి నీళ్లు ఈరోజు సాగర్ కుడికాలువ ద్వారా మా పొలాల్లోకి రాబోతున్నాయి. గోదావరి నీళ్ల కోసం మా భూముల ఎంతో ఆశగా ఎదురుచూస్తున్నాయి. దానివల్ల భవిష్యత్తులో రెండు పంటలు పండించుకొనే గొప్ప అవకాశం మాకిచ్చారు చంద్రబాబు గారు. మా రైతాంగం ఎంతో రుణపడి ఉన్నాం. దీనివల్ల మా రైతాంగం ఆర్థిక ప్రగతి సాధించగలుగుతారు.

గతంలో సాగర్ పై ఆధారపడినప్పుడు ఒక్క పంట కూడా పండుతుందా లేదా అనే భయం నుండి గోదావరి నీళ్ల వల్ల రెండు పంటలు పండించుకొనే అవకాశం మాకు కల్పించారు. వచ్చే సంవత్సరం ఆగస్టు, సెప్టెంబర్ కల్లా మా భూముల్లోకి గోదావరి నీళ్లు వస్తున్నాయంటే అది ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారు గతంలో ప్రజలకు, రైతాంగానికి ఆదుకుంటామని ఇచ్చిన మాట ఈరోజు అమలు చేశారు. వారికి ఈ సభాపూర్వకంగా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

గోదావరి-పెన్నా నదుల అనుసంధానం వలన ఆరు జిల్లాల రైతాంగానికి ఎన్నో ప్రయోజనాలు ఉన్నాయి. రాయలసీమ జిల్లాలు, ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాలకు సాగునీరే కాకుండా త్రాగునీరు, పరిశ్రమల

అభివృద్ధికి ఎన్నో ప్రయోజనాలున్నాయి. రాష్ట్రాన్ని సస్యశ్యామలం చేయాలని దేశంలోనే ఒక ఆదర్శంగా తీర్చిదిద్దాలని ఈరోజు ముఖ్యమంత్రి గారి ఆశయం నెరవేరుతోంది.

ఈరోజు ఐదు నదుల అనుసంధానం, దేశంలోనే ఒక ఆదర్శం. కృష్ణా, గోదావరి, వంశధార, నాగావళి, పెన్నా నదులను అనుసంధానం చేయడం ద్వారా కోట్లాది ఎకరాలకు సాగునీరు ఇచ్చి, త్రాగునీరు ఇచ్చి చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఆదుకుంటున్నారు.

(బెల్)

సముద్రంలో వృధాగా పోతున్న 2,200 టీఎంసీల నీటిని ఈరోజు కోటి ఎకరాలకు అందించి రైతులు ఆర్థిక ప్రగతిలో ముందుకు వెళ్లడానికి, గొప్ప ప్రణాళిక, ఒక ఆశయం, ఒక ప్రణాళికాబద్ధంగా ఈరోజు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం రైతుల పాలిట ఒక వరం.

ఈరోజు కేంద్ర ప్రభుత్వం పోలవరం ప్రాజెక్టుపై సవతితల్లి ప్రేమ చూపిస్తోంది. సకాలంలో నిధులు ఇవ్వడం లేదు, సరైన సహకారం అందించనందువల్ల రాష్ట్రం ఈరోజు ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటోంది. అయినా ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు చొరవతో ప్రాజెక్ట్ ఎక్కడా ఆగకుండా ఈరోజు 58 శాతం ప్రాజెక్ట్ పూర్తి అయ్యిందంటే ముఖ్యమంత్రి గారి కృషి, పట్టుదల. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం 10 ఏళ్ల అధికారంలో ఉన్నప్పుడు రెండు శాతం కూడా పూర్తి చేయలేకపోయారు. ఆనాడు జలయజ్ఞం అని రూ.55,000 కోట్లు ఖర్చు చూపించి 55 ఎకరాలకు నీళ్లు ఇవ్వలేని పరిస్థితి. ఆవిధంగా జలయజ్ఞాన్ని దోపిడీగా ఉపయోగించుకున్నారు.

(బెల్)

నిర్లక్ష్యం చేశారు, బాధ్యతారాహిత్యంగా వ్యవహరించారు. వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి పరిపాలనలో రైతులకు తీరని అన్యాయం జరిగింది.

MR.SPEAKER: Please conclude.

శ్రీ జీ.వి. ఆంజనేయులు : ఈరోజు చంద్రబాబు గారి పరిపాలనలో ఒక నిబద్ధతతో, ఒక ప్రణాళికతో ఈ ప్రాజెక్టులన్నీ ముందుకు వెళ్లడం రైతుల పాలిట గొప్ప వరం. రానున్న కాలంలో

బొల్లాపల్లి ప్రాజెక్ట్ చంద్రబాబు నాయుడు ద్వారానే పూర్తికాబోతుంది. గతంలో ఏ పాలకులు కూడా బొల్లాపల్లి ప్రాజెక్ట్, ఐదు నదుల అనుసంధానం గురించి కలలో కూడా ఆలోచించలేదు.

ఈరోజు చంద్రబాబు నాయుడు గారు రాష్ట్రాన్ని సస్యశ్యామలం చేయాలనే లక్ష్యంతో ప్రతి రైతూ లక్షలాది ఆదాయం పొందాలనే ధ్యేయంతో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కృషి చేస్తోంది. దానిలో భాగంగా బొల్లాపల్లి ప్రాజెక్ట్ కూడా కచ్చితంగా చంద్రబాబు నాయుడు గారి ఆధ్వర్యంలో కచ్చితంగా రానున్న కాలంలో పూర్తి అవుతుంది. బొల్లాపల్లి ప్రాజెక్ట్ పూర్తి అయితే రాష్ట్రం మొత్తం సస్యశ్యామలం అవుతుందని, దేశంలో ఆదర్శం అవుతుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఈరోజు ప్రాజెక్టులన్నీ వరుసగా పూర్తి కావడమన్నది దేశంలో ఒక రోల్ మోడల్ గా ఉంటాయి. వ్యవసాయ రంగాన్ని, సాగునీటి రంగాన్ని రాష్ట్రంలో తీర్చిదిద్దాం. భవిష్యత్తు కూడా చంద్రబాబు నాయుడు గారికి ఎంతో రుణపడి ఉంటారు. అపరభగీరథుడు చంద్రబాబు నాయుడు గారు, భవిష్యత్తు కూడా వారి రుణం తీర్చుకోలేరు.

(బెల్)

బొల్లాపల్లి ప్రాజెక్ట్ కూడా తొందరలోనే ప్రారంభించాలని మీద్వారా కోరుకుంటూ, భవిష్యత్తులో మా ప్రాంతానంతా కూడా కొంత హార్టికల్చర్ హబ్ గా తీర్చిదిద్ది చంద్రబాబు నాయుడు గారు అందించిన నీటి వనరులను సద్వినియోగం చేసుకొని భవిష్యత్తులో ఇతర రాష్ట్రాలకు, ఇతర దేశాలకు కూడా పండ్లు, కూరగాయలు ఎక్స్ పోర్ట్ చేసి రైతులు గొప్ప ఆర్థిక ప్రగతి సాధించడానికి మేము కూడా కృషి చేస్తామని తెలియజేస్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిష్టర్ గారూ.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వర రావు (మైలవరం): అధ్యక్షా, దగ్గరదగ్గర ఎనిమిది మంది గౌరవసభ్యులు నరేంద్ర కుమార్, వర్మ, బుచ్చయ్య చౌదరి, కిమిడి మృణాళిని, మోహన్ రెడ్డి, కూనా రవికుమార్, జీవీ ఆంజనేయులు గార్లు మాట్లాడారు. గౌరవసభ్యులందరూ కూడా చాలా వివరంగా నదుల అనుసంధానం మీద, పోలవరం ప్రాజెక్ట్ మీద జరుగుతున్న 57 ప్రాజెక్టులు, పూర్తి అయిన ప్రాజెక్టులు, వారి వారి ప్రాంతాల్లో జరిగిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు, అభివృద్ధి చెందిన విధానం, నీళ్లు వచ్చిన విధానం తెలియజేయడం జరిగింది.

దేశం ఏడు దశాబ్దాలపైగా నదుల అనుసంధానం గురించి మాట్లాడుతుంది. ఒకటవ సమావేశంలో ఉమాభారతి గారు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, చంద్రబాబు నాయుడు గారు కూడా National Water Development Authority సమావేశానికి ముఖ్యమంత్రిగా రావడం జరిగింది. ఆరోజు నదుల అనుసంధానానికి సంబంధించిన లింకులన్నీ చూపించారు. మొదటి సమావేశంలో 16 లింకులు చూపించారు. ఆరోజు ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ప్రసంగం చేసి రాష్ట్రాన్ని ఏవిధంగా ముందుకు తీసుకెళ్లబోతున్నాం. రాష్ట్రాన్ని కరవురహితంగా ఎలా తీర్చిదిద్దబోతున్నాం, రాష్ట్రానికి వాటర్ సెక్యూరిటీ ఎలా ఇవ్వబోతున్నాం, Smart Water Grid ఎలా ఇవ్వబోతున్నామని ఆరోజు దిల్లీలో 29 రాష్ట్రాల మంత్రులు వచ్చినపుడు పవర్ పాయింట్ ప్రజెంటేషన్ ను ఇవ్వడం జరిగింది. దాని తరువాత వారం క్రితం 15వ సమావేశానికి నేను వెళ్లాను, గడ్కారీ గారు మంత్రిగా ఉన్నారు, 16 లింకులు మా పవర్ పాయింట్ ప్రజెంటేషన్ ను చూశారు. ఆ 16 లింకులలో ఒకే ఒక లింకు ఈ దేశంలో అయ్యింది, గోదావరి-కృష్ణా అనుసంధానం..

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకమని నేను తెలియజేస్తున్నాను.

మ.2.40

మధ్యప్రదేశ్ లో మొదటి సమావేశం ken-betwa గురించి మాట్లాడారు. మళ్ళీ 15వ సమావేశంలో కూడా ken-betwa అనుసంధానం గురించి మాట్లాడారు. దేశం ఇలా మాట్లాడుతుంటే రాష్ట్రంలో ఐదున్నర నెలల్లోనే పట్టిసీమ 29 మార్చి 2015న ముఖ్యమంత్రిగారు శంకుస్థాపన చేశారు. ఆరోజు పట్టిసీమ ప్రాజెక్టుని సంవత్సరంలో పూర్తి చేయాలని మా డిపార్ట్ మెంట్ ని ఆదేశించారు. “కానీ ముఖ్యమంత్రిగారు మళ్ళీ ప్రాజెక్టు సైట్ కి వచ్చి ఇంజనీర్లతో మాట్లాడి, ప్రొక్లెమ్ ఎక్కి డయా ఫ్రం వాల్ పనులు పూర్తి చేయడానికి ఎంత సమయం పడుతుందని క్షుణ్ణంగా గ్రౌండ్ స్థాయికి వెళ్లి ఆరోజు పరిశీలించడం జరిగింది. 24పంపులకు సంవత్సరం సమయం ఇచ్చారు. ఇవాళ కృష్ణా డెల్టాలో శ్రీశైలంలో నీళ్లు రాలేదు. పంటలు వేశారు, పంటలు బ్రతికించాలి, మీకు ఐదు నెలలు టైం ఇస్తున్నానని, ఆగస్టు 15న జాతికి అంకితం చేస్తాను, బ్రహ్మాత్మవాలకు వెళ్ళే లోపు పట్టిసీమ పంపులు ఐదు పూర్తి కావాలని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదేశించారు”. ఆ పవిత్ర సంకల్పం, మహాసంకల్పం, పట్టుదల ఐదున్నర నెలలు తిరగకుండా పట్టిసీమ ఐదు పంపుల ద్వారా నాలుగు టిఎంసిలు మార్గ మధ్యలో నాలుగు టిఎంసిలు,

8.8టిఎంసీలతో 2500కోట్ల రూపాయల పంట మొదటి సంవత్సరం నదుల అనుసంధానం పట్టిసీమ కాపాడింది. రెండో సంవత్సరం 55టిఎంసీలు, 8వేల కోట్ల రూపాయల పంట కాపాడాలి. మూడో సంవత్సరం 105టిఎంసీలు 10వేల కోట్ల రూపాయల పంట గత సంవత్సరం కాపాడాలి. ఈసంవత్సరం ఈరోజుకి 40టిఎంసీలు వచ్చాయి, దగ్గర దగ్గర ఈనాలుగు సంవత్సరాల్లో 4205టిఎంసీలు గోదావరి సముద్రంలోకి వెళ్లే నీళ్లని కృష్ణానదికి తీసుకువచ్చాం. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఆమేరకు నీళ్లు 150టిఎంసీలు పైగా రాయలసీమ ప్రాంతానికి ఇస్తే ఇవాళ రాయలసీమ రత్నాలసీమ అవుతోంది. హార్దికల్పర్ హబ్ అవుతోంది. మనం కూడా బ్రహ్మాండంగా డిప్, స్పింక్లర్ ద్వారా ముందుకు వెళ్లవచ్చని నమ్మకం వచ్చింది. చిత్తూరు రైతాంగానికి వచ్చే నెల్లో నీళ్లు వెళ్లబోతున్నాయి. మహానుభావుడు నందమూరి తారకరామరావు గారు హిందుపూరం శాసనసభ్యుడిగా ఉన్నప్పుడు హంద్రీనీవా, గాలేరు నగరి, తెలుగు గంగా అప్పుడు మీరు కూడా ఉన్నారు. ఆయన వేసిన విత్తనం ఇవాళ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారి చేతుల మీదుగా తెలుగు గంగా, హంద్రీనీవా పూర్తి అవ్వబోతున్నది, గాలేరు నగరి కూడా సెకెండ్ ఫేజ్ కూడా టెండర్ పూర్తి చేసి కిందకు తీసుకువెళ్లబోతున్నాం. అదేవిధంగా హిందుపూరం నియోజకవర్గం బాలకృష్ణ ఇక్కడే ఉన్నారు. వచ్చే నెల్లో హిందుపూర్ నియోజకవర్గానికి కూడా కృష్ణ జలాలు చంద్రబాబునాయుడుగారు జాతీకి అంకితం చేయబోతున్నారని మీ అందరికీ తెలియజేస్తున్నాను. ఈవిధంగా వంశధార, నాగావళి, అనుసంధానం గురించి ఇప్పుడే సభ్యులు శ్రీ కూన రవి కుమార్ చెప్పారు. దానివల్ల నారాయణ్ పూర్ బ్రహ్మాండంగా శ్రీకాకుళం టైంకి బ్రహ్మాండంగా 24/7 నీళ్లు ఉంటాయి. అదేవిధంగా మాజీ మంత్రివర్యులు శ్రీమతి కిమిడి మృణాళిని గారు చెప్పారు. ఏదైతే నాగావళి, వేదావతి, చంపావతి, గొస్తని బ్రహ్మాండంగా నీళ్లన్ని కూడా విజయనగరానికి నీళ్లు వస్తాయి. అదేవిధంగా గౌతు లచ్చన్నగారి అబ్బాయి ఇక్కడే ఉన్నారు. బ్రహ్మాండంగా ఆ మహానుభావుడు సర్థార్ గౌతు లచ్చన్నగారి పేరు పెట్టి చంద్రబాబునాయుడు గారు 2003 సంవత్సరంలో ఆయన శంకుస్థాపన చేశారు. మళ్ళీ 2015వ సంవత్సరంలో మళ్ళీ చంద్రబాబునాయుడు గారు తోటపల్లి ప్రాజెక్టుకి సర్థార్ గౌతులచ్చన్నగారి పేరు పెట్టి జాతీకి అంకితం చేశారు.

(ఆ సందర్భంలో సభలో చప్పట్లు)

ఇవి ప్రశ్నిస్తానని ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకుడు వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకుడు జగన్మోహన్ రెడ్డి ఇవాళ సభకు రాకుండా ప్రధాన ప్రతిపక్షం పారిపోయింది. ఆరోజు ఎన్టీరామారావుగారి ఆధ్వర్యంలో చంద్రబాబునాయుడు గారు ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా కాంగ్రెస్ ని

ముప్ప తిప్పలు పెట్టి 1994వ సంవత్సరంలో అధికారంలోకి తీసుకువచ్చారు. ఇవాళ బాధ్యత గల శాసన సభ్యులు జీతభత్యాలు తీసుకుంటూ సభకు రాకుండా ఉత్తర ప్రకల్పాలు పలుకుతున్నారు. పోలవరం గురించి మాట్లాడతారు, పురుషోత్తంపట్నంని తిడతారు. పట్టిసీమ పంపులు పికుతామని అంటారు. పట్టిసీమ దండగా అని అంటారు. హైకోర్టులో కేసులు వేస్తారు. నేషనల్ గ్రీన్ ట్రిబ్యూనల్లో కేసులు వేస్తారు. మీరు గౌరవ శాసనసభాపతిగా ఒక ఇరిగేషన్ శాఖామంత్రిగా పనిచేసిన అనుభవంతో ఇవాళ స్పీకర్ గా మీరు మూడు వేల మంది రైతులతో నరసారాపు పేట సత్తెనపల్లి నుంచి రైతాంగాన్ని తీసుకువచ్చి డ్యాం సైట్ లో రెండు శాతం కూడా పనులు జరగలేదు. ఇవాళ చంద్రబాబునాయుడుగారు ఇంత పెద్ద ఎత్తున పనులు పరిగెత్తిస్తున్నారు. జాతీయ ప్రాజెక్టుగా పోలవరం ప్రాజెక్టు పనులు పరిగెడుతున్నాయని గర్వపడుతున్నాం. ఇవాళ రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి ఆత్మ... కెవిపి రామచంద్రరావు మిమ్మల్ని దూషిస్తూ పరుష పథజాలంతో ఎగతాళిగా చాలా అసహనంగా ఉత్తరాల మీద ఉత్తరాలు రాస్తున్నారు. వాస్తవాలు మాట్లాడితే వాళ్ళకు చేదుగా ఉన్నాయి. చాలా బాధ్యతా రాహిత్యంగా చాలా దుర్మార్గంగా కించపరుస్తూ కూడా ఇవాళ రాస్తున్నారు. ఏదిఏమైనప్పటికీ కూడా మీరు ఆరోజు రావడం మా అధికారులకు స్ఫూర్తి ఇవ్వడం అదేవిధంగా వాస్తవాలన్ని కూడా రాష్ట్ర రైతాంగానికి తెలియజేసినందుకు జలవనరుల శాఖా మంత్రిగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారు 58శాతం పోలవరం పనులు పరిగెత్తించారు. లైవ్ లో మా అధికారులంతా సిద్ధంగా ఉన్నాము. మీరు అనుమతిస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు డ్యాం గురించి వివరాలు కూడా తెలియజేస్తారు. అదేవిధంగా పట్టిసీమ, పురుషోత్తంపట్నంతోపాటు అదేవిధంగా వెలిగొండ టన్నెల్ నుంచి ఒక టన్నెల్ నీళ్లు సంక్రాంతి కల్లా ఇవ్వాలని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదేశించారు. నగా ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ పనులు వేగవంతం చేస్తోంది.

(ఆ సందర్భంలో సభలో చప్పట్లు)

Rithwik company రెండో టన్నెల్ పనులు కూడా వేగవంతం చేసి మార్చి, ఏప్రిల్ టార్గెట్ ఫిక్స్ చేశారు. సంగం బ్యారేజీ, నెల్లూరు బ్యారేజీ పనులు కూడా పరిగెడుతున్నాయి. 57ప్రాజెక్టుల్లో 10ప్రాజెక్టులు జాతికి అంకితం చేశారు. అదేవిధంగా గత సంవత్సరం జలసిరికి హారతి కార్యక్రమం బ్రహ్మాండంగా విజయవంతమై మనం తీసుకున్న హారతి టైంలో వర్షాలు రావడం వల్ల రైతాంగానికి ధైర్యాన్ని, స్ఫూర్తిని ఇచ్చారు. ఈ సంవత్సరం కూడా జూన్ నెల్లో పట్టిసీమ పంపులు వదిలారు. కొత్త రెగ్యులేటర్ కి నీరు వదిలిపెట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు. కృష్ణా డెల్టాకి నీరు వదిలిపెట్టారు. అధికారులు భయపడ్డారు. శ్రీశైలం

ఖాళీగా ఉంది. నాగార్జునా సాగర్ ఖాళీగా ఉంది. పట్టిసీమ ఎనిమిది వేల నీళ్లు వస్తాయి. 13లక్షల ఎకరాలు రైతాంగం పంటలు వేస్తారు. ఏవిధంగా సద్దాలనే భయపడే సమయంలో పవిత్ర సంకల్పంతో ఒక మంచి ఆశయంతో మనం పంపులు వదులుతున్నాం. ధైర్యంగా ముందుకు వెళ్లండి అనే ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదేశించారు. ఒకవారం పదిహేను రోజులు వర్షాలు పడటం ఆలస్యమయితే మొన్న జులై, ఆగస్టులో వైఎస్సార్ నాయకులు నా ఎస్ఈ కార్యాలయం ముందు ధర్నా చేసేవాళ్లు, మమ్మల్ని తిట్టాలనే ప్రయత్నం చేస్తే వరుణ దేవుడు వెంటనే వాళ్ల కుట్రరోజునే వర్షం కురిపించాడు. ఇవాళ వర్షాలు పడి డ్యాంలు నిండా నీళ్లు ఉన్నాయి. శ్రీశైలంలో, నాగార్జున సాగర్‌లో నీళ్లు ఉన్నాయి, పులిచింత లలో నీళ్లు ఉన్నాయి. మళ్ళీ వచ్చే రెండో వారంలో వర్షాలు వస్తాయని కూడా ఆశిస్తున్నాం. ఇవాళ ఇంత క్లిష్ట పరిస్థితుల్లో 50,60,70శాతం ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తూరు, కర్నూలు, కడప ఆరు జిల్లాల్లో వర్ష పాతం ఇబ్బంది పెడుతోంది, అక్కడ ప్రకృతి కలిసి రాలేదు. ఏడు జిల్లాల్లో అధిక వర్షపాతం, ఏడు జిల్లాల నుంచి నీళ్లు సముద్రంలోకి పోతున్నాయి. గోదావరిలో రెండువేల టిఎంసిలు పైగా వెళ్ళాయి. కృష్ణా నుంచి 30,40 టిఎంసిల నీళ్లు వెళ్ళాయి. వంశధారలో 40,50 టిఎంసిల నీళ్లు వెళ్ళాయి. నాగావళి నుంచి నీళ్లు వెళ్ళాయి. దగ్గర దగ్గర 2వేల టిఎంసిల నీళ్లు సముద్రంలోకి వెళుతుంటే ఇవాళ ఈనీళ్లు ఎందుకు నిలబెట్టకూడదనే మంచి ఆలోచన చంద్రబాబునాయుడుగారికి వచ్చి ఇవాళ వైకుంఠపురం ఎత్తిపోతల పథకానికి అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ ఇప్పించారు. వచ్చే నెల్లో ముఖ్యమంత్రిగారి చేతుల మీదుగా 10వేల టిఎంసిలు నిలబెట్టే విధంగా వైకుంఠపురం లిఫ్టు ఇరిగేషన్ పనులు కూడా ప్రారంభం కాబోతున్నాయని మీ ద్వారా రాష్ట్ర రైతాంగానికి తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే ఇప్పుడే గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా హరిశ్చంద్రపూరం దగ్గర గోదావరి, పెన్నా అనుసంధానం చేయాలి. గోదావరి నీళ్లు నాగార్జున సాగర్ రైట్ కెనాల్‌లో నుంచి బొల్లాపల్లికి వస్తే, బొల్లాపల్లి నుంచి సోమశీల, కందలేరుకి వెళ్ళాలి. ఆ విధంగా గోదావరి, కృష్ణా, పెన్నా మూడు నదులు త్రివేణి సంగమం జరగబోతుంది. ఇక్కడైతే గంగా, యమునా, సరస్వతి త్రివేణి సంగమం ఈదేశంలో మనం విన్నం, చూస్తున్నాం. కానీ ఇవాళ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో జగన్మోహన్ రెడ్డి నీ సాక్షి పత్రిక, ఛానెల్‌లో రాసి పెట్టుకో, ఇవాళ నేను చెబుతున్నాను. గోదావరి, కృష్ణా, పెన్నా ఈ మూడు నదుల అనుసంధానం అలాగే నాగార్జున సాగర్, బొల్లాపల్లి రైట్ కెనాల్ సోమశీల, కందలేరుకి సోమశీల త్రివేణి సంగమానికి ఈరాష్ట్రం వేడుకకాబోతుంది. దానికి చరిత్రకారుడు అపర భగీరథుడు శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారని ధైర్యంగా, దమ్ముగా చెబుతున్నాను.

(ఆ సందర్భంలో సభలో చప్పట్లు)

58వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టించారు. దగ్గర దగ్గర 11వేల కోట్ల రూపాయలు ఉపాధి హామీ పథకం డబ్బులు ఖర్చు పెట్టించాం. ప్రశ్నించాల్సిన ప్రధాన ప్రతిపక్షం పారిపోయి మా మీద ఆరోపణలు చేస్తున్నారు.

2.50 PM

జగన్మోహన్ రెడ్డి గారూ, మీకు దమ్ము, ధైర్యం ఉంటే మీ శాసనసభ్యులు, నువ్వు వచ్చి నన్ను ప్రశ్నించు. నువ్వు ఏ విధంగా పోలవరం పనులకు అడ్డం పడ్డావు? రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి కుమారుడిగా, రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి క్యాంపు కార్యాలయంలో పీ క్లోజర్ మీద ఫోర్స్ బుల్ క్లోజర్ నువ్వు ఏ విధంగా స్పిల్ వే పనులు ఆపావు? ఏ విధంగా ఎర్త్ కమ్ రాక్ ఫిల్ డ్యాము పనులు ఆపావు? అవన్నీ గత అసెంబ్లీలో ప్రశ్నిస్తే సభను స్తంభింపచేసి జగన్మోహన్ రెడ్డి ఆరోజు బయటకు వెళ్లాడు. ఇవన్నీ నేను అడుగుతానని నీ శాసనసభ్యులు గానీ, నువ్వు గానీ సభకు రాకుండా పోలవరం గురించి బయట మాట్లాడతావా? నీకేమి నైతిక అర్హత ఉంది? నువ్వు గోదావరి జిల్లాలో తిరిగినప్పుడు పోలవరం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు గుర్తు రాలేదా? పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకం గుర్తుకు రాలేదా? పురుషోత్తపట్నం ఎత్తిపోతల పథకం గుర్తుకు రాలేదా? ఉత్తరాంధ్ర సుజల స్రవంతి ఈరోజు రెండు దశలు ఏవైతే మొదటి దశ రెండు ప్యాకేజీలు రూ.2020 కోట్లతో విశాఖపట్టణానికి 2 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇవ్వడానికి చంద్రబాబు నాయుడు గారు టెండర్లు పిలిపించి ఫైనల్ చేసి ఈ నెలలోనే శంఖుస్థాపన చేస్తుంటే, నువ్వు విశాఖపట్టణంలో కారుకూతలు కూస్తున్నావు. ఉత్తర కుమారుడి ప్రగల్భాలు పలుకుతున్నావు. ఏమిటి నువ్వు చేసేది? ఏలేరు పురుషోత్తపట్నం గోదావరి అనుసంధానం గురించి ఇందాక మా వర్మ చెప్పాడు. ఆ మెట్ట ప్రాంతానికి చంద్రబాబు నాయుడు గారు పాదయాత్రలో భాగంగా వెళ్లారు. రాజశేఖర్ రెడ్డి ప్రభుత్వం చేయలేదు. మన ప్రభుత్వం వస్తుంది మనం చేద్దాం అన్నారు. ఇవాళ అన్న మాట ప్రకారం చేద్దాం అన్నారు. ఇవాళ లక్ష కోట్ల రూపాయల అప్పుంది. రూ.16,000 కోట్లు లోటు బడ్జెట్ ఉంది. పట్టిసీమతో రూ.1600 కోట్లతో ఇన్ని వేల కోట్ల రూపాయల పంట వచ్చింది. నేను ఇంకా ఆక్వా లెక్కలు చెప్పలేదు.

పట్టిసీమ ఫలాలన్ని కూడా వ్యవసాయం మీద లెక్కలే చెప్పాను. ఇంకా ఆక్వా రంగం మీద వేల కోట్ల రూపాయల లెక్కలున్నాయి. అవి కూడా వివరంగా, సైంటిఫిక్ గా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెలియచేస్తుంది. ఉత్తరాంధ్ర సుజల స్రవంతి వలన విశాఖపట్నంలో 2 లక్షల ఎకరాలు, అనకాపల్లి ప్రాంతంలో కూడా శంఖుస్థాపన కార్యక్రమం చేస్తున్నాను. వచ్చే మార్చి, ఏప్రిల్ లోనే ఒక పంపు, రెండు పంపులు ఇవ్వాలని ముఖ్యమంత్రి గారు ఆదేశించారు. ఈ విధంగా మొత్తం ప్రాజెక్టులతో పనిచేయడమే కాకుండా ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన మొదటి నెలలోనే నన్ను హెలికాప్టర్ లో ఎక్కించుకు వెళ్లారు. ఈరోజు వర్షపాతం చెప్పమన్నారు. ఈరోజు గ్రౌండ్ వాటర్ చెప్పమన్నారు. చెప్పలేకపోయాము. 40 సంవత్సరాల అనుభవం, గ్రౌండ్ వాటర్ ఎంతుంది సైంటిఫిక్ గా 1254 ఫీజోమీటర్లు పెట్టి ఇవాళ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా సి.ఎమ్.కోడ్ డ్యాష్ బోర్డులో, మన స్కార్ట్ ఫోనులో, ఇవాళ రాష్ట్రంలో మొత్తం 670 మండలాల్లో

రాష్ట్రం మొత్తం నీటి లెక్కలు చెప్పిన మహానుభావుడు నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారని తెలియచేస్తున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

అధ్యక్షా, దేశమంతా ఆంధ్రప్రదేశ్ వైపే చూస్తున్నది. మొన్న 9 ప్రాజెక్టులు పంపిస్తే 19 స్కాచ్ అవార్డులు వచ్చాయి. నీటి ఆయోగ్ కూడా వాటర్ ఇండెక్స్‌లో కింద పెట్టి, పైన పెట్టి చివరకు మూడవ స్థానంలో అవార్డు ఇచ్చారు. మధ్యప్రదేశ్‌కు, మాకు ఒకే పాయింటు తేడా వచ్చింది. వాటర్ రిసోర్సెస్ ఒకటి తీసుకుంటే మొదటి అవార్డు, అన్ని వాటర్స్ కలిపి మమ్మల్ని మూడవ స్థానంలో పెట్టారు. అయినా ముఖ్యమంత్రి గారి కష్టానికి గర్వపడుతున్నాం. నిన్న కూడా పవర్ డిపార్ట్‌మెంటు, ఇరిగేషన్ డిపార్ట్‌మెంటు, గ్లోబల్ ప్లాటినమ్ అవార్డులకు కూడా పది దేశాలు పోటీపడ్డాయి. పెద్ద పెద్ద కార్పొరేట్ కంపెనీలు కూడా వచ్చాయి. 29 రాష్ట్రాలు, పది దేశాలు పోటీపడితే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి గ్లోబల్ ప్లాటినమ్ అవార్డు వచ్చిందంటే ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి కష్టం వలన వచ్చింది.

(అధికార పక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

అధ్యక్షా ముఖ్యమంత్రి గారు అవుకు టన్నెల్ దగ్గర పడుకున్నారు. తోటపల్లి దగ్గర పడుకున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు వెళ్లి డ్యాముల దగ్గర పడుకుని అధికారులను, మమ్మల్ని పరుగెత్తిస్తే ఎగతాళి చేశారు. గేలి చేశారు. మీరు డ్యాముల దగ్గరకి, కాలువల దగ్గరకి వెళతారా, మీరు రెవ్యూలు చేస్తారా అన్నారు. పోలవరం 73 సార్లు సమీక్ష చేస్తే ఎగతాళి చేస్తారు. 26 సార్లు డ్యాము సైటుకి వెళితే ఎందుకు వెళ్లారని అడుగుతున్నారు. అధ్యక్షా, ఇంకా వివరంగా ముఖ్యమంత్రి గారు అన్ని వివరాలు తెలియచేస్తారు. ఏదైతే ఉత్తరాంధ్రలో ఈ ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయో, ఆ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయడమే కాకుండా ముఖ్యమంత్రి గారి గట్టి పట్టుదల, తారకరామ తీర్థ, వెలిగొండ టన్నెల్, పోలవరం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుకు ఎంతో శ్రద్ధ పెడుతున్నాము. ఉత్తరాంధ్రలో ముఖ్యమంత్రి గారే 2003 లో శంఖుస్థాపన చేశారు. దశాబ్ద కాలం జగన్మోహన్ రెడ్డి లెఫ్ట్, రైట్ ధర్మాన ప్రసాదరావు, బొత్సా సత్యనారాయణ రోజూ ప్రెస్ మీట్స్ పెట్టి తిడుతుంటారు. ఎందుకు తోటపల్లి ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయలేకపోయారు? ఎందుకు ఉత్తరాంధ్రలో వంశధార, నాగావళి అనుసంధానం చేయలేకపోయారు? ఎందుకు మీకు ఈ ఆలోచన రాలేదు? పది సంవత్సరాలు మంత్రులుగా వెలగబెట్టారు. ఇవన్నీ ప్రశ్నిస్తామనే ఇవాళ ప్రధాన ప్రతిపక్షం పారిపోయింది.

అధ్యక్షా, పోలవరం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులో కూడా రూ.2700 కోట్లు డబ్బులు రావాలి. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఎంత జాతి ద్రోహానికి పాల్పడుతున్నారంటే ఇరిగేషన్ ఇంజనీర్-ఇన్-చీఫ్ వెంకటేశ్వరరావు 20 సంవత్సరాలుగా పోలవరం డ్యాము సైటులో పనిచేస్తున్నారు. ఆదిత్యనాథ్ దాస్ సెక్రటరీగా పనిచేశారు. శశిభూషణ్ కుమార్ సెక్రటరీగా పనిచేస్తున్నారు. మేమందరం ముఖ్యమంత్రి గారి నాయకత్వంలో

పనిచేస్తున్నాం. దశాబ్ద కాలం రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి టైములో 5 సంవత్సరాల 3 నెలలు జలయజ్ఞాన్ని ధన యజ్ఞం చేసి చాలా దుర్మార్గాలకు, అవినీతికి పాల్పడ్డారు. అటువంటి క్లిష్ట పరిస్థితుల్లో బీ.ఓ.నెం.2263 మేధావులు, రిటైర్ అయిన ఇంజనీర్- ఇన్-చీఫ్లు వీరయ్య చౌదరి, బిఎస్ఎస్ రెడ్డి, రెహ్మాన్, ఎల్.సత్యనారాయణ, రౌతు సత్యనారాయణ వీళ్లందర్నీ ముఖ్యమంత్రి గారు 13 జిల్లాలు తిప్పి ఈ దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ చేయని డేరింగ్ నిర్ణయాలు తీసుకుని, ఆ బీ.ఓ.లు ఇచ్చి ఆ ప్రాజెక్టులన్నీ పూర్తి చేసి జాతికి అంకితం చేస్తుంటే ప్రధాన ప్రతిపక్షం ఆరోపణలు చేస్తూ రోడ్ల వెంబడి తిట్టే కార్యక్రమం చేస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ నుంచి మొన్ననే గడ్డూరి గారి అధ్యక్షతన సమావేశం జరిగితే మేము అడిగాం. వెంటనే టెక్నికల్ అడ్వయిజరీ కమిటీ మీటింగ్ పెట్టండి, detailed project report-2 ఆమోదించండి. ఏదైతే రివైజ్డ్ కాస్ట్ ఎస్టిమేట్ ఉందో దానికి ఆమోదం తెలియచేయండి. ఆర్థిక ఇబ్బందులున్నా ముఖ్యమంత్రి గారు రూ.2700 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. చాలా ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నాం, మీరు అది ఆమోదిస్తే మాకు డబ్బులు రిలీజ్ అవుతాయి. నాబార్డ్ డబ్బులు రిలీజ్ చేసి ఉంది. మీరు ఆమోదం తెలియచేయాలని కోరితే వారు ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీకి పంపించారు. ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ నిన్న, ఈరోజు డ్యాము సైటులో తిరిగి ఇవాళ వాళ్లంతా వస్తుంటే సాక్షి పత్రిక, ఛానల్‌లో సిమెంటు కాంక్రీటు బాగ లేదని, లేదా క్వాలిటీ పనులు మేము చేయడం లేదని ఎంత దుర్మార్గం? ఇంజనీర్ల నైతిక స్థైర్యం దెబ్బతినేలా ఇంత దుర్మార్గంగా ఒక అవినీతి పత్రిక పెట్టుకుని, ఛానల్ పెట్టుకుని ప్రతీ రోజూ దుర్మార్గంగా ఏ విధంగా పోలవరం పనులు ఆపాలి, ఏ విధంగా పోలవరానికి రివైజ్డ్ కాస్ట్ ఎస్టిమేట్ రాకూడదు. మేము ఆర్థిక ఇబ్బందుల్లో ఉండాలి. పనులు ఆగిపోవాలి అని చూస్తున్నారు. పోలవరం పూర్తైతే మీకు పుట్టగతులుండవు. మీకు నుంచోడానికి అభ్యర్థులు దొరకరు. కాబట్టి డ్యామును అడ్డుకోవాలి. గౌరవ సభాపతి మీద ఉత్తరాలు రాయాలి. స్పీకర్ గారిని కూడా దూషించాలి. లేదా ముఖ్యమంత్రి గారిని కూడా ప్రతీ రోజూ పేపర్‌లో తిట్టే కార్యక్రమం తప్ప ఇంకో పని లేకుండా జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు చేస్తున్నారు. ఏదేమైనప్పటికీ కూడా నదుల అనుసంధానం ద్వారా పోలవరం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు తోబాటు, 57 ప్రాజెక్టులు కూడా ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రణాళికాబద్ధంగా తేదీలు ఇచ్చారు. అలాగే జలసిరి ఆరతికి కూడా ముఖ్యమంత్రి గారిని తేదీలు ప్రకటించమని కోరుతున్నాం.

అధ్యక్షా, గౌరవ ఎంఎల్ఏలు, ఎంఎల్సీలు, ఎంపీలు, ప్రజా ప్రతినిధులందర్నీ కూడా కుటుంబ సభ్యులతో 12వ తేదీన పోలవరం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులో గ్యాలరీ వాక్ చేసేందుకు ఆహ్వానిస్తున్నాను. అధ్యక్షా, డ్యాము గుండెకాయ స్పిల్‌వే, ఆ స్పిల్‌వే కాంక్రీటు 2/3 వ వంతు అయిపోయింది. 13 లక్షల క్యూబిక్ మీటర్ల కాంక్రీటు వేశాం. 8 కోట్ల క్యూబిక్ మీటర్లు అంటే నాలుగున్నర కోట్ల బ్రాక్డర్‌లో కొండరాయి మట్టి తొలగించాము. ఇవాళ గ్యాలరీ వాక్‌కు 12వ తేదీన ఉదయం 10.00 గం.లకు ముఖ్యమంత్రి గారు వస్తామన్నారు. దయచేసి గౌరవ సభ్యులందర్నీ జల వనరుల శాఖ ద్వారా, రాష్ట్ర

అధికారులందరినీ ఆహ్వానిస్తున్నాం. ముఖ్యమంత్రి గారికి కూడా తెలియచేశాం. ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా అందరినీ పిలవండి. జలవనరుల శాఖ ద్వారా అందరికీ ఆహ్వానాలు పంపండి, మన ప్రాణ నాడి, బీవనాడి లాంటి ఈ పోలవరం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు, గుండెకాయ లాంటి స్పిల్‌వేలో గ్యాలరీ వాక్‌లో కిలోమీటరు నడిచే అదృష్టం అందరికీ వచ్చింది కాబట్టి అందరు కుటుంబ సభ్యులను ఆహ్వానించమని చెప్పారు. మా డిపార్ట్‌మెంటు తరపున అధికారులను, ప్రజా ప్రతినిధులను ఆహ్వానిస్తున్నాను. తప్పకుండా ముఖ్యమంత్రి గారు మా డిపార్ట్‌మెంటుకు, మాకు ఇచ్చిన బాధ్యతలను ఆయన ఆలోచనలకు అనుగుణంగా పరుగెత్తడానికి కుస్తీ పడుతున్నా ఇంకా చేయవలసింది చాలా ఉంది. బాధ్యతలు చాలా ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచనలకు అనుగుణంగా ఇంకా వేగంగా మా అధికారులు గానీ, మేము గానీ పరుగెడతామని, ఆ పనులన్నీ పూర్తి చేస్తామని తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్షా, ఇది రాష్ట్రానికి అతి ముఖ్యమైన సబ్జెక్టు. ఎందుకంటే రాష్ట్రంలో మనం ఒకసారి చూస్తే కొన్ని సంవత్సరాలు వరదలు, కొన్ని సంవత్సరాలు కరవు. ఇంకొక ప్రక్కన కొన్ని ప్రాంతాల్లో వరదలు, కొన్ని ప్రాంతాల్లో కరవు వచ్చే పరిస్థితి వస్తున్నది. ఈ సంవత్సరం కూడా ఒక్కసారి మొత్తం పిక్చర్ మీరు చూడగలిగితే వేరే రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చిన వాటర్ మాత్రం నేను ఇక్కడ చెబుతున్నాను. 2865 టిఎంసీల నీళ్లు వచ్చాయి. కృష్ణా రివర్‌లో శ్రీశైలానికి 512 టిఎంసీలు వచ్చాయి. గోదావరిలో 2212 టిఎంసీలు వచ్చాయి.

3.00 PM

వంశధార 64 టిఎంసీ వచ్చింది. నాగావళి 30 టిఎంసీ వచ్చింది. మున్నేరు, పాలేరు 48 టిఎంసీ వచ్చింది. అయితే ఇందులో కృష్ణా రివర్‌లో మున్నేరు, పాలేరు నుంచి వచ్చిన నీళ్లు కొన్ని 39 టిఎంసీ సముద్రంలోకి వెళ్లాయి. గోదావరి నీళ్లు చూస్తే 2097 టిఎంసీ సముద్రంలోకి వెళ్లాయి. వంశధార 55 టిఎంసీ వెళ్లాయి. నాగావళి 22 టిఎంసీ వెళ్లాయి. అంటే ఈ సంవత్సరం ఇప్పటి వరకు 2212 టిఎంసీ నీళ్లు సముద్రంలోకి వెళ్లే పరిస్థితి వచ్చింది. మనం ఉపయోగించుకున్న నీటిని చూస్తే, గోదావరి డెల్టాలో 76 టిఎంసీ, కృష్ణా డెల్టాలో 58 టిఎంసీ, వంశధార 8.7 టిఎంసీ, నాగావళి 7.8 టిఎంసీ, నాగార్జున సాగర్ రైట్ మెయిన్ కెనాల్‌లో 12 టిఎంసీ, శ్రీశైలంలో 65 టిఎంసీ, కెసి కెనాల్ 6 టిఎంసీ, తుంగభద్ర 2.7 టిఎంసీ, తుంగభద్ర హెచ్‌ఎల్‌సి 7 టిఎంసీ, గాజులదిన్నె 0.383 టిఎంసీ ఆ విధంగా మొత్తం 234.9 టిఎంసీ నీటిని మనం ఉపయోగించుకున్నాము. ఇంకోప్రక్కన మనం స్టోర్ చేసుకోగలిగిన వాటర్‌ని చూస్తే, మనకుండే కెపాసిటీని చూసిన తర్వాత శ్రీశైలం ప్రాజెక్టును పూర్తిగా నింపుకోగలిగాము. 834 ఫిట్లను లెక్కేసుకుంటే Dead Storage కాకుండా 148 టిఎంసీ నీళ్లు శ్రీశైలంలో ఉన్నాయి.

నాగార్జునసాగర్‌లో 510 ఫీట్లు లెక్కేసుకుంటే 172.2 టిఎంసి స్టోరేజ్ ఉంది. పులిచింతల 14.5 టిఎంసి ఉంది. సోమశిలలో 19.8 టిఎంసి వచ్చింది. గోరకల్లు 2.5 టిఎంసి వచ్చింది. వెలిగోడు బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్‌కి 13.5 టిఎంసి, ఏలేరు 10.9 టిఎంసిల నీళ్లు ఉన్నాయి.

ఫస్ట్ టైమ్ ఈ సీజన్లో రాయలసీమకి నీళ్ళిచ్చాము. వెలిగోడు లింక్ కెనాల్‌కు 28 టిఎంసి, కెసిసిఎస్‌కెఎఫ్ నిప్పుల వాగు నుంచి సోమశిలకు 25 టిఎంసి, ఎస్‌ఆర్‌బీసీ జిఎన్‌ఎస్‌ఎస్ ఇవన్నీ కలిపి 6.9 టిఎంసి, హంద్రీనీవా-సుజలస్రవంతి 7.6 టిఎంసి, మొత్తం 67.3 టిఎంసి నీళ్లను మొదటిసారి ఈ సీజన్లో రాయలసీమకు ఇవ్వగలిగాము. రాయలసీమలో ఉండే రిజర్వాయర్లన్నీ నీటికళను సంతరించుకునే పరిస్థితి వచ్చింది. రాయలసీమలో ఈ సమయంలో ఇన్ని నీళ్ళొచ్చిన దాఖలాలు ఇంతకు ముందు ఎప్పుడూ లేదు. అయితే ఈరోజు నేను ఆలోచించేదేమంటే, మొత్తం రాష్ట్రమంతా సమగ్రంగా మనం ఆలోచించుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. మనకు వచ్చే నీళ్ల వివరాలను నేను చెప్పాను. పై నుంచి వచ్చే నీళ్లన్నీ సముద్రంలోకి పోతున్నాయి. గోదావరి, కృష్ణా, వంశధార, నాగావళి, తుంగభద్ర ఈ నదులకు ప్రధానంగా మనకు నీళ్ళొస్తున్నాయి. ఇంకొక ప్రక్కన మనం ఆలోచిస్తే ఒక్క గోదావరిలో ఎక్కువ నీళ్లు వెళుతున్నాయి. కృష్ణా నదిలో పైన ఎన్నో ప్రాజెక్టులు వచ్చిన తర్వాత, నీళ్లు ఒక్కోసారి వస్తున్నాయి. ఈసారి మాత్రం కొద్దిగా వచ్చాయి. అయితే అక్కడ వచ్చిన నీళ్లన్నీ మన రిజర్వాయర్లలో పెట్టుకోగలిగాము. కృష్ణానదిలో పై నుంచి వచ్చి క్రింద సముద్రంలోకి పోయే పరిస్థితి ఇంకా రాలేదు. అయితే ఈరోజు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అగ్రికల్చర్ ఎకనమిని స్టెబిలైజ్ చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. వ్యవసాయంలో సుస్థిరత రావాలి. ఈ రోజు అనేక రకాలుగా వ్యవసాయంలో ఆధునిక పద్ధతులను తీసుకొచ్చాం. సాయిల్ టెస్టింగ్ చేశాం. మైక్రో న్యూట్రీయంట్స్‌నిచ్చాం. ఇంకొకప్రక్కన మెకనైజేషన్‌కి వెళ్లాం. ఇంకొకప్రక్కన పంటల మార్పిడి విధానానికి శ్రీకారం చుట్టాం. అగ్రికల్చర్ నుంచి హార్టికల్చర్‌కి వెళుతున్నాం. లైవ్‌స్టాక్ పైన ఎక్కువ కాన్సంట్రేట్ చేశాము. ఎక్వాకల్చర్‌కి వెళ్లాం. దాని వల్ల వ్యవసాయ రంగంలో జిఎస్‌టిపి బాగా పెరిగింది. ఇవన్నీ చేసింది ఒకేతరులతో వ్యవసాయానికి నీళ్లు కావాలి. రాష్ట్ర అభివృద్ధికి నీళ్లు కావాలి. అందుకే ఈరోజు మీరు చూస్తే నీరు ప్రగతి అనే కార్యక్రమాన్ని తీసుకొని, రాష్ట్రంలో అందరిలో ఒక అవేర్‌నెస్‌ని తీసుకొచ్చాం. దీని వల్ల చాలా మంచి ఫలితాలు వచ్చాయి. ఎందుకంటే ఈరోజు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒకటే ఆలోచిస్తుంది, వర్షపు నీటిని భూగర్భ జలాలుగా మార్చుకోవాలి. ఏ ఊరులో పడిన వర్షాన్ని ఆ ఊరులోనే భూగర్భ జలాలుగా మార్చుకోగలిగితే, దానివల్ల తక్కువ ఖర్చుతో నీటిని ఉపయోగించుకునే పరిస్థితి వస్తుంది. రెండోది మన పెద్దవాళ్లు ఎప్పుడో చెరువులను కట్టారు. ఈరోజు మనం శ్రీకృష్ణదేవరాయల గురించి మాట్లాడుకుంటాం. ఆయన

బ్రహ్మాండమైన చెరువులను కట్టారని, ఆ చెరువులన్ని ఒక స్ఫూర్తిదాయకంగా మనం తీసుకునే పరిస్థితి. అట్లాగే కాటన్ దొర గారు ఉన్నారు. ఆయన ఎక్కడినుంచో వచ్చారు. కానీ ఆయన చూపించిన చొరవను మీరొక్కసారి చూస్తే, ఆరోజు ఏవైతే నీళ్లన్నీ సముద్రంలోకి పోతున్నప్పుడు, ఒక్కొక్కసారి ఈస్ట్ గోదావరి మరియు వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాల్లో విపరీతమైన కరవు ఉండేది. ఆ కరవు పరిస్థితులను ఏ విధంగా లేకుండా చేయాలని ఆలోచించిన తర్వాత, కాదు ఇక్కడ ఒక బ్యారేజీ రావాలని బ్యారేజీని కట్టారు. ఆరోజు కాలినడకన, గుర్రాల పైన తిరిగి ఇక్కడ కృష్ణానది పైన ప్రకాశం బ్యారేజీని కట్టారు. పెన్నా పైన మరొక బ్యారేజీని కట్టి పరిస్థితికి వచ్చారు. దాని వల్ల నాగరికత మారింది. చాలా వరకు చదువుకు ప్రాధాన్యతనిచ్చారు. సంపదను సృష్టించగలిగారు. బ్రహ్మాండంగా ముందుకు పోయారు. కానీ ఈ నదులన్నీ ఉన్నాయి. నీళ్లన్నీ సముద్రంలోకి పోతున్నాయి. అందరూ చూస్తున్నాం. అందుకనే ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పినట్లు, ఆ రోజు కూడా నేను ఒకటే ఆలోచించాను. పోలవరం ప్రాజెక్టుకు కొంత సమయం పడుతుంది. ఎంత తొందరగా పూర్తి చేసిన రెండు మూడు సంవత్సరాలు పడుతుంది. కానీ ఒక పట్టనీమ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ని పెట్టి పోలవరం రైట్ మెయిన్ కెనాల్ నుండి నీళ్లను ఒదిలిపెట్టగలిగితే కృష్ణాజిల్లా మొత్తం సస్యశ్యామలం అవుతుందనే ఉద్దేశంతో 10 నెలల్లో పట్టనీమను పూర్తి చేసి చరిత్ర సృష్టించామని నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను. నేను ఈరోజున తీసుకున్న అప్రోచ్ ని మీరు చూస్తే, holistic approach ని తీసుకున్నాం. నేనేదో నదుల అనుసంధానం చేస్తేనే సమస్య పరిష్కారమవుతుందనో.. పరిష్కారమవుతుంది. కానీ ఖర్చు ఎక్కువ అవుతుంది. ఇంకోప్రక్కన అన్ని ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసే అవకాశం ఉంది, చేశాము. కానీ అసలు నీళ్లే లేకపోతే ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసినా లాభం లేదు. ఆ ప్రాజెక్టులు పూర్తి కావాలి. నదుల అనుసంధానం కావాలి. ఇవి రెండు పూర్తయిన తర్వాత కూడా ఎక్కడికక్కడ కాస్ట్ ఎఫెక్టివ్ వాటర్ ఇవ్వాలి. ఈరోజు గోదావరి నుంచి నీళ్లను పైకి తీసుకుపోవడం కంటే, ఎక్కడ పడిన నీళ్లను అక్కడే భూగర్భ జలాలుగా మార్చుకోగలిగితే దానివల్ల చాలా వరకు తక్కువ ఖర్చుతో మనం నీటినిచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. అదే సమయంలో ఒక్కొక్కరి వర్షాలు పడవు. ఈసారి, ఇప్పుడే నేను చూస్తున్నాను. నాలుగు జిల్లాల్లో 50 శాతం కంటే ఎక్కువ వర్షపాతం తక్కువ ఉంది. అదే మాదిరిగా ప్రకాశం, చిత్తూరు జిల్లాల్లో కూడా 50 శాతానికి వచ్చేసింది. అంటే 6 జిల్లాల్లో 50 శాతం తక్కువ వర్షపాతం నమోదైనప్పుడు అక్కడ నీళ్లు లేనప్పుడు ఏకైక మార్గం నదుల అనుసంధానం తప్ప ఇంకొకటి లేదు. దాని కోసం మనం ముందుకు పోతున్నాం. రాష్ట్రంలో ఒక కోటి 99 లక్షల ఎకరాల భూమి అందుబాటులో ఉంది. ఇప్పటివరకు మనం నీరు ఇవ్వగలిగేది, ఒక కోటి నాలుగు లక్షల ఎకరాలకు ఇస్తున్నాం. కొన్ని చోట్ల ఒక పంటకు మరికొన్ని చోట్ల రెండు పంటలకు నీళ్లిస్తున్నాం. ఇవన్నీ చూస్తే కోటి నాలుగు లక్షల ఎకరాలకు ఇస్తున్నాం. కొత్తగా ఈ ప్రాజెక్టులను మనం ఏవైతే

ప్రారంభించామో, మనం ఇవాల్సిన మొత్తం చూస్తే 95 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లివ్వాలి. అవి ప్రాజెక్టుల ద్వారా కావచ్చు, మైక్రో మేనేజ్మెంటు ద్వారా కావచ్చు, డ్రిప్ ఇరిగేషన్, స్ప్రింక్లింగ్ ఇరిగేషన్ పెట్టి దాని వల్ల కావచ్చు. ఆ విధంగా ఇంకా 95 లక్షల ఎకరాలకు ఇవ్వాలి. ఇప్పుడు మనం ప్రాజెక్టులు ఏవైతే మనం ప్రారంభించామో 31 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లిచ్చే అవకాశం ఉంది. ఈ 31 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇక్కడ ఇస్తాం. ఇంకొక 60 లక్షల ఎకరాలను కవర్ చేయాలి. అది గ్రౌండ్ వాటర్ గానీ లేకపోతే మైక్రో ఇరిగేషన్ గానీ ఇవన్నీ పెట్టి చేయాల్సిన అవసరం ఉంది.

3.10 PM

అదే మాదిరిగా ప్రకాశం, చిత్తూరు జిల్లాల్లో కూడా 50%కు వచ్చేసింది. అంటే ఆరు జిల్లాల్లో వర్షపాతం 50% కంటే తక్కువ పడినప్పుడు, అక్కడ నీళ్లు లేనప్పుడు ఏకైక మార్గం నదుల అనుసంధానం తప్ప ఇంకొకటి లేదు. దాని కోసం మనం ముందుకు పోతున్నాం. రాష్ట్రంలో మొత్తం రెండు కోట్ల ఎకరాలుంది. మొత్తం 1 కోటి 99 లక్షల ఎకరాలు ఉంది. ఇప్పటి వరకు మనం సాగుకు నీరు ఇవ్వగలేది 1 కోటి 4 లక్షల ఎకరాలకు ఇస్తున్నాం. కొన్ని ప్రాంతాల్లో ఒక పంటకు నీరు ఇస్తున్నాం. మరి కొన్ని ప్రాంతాల్లో రెండు పంటలకు నీరు ఇస్తున్నాం. మొత్తం కలిపి 1 కోటి 4 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు ఇస్తున్నాం. కొత్తగా మనం ఈ యొక్క ప్రాజెక్టులు ఏవైతే ప్రారంభించామో, వాటి ద్వారా మిగిలిన 95 లక్షల ఎకరాలకు నీరు ఇవ్వాలి. అది ప్రాజెక్టుల ద్వారా కావచ్చు, మైక్రో మేనేజ్మెంట్ ద్వారా, Drip Irrigation and Sprinkle Irrigation ద్వారా కావచ్చు. మొత్తం కలిపి ఇంకా 95 లక్షల ఎకరాలకు నీరు ఇవాల్సిన ఉంది. ఇప్పుడు మనం ప్రాజెక్టులు ఏవైతే ప్రారంభించామో తద్వారా 31 లక్షల ఎకరాలకు నీరు ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. ఈ 31 లక్షల ఎకరాలకు నీరు ఇస్తాం. ఇంకొక 60 లక్షల ఎకరాలు కవర్ చేయాలి. అది గ్రౌండ్ వాటర్ గానీ లేకపోతే ఇంకో పక్కన మైక్రో ఇరిగేషన్ వంటి వాటిని పెట్టి భూములకు నీరు అందించాల్సిన అవసరముంది. ఇవన్నీ చేయడానికి 57 ప్రాజెక్టులను ఐడెంటిఫై చేశాం. ప్రాధాన్యతాక్రమంలో పెట్టాం. ఇప్పటికి పది ప్రాజెక్టులు పూర్తి అయినాయి. ప్రారంభోత్సవాలు కూడా చేశాం. ఈనెలలో ఇంకో 12 ప్రాజెక్టులను చేస్తున్నాం. అక్టోబర్ మాసంలో ఇంకొక మూడు చేస్తున్నాం. నవంబర్ మాసంలో ఇంకొకటి చేస్తున్నాం. డిసెంబర్ మాసంలో 8 ప్రాజెక్టులు చేస్తాం. ఇంకా 2019, జూన్ మాసం లోపల 11 ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేయడంతో మొత్తం 45 ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం పూర్తి అవుతుంది. అందులో 12 ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాలు వివిధ దశల్లో ఉన్నాయి. కొన్నింటిలో టెండర్లను పిలిచాం. కొన్నింటిలో పనులు జరుగుతున్నాయి. కొన్నింటిలో టెండర్లను పిలవాలి. కొన్నింటిలో డి.పి.ఆర్.లు తయారు అవుతున్నాయి. అన్ని కలిపితే మొత్తం 57 ప్రాజెక్టులు అవుతాయి. అదే విధంగా మంత్రి గారు ఇప్పుడే చెప్పారు. రూ. 58,024.00 కోట్లు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం కోసం ఖర్చు పెట్టిన ఏకైక ప్రభుత్వం ఎన్ని ఇబ్బందులున్నా, ఎన్ని వడుదుడుకులున్నా నిధులకు కొరత లేకుండా ఖర్చు చేసి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాలను పూర్తి చేయడం జరిగింది.

(ఆ సందర్భంగా సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

నేను ఒకటే చెప్పాను. ఎన్ని ఇబ్బందులున్నా Water Resources కు మాత్రం గ్రీన్ ఛానల్ ద్వారా డబ్బుల వరకు సమస్యలేదు. ఏ విధంగా ప్రావైడ్ చేయాలో ఆ విధంగా డబ్బు ప్రావైడ్ చేస్తాం. దేన్నైనా ఆపుకుంటం గానీ, సాగునీటి సమస్య మాత్రం పరిష్కారం కావాలి. ఈ రాష్ట్రంలో కరవు అనే మాట వినబడకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఎక్కడ ఇబ్బంది లేకుండా ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి డబ్బులిచ్చామని కూడా నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పటి వరకు చూస్తే, 26 లక్షల ఎకరాలు స్థిరీకరణ చేయగలిగాం. 4 లక్షల 50 వేల ఎకరాలు దగ్గర దగ్గర కొత్తగా ఆయకట్టు తీసుకువచ్చాం. పోలవరంలో 57.90% వనులను పూర్తి చేశాం. నీరు ప్రగతి స్కీమ్ క్రింద చెరువుల్లో పూడిక తీయడం జరిగింది. 86.70 కోట్ల ఘన మీటర్ల పూడిక తీశాం. చెరువు కట్టలను పటిష్టపర్చడానికి 649 లక్షల ఘన మీటర్ల వనులను చేశాం. చెరువులు, తూములు గానీ, అలుగుల మరమ్మతులు గానీ, కట్టడాల కాంక్రీట్ కు గానీ 31 లక్షల ఘనపు మీటర్లు చేశాం. ఈరోజు చాలా చెరువులున్నాయి. ఒక చెరువుకు ఇంకొక చెరువుకు ఒకప్పుడు కాలువల ద్వారా నీళ్లు పోయేటివి. Cascades, గొళుసుకట్టు కాలువ క్రింద ఉండేవి. కానీ, అన్ని పోయినాయి. ఈరోజుకు దగ్గర దగ్గర 2,901 చెరువులను రెక్టిఫై చేశాం. చాలా చెరువులను కనెక్ట్ చేశాం. ఇంకొక ఐదారు వందలు చేయాలి. ఈ నెలాఖరుకు పూర్తి చేయమని చాలా స్పష్టంగా ఆదేశాలిచ్చాను. అవి కూడా పూర్తయితే ప్రతి ఒక్కచెరువు నుంచి ఇంకొక చెరువుకు నీళ్లు పోవడం జరుగుతుంది. ఇంకోపక్కన cross cascades కూడా, అంటే higher level లో చూస్తే ఒక పక్క పది చెరువులుంటాయి, ఇంకొకపక్క మరో పది చెరువులుంటాయి, ఆ రెంటిని పైన కలిపితే ఇక్కడ సర్ప్లస్ అయితే అక్కడకు పోతాయి. అక్కడ సర్ప్లస్ అయితే ఇక్కడకు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. దీనికి కూడా శ్రీకారం చుట్టాం. చెక్ డ్యామ్లు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 1 లక్ష 3 వేలు కట్టాం. పంట సంజీవని క్రింద 9,54,766 form ponds నిర్మించాం. దేశంలోనే నంబర్ 1 ఎవరంటే, మన రాష్ట్రం ఉందనడానికి గర్వంగా ఉంది.

(ఆ సందర్భంగా సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఇంకొకపక్కన మీరు చూస్తే, ఇతర జల సంరక్షణ కట్టడాలు 9,58,542 చేశాం. అదే విధంగా సాయిల్ కంజర్వేషన్ పనులు 1,62,623 చేశాం. ఈరోజుకు మొత్తం కలిసి ఈ డిపార్ట్మెంట్ లో మైనర్ ఇరిగేషన్ క్రింద రూ. 4,039.00 కోట్లు, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ ద్వారా రూ. 11,180.00 కోట్లు, అటవీ శాఖ ద్వారా రూ. 148.00 కోట్లు కాగా మొత్తం కలిసి రూ. 15,368.00 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాం. దీని వల్ల 7 లక్షల 69 వేల ఎకరాలకు నీళ్లు వచ్చాయి. 95 టి.ఎం.సి.ల నీళ్లు ప్రాక్యూర్ చేసే పరిస్థితికి వచ్చాం. ఇవన్నీ కూడా చూసినప్పుడు గానీ, అదే విధంగా ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాన్ని కూడా ఒకసారి చూస్తే, మొత్తం ఇక్కడ మెంబర్స్ అందరూ ఉన్నారు. మీ అందరికీ కూడా ఒక ఐడియా ఉండాల్సిన అవసరముంది. చాలా వరకు ఇంతకు ముందుచూస్తే ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాలన్నీ అస్తవ్యస్తంగా తయారైపోయినాయి. నేను

ముఖ్యమంత్రి అయ్యే నాటికి నవ్యాంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత అనేక సమస్యలు వస్తే అక్కడ నుంచి ప్రారంభించి ప్రాధాన్యతా క్రమంలో ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాన్ని తీసుకుని, ఒక ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని ప్రారంభించిన రోజునే ఎప్పుడు నిర్మాణాన్ని పూర్తిచేస్తామో అనేది కూడా దానికొక డేట్‌ను ఫిక్స్ చేసి అక్కడ నుంచి backward integration లో ఎంత పని జరగాలి, ఏ వారంలో ఎంత పని కావాలి, దానికి రిసోర్సెస్ ఏమిటి, బిల్డ్ పే చేశారా, ఇవన్నీ కూడా మానిటర్ చేసే పరిస్థితికి వచ్చాం. ఈరోజు పట్టిసీమ ప్రాజెక్టు. నేను ఇంతకు ముందే చెప్పాను. అదొక చరిత్ర. పట్టిసీమ ప్రాజెక్టును తొమ్మిది, పది మాసాల్లో నిర్మాణ పనులను పూర్తిచేశాం. చాలా మంది appreciate చేసే పరిస్థితికి వచ్చారు. అదే మాదిరిగా ఇది లిమ్కా బుక్ ఆఫ్ రికార్డ్స్‌కు కూడా ఎక్కే పరిస్థితి వచ్చిందంటే అంత స్పీడ్‌గా పనులు చేయగలిగాం. అంత prompt గా ప్రాజెక్టు నిర్మాణ పనులను పూర్తి చేశామని కూడా నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇంకోపక్కన పురుషోత్తవట్నం. ఈ పురుషోత్తవట్నం ఎప్పుడు కూడా ఈస్ట్ గోదావరి జిల్లాలో ఏలేరు రిజర్వాయర్ ఉంటే, దాంట్లో నీరు ఉండేది కాదు. చాలా బాధపడేవాళ్లు. దీని పూర్తి చేసిన తరువాత ఈరోజున ఏలేరుకు నీళ్లు ఇవ్వగలిగాం. 16.5 టి.ఎం.సి. నీళ్లు వచ్చాయి. ఈ సంవత్సరం మొట్ట మొదటి సారిగా ఏలేరులో 24 టి.ఎం.సి. నీటిని పెడుతున్నామంటే, ఇదొక చరిత్ర. తద్వారా క్రింది ఆయకట్టుకు గానీ, విశాఖపట్టణానికి గానీ పూర్తిగా నీళ్లు వస్తాయి.

(ఆ సందర్భంగా సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఇంకొక పక్కన శారదా రివర్‌ను విశాఖపట్టణంలో పూర్తి చేశాం. రాయలసీమ ప్రాంతంలోని కర్నూలు జిల్లాలోని ముచ్చుమరి ప్రాజెక్టు. ఇది రాయలసీమకు చాలా ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టు. ఏ విధంగానైతే ఆంధ్ర ప్రాంతానికి పోలవరం జీవనాడిగా ఉంటుందో, అదే మాదిరిగా ముచ్చుమరి ప్రాజెక్టు రాయలసీమకు ఒక ప్రాణనాడిగా ఉండే అవకాశం వస్తుంది. ఎందుకంటే, ఒక్కొక్కసారి నీళ్లు క్రిందకు పోయిన తరువాత కూడా అవసరమైతే శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు నుండి నీటిని తీసుకుని తద్వారా రాయలసీమ ప్రాంతానికి నీళ్లు ఇచ్చే అవకాశం వస్తుంది. రెండవది ఈ ముచ్చుమరి ప్రాజెక్టు ద్వారా కె.సి.కెనాల్, హంద్రీ నీవాతో సహా మిగిలిన అన్ని రిజర్వాయర్లకు intra appropriate పెట్టి, ఒక కాలువ నుంచి ఇంకొక కాలువకు కాకుండా మొత్తం అన్ని కాలువలకు నీళ్లు ఇచ్చే విధంగా దీన్ని ఏర్పాటు చేస్తున్నామని చెప్పి కూడా నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇంకొక పక్కన కండలేరు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పనులను స్టార్ట్ చేశాం. దాన్ని కూడా inaugurate చేశాం. గండికోట, సి.బి.ఆర్. లిఫ్ట్ పనులు.

అధ్యక్షా, ఎంత బాధాకరమంటే, నీళ్లు లేకుండా సింహాద్రిపురంలో చీని తోటలు ఎండిపోయినాయి. పోయిన సంవత్సరం రైతులు నా దగ్గరకు వచ్చి మొదటిసారి నేను సి.ఎమ్. అయిన తర్వాత మాకు రెండు టి.ఎం.సి.ల నీరు ఇవ్వండి. తద్వారా మేం బాగుపడతాం. చీని చెట్లను కాపాడుకుంటాం. నీళ్లు లేక చీని చెట్లు ఎండిపోతే మళ్ళీ చెట్లు పెట్టాలంటే ఐదారు సంవత్సరాలు అవుతుందని చెబుతూ చాలా బాధ పడుతుంటే, రెండు టి.ఎం.సి.ల నీటిని ఆ ప్రాంతానికి ఇస్తే,

తద్వారా మొత్తం ఆరెంజ్ గార్డన్స్ను కాపాడగలిగాం. ఈ సంవత్సరంలో సి.బి.ఆర్. లిఫ్ట్ నిర్మాణ పనులను పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది. పులివెందుల ప్రజానీకానికి నేను ఒక మాట చెప్పాను. కుప్పం కంటే ముందుగా నీళ్లు పులివెందులకు ఇస్తామని, పులివెందులకు నీళ్లిచ్చి మాట నిలబెట్టుకున్న ప్రభుత్వం ఈ ప్రభుత్వం.

(ఆ సందర్భంగా సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఇంకోపక్కన కర్నూలు జిల్లాలోని సిద్ధాపురం లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్. దీనికి బుడ్డా వెంగళ రెడ్డి గారి పేరు పెట్టాం. 7th January, 2019 న దీనికి కూడా inaugurate చేశాం. ఇంకోపక్క ఎర్రకాలువ modernization, దీన్ని కూడా పూర్తి చేసి 8.1.2018వ తేదిన అంకితం చేశాం. ఇంకోపక్క పాగొండ రిజర్వాయర్, వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాలో ఉంది. దీన్ని కూడా 2018, ఫిబ్రవరి మాసంలో inaugurate చేశాం. ఇంకోపక్కన State Highways No. 31 Road work క్రింద గాలేరు నగరి సుజల స్రవంతి ఫేజ్ 1 క్రింద పనులు పూర్తి చేసి 6.6.2018 న inaugurate చేశాం. కర్నూలు జిల్లాలో పులకుర్తి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ నిర్మాణాన్ని కూడా పూర్తిచేసి ప్రారంభోత్సవం చేశాం. ఆ పదింటి నిర్మాణం పూర్తి చేసి జాతికి అంకితం చేశాం. ఈరోజు పెద్దపాలెం లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కృష్ణా జిల్లాలో రెడీగా ప్రారంభోత్సవానికి ఉంది. చిన్నసామ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ నిర్మాణం పూర్తయ్యి ప్రారంభోత్సవానికి రెడీగా ఉంది. ఇవి కూడా కృష్ణా జిల్లాలో, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఉన్నాయి. ఇంకోపక్కన గోరుకల్లు బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్ కర్నూలు జిల్లాలో ఉంది. నీళ్లు కూడా వచ్చాయి. దీన్ని 13.09.2018వ తేదీన ప్రారంభోత్సవం చేయాలని డేట్ కూడా ఇచ్చాను. అవుకు టన్నెలు. అక్కడ నుంచి ఒక టన్నెల్ని తీసుకుని గండికోటకు నీళ్లు ఇవ్వాలని అవసరమైంది. ముమ్మరంగా పనులు జరుగుతున్నాయి. 13.09.2018 నాటికి పనులు పూర్తి అవుతాయి. అది పూర్తి చేస్తే రోజుకు ఒక టి.ఎం.సి. చొప్పున గండికోట రిజర్వాయర్కు నీళ్లు పంపించే పరిస్థితి వస్తుంది. ఆ గండికోట రిజర్వాయర్కు సంబంధించిన Land Acquisition and R&R వంటి వాటిని కంప్లీట్ చేస్తున్నాం. ఇది కంప్లీట్ చేస్తే ఈ సంవత్సరం 20 టి.ఎం.సి.ల నీటిని గండికోట రిజర్వాయర్లో పెట్టాలని ఈ ప్రభుత్వం దృఢ సంకల్పంతో ఉందని చెప్పి కూడా నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

(ఆ సందర్భంగా సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఇంకోపక్కన పులికనుమ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్. దానికి సంబంధించిన మొత్తం వర్క్ అంతా కంప్లీట్ అయిపోయింది. దాన్ని కూడా 13.09.2018 వ తేదీన ప్రారంభోత్సవం చేయాలని అనుకుంటున్నాం. పులిచింతల ప్రాజెక్టుకు కూడా ఈ సంవత్సరం చూస్తే, ఒక 16 టి.ఎం.సి.ల నీరు ఇప్పటికే వచ్చింది. ఇంకొక 40 టి.ఎం.సి.ల వరకు మనం నీళ్లు పెట్టుకునే పరిస్థితి ఉంది. ఈ సంవత్సరమే దీన్ని కూడా inaugurate చేసుకుంటాం. కొండవీటివాగు పంపింగ్ స్టేషన్ కూడా రెడీ అయింది. 10వ తారీఖు ఆ ప్రాంతంలో దీన్ని కూడా ప్రారంభిస్తాం. అంటే, దగ్గర దగ్గర ఈ నెలలో ఒక 7 ప్రాజెక్టులు ఇప్పటికే పనులు పూర్తి అయినాయి. ఇంకోపక్కన చూస్తే, వంశధార ప్రాజెక్టు ఫేజ్ II, స్టేజ్ II.

అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ పార్టీ హయాంలో ఎంతగా దీన్ని భయంకరంగా తయారుచేశారంటే, అక్కడ సరిగ్గా Flood banks పనులు చేయకుండా పోవడం జరిగింది. Land Acquisition కు సంబంధించి నిర్వాసితులకు డబ్బులు ఇవ్వకుండా పోవడం, ఆర్ అండ్ ఆర్ కు కూడా డబ్బులు ఇవ్వకుండా పోవడం వల్ల చివరకు అక్కడ ఉండే ప్రజలకు అసహనం వచ్చింది. దాని వల్ల ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత కూడా కాంట్రాక్టర్స్ వెహికల్స్ ను కూడా కాల్చివేసే పరిస్థితికి ప్రజానీకం వచ్చారు. చాలా ఓపికగా చేశాం. నేను ఒక్కొక్క ప్రాజెక్టు నిర్మాణం విషయంలో ఎమ్మెల్యేల సహకారం తీసుకున్నాను. మంత్రుల సహకారం తీసుకున్నాను. అదే మాదిరిగా ఆఫీసర్స్ సహకారం తీసుకుని ముందుకు పోయాను. ఈరోజును హిరా మండలం రిజర్వాయర్, వంశధార ఫేజ్ II , స్టేజ్ II పనులను పూర్తిచేసి ఐదు టీ.ఎం.సి.ల నీటిని ఈ సంవత్సరం హిరా మండలం రిజర్వాయర్ లో పెట్టగలుగుతున్నామంటే ఇదొక చరిత్ర.

నేను ఈరోజు హామీ ఇస్తున్నాను. శ్రీకాకుళం జిల్లా మొత్తం సశ్యామలం చేసే దిశగా ఈరోజున ప్రాజెక్టులన్నీ ప్రారంభించాం.

(ఆ సందర్భంగా సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

3.20 PM

అధ్యక్షా, నేను ఒక్కొక్క ప్రాజెక్టు విషయంలో ఎంఎల్ఏల సహకారం తీసుకున్నాను, మంత్రుల సహకారం తీసుకున్నాను, ఆఫీసర్ల సహకారం తీసుకుంటూ ముందుకు పోయాము. ఈరోజు హిరా మండలం రిజర్వాయర్ వంశధార ఫేజ్-2 పూర్తి చేసి ఐదు టీఎంసీల నీటిని హిరామండలం రిజర్వాయర్ లో నిల్వ చేయగలుగుతున్నామంటే ఇది ఒక చరిత్ర. ఈ రోజు హామీ ఇస్తున్నాను శ్రీకాకుళం జిల్లా మొత్తం సశ్యామలం చేసే దిశగా ఈ రోజు ప్రాజెక్టులన్నీ ప్రారంభించాము. ఇది కాకుండా వంశధారా, నాగావళి రెండూ అనుసంధానం అవుతాయి, ఇవి కూడా తేది: 31-12-2018 నాటికి ఈ సంవత్సరంలోనే నీళ్లు ఇస్తాం. Offshore రిజర్వాయర్ ప్రాజెక్ట్ మహాద్ర తనయ గౌరవ సభ్యులు శివాజీ గారు గడ్డాం పెంచారు.. చాలా అవస్త పడ్డారు.. వారు ఎంతటి పట్టుదలతో ఉన్నారంటే మొన్న కూడా ఒక రోజు నిరాహార దీక్ష చేశారు. అంతటి పట్టుదలతో ఉన్నారు. మీరు ఏమి భయపడనవసరం లేదు, మీ పట్టుదల మీరు చేసిన త్యాగానికి ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేసే బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈ సంవత్సరమే పూర్తి చేయాలని ఒక లాగెట్ పెట్టుకున్నాం. దాని ప్రకారం పనులన్నీ ముమ్మరంగా జరుగుతున్నాయి.

అధ్యక్షా, తారకరామ తీర్థ సాగర ప్రాజెక్టు విజయనగరం జిల్లాలో ఉంది. ఈ ప్రాజెక్టుకు నేను ఆ రోజు పౌండేషన్ వేశాను. ఇప్పటికీ పూర్తి చేయలేకపోయారు. ఎట్టి పరిస్థితుల్లో తేదీ:30-06-2019 నాటికి పూర్తి చేయడానికి అన్నీ సమకూర్చాము, పూర్తి చేస్తాము. బాబు జగ్జీవన్ రామ్ ఉత్తరాంధ్ర సుజల శ్రవంతి ఈ ప్రాజెక్టును కూడా తేదీ:30-06-2019 నాటికి ఫేజ్ -1 పనులు పూర్తి చేయాలని కార్యక్రమాలు చేపట్టాము. ఈ ఫేజ్-1 లోనే రూ.2,022 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నామని కూడా మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఇంకొక పక్క గుండ్లకమ్మ ఇది తేదీ:15-09-2018కి పూర్తి చేస్తాం, ఇంకొక పక్క కొరిశపాడు తేదీ:31-12-2018కి పూర్తి చేస్తాం. ఇవి కాకుండా నెల్లూరు బ్యారేజ్ ద్వారా పెన్నా డెల్టాలో లక్ష ఎకరాలకు నీరు వచ్చే పరిస్థితి వస్తుంది తేదీ:15-10-2018కి పూర్తి చేస్తాం సంగం బ్యారేజ్ తేదీ:30-11-2018కి పూర్తి చేస్తాం. ఇంకొక పక్కన చింతలపూడి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కు టెండర్లు పిలిచాము టెండర్లు జరుగుతున్నాయి. పనులు ముమ్మరంగా సాగుతున్నాయి, దీనిని కూడా తేదీ: 28-02-2019లో పూర్తి చేయాలని ఒక టార్గెట్ పెట్టుకుని లక్ష్యంతో పనిచేస్తున్నాం. చింతలపూడి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ వస్తే ఏదైతే నాగార్జున సాగర్ ఎడమ ప్రధాన కాలువ ఉందో ఒక పక్క చింతలపూడి నియోజకవర్గం మరొకపక్క నూజివీడు, నందిగామ, తిరువూరు, జగ్గయ్యపేట ప్రాంతాలకు నీరు వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. ఇది జరిగితే చాలా వరకు కృష్ణా జిల్లాలో ప్రతి ఒక్క ఎకరాకు నీళ్లు వచ్చే పరిస్థితి వస్తుందంటే అధ్యక్షా, ఎంత ఆనందం అంటే ఇక్కడ రాజధాని ప్రాంతం వచ్చినందుకు ఈ ప్రాంతంలో నీటి సమస్య లేకుండా చేసే బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్నామని మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, వెలిగొండ ప్రాజెక్టు ఇది ప్రకాశంజిల్లా లోని గిద్దలూరు, మార్కాపురం మెట్ట ప్రాంతాలకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టు. ఆనాడు నేనే ఈ ప్రాజెక్టుకు పౌండేషన్ వేశాను. అప్పుడు నీళ్లు లేవని బాధ పడ్డాను. ఇప్పుడు నదుల అనుసంధానం వల్ల వెనులుబాటు వచ్చింది. నదుల అనుసంధానం లేకుండా ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేసినా ఈ ప్రాజెక్టుకు నీళ్లు వచ్చే పరిస్థితి లేదు. అందుకనే అధ్యక్షా ఎప్పుడైతే కృష్ణానది నీళ్ల ఇక్కడకు వస్తున్నాయో కృష్ణానది ఎగువన ఉండే నీటిని శ్రీశైలం రిజర్వాయర్లో పెట్టుకుని శ్రీశైలం నుండి టన్నెల్ ద్వారా వెలిగొండకు నీళ్లు ఇచ్చే పరిస్థితి వస్తుంది. మెన్ననే చిన్నచిన్న ఇబ్బందులు ఉంటే అన్ని సరిదిద్దాము. ఇప్పటి వరకు చూస్తే టన్నెల్ -1పనులు 80 శాతం పూర్తి అయ్యాయి. టన్నెల్-2 పనులు 56 శాతం పూర్తి అయ్యాయి. టన్నెల్-1 పనులు సంక్రాంతి లోగా పూర్తి చేయాలని ఒక దృఢ సంకల్పంతో ఉన్నాము, అందుకు స్పష్టమైన ఆదేశాలు ఇచ్చాను.

(ఈ సందర్భంలో సభలో చప్పట్లు)

అవసరం అయితే నెల వారీగా సమీక్ష జరుపుతాను. ఈ సంవత్సరం ఎట్టి పరిస్థితుల్లో వెలిగొండ ద్వారా గిద్దలూరు, మార్కాపురంలకు నీళ్లు ఇచ్చే బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. వెలిగొండ టన్నెల్ -2 పనులను కూడా తేది :31-05-2019కి పూర్తి చేస్తాము. ఇవి కాకుండా అధ్యక్షా, జీడిపల్లి రిజర్వాయర్ నుండి బైరవాని తిప్ప..

(ఈ సందర్భంలో గ్రామీణ గృహనిర్మాణ, సమాచార మరియు పౌర సంబంధాల శాఖ మంత్రి శ్రీ కాలువ శ్రీనివాసులు తమ స్థానం నుండి పైకి లేచి రెండు చేతులు జోడించి సభాపతి గారికి నమస్కరించారు.)

దీనికి కూడా తేది: 30-06-2019కి పూర్తి చేయాలని గడువు పెట్టుకున్నాం. సోమశిల, స్వర్ణముఖి అధ్యక్షా, బైరవాని తిప్ప అనగానే ఆయన ఉలిక్కిపడి లేస్తారు. ఎందుకంటే ఆయన జీవిత ఆశయం. అక్కడ నూటికి డెబ్బై మంది ప్రజలు వలసపోతారు. కరువుజిల్లా, ఎడారిగా తయారు అయ్యిపోయిందంటే అనంతపురం ఎడారిగా మారిపోతుంది అనే వారు. ఎడారిగా మారిపోతుందనడమే కాదు అధ్యక్షా, దాని సిమ్టమ్స్ ఎక్కడ ప్రారంభం అయ్యాయంటే కాలువ శ్రీనివాసులు గారి రాయదుర్గం నియోజకవర్గం లోనే ప్రారంభం అయ్యాయి. దానికి కూడా సుమారు రూ.50 కోట్లతో ఎడారిగా మారకుండా ఉండేందుకు పనులు కూడా ప్రారంభం చేశాం, ఎడారిగా మారే పరిస్థితి లేదు, సస్యశ్యామలం చేస్తామని కూడా నేను మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను. అక్కడ వారికి ఎంతటి పట్టుదల అంటే ఒక పక్క పేరూరు.. పేరుకు అనగానే సునీతమ్మ గారు, బైరవాని తిప్ప అనగానే మన శ్రీనివాసులు గారు గుర్తుకు వస్తారు. ఇద్దరికీ ఆ పట్టుదల ఉంది. ఈ రెండు ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసే బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని కూడా నేను మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో సభలో చప్పట్లు)

సోమశిల నుండి సర్ణముఖి లింక్ కెనాల్ ఇది కూడా తేది :31-12-2018లో పూర్తి చేస్తాం. అడవిపల్లి రిజర్వాయర్, అడవిపల్లి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్, ఇవి రెండూ కూడా హంద్రీ-నీవ సుజల శ్రవంతి ఫేజ్-2లో ఉన్నాయి. ఇవి కూడా సెప్టెంబర్ 15వ తేదీ ప్రారంభానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. కుప్పం బ్రాంచి కెనాల్, ఇన్ని పనులు చేసిన తరువాత అధ్యక్షా నా నియోజకవర్గానికి కూడా నీళ్లు ఇవ్వాలన్న అవసరం ఉంది. నేను నా నియోజకవర్గానికి పోకపోయినా ఎప్పుడూ ఓట్లు వేసి నన్ను గెలిపిస్తూ ఉంటారు. అక్కడ ఉండే ప్రజానీకం నన్ను ఒక్కటే అడుగుతుంటారు, మీరు ఎక్కడన్నా ఉండండి మాకు పనులు చేయండి, రాష్ట్రానికి సేవలు చేయండి మేము మీతో ఉంటామని అంటుంటారు. ఎన్నికల సమయంలో కూడా

వెళ్ళను, పోక పోయినా నా మీద విశ్వాసంతో అక్కడ ఉండే ప్రజానీకం అత్యధిక మెజారిటీతో గెలిపిస్తుంటారు అంటే వాళ్ళ గొప్పతనం.

(ఈ సందర్భంలో సభలో చప్పట్లు)

అందుకనే కుప్పం బ్రాంచి కెనాల్ కూడా ఈ సంవత్సరమే పూర్తి చేస్తున్నాం. ఇది కూడా తేది: 02-10-2018కి పూర్తి అవుతుందని కూడా మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, గండికోట.. ఇంతకు మునుపే చెప్పాను, దీనికి గత సంవత్సరం 8.2 టీఎంసీల నీరు పెట్టాము. నిన్ననే 12 టీఎంసీల నీరు ఉంచేందుకు ఆర్అండ్ఆర్ ఫైనలైజ్ చేశాం. ఇంకా 20 టీఎంసీలు నీటిని నిలువ ఉంచేందుకు ఆర్అండ్ఆర్, ల్యాండ్ అక్యజేషన్ పనులు పూర్తి చేయాల్సిందిగా ఆదేశాలు ఇచ్చాము, తేది: 15-10-2018కి పూర్తి చేస్తాం. మారాలా ప్రాజెక్టు కూడా పూర్తి అయింది, ఇది అనంతపురంలో వస్తుంది తేది: 30-09-2018కి ప్రారంభిస్తాం. చెర్లోపల్లి ఈ ప్రాజెక్టు కూడా పూర్తి అయింది దీనిని కూడా తేది: 30-09-2018కి ప్రారంభిస్తాం. ఇది కూడా అనంతపురంలోనే ఉంది. కడాన మడకశిర బ్రాంచి కెనాల్, ఇప్పుడు లేపాక్షి వరకు నీళ్లు తీసుకు వెళ్లాము. ఇప్పుడు మడకశిర వరకు తీసుకు వెళ్లుతున్నాం. ఈ సంవత్సరం తేది: 30-09-2018లో మడకశిరకు నీళ్లుఇచ్చే బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని కూడా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో సభలో చప్పట్లు)

అధ్యక్షా, ఇంకొకపక్కన తిరుపతి దగ్గర బాలాజీ రిజర్వాయర్, పక్కనే మల్లెమడుగు రిజర్వాయర్లు తేది : 31-12-2018కి పూర్తి అవుతాయి. అదే విధంగా చిత్తూరు జిల్లాలో వేణుగోపాల సాగర్ ఉంది, దీనిని కూడా డిసెంబర్ 31 తేదీ నాటికి పూర్తి చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నాము. మరొక పక్క గాలేరు-నగరి సుజల శ్రవంతి ఫేజ్-2 ఉంది. దీనిని కోడూరు వరకు తీసుకుపోవాల్సిన అవసరం ఉంది. దీనిలో నాలుగైదు reaches ఉన్నాయి. దీనిని కూడా తేది: 31-03-2019కి పూర్తి చేయాలని సుమారు రూ.3,225 కోట్లు ఖర్చు చేయాలి. ఈ టెండర్లు కూడా పిలుస్తున్నాం పూర్తి చేస్తాం. నేను అనంతపురం వెళ్ళినప్పుడు, గతంలో కరువు వచ్చినప్పుడు అక్కడ అందరినీ అడిగితే హంద్రీ-నీవా సుజల శ్రవంతి జీడిపల్లి వరకు ఉంది ఆ కాలువ వెడల్పు చేయకపోతే నీరు ఎక్కువుగా రావు అని వారు అడిగితే ఆ కాలువ వెడల్పునకు ఆదేశాలు ఇచ్చాను.

రూ.870కోట్లు ఖర్చు పెట్టి చేశాం. ఇది పూర్తి అయితే 3,500 క్యూసెక్కుల వాటర్ వస్తుంది. దీనిని తేది:31-03-2019కి అన్ని విధాలా పూర్తి చేసే బాధ్యత తీసుకుంటామని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో సభలో చప్పట్లు)

అధ్యక్షా, ఇంకొక పక్కన జీడిపల్లి అప్పర్పెన్నార్ పేరూర్ ప్రాజెక్టుకు నీళ్లు ఇవ్వడం కోసం మిడ్ పెన్నార్ సౌత్ కెనాల్ ఆధునికీకరణ పనులు పూర్తి అయితే రూ.491కోట్లు ఖర్చుతో 84కిలో మీటర్లు మేర కాలువ ఆధునికీకరణ కావాల్సి ఉంది, ఇది తుంగభద్ర నుండి వస్తుంది. దీనివలన 33వేల ఎకరాలకు నీళ్లు వచ్చే పరిస్థితి ఉంది, ఇవి కూడా ముమ్మరంగా పనులు సాగుతున్నాయి. వీలైనంత తొందరలోనే తేది :31-03-2019నాటికి పూర్తి చేస్తామని హామీ ఇస్తున్నాను. మరో పక్కన అధ్యక్షా, అనంతపురంలో ఒక వినూత్నమైన కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టాము. Community Lift Cum Drip Irrigation System. ఒకే చోట 50వేల ఎకరాలకు అందులోనూ రూ.890కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాం దీనిలో ఒక ఎకరా నీళ్లు రెండు ఎకరాలకు ఉపయోగపడుతాయి.

3.30 PM

ఆధునికమైనటువంటి కాంప్రహెన్సివ్ డ్రిప్ ఇరిగేషన్, ఇది చాలా ఉపయోగపడుతుంది. ప్రయోగాత్మకంగా అనంతపూర్లో జీడిపల్లి దగ్గర ఉరవకొండ నియోజకవర్గంలో ఏర్పాటుచేస్తున్నాం. ఈ ప్రాజెక్టు గానీ విజయవంతమైతే ఇలాంటి ప్రాజెక్టులు ఇంకా ఎక్కువ పెట్టడానికి శ్రీకారం చుడతామని చెప్పి కూడా నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఇప్పుడు డ్రిప్ ఇరిగేషన్ చేయబోతున్నాం. ఇది అతి పెద్ద డ్రిప్ ఇరిగేషన్. పెద్ద డ్రిప్ ఇరిగేషన్కు వెళ్తున్నామని కూడా నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను. మా వెస్ట్రన్ తాలుకాలు ఉన్నాయి, నీళ్లు రావడం లేదు, చెరువులు ఉన్నాయి, చెరువులు ఎండిపోతున్నాయని ఎప్పుడూ కృష్ణమూర్తిగారు బాధపడేవారు. దీనికి రూ.224 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి 1.238 TMC ల నీళ్లు ఇచ్చి మొత్తం 68 చెరువులకు నీళ్లు ఇవ్వడానికి శ్రీకారం చుట్టాం. ఇది కూడా తేది:31.01.2019లోపు పూర్తి చేస్తాం. దీనికి కూడా నిర్దిష్టమైన టైం పెట్టామని చెప్పి కూడా నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఇవన్నీ కూడా, 28 ప్రాజెక్టులు. రేపు రాబోయే మార్చి, ఏప్రిల్, మే లోపల పూర్తయిపోతాయి. ఇప్పుడు ఇంకొన్ని conceive చేశాం. ఒక ప్రాజెక్టు అయితే హంద్రీనీవా నుంచి మూలపల్లి రిజర్వాయర్ వరకూ నీళ్లు ఇవ్వాలని, ఇందులో మా విలేజ్ ప్రాంతం కూడా వస్తుంది. ఇది తక్కువ ప్రాజెక్టు, రూ.38కోట్లు. నాలుగు చెరువులకు నీళ్లు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. ఇది కూడా వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. దానికి కూడా శ్రీకారం చుడుతున్నాం. ఇదికాకుండా, ఇంకోపక్కన సోమశిల, స్వర్ణముఖి లింక్ కెనాల్ ఇవి మల్లిమడుగు రిజర్వాయర్ and also Balaji Reservoir కు Lift Irrigation పెట్టడం, దీనికి కూడా టెండరు పిలిచాం. ఇది కూడా ఒక సంవత్సరంలో పూర్తి చేయడానికి అన్ని చర్యలూ తీసుకున్నాం.

ఇంకొకపక్కన సోమశిల, స్వర్ణముఖి కెనాల్ నుంచి ఆల్తూరుపాడు రిజర్వాయర్ లిప్ట్ ఇరిగేషన్ పెట్టాల్సిన అవసరం ఉంది. దీనికి కూడా టెండర్లు అన్నీ పిలిచారు. ఈ వారంలోనే ఫైనలైజ్ చేస్తున్నారు. వేదావతి కర్నూలు జిల్లాలోని ఆల్తూరు నియోజకవర్గంలో ఉంది. 8.2 టిఎంసీల నీళ్లు మనం పెట్టుకునే అవకాశం వస్తుంది. దీనికి రూ.900 కోట్లు అవుతుంది. DPR తయారుచేస్తున్నారు. తొందరగానే టెండర్లు పిలుస్తాము. రాజోలి బండ డైవర్షన్ స్కీమ్ (RDS) దీని ద్వారా 4 టిఎంసీలు డైవర్షన్ చేసే అవకాశం ఉంది. ఇవి కూడా మొత్తం DPR తయారుచేశారు. Administrative approval కూడా తొందరగానే ఇస్తారు. ఇది పూర్తయితే కర్నూలు వెస్ట్రన్ తాలుకాలకు బాగా ఉపయోగపడుతుంది.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఇంకోపక్కన గుండ్రేవుల. ఇది interstate problem. 20 టిఎంసీల నీళ్లు ఉపయోగించుకునే పరిస్థితి వస్తుంది. దీనివల్ల 2,65,000 ఎకరాలకు నీళ్లు ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. స్టేబిలైజ్ చేసే అవకాశం ఉంది. కర్ణాటక, తెలంగాణ వారితో మాట్లాడి ఇది ఎంత తొందరగా వీలైతే అంత తొందరగా చేస్తాం. దీనికోసం కూడా దగ్గరదగ్గర రూ.1500 కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది.

ఇది కాకుండా, ఇక్కడే వైకుంఠపురం. గోదావరి, పెన్నా లింక్ అని చెప్పాను. అందులో మొదటి ప్రాజెక్టు ఒక బ్యారేజ్, 10 టిఎంసీల నీళ్లు వైకుంఠపురంలో పెట్టడానికి. అంతా కూడా రూ.2,129కోట్లకు రెడీ అయింది. టెండర్లు కూడా ఈ నెలలోనే పిలుస్తారని నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇది కాకుండా ఫేజ్-1 గోదావరి, పెన్నా. అది నాగార్జునసాగర్ రైట్ మెయిన్ కెనాల్ వరకూ వస్తుంది. ఫేజ్-2

సోమశిలకు తీసుకుపోయే అవకాశం ఉంది. ఇప్పుడే సభ్యులు ఆంజనేయులుగారు చెప్పినట్లు ఫేజ్-3లో బొల్లాపల్లి రిజర్వాయర్. బొల్లాపల్లి రిజర్వాయర్ వస్తే దగ్గరదగ్గర 200 టిఎంసీల నీళ్లు పైన మనం పెట్టుకునే అవకాశం వస్తుంది. ఇవన్నీ గానీ వస్తే ఈ ఏరియాలో ఎలాంటి నీటి ఎద్దడి ఉండదు. ఇది కూడా ఈ సంవత్సరమే.. రాబోయే సంవత్సరంలో మళ్ళీ వర్షపు నీళ్లు ఏవైతే గోదావరి నీళ్లు మనం పోలవరం ద్వారా తీసుకొస్తున్నామో అంతలోపు ఇది పూర్తి చేసేదానికి అన్ని ప్రయత్నాలూ చేస్తున్నాం.

ఇంకొకపక్కన తోటపల్లి ఓల్డ్ రెగ్యులేటర్. ఇది కూడా. తోటపల్లికి నేను ఫౌండేషన్ వేస్తే, గడిచిన ప్రభుత్వాలు ఏమీ పట్టించుకోకపోతే నేను వచ్చిన తర్వాత మళ్ళీ పని పూర్తి చేసి ఈరోజు విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలకు పూర్తిగా నీళ్లు ఇచ్చామంటే అదీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం స్ఫూర్తి అని కూడా నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఇక్కడకు వచ్చినప్పుడు ఈ ఓల్డ్ రెగ్యులేటర్, లెఫ్ట్ అండ్ రైట్ కెనాల్ మోడర్నైజేషన్ కోసం తోటపల్లికి ఈ నెలలోనే టెండర్లు పిలవబోతున్నాం. ఇంకొకపక్కన హీర మండలం రిజర్వాయర్ నుంచి ఇచ్చాపురం వరకూ హై లెవల్ కెనాల్ కు రూ.1,050 కోట్లు అవుతుంది. 5.6 టిఎంసీల నీళ్లు ఆగుతాయి. ఇది గాని వస్తే మందస, సోంపేట, కవిటి, కంచిలి, ఇచ్చాపురం ఈ 5 మండలాలకు 75,000 ఎకరాలకు నీళ్లు వచ్చే అవకాశం వస్తుంది. ఇది పూర్తి చేసిన తర్వాత ఇంకా కొన్ని మీడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేస్తే మొత్తం శ్రీకాకుళం, విజయనగరం జిల్లాలు నీటి ఎద్దడి లేకుండా ప్రతీ ఒక్క ఎకరాకు నీళ్లు ఇచ్చే బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం తీసుకొంటుందని నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఇంకొకపక్కన ముత్యాల లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్. నాగార్జునసాగర్ నుంచి ఇవ్వాలన్న నీళ్లు, జగ్గయ్యపేట నియోజకవర్గంలో దీనికొక 38,000 ఎకరాలకు వస్తుంది. దీనికి కూడా టెండర్లు పిలుస్తున్నాం. ఇంకొకపక్కన కుప్పంలో ఒక లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పెట్టి ఆ ఏరియాలో ఉండే పాలార్ పైన చాలా చెక్ డ్యామ్స్ వస్తున్నాయి. ఆ చెక్ డ్యామ్స్ అన్నీ పూర్తి చేస్తే చాలావరకు నీటి ఎద్దడి లేకుండా ఉండే అవకాశం ఉంది. దానికి కూడా శ్రీకారం చుట్టామని చెప్పి కూడా నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఇవి కాకుండా ఇంకా మీరు చూస్తే, మిడ్ పెన్నార్ సౌత్ కెనాల్ అని చెప్పారు. అది కూడా ప్రభుత్వం consideration లో ఉంది. ఇంకొకపక్కన ఇవి కాకుండా ఈ సమగ్ర నీటి మేనేజ్మెంట్ వల్ల

వ్యవసాయ రంగంలో మనం రూ.5 లక్షలు డబ్బులు కూడా అనౌన్స్ చేశాం. ఎవరైనా ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటే ధైర్యంగా ఏ ప్రభుత్వమూ ముందుకు రాలేదు. మన ప్రభుత్వం ముందుకు రావడమే కాకుండా, ఎవరైనా ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటే పూర్తిగా కాపాడతాం, రూ.5 లక్షలు నష్టపరిహారం ఇస్తామని చెప్పి కూడా మనం ముందుకుపోయాం. ఈరోజు నాకు ఎంతో ఆనందం, ఆత్మహత్యలు ఘననీయంగా తగ్గాయి. ఒక్క రైతు కూడా ఆత్మహత్య చేసుకోకూడదనేని నా ఆలోచన. ఈ సమగ్ర నీటి విధానం వల్ల తప్పకుండా ఆరోజు తొందర్లో వస్తుందని చెప్పి నేను ఆశిస్తున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

అదేమారిగా వ్యవసాయంలో తీసుకున్న నిర్ణయాల వల్ల మనం ముందుకుపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. ఇదే కాకుండా ఈరోజు ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచించేది, ఇప్పుడే మినిష్టరుగారు కూడా చెప్పారు. ఇక్రిశాట్. ఇది International Crops Research Institute for the Semi-Arid Tropics ఈ సంస్థ వాళ్లు ఒక అధ్యయనం చేశారు. పట్టిసీమను పూర్తిగా analyse చేశారు. వాళ్లు చెప్పింది ఇది ఒక best example. దీనివల్ల రాయలసీమకు ఎనలేని లాభం వచ్చింది. ఇలాంటి ప్రాజెక్టును రిఫర్ చేయడం, స్టడీ చేయడం వలన మేము ఆనందంగా ఉన్నామని వాళ్లు కూడా చెప్పే పరిస్థితికి వచ్చారు.

రాయలసీమలోని అన్ని జిల్లాల్లో నీళ్లు ఎక్కడ పడినా పెన్నాకు రావాలి. అంటే మొత్తం ఆ పక్కంతా కూడా, బేసిన్ అంతా కూడా పెన్నాకు వస్తే, లేకుంటే కృష్ణాకు వచ్చి ఈ పక్కకు వచ్చేసే పరిస్థితి వస్తుంది. అదే సమయంలో వంశధార నుంచి నేరుగా పెన్నా వరకు నదుల అనుసంధానం చేస్తే, శ్రీకాకుళం నుంచి నెల్లూరు వరకు నదుల అనుసంధానం చేస్తే ఇందులో వంశధార ఉంది, నాగావళి ఉంది, గోదావరి ఉంది, కృష్ణా, పెన్నా నదులు ఉన్నాయి. ఇవి మేజర్ నదులు. ఈ నదులన్నీ అనుసంధానం చేయగలిగితే surplus, deficit రెండూ కూడా బ్యాలెన్స్ చేసుకుంటే ఒక జిల్లాలో వర్షం పడినా, ఒక జిల్లాలో వర్షం పడకపోయినా, సమర్థవంతంగా కరవును ఎదుర్కొనే పరిస్థితి వస్తుంది. ఇంకొకపక్కన చిన్నవి, పెద్దవి, 40 నదులు ఉన్నాయి. ఆటోమేటిక్ గా ఈ నదుల్లో వచ్చే నీళ్లన్నీ ఈ కాలువల్లో కలుపగలిగితే, ఎక్కువ ఉంటే... ఇప్పుడు ఉదాహరణకు పోలవరం ప్రాజెక్టు రైట్ మెయిన్ కెనాల్ పూర్తి చేశాం. రైట్ మెయిన్ కెనాల్ వచ్చే దానివల్ల ఎర్రకాలువ లేకుంటే చాలా అన్నీ కూడా ferocious గా వచ్చేటివన్నీ కూడా మళ్ళీ సముద్రంలోకి కిందికి పోతాయి. కొన్ని నీళ్లు ఈ కాలువల్లోకి డైవర్ట్ చేస్తే కృష్ణా డెల్టాకు వస్తాయి, కృష్ణా నది నుంచి సముద్రంలోకి పోతాయి. Flood control చేయొచ్చు. రెండవది మనం flood ను మేనేజ్

చేయడమే కాకుండా, Drought ను కూడా మేనేజ్ చేసే పరిస్థితి వస్తుంది. దీనికి శ్రీకారం చుడుతున్నాం. అయితే ఈరోజు మీరు ఒకసారి చూసినప్పుడు ఫస్ట్ ఫేజ్ లో గోదావరి, కృష్ణా అయింది. గోదావరిని పెన్నాకు తీసుకెళ్తున్నాం. గోదావరిని, వంశధార, నాగావళికి తీసుకెళ్తే మనకు ఏదైతే ఈరోజు పవిత్ర సంఘమం ఉంది. రేపు రాబోయే రోజుల్లో మహా సంఘమానికి శ్రీకారం చుడుతున్నాం.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఇది తప్పకుండా అవుతుంది. ఇది చేయగలిగితే మన రాష్ట్రంలో చాలా వరకు కరవు లేకుండా ముందుకుపోయే పరిస్థితి వస్తుంది. వంశధార, నాగావళి అనుసంధానం అయింది. నాగావళి, సువర్ణముఖి, వేగావతి, చంపావతి నదుల అనుసంధానికి శ్రీకారం చుట్టాం. మహేంద్రతనయ, బాహుద, వంశధార నదులను అనుసంధానం చేశాం. గోదావరి, గోస్తని, చంపావతి అనుసంధానం జరుగుతోంది. కొమ్మమూర్ కెనాల్, పెన్నా నది అనుసంధానానికి మనం ముందుకుపోయే పరిస్థితికి వచ్చాం. ఇవన్నీ కూడా ఒక చరిత్ర. ఎందుకంటే ఇవన్నీ నేను ప్రతీ వారం, ఇది నాకు ఒక బైబిల్ మాదిరిగా, లేకపోతే ఒక భగవద్గీత మాదిరిగా, ఒక ఖురాన్ మాదిరిగా. ప్రతీ రోజూ ఈ సబ్జెక్టులో నేను మనస్ఫూర్తిగా మా ఆఫీసర్లను, మా మంత్రిని కూడా అభినందిస్తున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

3.40 PM

మీరు ఎంత బాగా పనిచేశారంటే బ్రహ్మాండంగా పనిచేశారు. నేను ఎప్పుడూ చెబుతాను. ఈరోజు ఒక మంచి పని జరగాలంటే అది నా ఒక్కడివల్ల కాదు, పదిమంది కలిసి ఆలోచించి ఒక విజన్ ఇస్తాం. లేకుంటే వారికి కావలసిన రిసోర్సెస్ ప్రావైడ్ చేస్తాం. ప్రావైడ్ చేసిన తరువాత దీనిని ఎగ్జిక్యూట్ చేయాల్సిన బాధ్యత ఆ అధికార యంత్రాంగంపై, టీంపై ఉంటుంది. అలాంటి వండర్ఫుల్ వర్క్ బ్రహ్మాండమైన పనులు చేసిన ఈ టీంను ఈ శాసనసభ ద్వారా మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఈరోజు ఎప్పుడూ ఊహించలేదు, గోదావరి ఇక్కడే ఉంది, కృష్ణా ఇక్కడే ఉంది, వంశధార ఉంది, నీళ్లు సముద్రంలోకి వెళుతున్నాయి. కానీ సముద్రంలోకి పోయే నీళ్లు పొలాలకు పంపించి రైతుల సమస్యలను

పరిష్కారం చేసే దిశగా ఈరోజు ముందుకు నడిపించింది ఈ అధికార యంత్రాంగం, ఈ టీం, అందుకే వారిని మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నానని నేను తెలియజేస్తున్నాను.

పోలవరం ప్రాజెక్టుకు ఒరిజినల్ గా తీసుకున్నది రూ.14,600 కోట్లు, అది కాంగ్రెస్ హయాంలో తయారు చేసిన డీపీఆర్. ఈరోజు పూర్తి చేసిన పనులు 57.90 శాతం అంటే 58 శాతం పనులు పూర్తి అయ్యాయి. హెడ్ వర్క్స్ 44.83 శాతం పూర్తి అయ్యాయి, ఎడమ ప్రధాన కాలవ 63.35 శాతం అయ్యాయి, ఎడమ కాలవ అంటే నేరుగా పోలవరం నుంచి విశాఖపట్నం, కుడి కాలవ పోలవరం నుంచి కృష్ణా ఇవి 90 శాతం పూర్తి అయ్యాయి. హెడ్ వర్క్స్ 11.15 కోట్ల ఘనపు మీటర్లు తవ్వకం పనులు కావాలి, ఇప్పటికి 8.64 కోట్ల ఘనపు మీటర్లు అయ్యింది, 77.50 శాతం పూర్తి చేశాం. ఇంకోపక్కన కాంక్రీట్ పనులు 36,79,000 ఘనపు మీటర్ల కావాలి, 12.97 లక్షల ఘనపు మీటర్లు అయ్యింది, 35.30 శాతం పూర్తి అయ్యింది. డయాఫ్రంవల్ పూర్తి అయ్యింది. రేడియల్ గేట్స్ 61.81 శాతం పనులు పూర్తి అయ్యాయి, మొత్తం 18 వేల మెట్రిక్ టన్నులు..

(ఈ సందర్భంలో శాసనసభ టెక్నికల్ సిబ్బంది పోలవరం ప్రాజెక్ట్ పనుల తీరుతెన్నుల
వీడియోను సభలో ప్రదర్శించడానికి ప్లే చేశారు)

ఆపండి... they wanted to show diaphragm wall, better to complete it. చూపించండి.

(గౌరవ శాసనసభ సభాపతి గారి అనుమతితో, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశం మేరకు
శాసనసభలో అమర్చిన ఎల్.ఈ.డి తెరలపై దృశ్య శ్రవణ ప్రదర్శన ద్వారా పోలవరం ప్రాజెక్ట్
డయాఫ్రంవల్ పనుల తీరుతెన్నులను గౌరవ శాసనసభ్యులందరూ వీక్షించారు)

రేపు మనం నడిచే గ్యాలరీ అదే (వీడియోను చూపిస్తూ), పోలవరం వాక్ గ్యాలరీ ఒక కిలోమీటర్ ఉంటుంది. ఇది ఒక చరిత్ర, నాగార్జున సాగర్, శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులు కట్టేటప్పుడు మనం చూడలేదు, మనం ఉండేటప్పుడు కట్టే ప్రాజెక్ట్ పోలవరం. దేశంలో ఇదే పెద్ద ప్రాజెక్ట్, ఈ టన్నెన్ ను చూస్తే (వీడియోలో టన్నెన్ ను చూపిస్తూ) దేశంలోనే ఇదే పెద్ద ప్రాజెక్ట్ అవుతుంది. రాబోయే రోజుల్లో ఈ గ్యాలరీలో నడవడం ఒక అరుదైన అనుభవం, అరుదైన అవకాశం, జీవితంలో ఒక అవకాశం ఇది. I am very happy for that.

ఓకే, (వీడియో ప్రదర్శన స్టాప్ చేయబడింది) థ్యాంక్యూ, శ్రీధర్ నీవు రెడీగా ఉండవయ్యా మేము అక్కడికి వచ్చినపుడు..

వీడియో కాన్ఫరెన్స్ చేయడానికి అవకాశాలున్నాయి. మనం ఎక్కడి నుంచైనా, అసెంబ్లీ నుంచైనా ప్రాజెక్టును భవిష్యత్తులో రివ్యూ చేసుకోవచ్చు. That is the beauty of this project.

ఇప్పుడు డయాఫ్రామ్ వాల్ పూర్తి అయ్యింది. రేడియల్ గేట్స్ 62 శాతం పూర్తి అయ్యాయి, 18,000 మెట్రిక్ టన్నుల స్టీల్ కు గాను 11,125 మెట్రిక్ టన్నులు వాడారు. కాఫర్ డ్యాంకు సంబంధించి జెట్ గ్రౌటింగ్ 94.25 శాతం పూర్తి అయ్యింది, ఇప్పుడు నీళ్లు ఎక్కువగా వచ్చాయనే ఉద్దేశంతో చేయలేకపోయారు. 1.50 లక్షలకు తగ్గితే ఆటోమ్యాటిక్ గా పూర్తి చేస్తారు, అది కూడా పూర్తి అయిపోతుంది.

ఇప్పటివరకు ఖర్చు అయిన నిధులు రూ.14,600 కోట్లు. జాతీయహోదా ప్రకటించక ముందు రూ.5,135 కోట్లు మన షేర్ క్రింద ఖర్చు పెట్టాం. జాతీయహోదా ప్రకటించిన తరువాత రూ.9,444 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాం, కేంద్రం రూ.6,767 కోట్లు ఇచ్చింది, ఇంకా రూ.2,734 కోట్లు విడుదల చేయాలి, ఇంకా ఇవ్వాలి. 2010-11 ధరల ప్రకారం అంచనా మొత్తం రూ.16,010 కోట్లు అయితే 2013-14 అంచనాల ప్రకారం రూ.57,940 కోట్లు అయ్యింది, దీనికి డీపీఆర్ పంపించారు, తొందరలో, ఒక నెలలో చేస్తామని మంత్రి గారు చెప్పారు. మనవాళ్లు కూడా నాలుగైదుసార్లు దిల్లీకి వెళ్లివచ్చారు.

సభలో బీజేపీ సభ్యులు ఉంటారని అనుకున్నాను, కానీ ఎవరూ లేరు, సభ నుంచి వెళ్లిపోయినట్లు ఉన్నారు. వీడియో ప్రదర్శన చూస్తారని అనుకున్నాను, కానీ వాళ్లు కూడా లేరు. ఒక పార్టీ (ప్రధాన ప్రతిపక్షంను ఉద్దేశించి) శాసనసభకు రాదు, బీజేపీ సభ్యులు ఉంటారేమో, ఉండి అర్థం చేసుకుంటారేమో, ప్రయత్నం చేస్తారేమో అనుకున్నాను. కానీ ఉండే ప్రయత్నం చేయలేదు. చాలా దురదుష్టకరం.

ఈ డిపార్ట్ మెంట్ కు మంచి అవార్డులు కూడా వచ్చాయి. CBIP Award 2018, optimum and efficient utilization of water resource క్రింద Godavari Delta లో సిస్టంను బాగా చేశారని ఒక అవార్డు వచ్చింది. పట్టిసీమకు లిమ్కా బుక్ ఆఫ్ రికార్డ్స్ అవార్డు వచ్చింది. అదే మాదిరిగా ఎన్టీఆర్

జలశిరి ప్రోగ్రాంకు SKOCH Award వచ్చింది. ఈ సంవత్సరం 19 SKOCH Award అను National Significance State of the year క్రింద Platinum Award in Irrigation Sector and Platinum Award for Water Resources Department క్రింద 19 అవార్డులు వచ్చాయి. నీతి ఆయోగ్ లో మూడవ ర్యాంక్ వచ్చింది. ఇంతకుముందే చెప్పారు 68, 69 పాయింట్లు వాళ్లు ఇచ్చారు. ఇటీవల Energy and Environment Foundation, has given Global Water Conservation Award 2018 కి, మనదేశంలోనే కాకుండా ప్రపంచంలో చాలా దేశాలు కలిసి మనకు ఈ అవార్డు ఇచ్చారు.

ఇటువంటి పనులు మనము చేస్తే, అవతలివాళ్లు కొంతమంది శాసనసభకు రారు, ఈమధ్య చాలామంది మన గురించి విమర్శించారు. డయాఫ్రంవల్ గురించి మాట్లాడితే ఇదేదో Great wall of China మాదిరి కట్టినట్లు మాట్లాడుతున్నారని మాట్లాడారు.

3.50 PM

డయా ఫ్రం వల్ ఎట్లా కడతారో తెలియని వ్యక్తులు కూడా ప్రతిపక్షంలో ఉండి ఈరోజు ఇలాంటి విమర్శ చేసే పరిస్థితికి వస్తున్నారు. ఏ ప్రాజెక్టుకి అయినా గుండె కాయ డయా ఫ్రం వల్. డయా ఫ్రం వల్ లేకపోతే ప్రాపర్ గా చేయకపోతే ఆ నీళ్లన్నీ కిందన seepage అయ్యి ఒక డ్రాప్ కూడా ఉండే పరిస్థితి రాదు. అదే సమయంలో మీరు ఒకసారి చూస్తే ఈ డయా ఫ్రం వల్ ప్రాజెక్టు విషయంలో ఇప్పటివరకు ఈ స్టేజీకి ఈ ప్రాజెక్టుని తీసుకువచ్చామంటే ప్రతి సోమవారం నీరు-ప్రగతిపైన సమీక్ష చేశాం. ఒక్కొక్కసారి నాకే ఏవిధంగా ముందుకు పోవాలని బాధ, ఆవేదన ఉండేది. ఆ స్టేజ్ నుంచి step by step ముందుకు పోయి, ఈరోజు అవన్నీ కూడా అధిగమించి ఒక స్టేజీకి తీసుకువచ్చాం కాబట్టి ఇప్పటికి చూస్తే 67శాతం రిజర్వాయర్ లో నీళ్లు వచ్చాయి. ఇంకొక పక్క రిజర్వాయర్ లో 23శాతం నీళ్లు వస్తే చరిత్రలో మొదటిసారి అన్ని రిజర్వాయర్లకు నీళ్లు ఇచ్చి ఘనత సాధించిన విజయం అవుతుంది. ఇది first time in history. అన్ని రిజర్వాయర్లకు. ఒకపక్క సోమశీల, కందలేరు, ఇంకొకపక్క నేరుగా నాగార్జున సాగర్ కి, శ్రీశైలంకి, కొత్తగా కట్టిన గండికోటకి, ఏలేరు ప్రాజెక్టుకి నీరు ఇచ్చిన ఘనత మా ప్రభుత్వమని తెలియజేస్తున్నాను. వీళ్లు ఇష్ట ప్రకారం మాట్లాడుతున్నారు. కొంతమంది ప్రాజెక్టు ఫెయిల్యూర్ అసాధ్యం అని మాట్లాడుతున్నారు. ప్రాజెక్టు అంతా అయిన తరువాత ఇప్పుడు మాట్లాడుతున్నారు. ప్రాజెక్టు అయిపోతుంది కాబట్టి ఎన్ని విధాలా ప్రయత్నం చేయాలో అన్ని విధాలా ప్రయత్నం చేశారు. ఈరోజు కూడా అడుగుతున్నా బిజెపికి ఏమాత్రం వాళ్లకి ఇంబ్రెస్ట్ ఉంటే అజెండాలో ఉన్నప్పుడు ఆ సభ్యులు ఇక్కడ ఉండి మేము కూడా ఈ ప్రాజెక్టు కోసం పనిచేస్తాం, ప్రయత్నం చేస్తామని చెప్పవలసిన బాధ్యత ఈ ఎమ్మెల్యేలపై ఉంది. వీళ్లు కూడా ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నారు.

(ఆ సందర్భంలో సభలో చప్పట్లు)

వీళ్లు కూడా ఈరాష్ట్రంలో ఉన్నారు. రేపు ఈ నీళ్లు తాగబోతున్నారు, ఆ విషయాన్ని వీళ్లు గుర్తు పెట్టుకోవాలి. కనీసం ఒక్కరూ కూడా లేకుండా పోయారు. ఇంకొక ప్రతిపక్షం అయితే అసెంబ్లీకే రారు, అది బాధ్యతా రాహిత్యం, అసలు అసెంబ్లీకి రాకుండా ఏమి చేస్తారని అడుగుతున్నాను. ఇంతకుమునుపు కూడా నేను చాలా సార్లు చూశాను. నా చరిత్రలో ఇలాంటి అపోజిషన్ పార్టీని నేను ఎప్పుడూ చూడలేదు. ఎప్పుడూ ఏదైనా ఉంటే అసెంబ్లీ రండి మీరు పోరాడండి, మీరు చెప్పండి, మీ views చెప్పండి, ప్రజలను చైతన్యవంతులను చేయండి. కానీ అసెంబ్లీకే రాకుండా నెపం వేరే వాళ్ల మీద వేసి తప్పించుకొని తిరగడం మంచిది కాదు, అది అలాంటి పార్టీ. ఇంకొక పక్కన ఈ ప్రాజెక్టు పైన ఎన్ని విధాలా ప్రయత్నం చేశారో అన్ని విధాలా ప్రయత్నం చేశారు. ఒకటి రెండు కాదు. కడాన పోలవరం రైట్ మెయిన్ కెనాల్ పూర్తి అయితే నీళ్లు వస్తూ ఉంటే మాకు హిస్టరిగా మిగిలిపోయింది. కాలువ గండి కొట్టారు. ఇంకొక పక్కన మీరు చూస్తే ఏదైతే గండికోటకు నీళ్లు తీసుకుపోవాలనే మేము ప్రయత్నం చేస్తే ల్యాండ్ అక్విజిషన్ ఆర్ అండ్ ఆర్ కింద అక్కడ రైతుల్ని రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నం చేస్తే మళ్ళీ చెప్తే వాళ్లు ఒప్పుకునే పరిస్థితికి వచ్చారు. అదేమారిగా పట్టిసిమ ల్యాండ్ తీసుకుంటే అక్కడ రెచ్చగొట్టారు. పురుషోత్తమపట్నం ల్యాండ్ కోసం వెళితే కోర్టుకి పంపించారు. అడుగఅడుగునా అడ్డంకులు క్రియేట్ చేశారు. ఎన్ని వీళ్లు చెప్పినా ట్రిబ్యునల్ కి వెళ్లారు. కోర్టులకు వెళ్లారు, అడ్డుపడ్డారు... రైతులను రెచ్చగొట్టారు.... ఇక్కడ వెస్ట్ గోదావరి, ఈస్ట్ గోదావరి జిల్లా ఎమ్మెల్యేలు ఉన్నారు. వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు పోయి గోదావరి జిల్లా ఎడారిగా మారిపోతాయి నీళ్లు అన్ని రాయలసీమకు తీసుకుపోతున్నారని రెచ్చగొట్టారు. అప్పుడు నేను వస్తే చెప్పాను, ఈలెవల్ వరకు ఉంటాయి, ఒకవేళ నా ఫస్ట్ కమిట్మెంట్ ఏదన్నా ఉందంటే 13జిల్లాల్లో వెస్ట్ గోదావరి జిల్లా, ఈస్ట్ గోదావరి జిల్లా one and two గా ఉంటాయి, తరువాత ఇతర జిల్లాలు అని చెప్పి మీకు అన్యాయం జరగదు, జరగనివ్వనూ అని చెప్పి అదే సమయంలో మిగిలిన నీళ్లు రాయలసీమకు ఇస్తే నష్టమేమిటని మీరు ఇవ్వడని చెప్పి మన ఎమ్మెల్యేలు చెప్పడమే గాకుండా ప్రజలు ముక్త కంఠంతో సపోర్టు చేసినా ప్రతిపక్షం ఒప్పుకోలేని పరిస్థితి ఉందంటే ఎంత దిగజారుడుతనమో అర్థం చేసుకోవాల్సిన అవసరముంది.

(ఆ సందర్భంలో సభలో చప్పట్లు)

ఇలాంటి నీచ రాజకీయాలు చేశారు. అన్ని విధాలా అడ్డుకున్నారు. ఈప్రాజెక్టుకి అడ్డంపడ్డారు. నిన్న కూడా విషం కక్కారు. ఈరోజు పేపర్ లో రాశారు. “నాసిరకం పనులు పోలవరంలో జరుగుతున్నాయని విషంకమ్మే పరిస్థితికి వచ్చారు”. ఎందుకు ఈ పని చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను, ఇది బాధ్యతా అని అడుగుతున్నాను, ఈరోజు సెంట్రల్ వాటర్ కమీషన్ మెంబర్లు వచ్చి అనుకున్న టైం ప్రకారం అవుతున్నాయి, టార్గెట్ ప్రకారం చేస్తున్నారు, ముమ్మరంగా పని చేస్తున్నారు, చిన్నచిన్నవి ఉంటే వాళ్లు

సజీవన్ ఇస్తే మా డిపార్ట్మెంట్‌కి చెబితే దాన్ని రాసేది పోయి ఇక్కడంతా నాసిరకం పనులు జరుగుతున్నాయని ప్రజల్లో అనుమానాలు కలిగించే విధంగా లేకుంటే లేనిపోని సమస్యలు క్రియేట్ చేసే విధంగా మాట్లాడే పరిస్థితికి వచ్చారు, ఇది చాలా దుర్మార్గం, బాధాకరమని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. కడాన మిమ్మల్ని కూడా వదిలిపెట్టకుండా మీ మీద కూడా కావాలని చెప్పి తప్పుడు ప్రచారం చేస్తున్నారంటే తప్పుకుండా ఒక సీనియర్ నాయకుడిగా ఈ రాష్ట్రంలో ఒక మంచి ప్రాజెక్టు వస్తే ఆనందపడేవాళ్లలో మొదటి వ్యక్తి మీరే అని చెప్పి నా అభిప్రాయం.

(ఆ సందర్భంలో సభలో చప్పట్లు)

మీరు కూడా ఈ రాష్ట్రంలో భాగం. మీరు ఈ రాష్ట్ర ప్రయోజనాల కోసం పనిచేసే వ్యక్తి. ఒక సీనియర్ నాయకుడి గురించి ఈవిధంగా మాట్లాడటం చాలా దిగజారుడుతనమని కూడా మీకు తెలియజేస్తున్నాను. కడాన నీళ్ల పరిస్థితి ఎలా ఉందంటే “నీళ్ల ఊరికి నీళ్లు ఇస్తానన్నా కూడా మా ఊరికి నీళ్లు వద్దు మీరు నీళ్లు ఇస్తే నా మాట వినరు, కాబట్టి మా ఊరిని కరవుగానే పెట్టండి మా ఊరికి నీళ్లు ఇవ్వడండి, నాకు అప్పుడే ఓట్లు పడతాయనే పరిస్థితి వస్తోంది” గానీ నేను ఒక్కటే చెబుతున్నాను. మీకు ఇష్టం ఉన్నా లేకపోయినా ఈ ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేస్తా, ఈ రాష్ట్రాన్ని సశ్యశ్యామలం చేస్తాం. మీ ఊరికి నీళ్లు ఇస్తాం, ఈ రాష్ట్రం మొత్తానికి నీళ్లు ఇస్తాం, వదిలిపెట్టే సమస్య లేదని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. నీళ్లందరూ ఇది మాట్లాడితే...

కొత్తగా వచ్చిన నాయకుడు ఒక మాట మాట్లాడాడు. ఈ “జలయజ్ఞం, జలసిరికి హారతి అనేవి అన్ని కూడా వృథా అని పవన్ కల్యాణ్ మాట్లాడే పరిస్థితికి వచ్చారు”. ప్రకృతితో మనం అనుసంధానం కావాలి. అందుకే గోదావరి పుష్కరాలు, కృష్ణా పుష్కరాలు పెట్టాం. ఈరోజు జలసిరికి హారతి అని కూడా పెట్టాం. వైసిపి నాయకులు పైనుంచి కింది వరకు చూస్తే ఇష్టానుసారంగా మాట్లాడుతున్నారు. ఒక నాయకుడు వైసిపి ప్రధాన కార్యదర్శి “దొంగ లెక్కలు చూపే ప్రైవేటు కాంట్రాక్టర్ లాగా ముఖ్యమంత్రి వ్యవహరిస్తున్నారు” అని అంటారు, “పోలవరం ప్రాజెక్టు జాతీయ స్కాలాగా తయారైందని” అంటారు. జాతీయ స్కాల మీకు తప్పులు పట్టాలనుకునే బిజెపి, కానీ తప్పులు పట్టాలనుకునే బిజెపి కూడా ఏమి చేయకుండా దిక్కుతొచని పరిస్థితిలో ఈరోజు సహకరించే పరిస్థితి ఉందని ఈ ప్రాజెక్టుని అడ్డుకోలేని పరిస్థితికి వచ్చారంటే అది అక్కడ మనం చేసిన ట్రాన్స్‌ఫరెన్సీ అందులో చాలా సార్లు చెప్పాను. ఈ ప్రాజెక్టు ఆంధ్రప్రదేశ్‌కి జీవనాడి. ఈరోజు నేను కొరుకొని తీసుకోలేదు. ఆరోజు ఎవరైతే ప్లానింగ్ కమిషన్ వైస్ చైర్మన్ Arvind Panagariya నీతి ఆయోగ్‌లో ఒక్కటే చెప్పారు, ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి కావాలంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నమెంట్‌కే సాధ్యం, అందుకే వాళ్లకు ఇవ్వాలని వాళ్లు

రికమెండ్ చేస్తే సెంట్రల్ క్యాబినేట్ మనకు ఇచ్చారు, నేను అడుగుతున్నాను, దేశంలో చాలా ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. ఏ ఒక్క ప్రాజెక్టు ఇంత స్పీడుగా నడిచిన దాఖలాలు ఉన్నాయా ? స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత ఇంత ఫాస్ట్గా పూర్తి అయ్యే ప్రాజెక్టు, పూర్తి అవుతున్న ఏకైక ప్రాజెక్టు మన పోలవరం ప్రాజెక్టు నేను గర్వపడుతున్నాను. అది ఈ ప్రభుత్వం యొక్క చిత్తసుద్ధి.

(ఆ సందర్భంలో సభలో చప్పట్లు)

ఇంకొక పక్కన కేవలం “డయా ఫ్రం వాల్ కడితే తానేదో ఘనకార్యం చేసినట్లు చంద్రబాబునాయుడు మాయ చేస్తున్నాడని నిర్మించకుండానే ప్రాజెక్టుని జాతికి అంకితం ఇచ్చేస్తారా అని చెప్పి మొన్నటి వరకు వాళ్ల మాజీ ఎంపి మేకపాటి రాజమోహన్ రెడ్డి మాట్లాడే పరిస్థితికి వచ్చారు”. ఇంకొక పక్కన బోత్సనత్యనారాయణ కూడా మొత్తం తోటపల్లిని ఎంత గందర గోళం చేయాలో అంత గందర గోళం చేసిన వ్యక్తి మనవాళ్లను విమర్శించే పరిస్థితికి వచ్చారు.

“ వాళ్ల రైతు అధ్యక్షులు కూడా విమర్శించే పరిస్థితికి వచ్చారు. ఇంకొక పక్కన ఈ ప్రభుత్వం ప్రకటించిన గడువు లోపల ప్రాజెక్టు మొత్తాన్ని పూర్తి చేస్తే నేను శాశ్వతంగా రాజకీయాల నుంచి తప్పుకుంటాను, లేకుంటే ఉండనూ అని పార్థసారథి మాట్లాడుతున్నారు”. ఇంతకుమునుపు పట్టిసీమతో నీళ్లు తీసుకువస్తే మేమంతా రాజకీయాలను విరమించుకుంటాం, ఇది అసాధ్యమని చెప్పిన వాళ్లు ఇంకా ఇప్పుడు రోడ్ల మీద తిరుగుతున్నారు, నీళ్లు ఎక్కడా కూడా మారలేదు, ఇంకొక పక్కన కొంత మంది వ్యక్తులు ఇవన్నీ మాట్లాడే పరిస్థితికి వస్తున్నారు. ఇంకొక పక్క స్టేట్ మెంట్ చూస్తే బాధ వస్తోంది. సభ్యులు శ్రీ పి. విష్ణుకుమార్ రాజు గారు కూడా మాట్లాడారు. పట్టిసీమలో అవినీతి జరిగిందని నేను అడుగుదామని అనుకుంటున్నాను. ఇంకొక ఆయన జగన్మోహన్ రెడ్డి, ఆ సాక్షి పేపర్, ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు పైన అనునిత్యం వాళ్లంతా విషం కక్కే పరిస్థితికి వస్తున్నారు. ఇంకొకపక్కన కెవిపి కూడా ఇవన్నీ మీరేదో అసత్యాలు చేస్తున్నారని అసత్యాలు మాట్లాడుతున్నారని ఆయన మాట్లాడుతున్నారు. “ పట్టిసీమ పట్టి దండగా, సీమకు చుక్క నీరు ఇవ్వలేదని బిజెపి నాయకురాలు మాట్లాడే పరిస్థితికి వస్తున్నారు.” “ఇంకొక ఆయన అయితే మట్టి తీయడానికి 67కోట్ల రూపాయలా అని టిడిపిని కడిగిన సోము” అని ఆయన మాట్లాడుతున్నారు”.

4.00 PM

అధ్యక్షా, నీళ్ల ప్రవర్తన చూస్తుంటే ప్రాజెక్టు పూర్తవుతుంటే చూసి ఏ మాత్రం ఓర్వలేనితనంతో ఇవన్నీ చేస్తున్నారు తప్ప ఇంకొకటి కాదు. నేను ఈ శాసనసభ ద్వారా ప్రజలకు ఒకటే హామీ ఇస్తున్నాను. రెండు

occasions లో సభ్యులందరినీ ఆహ్వానిస్తూ అనౌన్స్ చేస్తున్నాను. మీ అనుమతితో మనమందరం తేది.12.09.2018న పోలవరం వెళ్లాలని ఆరోజు పోలవరం గ్యాలరీ వాక్కు శ్రీకారం చుట్టాము. మంత్రి గారు కూడా ఉదయం 10.00 గం.ల నుంచి 11.15 నిమిషాల లోపల బాగుందని నాకు సమయమిచ్చారు. సభ్యులందరూ ఉదయం 10.00 గం.ల నుంచి 10.30 గం.ల లోపల అక్కడకు చేరుకోగలిగితే ఈ ప్రోగ్రామ్ జయప్రదమయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి మీరు రావడమే కాకుండా మీ కుటుంబ సభ్యులను కూడా తీసుకు రండి. ఇదొక చరిత్ర. ఎవరెవరు రాగలుగుతారో మీకే వదిలిపెడుతున్నాను. చరిత్రను మనం తిరగరాస్తున్నాం. నూతనమైన చరిత్రకు శ్రీకారం చుట్టబోతున్నాం. ఈ సమయంలో మనమందరం సభ్యులుగా ఉండటం మనందరి అదృష్టంగా నేను భావిస్తున్నాను.

(అధికారపక్ష సభ్యులందరూ హర్షం వ్యక్తం చేస్తూ బల్లలు చరిచారు)

అధ్యక్షా, భావితరాల భవిష్యత్తు కోసం ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేస్తున్నాం. ఇది శాశ్వతంగా ఉంటుంది. రెండవది తేది.14.09.2018 నుంచి తేది.16.09.2018 వరకు మూడు రోజులు అసెంబ్లీ కూడా లేదు. మీరు కూడా అనుమతించారు. ఆ సమయంలో జలసిరికి ఆరతి కార్యక్రమం పెట్టాం. మీ మీ నియోజకవర్గాల్లో మీరు వెళ్లి జలసిరికి ఆరతి కార్యక్రమంలో భాగస్వాములు కండి. తేది.13.09.2018 న వినాయకచవితి అయిపోతుంది కాబట్టి తేది.14.09.2018 నుంచి మీరు ఫ్రీగా ఉంటారు. 14, 15, 16 తేదీల్లో ప్రజలందరినీ ఈ జలంపైన చైతన్యం తేవలసిన అవసరముంది. ఇది నిరంతరం చేయాల్సిన కార్యక్రమం. ఇది చేస్తే శాశ్వతంగా ఉంటుంది. అన్ని రిజర్వాయర్లకు నీళ్లు వస్తున్నాయి. మరలా వర్షాలు పడితే మిగతా రిజర్వాయర్లకు నీళ్లు వచ్చే పరిస్థితి ఉంటుంది. కాబట్టి 14, 15, 16 తేదీల్లో ఈ కార్యక్రమం చేయాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ సభ ద్వారా నేను రాష్ట్ర ప్రజలకు ఒక హామీ ఇవ్వదలచుకున్నాను. ఇక్కడ ఉండే శాసనసభ్యులకు కూడా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికే చాలా వరకు మనం ఒక స్థాయికి వచ్చాం. నీటి భద్రత ఇవ్వాలని ఒక విజన్ ఇచ్చాం. ఆ నీళ్లు కూడా తాగడానికి, వ్యవసాయానికి, పరిశ్రమలకు నీటి ఎద్దడి లేకుండా ఎంత నీరు కావాలో అంత నీరు ఇవ్వాలని ఒక ఆశయంతో ముందుకు వెళ్లాం. ఇప్పటి వరకూ మీరు చూస్తే 57 ప్రాజెక్టులు పూర్తయితే అదే విధంగా భూగర్భ జలాలు మనం అనుకున్నట్లుగా 3 నుంచి 8 మీటర్ల వరకూ తీసుకువస్తే, నదుల అనుసంధానం పూర్తిగా చేయగలిగి, వాటర్ మేనేజిమెంటు పూర్తిగా చేయగలిగితే, వంద శాతం మనం అనుకున్న లక్ష్యాన్ని నెరవేరుస్తాం. ఇప్పటికే పనులన్నీ పూర్తయ్యాయి. నాకు ఒక నమ్మకం ఉంది. రాబోయే రోజుల్లో ఎక్కడైనా ఎవరైనా రిఫర్ చేస్తే వాటర్ మేనేజ్మెంటులో best State ఏదంటే దానికి చిరునామాగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఉంటుంది.

(అధికారపక్ష సభ్యులందరూ హర్షం వ్యక్తం చేస్తూ బల్లలు చరిచారు)

అధ్యక్షా, ఒకప్రక్క చాలినంత నీళ్లు ఇవ్వడమే కాదు. కాస్ట్ ఎఫెక్టివ్ వాటర్.... తక్కువ ఖర్చుతో నీళ్లు ఇవ్వడం, sustainability తీసుకు రావడం ఒకవేళ వర్షం పడినా, పడకపోయినా, ఒక సంవత్సరం తక్కువ పడినా, ఒక సంవత్సరం ఎక్కువ పడినా ఒక్కోసారి ఒక నెలలో పడినా, మరొక నెలలో పడకపోయినా పంటలు పండించే అవకాశాన్ని కల్పించాలనే ఆలోచన ఉంది. ఇది అసాధ్యమేమీ కాదు. అది తొందరలోనే సాధిస్తామని మరొక్కసారి తెలియచేసుకుంటూ దీనికి పూర్తిగా సహకరించి ప్రజల్లోకి తీసుకు వెళ్లాల్సిందిగా గౌరవ శాసనసభ్యులను కోరుకుంటూ రాష్ట్రంలో ఉండే ప్రజానీకం కోసం దీనిమీద చాలా ఎఫర్ట్ పెట్టాం. కేవలం ఒక విజన్, రిసోర్సెస్ ఉన్నా ఆటోమేటిక్ గా పనులు పూర్తికావు. దానికి అనేక సమస్యలు వస్తాయి. ఒకాయన కోర్టుకు వెళితే మొదటిరోజు నాకు ఎంత ఆశ్చర్యమేసిందంటే పోలవరం ప్రాజెక్టు కాలువ పనులు అవుతున్నాయి. పట్టిసీమ ద్వారా నీళ్లు ఇవ్వాలని ఆలోచించాం. కొంత మంది కోర్టుకు వెళ్లారు. కోర్టుకు వెళ్లారు కనుక్కోండి అని అంటే ఒకరిద్దరు అంటారు, “ఇప్పుడెక్కడ అవుతుందండీ, మరొక పది సంవత్సరాలు పడుతుంది, అంత ఈజీగా మేము వదిలి పెడతామా” అంటారు. అంటే అప్పటికే 8 సంవత్సరాలైంది. అంటే మరో పది సంవత్సరాలు అడ్డం పెట్టి ఆ ప్రాజెక్టు పూర్తి కాదనే ధీమాతో వాళ్లున్నారని అంటే ఏ విధంగా వాళ్లను రెచ్చగొట్టారు, ఏ విధంగా భరోసా ఇచ్చారో మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఇలాంటి ఆలోచనలు చాలా వచ్చాయి.

అధ్యక్షా, ఒకతను పుట్టపర్తి దగ్గర ఒక చిన్న బిట్ ల్యాండ్ ప్రభుత్వానికి ఇవ్వకుండా సుప్రీం కోర్టు వరకూ వెళ్లారు. అందరూ రైతులు ఇచ్చారు. ఒక్క రైతు అడ్డం పెడితే పని ఆగిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. సుప్రీం కోర్టు వరకూ వెళ్లి దానిని వెకేట్ చేయించే పరిస్థితికి వచ్చాం. ఇలాంటివి కొన్ని కొన్ని... Out of Court లో కొంత మందికి మన నాయకులు వారికి నచ్చజెప్పి, మెప్పించి మొత్తం పూర్తి చేశాం. చాలా ఎఫర్ట్ పెట్టాం. కానీ ఆ ఎఫర్ట్ పెట్టినప్పుడు చాలా పెయిన్ గా, బాధగా అనిపించినా మనం చేసిన పనికి ఫలితం దక్కింది అని ఈరోజున అనిపిస్తోంది. ఈ సంవత్సరం రిజర్వాయర్ లోకి నీళ్లు రావడం ఇదొక చరిత్ర. నాకు చాలా ఆనందంగా ఉంది. ఈరోజు నేను ప్రజెంటేషన్ చేసినప్పుడు కూడా పూర్తి ఆనందంతో ఉన్నాను. మీరెప్పుడు నన్ను చూసినా నా దగ్గర కంప్యూటర్, ఐప్యాడ్ పెట్టుకుంటాను. ఏ రిజర్వాయర్ లో ఎన్ని నీళ్లున్నాయి. ఎక్కడ భూగర్భ జలంలో ఎన్ని నీళ్లున్నాయి, ఎక్కడ వర్షపాతం ఎంత పడింది చూసుకుంటూ ఉంటాను. ఎందుకంటే ఒక్కసారి వాటర్ మనం ఇవ్వగలిగితే మిగిలిన అభివృద్ధి అంతా సజావుగా జరుగుతుంది. ఆ కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టాం. ఇప్పటికే పవర్ ఇస్తున్నాం. బాధ లేదు. రెండవది భవిష్యత్తులో కరెంటు ఛార్జీలు పెంచం అని చెప్పిన ఏకైక ప్రభుత్వం మన ప్రభుత్వం.

(అధికారపక్ష సభ్యులందరూ హర్షం వ్యక్తం చేస్తూ బల్లలు చరిచారు)

అధ్యక్షా, అందరికీ గ్యాస్ ఇచ్చాం. మూడవది ఓడిఎఫ్ చేశాం. గ్రామాల్లో మౌలిక సదుపాయాలన్నీ పూర్తి చేస్తున్నాం. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయాలి, వాటర్ ఇవ్వాలి కాబట్టి కొంచెం

టైమ్ తీసుకుంటోంది. ఇప్పుడు దీనిని కూడా అధిగమించే పరిస్థితికి వచ్చాం. ఇవన్నీ ఇచ్చిన తరువాత రేపు రాబోయే రోజుల్లో అభివృద్ధిని, ఆర్థిక వ్యవస్థను నడిపించే కార్యక్రమం ఉంటుంది. కాబట్టి ఇది చాలా సంతోషం. ఈ రోజు ఈ రెండు అంశాలు అందుకే టేకప్ చేశాం. మా ఉద్దేశం, ఒకవైపు కరవు - కరవు కూడా ఒకసారి నెమరువేసుకుంటూ, మరొకప్రక్కన నదుల అనుసంధానం - అన్ని ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయడం పైన చర్చ చేశాము. అందరికీ ఒక అవగాహన ఇచ్చామని ఆలోచన చేస్తూ మిగిలిన వాటికి డబ్బులు కూడా చాలా అవసరం ఉంది. ఏదైతే గోదావరి, పెన్నా నదుల అనుసంధానం కొరకు ఇంకా రూ.80,000 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాల్సిన అవసరముంది. ఒక మంచి ఆలోచన ఉంటే ఆటోమేటిక్ గా సాధ్యమవుతుంది. ఈ ప్రాజెక్టును తప్పకుండా పూర్తి చేసి జాతికి అంకితమిస్తామని మరొక్కసారి తెలియచేసుకుంటూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు కూడా మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తూ నమస్కారాలు, ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను.

MR.SPEAKER: The House is adjourned to meet again at 9.00 am on Monday.

(The House then adjourned at 4.07 PM to meet again at 9.00 AM on Monday, the 10th September, 2018)

**“Published under Rule 347 of the Rules Procedure and
Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative
Assembly and printed at the AP Legislative Assembly
Press, Velagapudi, Amaravati.”**